

FAST TRACK TO EXCELLENCE

STAR ALLIANCE

Innehåll

Året i siffror	1
VD-ord	2
Mål och utfall 2012	4

Strategi 4Excellence Next Generation (4XNG)	6
--	---

SAS kunderbjudande	12
--------------------	----

Flygmarknaden	16
Luftfartens villkor	18
Kvalitet och säkerhet	19
Flygbolagens verksamhet	20
Risker och riskhantering	23
Finansiell ställning	26
Aktien och aktieägarservice	28
Hållbarhet	30

Formell årsredovisning

Innehållsförteckning	35
Förvaltningsberättelse	36
Noter	48
Bolagsstyrningsrapport	79
Styrelse	84
Koncernledning	86

SAS i siffror	90
---------------	----

För fullständig hållbarhetsredovisning för januari–oktober 2012 och årsredovisning som webbaserad version:

www.sasgroup.net

Så här sammanfattar SAS 2012

Utfall januari–mars:

Starkt kassaflöde men negativt resultat som förväntat – 4Excellence-åtgärder motsvarande 5 miljarder SEK initierades för att möta fortsatta utmaningar under 2012.

- Spanairs styrelse ansökte om konkurs och SAS reserverade 1,7 miljarder SEK i 2011 års bokslut för utestående fordringar.
- SAS utsågs till Europas punktligaste flygbolag för tredje året i rad, enligt den oberoende källan FlightStats.
- Blue1 inledde samarbetsförhandlingar för att omorganisera verksamheten som en del av omläggningen till produktionsbolag till Scandinavian Airlines.

Utfall april–juni:

4Excellence började ge resultat – Offensiva satsningar gav fler passagerare och ökade intäkter – Enhetskostnaden sänkt med 4%.

- SAS årsstämma den 19 april beslutade om ändring av räkenskapsår till att omfatta perioden 1 november–31 oktober istället för kalenderår. Samtliga styrelseledamöter omvaldes och också i övriga frågor beslöt stämman enligt kallelsens förslag. Stämman beslöt vidare att ingen utdelning skulle ges för räkenskapsåret 2011.
- SAS sålde sex fastigheter till Swedavia för 1,8 miljarder SEK, med likviditetseffekt på 439 MSEK och reavinst på 334 MSEK.
- SAS och Apollo tecknade historiskt samarbetsavtal uppgående till 920 MSEK.

Utfall juli–september:

4Excellence gav avtryck i resultatet: 607 MSEK i resultat före skatt och engångsposter under tredje kvartalet – Passagerarintäkterna ökade med 9% och enhetskostnaden minskade med 6,1%.

- SAS tecknade avtal om försäljning och utfasning av samtliga MD-80-flygplan.
- Star Alliance blev utsedd till världens bästa flygbolagsallians av Skytrax.
- EFTA Surveillance Authority (ESA) i Bryssel meddelade, att deras uppfattning var att det nuvarande förbudet mot intjänande av Euro-Bonus-poäng på norskt inrikesflyg strider mot EES lagstiftning. Norska myndigheter bestred detta.

Det förkortade verksamhetsåret

januari–oktober:

Positivt resultat före skatt och engångsposter. Åtgärder lanserade i början av året har gett effekt: 23 MSEK i resultat före skatt

och engångsposter januari–oktober 2012. Passagerarintäkterna ökade med 5,6% (valutajusterat). Enhetskostnaden sjönk med 4% (exklusive flygbränsle och valutajusterat). Resultat före skatt under perioden januari–oktober 2012, uppgick till –1 245 MSEK. Tidigare kommunicerade omstruktureringskostnader och andra engångsposter belastade resultatet med 1 421 MSEK varav cirka 1 miljard SEK avser kommande omstruktureringsprogram (4XNG).

Efter verksamhetsårets utgång

November

SAS lanserade en ny offensiv plan för att förbättra lönsamheten och säkerställa långsiktig finansiell beredskap

4Excellence Next Generation (4XNG), som adresserar SAS strukturella och finansiella utmaningar, innefattar:

- Åtgärder med årlig positiv resultat effekt om cirka 3 miljarder SEK; inklusive nya kollektivavtal, förändrade pensionsvillkor och kraftig minskning av administrationen.
- Avyttring av tillgångar med likviditetseffekt om cirka 3 miljarder SEK.
- De nya pensionsordningarna reducerar avsevärt den negativa effekten av förändrade redovisningsregler för pensioner.
- Huvudaktieägare och banker ställde kreditfacilitet om 3,5 miljarder SEK till förfogande fram till mars 2015, villkorat av fullt genomförande av 4XNG, att nya kollektivavtal ingås samt att parlamentariska godkännanden erhålls.
- En enhällig styrelse beslutade den 19 november att villkoren för genomförandet av den framlagda planen är på plats.

December

– Alla parlamentariska godkännanden och samtliga villkor kom slutgiltigt på plats och den nya kreditfaciliteten på 3,5 miljarder SEK såkrades fram till 2015.

Fokus på tre huvudutmaningar för att återskapa full konkurrenskraft

Flygbranschen präglas av hård konkurrens, prispress och höga bränslekostnader. SAS har successivt genomfört ett antal åtgärdsprogram i syfte att renodla och effektivisera verksamheten och stärka konkurrenskraften. Under 2011 introducerades 4Excellence som redan under 2012 gett positiva resultat – både i form av passagerartillväxt och i en reducerad kostnadsbas. Trots detta kvarstod tre huvudutmaningar:

SAS historiska "arv" och geografiska hemvist i tre länder har resulterat i en för dyr och oflexibel kostnadsstruktur. SAS har också varit för beroende av externa kreditfaciliteter för att upprätthålla en tillräcklig finansiell beredskap. Dessutom stod det klart att ändrade redovisningsregler avseende pensioner, vilka kommer att tillämpas från och med 1 november 2013, kommer att ha en avsevärd negativ effekt på SAS koncernens eget kapital.

Dessa utmaningar har SAS nu tagit itu med genom strategiplanen 4Excellence Next Generation, som fått stöd hos medarbetare, ägare och långivare. Genomförandet av denna plan kommer att ge lägre och mer flexibla kostnader, samtidigt som aviserade avyttringar kommer att ge en tillräcklig finansiell stabilitet och resurser att fortsätta stärka SAS kunderbidande.

SAS koncernens nyckeltal	2012 jan–okt	2011 jan–okt	2011 jan–dec
Intäkter, MSEK	35 986	34 979	41 412
EBITDAR före engångsposter, MSEK	3 629	3 401	4 089
EBIT-marginal	-0,8	2,9	1,6
Resultat före skatt och engångsposter, MSEK	23	96	94
Resultat före skatt, EBT, MSEK	-1 245	381	-1 629
EBT-marginal före skatt och engångsposter, %	0,1	0,3	0,2
Periodens resultat, MSEK	-985	338	-1 687
Kassaflöde från den löpande verksamheten, MSEK	2 562	363	-482
Investeringar, MSEK	1 273	1 500	2 041
Resultat per aktie, SEK	-2,99	1,03	-5,13
Börskurs vid räkenskapsårets slut, SEK	6,45	10,85	8,0
Utdelning (förslag för 2012), SEK	0	n/a	0

SAS koncernens finansiella mål

Rörelsemarginal EBIT	>8%
Soliditet	>35%
Finansiell beredskap	>20%

Finansiella nyckeltal	2012 31 okt	2011 31 okt	2011 31 dec
CFROI, 12 månader rullande, %	9	17	17
Finansiell beredskap, % av fasta kostnader	29	38	33
Soliditet, %	30	35	32
Justerad soliditet, %	24	29	26
Finansiell nettoskuld, MSEK	6 549	4 143	7 017
Skuldsättningsgrad	0,59	0,29	0,56
Justerad skuldsättningsgrad	1,54	0,93	1,33
Räntetäckningsgrad	-1,6	0,5	-0,6

Övriga nyckeltal	2012 jan–okt	2011 jan–okt	2011 jan–dec
Antal passagerare, miljoner ¹	24,0	23,0	27,2
Medelantal anställda	14 897	15 184	15 142
varav kvinnor, %	38	38	38
Sjukfrånvaro, % ²	7,1		7,0
Koldioxid (CO ₂), 1 000 ton	3 340	3 284	3 863
Kväveoxider (NO _x), 1 000 ton	13,6	13,2	15,6
Klimatindex ³	98	-	100

1) Avser reguljärpassagerare

2) Avser endast Scandinavian Airlines (exkl. Blue1).

3) Helår 2011 nytt basår. Resultatet omfattar november 2011–oktober 2012.

Plattformen lagd för ett nytt och hållbart SAS

Året 2012 innebar fortsatt krävande förutsättningar för europeisk flygindustri. Även om Norden, vår hemmamarknad, hade en förhållandevis stabil utveckling, så var den omgivande makrobilden turbulenta, för femte året i rad. Framför allt skapade utvecklingen i Eurozonen en allmänt osäker miljö för alla företag att navigera i – inte minst för flygindustrin, som snabbt påverkas av konjunktursvängningar. Nya och hårdare krav på hela banksystemet har adderat en komplicerande dimension, som i förlängningen också påverkar förutsättningarna för finansiering.

Affärsresandet har under året pressats av vikande ekonomi och konkurrensen om fritidsresandet har tilltagit i styrka, inte bara från regionala lågservicebolag utan också från traditionella nätverksbolag, som alla gör sitt yttersta för att fylla sina plan. Därtill har nya välförklarade konkurrenter framför allt från Mellanöstern aggressivt flyttat fram sina positioner. Trots den globala ekonomiska inbromsningen har flygbränslepriset legat kvar på historiskt höga nivåer, om än med en mer stabil utveckling under året.

Jag kan konstatera att SAS har klarat sig förhållandevis bra i detta svåra klimat, mycket tack vare en solid kommersiell plattform, hög kundtillfredsställelse och kundlojalitet. I Norden når vi flest destinationer lokalt, regionalt och globalt. Vi erbjuder en överlägsen tidtabell och levererar en kvalitet och punktlighet i världsklass. För räkenskapsåret 2012 (januari–oktober) ser vi en positiv utveckling i det underliggande resultatet. Antalet passagerare, inklusive charter har ökat med cirka en miljon till 26 miljoner, vilket väl mött vår ökade kapacitet. Kabinfaktorn steg under perioden med 1,2 procentenheter och passagerarintäkterna justerat för valuta och engångsposter med 5,6%. Parallellt har vi arbetat framgångsrikt med kostnadsreduktioner och enhetskostnaden minskade med 4% (rensat för valuta och flygbränsle), vilket innebär en reell produktivitetsökning. Allt detta visar att 4Excellence, som lanserades under 2011, framgångsrikt levererat vad vi lovat.

Likafullt är resultatet långt ifrån tillfredsställande och det har blivit allt tydligare att stora strukturgrepp är nödvändiga för att skapa en fungerande och hållbar affärsmodell. SAS är primärt en regional operatör, med cirka 70% av produktionen inrikes, inom Skandinavien och inom Europa. Det finns varken geografiska, konkurrens- eller kundmässiga förutsättningar för att SAS nuvarande balans mellan regional och interkontinental produktion (70/30) markant kommer att förändras framöver. Detta innebär att SAS i första hand måste klara av att konkurrera på de villkor som gäller i den regionala marknaden för att skapa långsiktig lönsamhet och aktieägarvärde. För detta krävs fullt ut marknadsanpassade löne-, tjänstgörings-

”Vi erbjuder en överlägsen tidtabell och levererar en kvalitet och punktlighet i världsklass.”

”Likafullt är resultatet långt ifrån tillfredsställande och det har blivit allt tydligare att stora strukturgrepp är nödvändiga för att skapa en fungerande och hållbar affärsmodell.”

villkor och pensionslösningar. Kunderna är inte villiga att betala för avtalsvillkor som är dyrare än konkurrenternas. Vi måste öka vår produktivitet ytterligare, sänka vår kostnadsnivå, minska komplexiteten och den byråkratiska trögheten och snabbare kunna anpassa verksamheten till förändringar i omvärlden.

Vidare är det nödvändigt att affärsmodellen också kan attrahera kapitalmarknaden, och därmed säkra tillgång till nödvändigt kapital för att finansiera tillväxt och flygplansinvesteringar.

Det går inte att väja för dessa fundamentala verksamhetsfrågor och utmaningar. Under året utarbetade och lanserade vi därför nästa generation av vår förändringsagenda – 4Excellence Next Generation (4XNG). Planen adresserar SAS fundamentala utmaningar och skapar det första nätverksbolaget i Europa med en kostnadsbas som fullt ut kan konkurrera med lågservicebolagen i den regionala marknaden. Med planen gör SAS en offensiv satsning, som bygger vidare på den positiva utvecklingen vi sett under 2012. Genom ett antal strukturella grepp ska SAS snabbt bli lönsamt och därmed fortsätta att växa, genom att försvara sin ledande position i affärssegmentet och samtidigt flytta fram positionen i den växande fritidsmarknaden.

Den 19 november togs det första viktiga steget i vår förändringsprocess genom att vi tecknade nya kollektivavtal med våra flygande medarbetares fackföreningar. Veckan före var mycket dramatisk och utmanande för SAS medarbetare, kunder, leverantörer och aktieägare. Vi gjorde ingen hemlighet av att företagets hela existens stod på spel. Våra fackföreningar visade och tog ett stort ansvar och våra medarbetare höll verksamheten igång med bibehållen kvalitet och servicenivå trots dessa extraordinära omständigheter. Det är på alla sätt imponerande och berömvärd. De nya avtalen lade grunden för att vi skulle säkra vår finansiering fram till 2015 och därmed ha möjlighet att driva verksamheten och förändringsprocessen vidare.

Men ännu återstår mycket arbete och hela organisationen är nu fullt fokuserad på att leverera övriga initiativ i planen i ett högt tempo under 2013. Tyvärr innebär detta att många duktiga medarbetare kommer att behöva lämna SAS eller kommer att få nya arbetsgivare. Det är naturligtvis mycket tråkigt och smärtsamt, men nödvändigt för att vi ska skapa en hållbar framtid för vår verksamhet.

Med 4XNG tror vi på ett nytt starkt och lönsamt SAS, som gör det enklare att resa till, från och inom Skandinavien. Vi kan satsa offensivt och fortsätta utveckla vårt kunderbjudande på marken såväl som i luften. Bland annat lanserar vi nu 45 nya linjer i sommarpro-

”Den 19 november togs det första viktiga steget i vår förändringsprocess genom att vi tecknade nya kollektivavtal med våra flygande medarbetares fackföreningar.”

grammet 2013. Vi fördjupar våra globala samarbeten, samtidigt som vi utvidgar vår egen globala räckvidd med nya destinationer som San Francisco, vilket ger betydande tidsbesparingar för det tekniktunga skandinaviska näringslivet. Vi fortsätter också att förnya vår flotta, med infasning av Boeing 737NG och Airbus A320. Det finns inga MD-80 kvar i Stockholm efter utgången av 2012.

Arbetet med vårt hållbarhetsprogram fortsätter. Vårt mål är att reducera utsläppen med 20% 2015 jämfört med 2005 bland annat

genom att förnya flygplansflottan, optimera trafikprogrammen och flyga effektivare med de förutsättningar vi har till rådighet. Vi är pionjärer inom många områden. De ”gröna inflygningarna” och vår ansats till att arbeta med ökad bränsleeffektivitet är två goda exempel. Allt handlar om att minska vår bränsleförbrukning och tillhörande klimatpåverkande utsläpp samtidigt som kostnaderna reduceras. En enkel och tydlig affärslogik.

Framtidsutsikter 2012/2013

4XNG kommer att ge en markant förbättrad kostnadsbas framöver. Nya kollektivavtal för flygande personal håller på att implementeras och SAS har nu fullt fokus på genomförande av resterande aktiviteter i planen. Under 2012/2013 förväntas en positiv resultatpåverkan på 1,5 miljarder SEK från 4XNG planen.

Vi förväntar en negativ RASK- och yieldutveckling men under förutsättning att inget väsentligt oförutsett inträffar i omvärlden och att flygbränslepriserna är stabila kring dagens nivåer bedömer SAS koncernen att det finns förutsättning att uppnå en positiv EBIT-marginal överstigande 3% och ett positivt EBT för helåret 2012/2013. Första kvartalet 2013 (november–januari) kommer dock vara säsongsmässigt mycket svagt.

Stockholm 15 februari 2013

Rickard Gustafson
VD och koncernchef

4Excellence har gett resultat. . .

I september 2011 lanserades strategin 4Excellence med målet att 2015 uppnå excellens inom fyra kärnområden – Commercial Excellence, Sales Excellence, Operational Excellence och People Excellence. Totalt är cirka hälften av de beslutade åtgärderna implementerade med en uppskattad resultat effekt januari–oktober på cirka 1,8 miljarder SEK före engångsposter.

Commercial Excellence

Mål 2015

- Utgöra förstahandsvalet för nordiska affärsresenärer
- Ta en betydande position inom fritidsresandet
- Kundnöjdhet – nr 1 i Skandinavien

Utfall januari–oktober 2012

- Passagerarintäkter +5,6%
- Kundnöjdhet index 72
- 38 nya linjer
- Ny tydlig SAS profil införd på marknaden
- Fast Track på fler flygplatser
- Ökad kapacitet i Köpenhamn
- Smart Pass i hela Skandinavien
- Fler valmöjligheter till exempel lounge access

Operational Excellence

Mål 2015

- Enhetskostnaden ska minska med 3–5% per år
- De totala utsläppen ska minska med 20%

Utfall januari–oktober 2012

- Enhetskostnaden minskade med 4%
- Flera LEAN-aktiviteter genomförda
- Ökad produktivitet
- Ny IT-baserad distributionsplattform
- Blue1 integrerat i Scandinavian Airlines
- Förbättrad bränsleeffektivitet

4EXCELLENCE

Sales Excellence

Mål 2015

- Stark tillväxt i kontraktsvolym
- Andel intäkter från EuroBonus-medlemmar ~50%

Utfall januari–oktober 2012

- Nya partners inom EuroBonus
- Nya partners inom Star Alliance
- SAS Credits har nu 30 000 medlemmar
- En mer kundorienterad och kostnadseffektiv säljorganisation
- Satsning på digitala kanaler

People Excellence

Mål 2015

- Arbetsglädjen ska ligga Topp 5 inom hela transportbranschen i Norden

Utfall januari–oktober 2012

- Arbetsglädje index 63 – mot benchmark 68
- Ledarskapsindex 69 – mot benchmark 66
- Utrullning av Performance Management

...men tre huvudutmaningar kvarstod...

1. Kostnad/flexibilitet

SAS historiska "arv" och geografiska hemvist i tre länder har resulterat i en för dyr och oflexibel kostnadsstruktur.

2. Likviditet

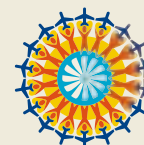
SAS har varit för beroende av externa kreditfaciliteter för att upprätthålla en tillräcklig finansiell beredskap.

3. Eget kapital

Ändrade redovisningsregler avseende pensioner, vilka kommer att tillämpas från och med 1 november 2013, kommer att ha en avsevärd negativ effekt på SAS koncernens eget kapital.

...och dem tar vi tag i nu...

Åtgärder	Huvudsyfte		
	Kostnad	Flexibilitet	Likviditet/ Eget kapital
Nya kollektivavtal för flygande personal	✓	✓	
Outsourcing av Ground Handling och kundservice och vissa administrativa funktioner		✓	✓
Centralisering av administration, personalneddragningar och marknadsmässiga löner	✓		
Nya pensionsavtal med premiebestämda pensioner	✓		✓
Besparingar och effektiviseringar inom IT	✓	✓	
Avyttring av tillgångar			✓

4EXCELLENCE NEXT GENERATION

4XNG kommer att ge en resultatförbättring (EBIT) om cirka 3 miljarder SEK samt likviditetseffekter om cirka 3 miljarder SEK avseende avyttringar av tillgångar.

Läs mer på sid 6–11

Vår vision:

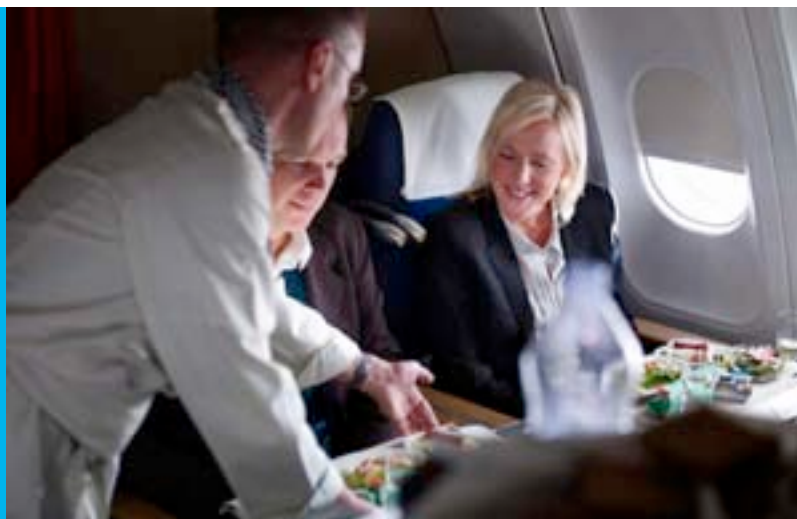
To be **valued for excellence** by all stakeholders

Vår mission:

We provide **best value for time and money to Nordic travelers** whatever the purpose of their journey

Vårt varumärkeslöfte:

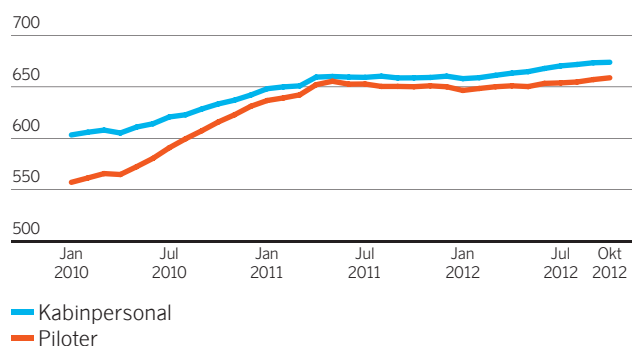
Service And Simplicity

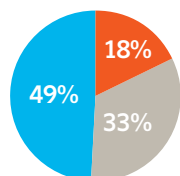
Nya kollektivavtal för flygande personal

Den 19 november togs det första viktiga steget i 4XNG genom tecknandet av nya kollektivavtal med Scandinavian Airlines flygande personals fackföreningar. De nya avtalen innebär marknadsmässiga löne- och tjänstgöringsvillkor och öppnar för betydande effektivitetsförbättringar i planering och schema-läggning. Fackföreningarna har tagit ansvar och levererat under extraordinära omständigheter och avtalen skapar förutsättningar för ökad produktivitet, flexibilitet, minskad komplexitet och sänkta kostnader.

Ökad produktivitet för Scandinavian Airlines flygande personal
Blocktimmar/år

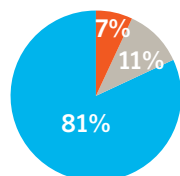

Geografisk fördelning av administrativa tjänster, 2012

■ Norge
■ Danmark
■ Sverige

Mål 4XNG, 2015

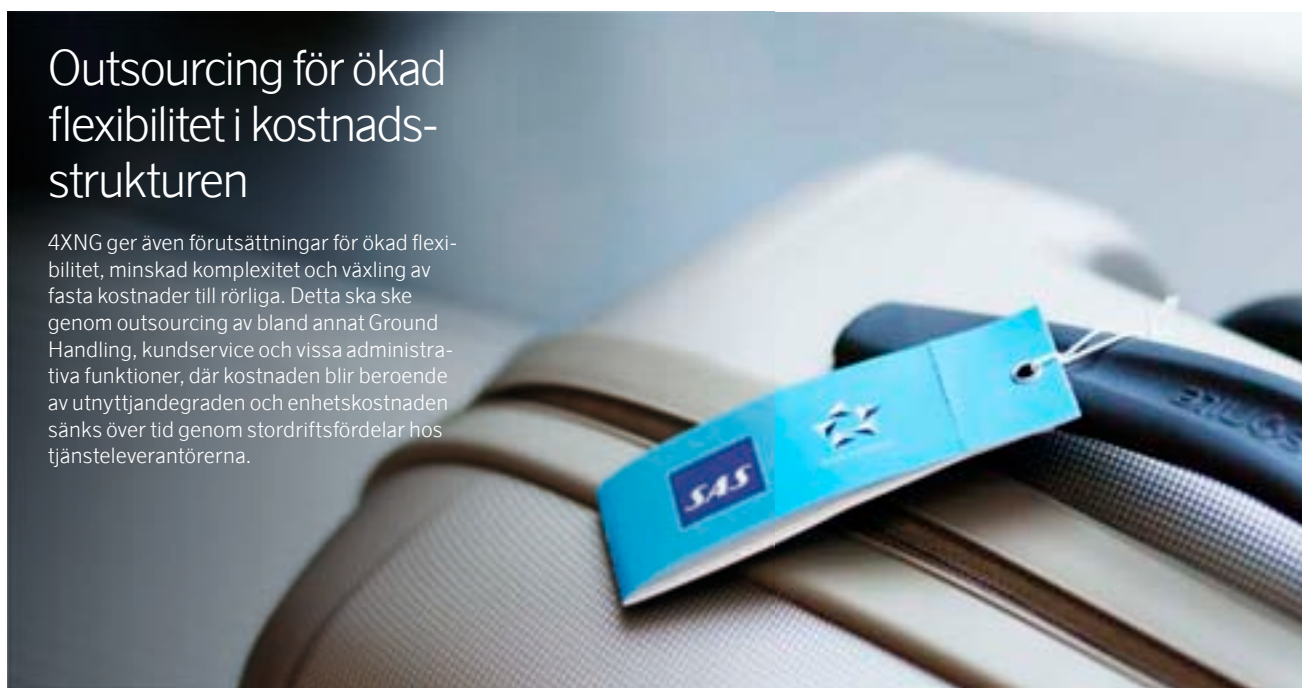
■ Norge
■ Danmark
■ Sverige

Centralisering och reduktion av administrationen

Inom administrationen sker en reduktion och centralisering av administrativa funktioner till Stockholm, justering av villkor till marknadsmässiga nivåer, samt viss outsourcing. Totalt genomförs en minskning av antalet anställda inom administrationen med cirka 1 000 heltidstjänster.

Outsourcing för ökad flexibilitet i kostnadsstrukturen

4XNG ger även förutsättningar för ökad flexibilitet, minskad komplexitet och växling av fasta kostnader till rörliga. Detta ska ske genom outsourcing av bland annat Ground Handling, kundservice och vissa administrativa funktioner, där kostnaden blir beroende av utnyttjandegraden och enhetskostnaden sänks över tid genom stordriftsfördelar hos tjänsteleverantörerna.

Nya pensionsavtal

I juni 2011 publicerade IASB (International Accounting Standards Board) ändringar i IAS 19 Ersättningar till anställda. Ändringen avseende IAS 19 har nu antagits av EU. Enligt den ändrade IAS 19 tas den så kallade "korridormetoden" bort, det vill säga samtliga avvikelser i uppskattningar ska redovisas omedelbart i övrigt totalresultat. Till följd av ändringarna kommer de ackumulerade oredovisade avvikelserna (ej resultatförda estimatavvikelser och planändringar) att redovisas i sin helhet mot eget kapital, vilket kommer att ha en avsevärd negativ effekt på SAS koncernens eget kapital. Moderföretaget SAS ABs redovisade eget kapital påverkas inte av denna ändring.

Den omarbetade IAS 19 ska tillämpas för räkenskapsår som börjar från och med den 1 januari 2013. Ändringen av räkenskapsåret inom koncernen innebär att koncernen avser att tillämpa den ändrade standarden för det räkenskapsår som börjar 1 november 2013.

Vid ingången av år 2012 uppgick den ackumulerade oredovisade estimatavvikelsen samt planändringar till 12,1 miljarder SEK. Avvikelsen har ökat under räkenskapsåret främst på grund av betydligt

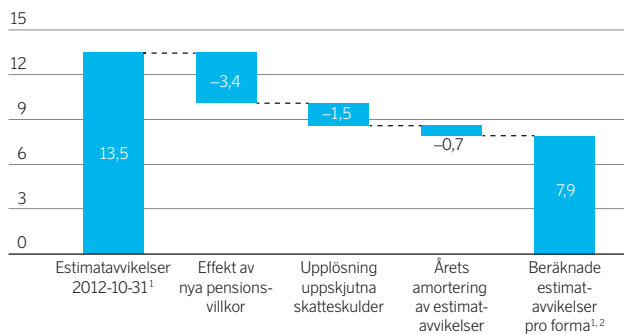
lägre avkastning på förvaltningstillgångarna än beräknat samt till följd av sänkt diskonteringsränta i Sverige, Norge och Danmark. Årets amortering av estimatavvikelsen uppgick till cirka 0,3 miljarder SEK. Vid utgången av räkenskapsåret 2012 uppgår den ackumulerade oredovisade estimatavvikelsen samt planändringar till cirka 13,5 miljarder SEK.

Effekter av nya pensionsplaner

I november 2012 tecknades nya kollektivavtal med flygande personal i Skandinavien vilket innebär stora förändringar avseende pensionsvillkoren. Merparten av nuvarande förmånsbaserade pensionsordningar kommer att ersättas av premiebaserade pensionsordningar. Den tidigare möjligheten till förtidspension är också borttagen. Dessa förändringar är inte inkluderade i nuvärdesberäkningen avseende pensionsförpliktelsen per 31 oktober 2012. De nya pensionsvillkoren kommer att minska estimatavvikelsen och den negativa effekten på eget kapital med cirka 3,4 miljarder SEK och pensionsförpliktelsen beräknas att reduceras från cirka 33,5 miljarder SEK till cirka 14 miljarder SEK, vilket innebär en reduktion om nästan 60%.

Effekt av omarbetad IAS 19 och nya pensionsvillkor

Mdr SEK

1) Inklusive planändringar.

2) Effekt av en redovisning av estimatavvikelsen samt planändringar och dess påverkan på eget kapital i samband med att omarbetad IAS 19 börjar att tillämpas (från och med 2013-11-01).

4XNG medför en övergång, från förmånsbaserade till premiebaserade pensionsordningar. Dessa förändringar kommer att minska den negativa effekten på eget kapital med uppskattningsvis 3,4 miljarder SEK,

Förmånsbaserad pensionsförpliktelse

reducera den förmånsbaserade pensionsförpliktelsen med 19,5 miljarder SEK (nästan 60%) samt minska volatiliteten i resultatet till följd av förändrade pensionsantaganden.

Transformation av IT-verksamheten

SAS har historiskt byggt upp en komplex struktur med stöd för hela produktportföljen och tjänsteutbudet. Det har medfört att SAS har en relativt hög total IT-kostnad. Strukturen har ibland också utgjort ett hinder för flexibilitet och förenkling av verksamheten. Under de senaste åren har SAS drivit projektet New Distribution Platform, som ersätter en mängd äldre lösningar med en enhetlig standardplattform för distribution av koncernens produkter. Den nya IT-plattformen bidrar till sänkta distributionskostnader och förenkling av drift och underhåll. Som en del av 4XNG kommer SAS nästan att halvera IT-kostnaden under de närmaste åren. Detta möjliggörs dels genom en kraftig förenkling, standardisering och reduktion av system och applikationer, dels genom ytterligare outsourcing av utveckling, underhåll och drift. Den kvarvarande IT-organisationen kommer att förenklas och centraliseras till Stockholm.

Avyttring av tillgångar

4XNG innebär ett åtagande att genomföra avyttring av tillgångar och en finansieringsplan som totalt omfattar 3 miljarder SEK netto i potentiell försäljningslikvid. Försäljningslikviden kommer att stärka SAS finansiella beredskap och minska beroendet av externa krediter. Härutöver kommer SAS också att aktivt utvärdera möjligheter att realisera ytterligare värden från sin finansierade flygplansportfölj och andra tillgångar.

Avyttring av tillgångar och finansieringsplanen innefattar:

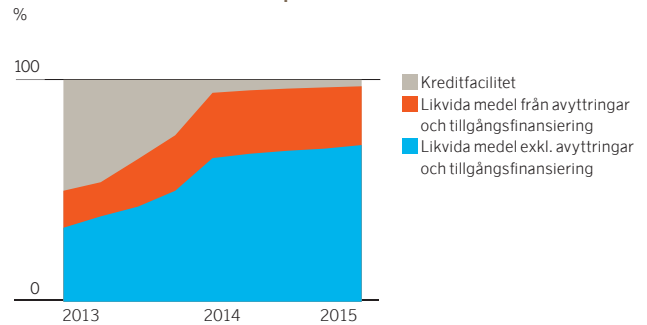
- Widerøe, ett regionalt flygbolag i Norge
- Flygplatsrelaterade fastigheter
- Markttjänster (Ground Handling)
- Flygplansmotorer

4XNG minskar snabbt beroendet av extern finansiering...

Överenskommelsen med SAS banker och huvudägare om en utökad kreditfacilitet från 3,2 miljarder SEK till 3,5 miljarder SEK och förlängning av löptiden till 31 mars 2015, är en förutsättning för att fortsätta bedriva verksamheten. Den nya faciliteten ger SAS den finansiella beredskap som krävs under tiden som avyttringarna genomförs och SAS når resultateffekt av kostnadsreduktionerna i 4XNG.

Översikt finansiell beredskap 2013–2015

...och en positiv resultateffekt redan 2012/2013

4XNG kommer att ge en markant förbättrad kostnadsbas framöver. Nya kollektivavtal för flygande personal håller på att implementeras och SAS har nu fullt fokus på genomförande av resterande aktiviteter. Under 2012/2013 förväntas en positiv resultatpåverkan på 1,5 miljarder SEK från 4XNG planen.

SAS förväntar en fortsatt negativ RASK- och yieldutveckling men

under förutsättning att inget väsentligt oförutsett inträffar i omvärlden och att flygbränslepriserna är stabila kring dagens nivåer bedömer SAS koncernen att det finns förutsättning att uppnå en positiv EBIT-marginal överstigande 3% och ett positivt EBT för helåret 2012/2013. Första kvartalet 2013 (november–januari) kommer dock vara säsongsmässigt mycket svagt.

Så här kommer SAS se ut framöver

	2012	Efter genomförande av 4XNG
Administrativa enheter	3 enheter	1 enhet i Stockholm
Avyttringar och konsolidering	Widerøe, Blue1, SAS	SAS
Fördelning medarbetare i Skandinavien	Sverige 30% Norge 34% Danmark 36%	38% 31% 31%

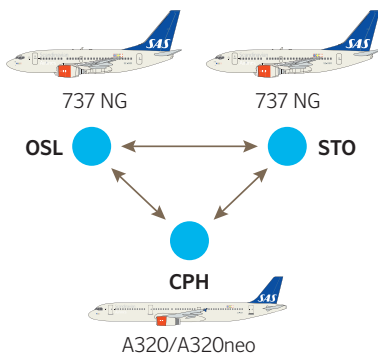

Förenklad flotta...

SAS koncernen kommer att förenkla Scandinavian Airlines flygplansflotta. Vid Köpenhamnsbasen kommer i framtiden endast Airbus A320 familjen att användas som medeldistansflygplan, och vid baserna i Oslo och Stockholm kommer enbart Boeing 737NG att användas. MD-80 fasades ut från Stockholm under 2012 och kommer att vara helt utfasad från SAS flotta i trafik under 2013. På basen i Oslo kommer också Boeing 737 Classic att fasas ut.

2014–2016

En flygplanstyp på varje produktionsbas, Scandinavian Airlines

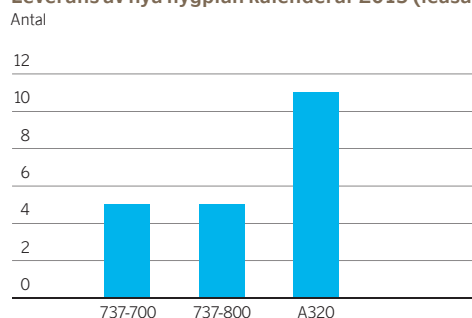

...genom leasing...

För att verkställa 4XNG har SAS ingått operationella leasingkontrakt för 26 flygplan under 2013–2014. Leasingkontrakten omfattar 14 stycken Boeing 737NG och 12 stycken Airbus A320. Omvandlingen har påbörjats under 2012 då Boeing 737NG och Airbus A320 flottan ökats med sju respektive ett flygplan.

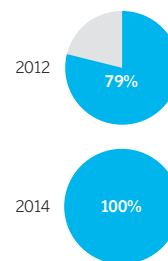
Denna förnyelse ger också ett bidrag till att realisera SAS miljömål. De nyare flygplanens bränsleförbrukning är cirka 10–15% lägre än de äldre vid en jämförelse mellan flygplan med motsvarande antal stolar. I vissa fall är de ersättande flygplanen större vilket ger en större reduktion per säte. Det är dock en del av SAS strategi att flyga med flygplan som har ett väl anpassat antal stolar för att säkra så låga totala utsläpp som möjligt. Att flyga för stora flygplan genererar onödigt stora utsläpp även om de teoretiskt är effektivare.

Leverans av nya flygplan kalenderår 2013 (leasade)

Andel Next Generation

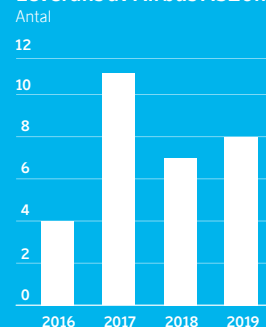
Scandinavian Airlines flygplansflotta i trafik

... och köp av 30 stycken Airbus A320neo

SAS har lagt en fast order för köp av 30 stycken Airbus A320neo och har optioner för ytterligare 11 flygplan. De första Airbus A320neo börjar levereras under 2016. Dessa flygplan är i princip likadana som existerande flygplan i Airbus A320-familjen men har nya motorer och uppvikta vingspetsar ("sharklets") som förbättrar aerodynamiken. Jämfört med dagens Airbus A320 och Boeing 737NG minskar bränsleförbrukningen med cirka 15% och bullermattan blir cirka 50% mindre.

Leverans av Airbus A320neo

Optimal flotta för lönsamma flygningar

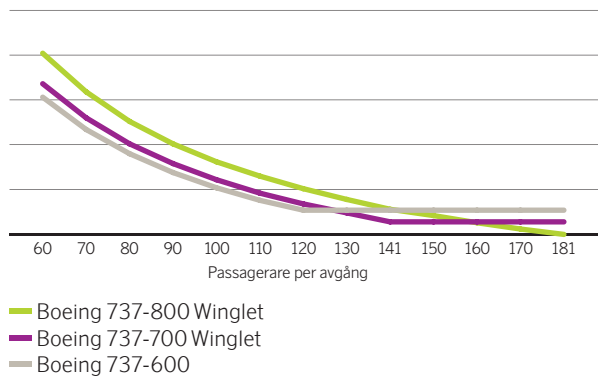
SAS kunderbjudande omfattar resor mellan såväl små som stora städer i Skandinavien och Europa samt matartrafik till SAS nätverk och Star Alliance. För att spara tid för kunderna erbjuder SAS fler avgångar till varje resmål vilket ger kunderna möjlighet att planera sin resa bättre.

För att denna service ska vara hållbart lönsam även för avgångar till mindre städer använder SAS olika flygplansstorlekar. På så sätt kan kostnaden per flygning och passagerare hållas på en rimlig nivå

– även om kostnaden per passagerare är något högre än vid resande till större städer där större flygplan används och fylls. Även på större linjer varierar efterfrågan under dagen. Tillgången till olika flygplansstorlekar gör att SAS kan erbjuda fler frekvenser.

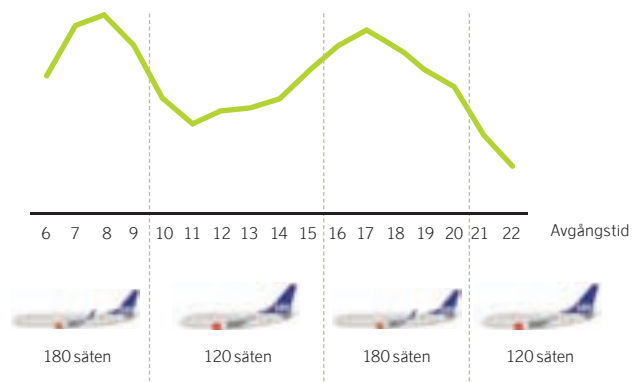
SAS diversifierade flotta möjliggör att rätt flygplanstyp med rätt kapacitet kan användas under olika tider på dygnet. För kunderna innebär det tillgång till flera avgångar och därmed ökad flexibilitet. Se även sid 15.

Kostnad per passagerare och flygplansstorlek

SAS diversifierade flygplansflotta möjliggör flera frekvenser

Illustrerad efterfrågan på en linje inom Skandinavien

Förbättrad konkurrenskraft

Under året har ett stort antal Lean-aktiviteter genomförts som ger kontinuerliga effekter i form av reducerade kostnader och kvalitetsförbättringar. Lean-aktiviteter bidrar också till produktivetsförbättringar. SAS transporterar nu nästan dubbelt så många passagerare per anställd jämfört med 2008. Kärnan i dessa förbättringar är engagemanget från de anställda som arbetar med kontinuerliga förbättringsåtgärder.

När SAS har genomfört 4XNG kommer enhetskostnaden att ha minskat väsentligt samtidigt som produktiviteten och utnyttjandet av flygplanen kommer att ha förbättrats. Sammantaget kommer SAS att ha en konkurrenskraftigare och mer flexibel och marknadsanpassad kostnadsstruktur. SAS kommer att ha bättre möjlighet att anpassa verksamheten till förändringar i omvärlden.

SAS kunderbidande

Nu har vi kraft att satsa

SAS koncernen kommer att intensifiera satsningarna på att kunderna ska få en positiv totalupplevelse när de väljer SAS. Det innefattar allt från bokning, incheckning, vistelse på flygplatsen och förstås själva resan. Under 2012 har vi påbörjat implementeringen av vår nya tydliga identitet på flygplatserna. Satsningar på nya linjer och fler frekvenser står högt på dagordningen liksom att värna vår position som ett av de punktligaste flygbolagen i världen.

Fortsatt ledande på affärsresor...

Drygt 50% av SAS intäkter kommer från affärsresandet. SAS har ett starkt kunderbidande till denna målgrupp och en mycket stark position. Grunden är att flyga till viktiga affärsdestinationer, med hög frekvens och avgångar som passar affärlivets rytm. För denna målgrupp är SAS punktlighet i världsklass avgörande, liksom tidsbesparande prioritering genom trängseln på flygplatserna och andra smarta lösningar såsom Fast Track och SAS Smart Pass. Vi utvärderar löpande möjligheten till närmare samarbeten med utvalda flygbolag, både regionalt och inom Star Alliance, i syfte att stärka kunderbidandet ytterligare med effektiv linjetrafik till attraktiva affärsdestinationer, som vi inte själva trafikerar.

Under 2012 förbättrades Fast Track på Kastrups flygplats i Köpenhamn med utökad kapacitet.

ALLTID MED SAS

1 bagage à 23 kg
24 timmars öppet köp
Barnrabatter
Incheckning online

Välj din sittplats
Kaffe och te
Dagstidningar
EuroBonus-poäng

Den 8 april 2013 öppnar SAS linjen Köpenhamn-San Francisco

...och stärkt kunderbidande för fritidsresande

Fritidsresandet förväntas bli allt viktigare de närmaste åren och bedöms stå för nära 80% av tillväxten. För att ta en större del av denna expansiva marknad kommer SAS att successivt utveckla sitt kunderbidande också för fritidsresenärer. För denna målgrupp kommer SAS att erbjuda full transparens runt prissättningen, förbättrad tidtabell och fler destinationer. De flesta fritidsresenärer flyger på SAS linjer till europeiska huvudstäder, inrikes och mellan de skandinaviska länderna. Genom att optimera utnyttjandet av flygplansflottan kommer SAS att kunna lansera nya linjer och frekvenser, primärt till Sydeuropa, samt ett ökat charterutbud. Förutom att förstärka kunderbidandet ger detta högre produktivitet och möjliggör sänkt enhetskostnad.

...smarta och tidsbesparande lösningar

SAS kunder erbjuds tidsbesparande och smarta lösningar under alla delar av resan – från bokning till ankomst. Mobiljänster såsom SMS

check-in och mobila boardingkort är både praktiskt och enkelt att använda. SAS kunder sparar tid genom Fast Track och SAS Smart Pass. SAS Smart Pass bygger på NFC (Near Field Communication), vilket är en trådlös kommunikationsteknik som innehåller en sändare som aktiveras när den kommer nära en läsare. Utrullningen av WiFi ombord pågår. Detta uppskattas både av affärsresenärer, som ofta vill använda restiden för arbete, och av fritidsresenärer.

Lojalitet ska belönas med lojalitet

SAS mål är att öka andelen intäkter från EuroBonus-medlemmarna från 41% idag till 50% vid utgången av 2015. Detta ska ske genom att fördubbla både antalet medlemmar och intäkterna från externa partners. SAS kommer nu att förstärka EuroBonus-konceptet så att medlemskap och resande med oss lönar sig ännu mer oavsett resemonster. SAS unika lojalitetsprogram för små och medelstora företag, SAS Credits, ger möjlighet att utöver personliga bonuspoäng även samla credits för företagets räkning, som kan lösas in mot hotellnätter eller flygbiljetter.

Antal EuroBonus-medlemmar, 1 000-tal

	2012 Okt	2011 Dec	Förändring
Antal medlemmar totalt	2 939	2 826	4,0%
varav Sverige	867	816	6,3%
varav Norge	795	755	5,3%
varav Danmark	573	560	2,3%
varav Finland	248	247	0,3%
varav internationellt	457	448	2,0%
Totalt antal guldmedlemmar	74	68	9,0%
Totalt antal silvermedlemmar	125	128	-2,0%

Nordens bästa nätverk...

SAS koncernen trafikerade 136 destinationer och hade i genomsnitt 1 111 avgångar per dag under januari–oktober 2012. Tillsammans med övriga partners gör det att SAS koncernen kan erbjuda Nordens i särklass bästa tidtabell. Totalt transporterade koncernen cirka 28 miljoner reguljärpasgerare under kalenderåret 2012, en ökning med cirka 1 miljon jämfört med 2011.

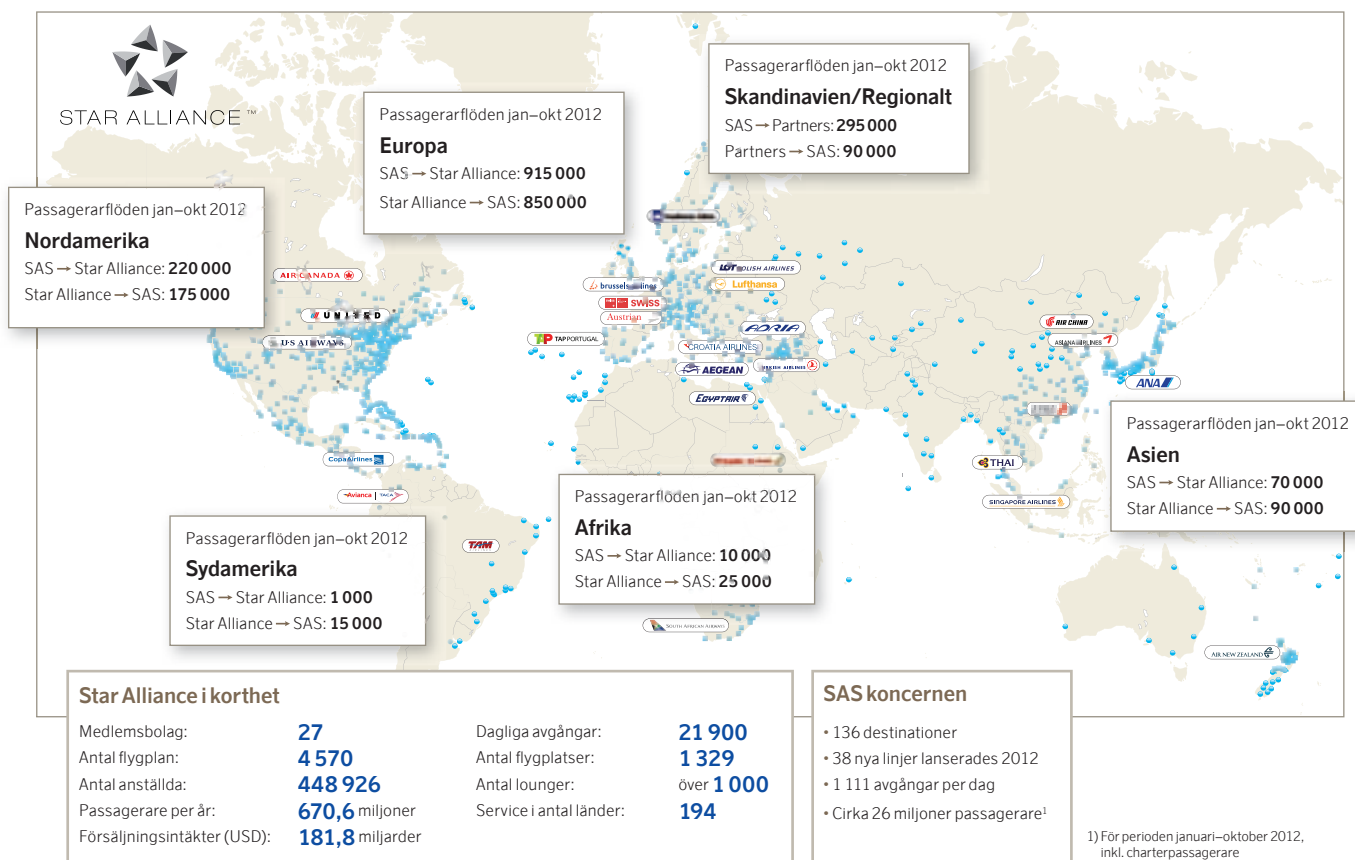
Medlemskapet i Star Alliance är grunden i SAS koncernens globala partner- och nätverksstrategi. De 27 flygbolagen erbjuder 21 900 dagliga avgångar till 194 länder och transporterar cirka 670 miljoner passagerare årligen.

SAS kunder erbjuds därmed åtkomst till ett globalt flygnätverk med en flexibel och smidig reseupplevelse och möjligheter att använda bonuspoäng världen över. Kunderna erbjuds

även andra förmåner genom åtkomst till lojalitetsprogram och lounges hos flygbolag som är medlemmar i Star Alliance. SAS koncernen samarbetar även med Estonian Air, Aeroflot, airBaltic, Rossiya-Russian Airlines, Icelandair och Nextjet på bilaterala villkor.

Utveckling 2012

SAS och Singapore Airlines undertecknade under 2012 ett joint venture-avtal för flygförbindelser mellan Skandinavien och Singapore. Avsikten är att öka kapaciteten och kunderbjudandet samt samordna tidtabeller för att erbjuda smidiga reselösningar i norra Europa, sydöstra Asien, Australien och Nya Zeeland. Som ett första steg kommer Singapore Airlines att öka antalet frekvenser mellan Singapore och Köpenhamn under 2013.

...och tidtabell med flest frekvenser

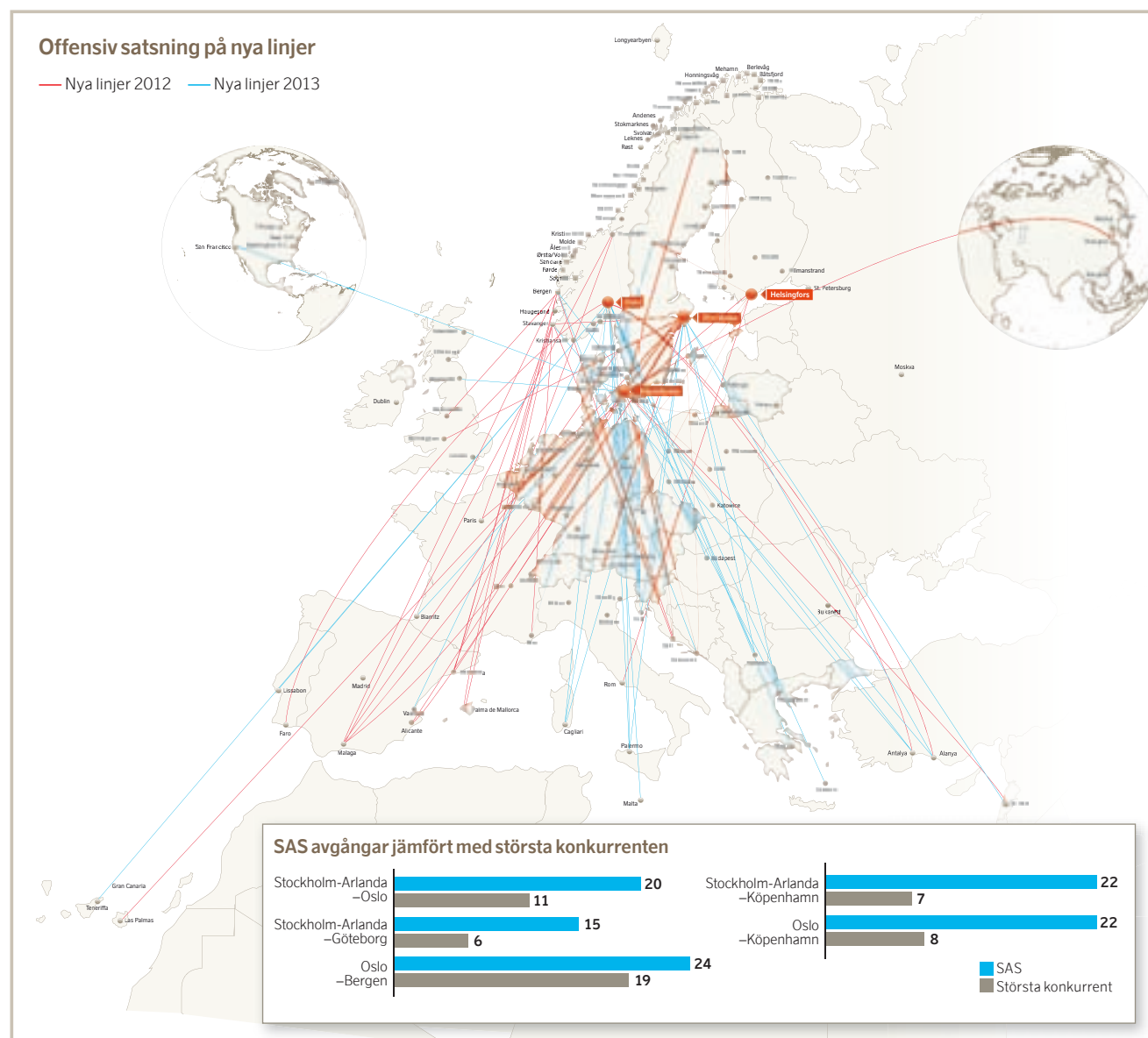
SAS successivt förbättrade kostnadsposition har möjliggjort att nya fritidslinjer kan bli lönsamma. Under 2012 öppnade SAS koncernen 38 nya linjer. En stor del av dessa linjer avsåg fritidsdestinationer som SAS flög på säsongsbasis. Dessa bidrog till att SAS för första gången sedan 1995 redovisade ett positivt månadsresultat i juli som tidigare år varit olönsamt. Utöver effektiviseringen av kostnaderna har fler kampanjer och ökad beläggning bidragit till den positiva utvecklingen.

Inför 2013 planerar SAS att öppna ytterligare 45 nya linjer för både fritids- och affärsresenärerna. Från Norge kommer SAS att

öppna 17 linjer, från Sverige 11 linjer, från Danmark 10 linjer och från Finland 7 linjer.

Dessutom utökar SAS frekvenserna på många av sina befintliga inrikes- och europalinjer under 2013. Totalt planerar koncernen att öka kapaciteten med 5–6% under november 2012 till oktober 2013. Det inkluderar den nya linjen Köpenhamn–San Francisco som startar i april 2013.

I takt med att SAS kostnadsposition ytterligare förbättras kan fler linjer komma att lanseras under 2013.

Flygmarknaden

Luftrummet ritas om

Förutsättningarna för att driva flygbolag har fundamentalt ändrats under de senaste tio åren. Flygindustrin har gått från att ha varit en hårt reglerad industri, där internationella flyglinjer byggde på bilaterala avtal, till att vara avreglerad inom Europa samt i ökande grad även i övriga världen.

Framväxten av nya flygbolag och Low Cost Carriers (LCC) med avskalade servicekoncept har breddat utbudet och pressat befintliga nätverksbolag. Därutöver har flera flygbolag konsoliderats vilket bidragit till att marknadsförutsättningarna fundamentalt förändrats. SAS koncernen har successivt anpassat verksamheten efter de nya förutsättningarna och kommer efter genomförandet av 4XNG ha en kostnadsbas i nivå med de nya flygbolagen och LCC för jämförbar sträcka och flygplanstyp.

Trender inom resandet

Det segment som förväntas växa snabbast framöver är passagerare som reser på sin fritid. IATA bedömer att nära 80% av marknadstillväxten förväntas komma från fritidsresande fram till 2020. Mot denna bakgrund har SAS breddat kunderbudandet och ökat satsningen mot fritidsresandet. Under 2013 planeras 45 linjer öppnas där flertalet är säsongslinjer anpassade till fritidsresande.

Konkurrens med LCC-bolag

Konkurrensen inom flygmarknaden har ökat under 2000-talet. LCC-bolagen har bidragit till att marknaden för flygresor kraftigt växt. Nätverksbolagen har i många fall fortsatt att växa, men LCC-bolagen har växt ännu snabbare och således ökat sina marknadsandelar. SAS koncernen har successivt förbättrat sin konkurrenskraft och lyckats behålla sin marknadsandel på viktiga marknader de senaste åren. Exempelvis var SAS marknadsandel på norska marknaden 2012

något högre än 2011 och 2010. SAS marknadsandel ökade även i Danmark och Sverige under 2012. LCC-bolagen fortsätter dock att öka kapaciteten på den nordiska marknaden, men ökningstakten minskade något under 2012. Genom SAS koncernens förbättrade kostnadsposition finns det framöver förutsättningar för SAS att lönsamt konkurrera inom LCC-bolagens mer traditionella fritidssegment.

SAS marknad

Värdet på den nordiska flygmarknaden bedöms uppgå till drygt 100 miljarder SEK och förväntas växa till 170 miljarder SEK fram till 2020 enligt IATA. Nordens stora avstånd, topografiska förhållanden samt omslutningen av hav gör att flygtrafiken i många fall är det enda alternativet för effektiva och snabba resor. Det bidrar till att cirka 70% av tillväxten de kommande 5–10 åren bedöms komma från trafiken till/från Europa. Därefter bedöms till/från Asien stå för 20% av tillväxten.

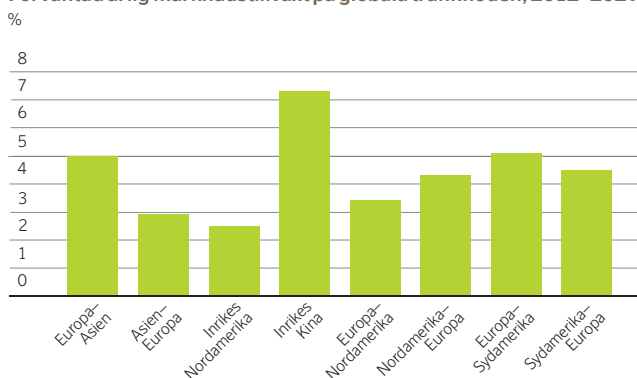
Marknads- och kapacitetsutveckling januari–oktober 2012

Flygkapaciteten ökade globalt med 4,0% under januari–oktober 2012 enligt IATA. Inom Europa var ökningen 3,6%. På den skandinaviska marknaden, som inte rapporteras separat av IATA, ökade kapaciteten enligt data från APG med cirka 4,5%, drivet främst av kapacitetsökningar på de norska och svenska marknaderna.

Inför 2013 förväntas marknadskapaciteten fortsätta att öka. Officiella källor indikerar att kapaciteten i Skandinavien och Norden kan komma att öka med cirka 6%. SAS koncernen planerar att öka kapaciteten med 5–6%. Marknadens förväntade tillväxt på medellång sikt bedöms bli cirka 4–6%.

Trots den osäkra makroekonomin var trafikutvecklingen god under januari–oktober, SAS koncernens trafik ökade med 6,2% och kabinfaktorn med 1,2 procentenheter. Under juli uppnådde koncernen den högsta kabinfaktorn (86,1%) i bolagets historia för en månad.

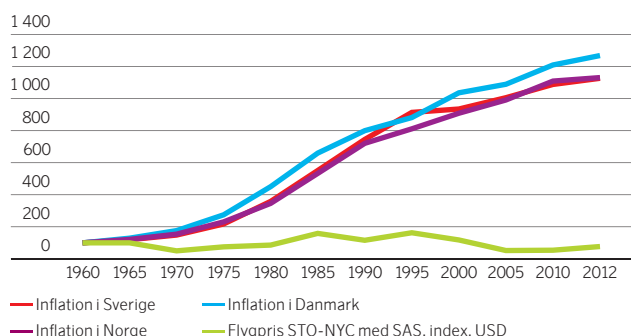
Förväntad årlig marknadstillväxt på globala trafikflöden, 2012–2029

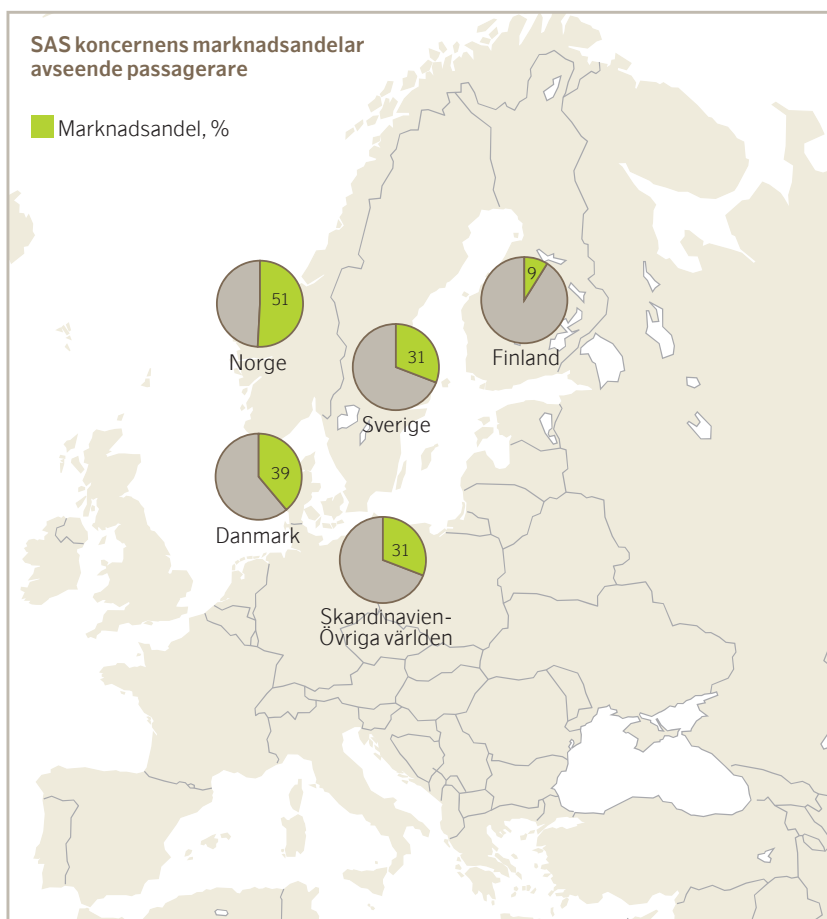
Källa: Airbus

Biljettpriser jämfört med konsumentprisindex, 1960–2012

Index = 100 år 1960

Källa: SCB, Statistisk Sentralbyrå, Danmarks statistik och SAS

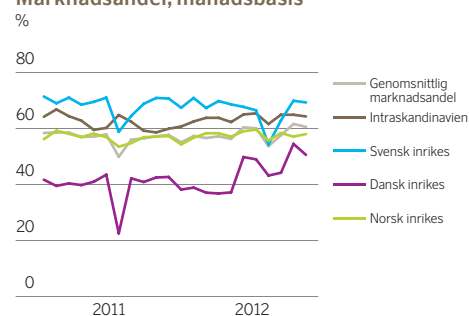

Källa: SAS samt officiell flygplatsstatistik i Norden

SAS geografiska fördelning av passagerarintäkter, jan-okt 2012

	%
Norge	38
Sverige	22
Danmark	12
Finland	3
Europa	15
Övriga länder	10
Totalt	100

Marknadsandel, månadsbasis

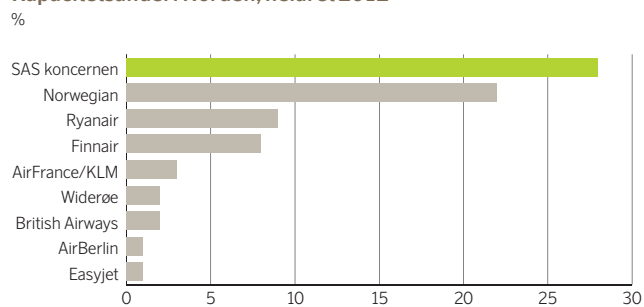
Källa: APG, TRAST, officiell flygplatsstatistik i Norden

LCC-bolagens kapacitetsandel på den nordiska marknaden

Källa: APG

Kapacitetsandel i Norden, helåret 2012

Källa: APG

Regleringar har stor inverkan på flygets lönsamhet

Politiska och administrativa beslut på nationell- eller på EU-nivå får en allt större strategisk och ekonomisk betydelse för flygindustrin. Ett omfattande arbete läggs ner, både av SAS i egen regi men också i hög grad av våra industriorganisationer IATA och AEA, för att påverka utvecklingen.

Utvecklingen inom EU och relationer med tredje land

Regleringsivern fortsätter – framför allt på EU-nivå, men initiativ som skulle kunna leda till lägre kostnader för flygindustrin ser dessvärre inte ut att materialiseras i det korta perspektivet. Det gäller framför allt planerna om att etablera en genuin "Single European Sky" med funktionella luftrumsblock som följer de naturliga flygvägarna snarare än nationella gränser. Danmark och Sverige är de stater som närmast uppfyller EUs krav på sammanslagna luftrum, så kallade Functional Airspace Blocks (FAB). Övriga stater i Europa ligger långt efter trots kravet på att etablera FABs i december 2012, enligt staternas egna beslut.

Ytterligare en avreglering av marknaden för "ground handling" ser ut att gå om intet, genom en blockering från flera medlemsstater och Europaparlamentet. Industrien har dock haft framgång när det gäller att förhindra ogenomtänkta förändringar till regler för fördelning av avgångs- och ankomsttider på europeiska flygplatser.

Ett förslag på nya regler som ska säkra passagerares rättigheter gentemot flygbolag i samband med förseningar och inställda flygningar förväntas i början av året. Det finns förväntningar att nya regler kan balansera det i princip obegränsade ansvaret som flygbolagen för närvarande har i samband med större störningar i infrastrukturen.

Inom det luftfartspolitiska området slöts under året nya och mer liberala luftfartsavtal mellan de skandinaviska länderna och Japan och Ryssland. Avtalen går inte tillräckligt långt men är helt klart steg i rätt riktning bland annat vad gäller nya liberalare regler för ägande och kontroll.

Handel med utsläppsrätter

Det europeiska systemet för handel med utsläppsrätter (ETS) har under året fått mycket skarp kritik från regeringar runt om i världen, framför allt från USA, Kina, Ryssland och Indien. Vissa länder har till och med genom lagstiftning förbjudit sina respektive flygbolag att delta i systemet. Som en konsekvens beslutade Kommissionen i november att frysa tillämpningen vad gäller trafik till och från EU i avvaktan på framsteg mot ett globalt avtal inom ICAO under hösten 2013. Systemet är dock i kraft inom EU/EES-området sedan 1 januari 2012, vilket skapar en ekonomisk nackdel för europeiska flygbolag i förhållande till icke-europeiska konkurrenter.

Ett positivt resultat av ETS-systemet är att detta motverkar krafter som vill införa olika typer av miljöskatter på luftfart.

EuroBonus på inrikes resor i Norge

Sedan hösten 2010 har SAS drivit en juridisk och politisk process i syfte att få bort förbudet mot att intjäna bonuspoäng på norska inrikeslinjer. Det norska Konkurrensetilsynet har gjort en omfattande utredning och rekommenderade en partiell lösning, där bonusförbudet skulle kunna upphöra på tre större inrikeslinjer. Dessvärre gick inte ansvarigt departement på tillsynets linje, och i oktober beslutade den norska regeringen att inte genomföra några ändringar.

Arbetsvillkor i flygindustrin

En fråga som fått stor uppmärksamhet under året är hur flera lågservicebolag använder sig av flygande personal från vikariebyråer i olika länder för att därigenom undgå skandinavisk lagstiftning runt arbetsvillkor, sociala avgifter och skatter. Frågan är kontroversiell ur många aspekter och snedvrider också konkurrensen. Den värderas i nuläget av flera olika myndigheter i de skandinaviska länderna.

Infrastrukturkostnader

SAS infrastrukturkostnader, det vill säga avgifter som betalas för tillgång till flygplatser och trafikledningstjänster, uppgick under året till 6 781 MSEK, varav 5 092 MSEK var hänförliga till flygplatser. Del av kostnaden belastar koncernens resultat och resterande del betalas av passagerarna direkt till respektive leverantör via flygbolaget.

Flygplatser och trafikledningsorganisationer är naturliga monopol, och deras incitament att reducera sina kostnader och därigenom avgifterna mot flygbolagen är begränsade. Trots ett nytt EU-direktiv om principer för hur flygplatsavgifter ska fastställas och trots bindande lagstiftning om att Europas trafikledningsorganisationer ska genomföra effektiviseringsåtgärder, har vi från flygindustrins sida inte sett några positiva exempel på att avgifterna reduceras, tvärtom. Faktum är att bränsle och luftfartsavgifter är stort sett de enda kostnader som fortsätter att öka.

En kontroversiell faktor i avgiftsstrukturen är samtidigt de bidrag och rabatter (ibland upp till 100%) som ges av offentligt ägda flygplatser i samband med etablering av nya linjer och som i många fall leder till en radikal snedvridning av konkurrensen.

SAS koncernens infrastrukturkostnader jan–okt 2012, MSEK

	Flygplatsavgifter	Överflygningsavgifter	Totalt
Scandinavian Airlines			
Danmark	946	161	1 107
Norge	1 479	256	1 734
Sverige	675	382	1 057
Internationellt	1 344	743	2 087
Scandinavian Airlines, totalt	4 444	1 541	5 985
Widerøe & Blue1	648	148	796
SAS koncernen totalt	5 092	1 689	6 781

Flygsäkerhet kräver konstant fokus

En effektiv säkerhetskultur är avgörande för att löpande utveckla säkerhetsarbetet. SAS har en framskjuten plats inom flygindustrin med en ledande säkerhetskultur. Denna ambition ska vara tydlig för SAS kunder och medarbetare.

SAS koncernen arbetar systematiskt med att löpande utveckla säkerhetskulturen på alla nivåer inom organisationen. Grundläggande för arbetet är att säkerställa en öppen kultur där både individer och organisationen kan utvecklas, bidra och lära sig från positiva och negativa erfarenheter och därmed bidra till en ständigt minskad riskexponering. Regelbundna undersökningar visar att säkerhetskulturen inom SAS är hög.

Utveckling av säkerhetsarbetet under 2012

SAS fortsätter att utveckla ett säkerhetsstyrningssystem för flygsäkerheten för att säkerställa uppfyllandet av framtida krav från luftfartsmyndigheterna. Ledningssystemet omfattar alla operativa komponenter såsom organisationsstruktur, ansvar och processer. Förbättringarna i systemet baseras på planering, övervakning och åtgärder. Under 2012 har SAS arbetat proaktivt med identifiering och hantering av säkerhetsfrågor i bedömningen av "Safety Performance Indicators" som infördes 2011. Information samlas in från flygverksamheten, besättningar, stationsverksamhet, tekniskt underhåll och luftfartsskydd. Denna information sammanställs i ett hierarkiskt system av objektiva "Safety Performance Indicators" som visar hur väl den dagliga verksamheten fortskrider i förhållande till de säkerhetsmål som SAS har identifierat.

Utöver objektiv datainsamling och utvärdering av system fokuserar SAS också på den "männliga faktorn". Under 2012 infördes ett antal rekommendationer från ett projekt inom detta område för att öka kunskapen och medvetenheten. För att underlätta öppen redovisning av incidenter har SAS arbetat vidare på att förtydliga definitioner och metoder som kommer att implementeras i början av nästa år.

SAS deltar i det av EU sponsrade MASCA (Managing System Change in Aviation) projektet. Syftet är att utveckla en struktur för hantering av erfarenhet och kunskap om processer för att hantera förändringar i hela flygtrafiksystemet. Projektet fokuserar på att säkerställa överföring av ledningskompetens till organisationer som är ansvariga och inblandade i förändringsarbetet. SAS säkerhetsarbete är högt värdesatt och projektet ger också SAS tillgång till kunskap vilket är i linje med SAS ambition att ligga i framkant i säkerhetsarbetet.

Ett annat område som SAS är aktivt engagerad i är forskning kring fatigue (trötthet). SAS är en partner i ett forskningsprojekt tillsammans med myndigheter, branschen och universitet för att förbättra den vetenskapliga modellen bakom mätning av fatigue och bedömning av flygande besättningar. Tillsammans med SAS sedan

länge etablerade rapporteringssystem för fatigue kommer detta utgöra grunden för bättre schemaläggning av besättningar framöver.

SAS koncernen

Flygbolagen i SAS koncernen har en hög flygsäkerhetsnivå med engagerade medarbetare på alla nivåer. Samtliga flygbolag i koncernen är IATA Operational Safety Audit (IOSA) certifierade, vilket kan jämföras med ISO 9000. För att behålla certifiering krävs ett godkännande från IATA vartannat år efter den ursprungliga revisionen. SAS genomförde sin femte IOSA revisionen under 2012 utan anmärkning för femte gången, vilket är unikt i branschen.

Vision Monitor

Vision Monitor-systemet infördes 2011 för att mäta säkerheten i realtid. Systemet har genom dess användarvänlighet bidragit till att förutse potentiella risker. Som första flygbolag att använda systemet genomför SAS också förbättringar som kommer att utveckla resultatstyrningen och identifiering av svagheter inom olika processer.

Rapporterade avvikelser inom Scandinavian Airlines jan-okt 2012			
Flight Operations, %	0,55	0,0064	-
Ground Operations, %	0,48	0,0020	-
Technical Operations, %	0,31	0,0040	-
Security, %	0,16	-	-
Totalt 2012 i %, av totalt antal (251 945) flygningar	1,50	0,0124	0,0
Totalt 2011 i %, av totalt antal (248 681) flygningar	1,67	0,0160	0,0012

 Händelser som inträffat där kvarvarande säkerhetsmarginaler varit mycket effektiva. Inga åtgärder annat än normal uppföljning krävs.

 Händelser som inträffat där kvarvarande säkerhetsmarginaler varit begränsade. Riskvärdering jämte lämpliga åtgärder för fortsatta operationer vidtas.

 Händelser som inträffat där säkerhetsmarginalerna varit minimala eller ineffektiva. Till denna grupp hör lite allvarigare händelser (t.ex. motorbortfall under start). Sådana här händelser måste man ta tag i med detsamma för att vara säkra på att det är en enskild händelse och inte påverkar fortsatt flygverksamhet.

Exempel på avvikelser under 2012:

- MD-80. Motorproblem och rök i kabinen under start. Starten avbröts och flygplanet utrymdes.
- Boeing 737. Vid backning av flygplanet krockade flygplanet med ett annat flygplan som taxade bakom flygplanet.
- Boeing 737. Under taxning till landningsbana kolliderade flygplanets vingspets med ett annat flygplan.
- Boeing 737. I samband med att en gate skulle angöra flygplanet tappade gaten kontrollen och skadade flygplanets dörr.

Nordens största flygbolag, avseende intäkter, antal passagerare och flygningar

Utöver reguljär- och chartertrafik omfattar Scandinavian Airlines ground handling, tekniskt underhåll, SAS Cargo och frakthantering. Scandinavian Airlines intäkter uppgick under januari–oktober till 33,1 miljarder SEK, en ökning med 2,9% jämfört med motsvarande period föregående år.

Scandinavian Airlines transporterade 21,7 miljoner reguljärpasagerare till 101 destinationer med 781 dagliga flygningar. Nätverket är främst dimensionerat efter affärsresenärernas behov, men fritidsresandet är ett växande segment och står för en ökande del av intäkterna.

Viktiga händelser januari–oktober 2012

- Scandinavian Airlines lanserade 38 nya linjer.
- Scandinavian Airlines och Singapore Airlines undertecknade ett joint venture avtal mellan Singapore och Skandinavien.
- Scandinavian Airlines utsågs som Europas punktligaste flygbolag för tredje året i rad, enligt den oberoende källan FlightStats.
- Scandinavian Airlines började i september att installera en ny, lättare och bekvämare stol, Recaro, samt en ny och uppfräschad interiör i flygplansflottan.
- Blue1 integrerades under året i Scandinavian Airlines verksamhet.

Mål

Lönsamhetskravet är en EBIT-marginal på minst 8%. Inom ramen för 4Excellence strategin etablerades målsättningen att minska enhetskostnaden med 3–5% per år. Klimatindexmålet för 2012 var 98 och utfallet blev 98.

Resultat och trafikutveckling

Efter en svag inledning på året förbättrades trafiktillväxten successivt under 2012. Framför allt ökade trafiken på de interkontinentala linjerna samt på fritidsdestinationer inom Europa. Efterfrågan drevs av en relativt god efterfrågan inom Skandinavien i jämförelse med många länder som påverkats mer direkt av den finansiella krisen i framför allt södra Europa. Blue1 integrerades under året i Scandinavian Airlines verksamhet och nätverket optimerades, vilket medförde en fokusering på linjerna inom Norden samt nedläggning av flertalet av Blue1s linjer till Europa.

Trafiken ökade under januari–oktober med 6,3% och antalet passagerare ökade med 3,8%. Den ökade satsningen på fritidsmarknaden bidrog till tillväxten. Yielden var under stora delar av perioden under press till följd av överkapacitet på flera marknader, men stabiliserades i slutet av perioden. Justerat för längre flygdistanter var dock yielden nära oförändrad. Kabinfaktorn förbättrades med 1,4 procentenheter och uppgick till 76,0%. Under juli–augusti var kabinfaktorn rekordhög. Den förbättrade kabinfaktorn medförde att enhetsintäkten, RASK, förbättrades med 2,2% jämfört med föregående år. Kapaciteten ökade med 4,4% till följd av nya linjer och fler frekvenser.

Även under nästa år kommer kapaciteten öka delvis beroende på den nya linjen Köpenhamn–San Francisco och den ökade frekvensen på Köpenhamn–New York vilket kommer att öka utnyttjandet av den interkontinentala flottan. Därtill planeras ytterligare 45 nya linjer inom Europa.

Rörelsekostnaderna ökade under perioden med 10%, huvudsakligen på grund av högre flygbränslekostnader om 1 490 MSEK. Ökningen berodde på att flygbränslekostnaden gav mindre effekt samt valutaeffekter för flygbränsle på 376 MSEK. Kostnadsåtgärderna från 4Excellence strategin började successivt att få ökad effekt under året och bidrog till att enhetskostnaden exklusive flygbränslekostnader minskade med 4,0%.

Intäkterna ökade under januari–oktober till följd av fler passagerare med 2,9% till 33 148 MSEK. EBIT före engångsposter förbättrades med 396 MSEK drivet av främst högre trafikintäkter och lägre personalkostnader.

Breddat nätverk ger effekter

Under 2012 breddade och förbättrade Scandinavian Airlines nätverket i linje med 4Excellence strategin. Totalt öppnades 38 nya linjer. Flertalet av de nya linjerna förbättrade koncernens kunderbjudande mot fritidsmarknaden med delvis flera linjer som enbart flögs under sommarsäsongen. Det bidrog till en förbättring av kabinfaktorn men även av enhetsintäkten under sommaren. Samtidigt ökades kapaciteten och frekvenserna på flera inrikeslinjer vilket förbättrade produktionsmot den viktiga affärsmarknaden.

Flera företagskunder förnyade och fördjupade sina avtal med Scandinavian Airlines. Exempelvis valde Peab Scandinavian Airlines på 19 destinationer och svenska staten förnyade avtalet på svensk inrikestrafik. SAS företagsprogram för små och medelstora företag nådde under året 30 000 kunder vilka är fördelade över 22 marknader. Sammanlagt står avtalskunder för 35–40% av Scandinavian Airlines intäkter.

Punktlighet och regularitet

Scandinavian Airlines var Europas punktligaste flygbolag 2012. Punktligheten för januari–oktober 2012 var 89,9%. Regulariteten uppgick till 99,1%. Flygbolaget bedriver ett aktivt arbete för att behålla och ytterligare förbättra punktligheten och regulariteten.

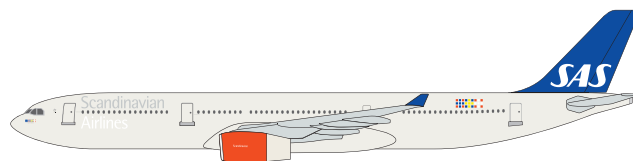
Miljöarbete

Arbetet med att realisera SAS miljömål genom det ISO14001 certifierade miljöledningssystemet fortsatte under perioden. Utsläppen per passagerarkilometer minskade med 3,0% till 116 (119) gram. Under perioden minskade även bränsleförbrukningen och energiförbrukningen i markverksamheterna.

Flygplansflotta

SAS har ett nätverk av destinationer med varierande passagerarvolymer och distanser, vilket kräver en flygplansflotta med flygplan av olika storlekar och med olika räckvidd för att kunderbjudandet ska vara attraktivt för affärs- och fritidsresenärer. Scandinavian Airlines inklusive Blue1 hade 145 flygplan i trafik per den 31 oktober och flottan bestod av 11 långdistansflygplan, 122 kortdistansflygplan, samt 12 regionaljet.

Genomsnittsåldern för flygplansflottan var 12,6 år för Scandinavian Airlines och 12,2 år för Blue1. Trots ökad kapacitet och fler transporterade passagerare hade Scandinavian Airlines inklusive Blue1 två färre plan i trafik i oktober 2012 jämfört med december 2011. Under året fasades sju MD-80 ur SAS trafik. SAS sålde 18 stycken MD-80 under perioden och Scandinavian Airlines fasade in en Airbus A340 i flygplansflottan som tidigare varit uthyrd. Samtidigt förnyades flygplansflottan genom att fem Boeing 737NG fasades in i flottan.

Flygoperativ verksamhet

Scandinavian Airlines flygande personal uppgick under januari–oktober till 2 613 kabinställda och 1 328 piloter. Under perioden ökade produktiviteten med 2,3% för kabinpersonalen och 1,6% för piloterna, tack vare omförhandlade kollektivavtal och förbättrade planeringsprocesser.

Verksamheter inom Scandinavian Airlines

SAS Ground Handling

SAS Ground Handling är ledande inom utveckling av tjänster som underlättar snabb och smidig check-in och boarding. Ground handling bedrivs inom Skandinavien av SAS Ground Handling. Utanför Skandinavien är dessa tjänster upphandlade. Outsourcad markverksamhet bedrivs under ledning eller överinseende av Scandinavian Airlines personal. En relativt stor del av markverksamheten inom ground handling är tjänster som säljs till andra flygbolag som trafikerar Skandinavien, till exempel flygbolag inom Star Alliance.

SAS Cargo Group

Lastutrymmet i koncernens flygplan marknadsförs och säljs genom SAS Cargo Group som betjänar kunder globalt. Mot bakgrund av sin höga kvalitet, konkurrenskraftiga produkter och priser är SAS Cargo Group marknadsledande på post- och flygfrakttjänster till, från och inom Skandinavien.

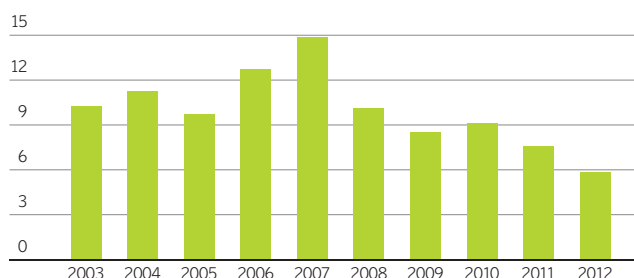
Marknaden för post- och flygfrakt har under hela 2012 präglats av en betydlig överkapacitet och därmed en markant prispress. Marknaden hade en stigande trend under första halvdel av 2012, men därefter har utvecklingen varit stagnerande och fallande. Fraktvolymerna föll cirka 5% under januari–oktober 2012 jämfört med samma period 2011.

Trots de krävande marknadsförhållandena och prispress lyckades SAS Cargo Group att generera ett betydligt mer positivt resultat än under 2011.

Spirit

Spirit står för koncernens frakthanteringsverksamhet på marken. Verksamhetsmässigt är företaget nära knutet till SAS Cargo, men intäkterna hänförs främst till externa kunder.

Försenat bagage, antal per 1 000 passagerare

Under januari–oktober 2012 uppgick antal försenade bagage till i genomsnitt 6,4 per 1 000 passagerare, en minskning med 29%, jämfört med samma period föregående år. Detta har uppnåtts trots att SAS minimitid för transferbyten på Köpenhamns flygplats enbart är 25 minuter. Resultatet är det bästa under 2000-talet och visar hur SAS kvalitet förbättras.

Finansiella nyckeltal, MSEK

	2012 Jan–okt	2011 Jan–okt	2011 Jan–dec ¹
Intäkter	33 148	32 205	36 735
varav passagerarintäkter	24 543	23 576	26 179
EBITDAR	2 139	4 041	4 771
EBIT före engångsposter	907	511	952
EBIT-marginal före engångsposter, %	2,7	1,6	2,6
EBT före engångsposter	228	62	543

1) Exkl. Blue1

Operativa nyckeltal

	2012 Jan–okt	2011 Jan–okt	2011 Jan–dec ¹
Andel passagerare på hemmamarknaden, %	36	36	36
Antal reguljärpasagerare, (000)	21 666	20 869	22 912
Passagerarkm (RPK), milj.	24 045	22 610	24 839
Sätesskm (ASK), milj.	31 620	30 274	33 306
Kabinfaktor, %	76,0	74,7	74,6
Yield, valutajusterad förändring, %	-0,7	-	-2,0
RASK, förändring, %	2,2	-	-1,3
Total enhetskostnad, förändring, %	0,1	-	2,0
Antal destinationer	101	100	90
Genomsnittligt flygavst., linjetrafik, km	854	844	847
Antal dagliga avgångar (snitt)	781	777	683
Antal flygningar per destination/dag	7,7	7,8	7,6
Antal flygplan, totalt	156	173 ²	147
Flygplan, blocktimmar/dag	8,38	8,19	8,1
Piloter, blocktimmar	673	663	650
Kabinpersonal, blocktimmar	683	668	660
Regularitet, %	99,1	98,5	98,5
Punktlighet (% inom 15 min)	89,9	89,4	88,9

1) Exkl. Blue1

2) Avser september

Övriga nyckeltal

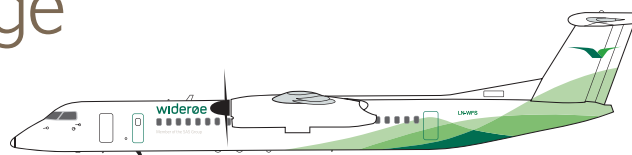
	2012 Jan–okt	2011 Jan–okt	2011 Jan–dec ¹
Kundnöjdhet	72	72	72
Klimatindex ²	98	-	100
Koldioxid (CO ₂), 1 000 ton	3 199	3 150	3 460
Kväveoxider (NO _x), 1 000 ton	13,1	12,8	14,3
Medelantal anställda	13 591	13 924	13 479
varav kvinnor, %	38	38	38
Total sjukfrånvaro ¹ , %	7,1	-	7,0
Totalt antal arbetsskador > 1 dags sjukfrånvaro	255	-	251

1) Exkl. Blue1

2) Helår 2011 nytt basår. Resultatet omfattar november 2011–oktober 2012.

Flygbolagens verksamhet: Widerøe

Till, från och inom Norge

Widerøe är ett helägt dotterbolag med bas i Norge som bedriver regional flygtrafik både in- och utrikes.

Viktiga händelser januari–oktober 2012

- Widerøe utsågs till Årets flygbolag 2012/2013 av European Regions Airline Association.
- Widerøe vann linjerna till Røros och Florø i Samferdselsdepartementets upphandling av kortdistanslinjer till 2016.
- Efter att ha överklagat upphandlingen av flyglinjer till Lofoten vann Widerøe flyglinjerna fram till 1 april 2017.
- Antal passagerare på Florø växte med 15% under april–maj efter att Widerøe tog över anbudstrafiken från 1 april 2012.

Mål

Lönsamhetskravet är en EBIT-marginal på minst 8%. Klimatindex-målet var 100 och utfallet blev 102.

Resultat och marknadsutveckling

Widerøe fortsatte att växa under 2012 och antalet passagerare ökade med 8,7% till 2,3 miljoner under januari–oktober, vilket var det högsta antalet passagerare någonsin. Nya norska inrikeslinjer till Florø, Røros, Flåm samt fler frekvenser på befintliga linjer bidrog till den goda utvecklingen. Övertagandet av Vestlandstrafiken från Scandinavian Airlines bidrog också i början av året till tillväxten.

Widerøe ökade under januari–oktober 2012 kapaciteten med 8,8% jämfört med motsvarande period föregående år. Kabinfaktorerna minskade samtidigt med 1,7 procentenheter till 58,7%. Minskningen av kabinfaktorerna reflekterade att Widerøe ökade kapaciteten på kortare inrikeslinjer som generellt har lägre kabinfaktor samtidigt som kapaciteten på utrikeslinjerna minskade. Förändringen i nätverket bidrog till att Widerøes yield ökade med 3,5%.

Som en del av 4Excellence strategin arbetade Widerøe med att öka effektiviteten i verksamheten. Arbetet bidrog till en fortsatt minskning av timkostnaden inom de flesta av Widerøes driftområden. Enhetskostnaden ökade dock med 8,4% vilket berodde på högre flygbränslepriser samt ändringar inom nätverket. Ytterligare kostnadseffektiviseringar kommer att införas under 2013. Widerøes punktlighet ökade med 1,5 procentenheter jämfört med motsvarande period 2011 och uppgick till 87,6%.

Intäkterna ökade under året med 4,7% till 3 273 MSEK till följd av fler passagerare och högre yield. Rörelsekostnaden ökade samtidigt med 10,8% till 2 828 MSEK till följd av den ökade kapaciteten och högre flygbränslepriser. EBT före engångsposter försämrades med 151 MSEK till 198 MSEK. Den lägre EBT nivån jämfört med föregående år förklaras i huvudsak av 81 MSEK högre bränslekostnader, ökad konkurrens inom bolagets kommersiella rutten och förluster till följd av strejken bland säkerhetspersonal på norska flygplatser i juni. EBIT-marginalen före engångsposter uppgick till 6,0%, vilket är en procentenhet under målsättningen.

Flygplansflotta

Widerøes flygplansflotta bestod i oktober 2012 av 39 Q100/Q200/Q300/Q400/Q400NG. Under året utökades flygplansflottan med netto ett flygplan. Genomsnittsåldern för flygplansflottan var 14,9 år. De mindre Q100, Q200 och Q300 flyger framför allt på de upphandlade kortlinjerna samtidigt som de större Q400/Q400NG trafikar de större flygplatserna.

Finansiella nyckeltal, MSEK

	2012 Jan–okt	2011 Jan–okt	2011 Jan–dec
Intäkter	3 273	3 126	3 775
varav passagerarintäkter	2 455	2 319	2 796
EBITDAR	446	575	704
EBIT före engångsposter	196	355	435
EBIT-marginal före engångsposter, %	6,0	11,4	11,5
EBT före engångsposter	198	349	430

Operativa nyckeltal

	2012 Jan–okt	2011 Jan–okt	2011 Jan–dec
Andel passagerare på hemmamarknaden, %	18	17	17
Antal reguljärpasagerare, (000)	2 313	2 127	2 536
Passagerarkm (RPK), milj.	701	688	811
Sätteskm (ASK), milj.	1 193	1 138	1 355
Kabinfaktor, %	58,7	60,5	59,8
Yield, valutajusterad förändring, %	3,5	-	-2,0
RASK, förändring, %	0,1	-	-1,8
Total enhetskostnad, förändring, %	8,4	-	-9,0
Antal destinationer	48	47	47
Genomsnittligt flygvast., linjetrafik, km	230	254	253
Antal dagliga avgångar (snitt)	343	316	317
Antal flygningar per destination/dag	7,1	6,7	6,7
Antal flygplan	39	37	38
Flygplan, blocktimmar/dag	6,9	6,6	6,7
Piloter, blocktimmar	487	450	455
Kabinpersonal, blocktimmar	495	472	474
Regularitet, %	96,3	96,4	96,1
Punktlighet (% inom 15 min)	87,6	86,1	86,5

Övriga nyckeltal

	2012 Jan–okt	2011 Jan–okt	2011 Jan–dec
Klimatindex ¹	102	-	100
Koldioxid (CO ₂), 1 000 ton	141	134	161
Kväveoxider (NO _x), 1 000 ton	0,5	0,5	0,6
Medelantal anställda	1 262	1 215	1 216
varav kvinnor, %	33	33	33
Total sjukfrånvaro, %	5,7	-	5,8
Totalt antal arbetsskador	2	-	8
> 1 dags sjukfrånvaro			

1) Helår 2011 nytt basår. Resultatet omfattar november 2011–oktober 2012.

Löpande riskhantering

SAS koncernen arbetar löpande med rörelsens riskexponering mot kända och okända potentiella händelser. Riskhanteringen handlar om att positionera SAS för att minimera negativa risker samt att se möjligheter i samband med förändringar av exempelvis valutor och flygbränslepriser. Övergripande risker bevakas och identifieras centralt och följs upp genom policier som syftar till att kontrollera riskerna. Flygsäkerheten är SAS koncernens högsta prioritet och beskrivs separat på sidan 19.

Riskhantering under 2012

Rörlighet i kostnadsmassan är strategiskt viktigt för att hantera omvärldshändelser. SAS koncernen har under en längre tid strategiskt arbetat för att minska andelen fasta kostnader för att snabbt kunna parera efterfrågebortfall med lägre kostnader. 4XNG som lanserades under 2012 syftar till att väsentligt förbättra koncernens anpassningsförmåga genom ökad andel rörliga kostnader. Ytterligare information om 4XNG finns på sidorna 4–11.

Olika risker

Marknadsrisker och övriga risker påverkar främst efterfrågan och motverkas genom ökad rörlighet i kostnadsmassan för att snabbt anpassa produktionsvolymen. SAS koncernens exponering mot olika marknader och kundsegment bidrar till att minska risknivån men ökar exponeringen mot extraordinära omvärldshändelser.

Till skillnad från tidigare år skedde inga väsentliga händelser under räkenskapsåret 2012 som plötsligt påverkade efterfrågan. Störst effekt på efterfrågan hade den finansiella krisen i Sydeuropa. Efterfrågan i norra Europa var dock relativt stabil efter en svag inledning på 2012.

Operationella risker är relaterade till faktorer som kan vara till hinder för produktionen. Dessa kan för ett flygbolag mycket snabbt resultera i stora intäktsförluster. Koncernen är bland annat exponerad mot risker som är kopplade till organisationen och medarbetarna. Regleringen av flygindustrin medför att flygbolag är exponerade för politiska beslut som kan påverka den operationella kostnaden. Det finns en stark miljöopinion vilket gynnar företag med ett effektivt hållbarhetsarbete samtidigt som nya ekonomiska styrmedel kan medföra initiala kostnader. SAS beslut att investera i Airbus A320neo positionerar och minskar SAS risker inför framtiden. Från 2014 kommer SAS koncernens flygplansflotta enbart bestå av flygplan inom "Next Generation" som är betydligt mer bränsleeffektiva.

Marknadsrisker	Riskenivå	Riskhantering	Utfall januari–oktober 2012	Läs mer
Makroekonomisk utveckling Efterfrågan i flygindustrin är starkt korrelerad till den ekonomiska tillväxten.	Medel	Fokus på rörlighet i kostnadsmassan genom bland annat god mix av flygplansflottan och kollektivavtal.	Den finansiella krisen i Europa påverkade efterfrågan och yelden negativt, men SAS exponering mot den skandinaviska marknaden gjorde att efterfrågefallet var begränsat. Genom 4XNG kommer SAS öka flexibiliteten i kostnadsmassan för att bättre möta ändringar i efterfrågan.	Sid 16
Marknadspåverkan Koncernen är verksam på flera marknader och påverkas av olika konjunkturcykler vilket minskar exponeringen. Koncernen är särskilt känslig för den globala utvecklingen.	Medel	Koncernen anpassar produktionen för att säkerställa rätt kapacitet på respektive marknad för att minska affärsrisken.	Trafiktillväxten var god under 2012 inom Skandinavien. Yelden sjönk i början av året men stabiliserades något under senare delen av räkenskapsåret.	Sid 14–17
Konkurrens och prisutveckling Flygbranschen är mycket konkurren utsatt av nya bolag som inträder på marknaden. Förändrat kundbeteende och allt fler LCC-bolag på SAS koncernens hemmamarknad kan göra att konkurrensen hårdnar.	Hög	För att möta detta måste SAS sänka sina kostnader till konkurrenskraftig nivå, samt erbjuda ett mer värde jämfört med LCC-bolag.	LCC-bolagens kapacitetsandel minskade något som helhet inom Skandinavien under 2012, men konkurrensen ökade på flera linjer. SAS sänkte enhetskostnaden exklusive flygbränsle med 4% och initierade 4XNG för att minska enhetskostnaden framöver.	Sid 16–17, 24
Kapacitetsutveckling På grund av lång leveranstid baseras beställningar av flygplan på långsiktiga prognoser. Detta kan leda till över- eller underkapacitet och prispåverkan.	Hög	Marknadsledare i Norden innebär möjlighet att styra kapacitetsutvecklingen. Utnyttjande av korttidsleasing för att anpassa kapacitet och efterfrågan.	Totala kapaciteten i Norden ökade med enbart 2% under 2012. SAS kapacitetsandel ökade jämfört med 2011 och uppgick till cirka 28% i Norden och 32% i Skandinavien.	Sid 16–17, 24
Övriga risker				
Naturkatastrofer, terrorattacker, konflikter och epidemier Flygbolag påverkas normalt särskilt mycket av extraordinära händelser i världen.	Hög	SAS arbetar för att öka andelen rörliga kostnader för att snabbt kunna ställa om verksamheten vid onormala händelser. Koncernen ser ständigt över olika beredskapsplaner för att hantera olika katastrofer.	Inga onormala händelser inom SAS primära marknad inträffade under 2012.	-

Risker och riskhantering

Legala risker

Bredden i SAS koncernens verksamhet gör att koncernen är, och även framöver kan komma att vara, inblandad i rättsprocesser och skiljeförfaranden, som kärande eller som svarande. SAS koncernen övervakar kontinuerligt om och hur förändringar i regelverk och policies påverkar SAS rutiner och verksamhet. SAS koncernen har en Code of Conduct som syftar till att koncernens medarbetare inte ska överträda några lagar/policies. Vid slutet av oktober 2012 var SAS koncernen involverad i framför allt två rättstvister.

– Som en konsekvens av EU-kommissionens beslut i november 2010 i flygfraktundersökningen, är SAS tillsammans med övriga flygbolag som bötfällts av EU-kommissionen involverat i olika civila skadeståndprocesser i Europa (England, Nederländerna och Norge). SAS, som har överklagat EU-kommissionens beslut, bestrider ansvar i samtliga rättsprocesser. Ytterligare stämningar från frakt kunder kan inte uteslutas och inga reserveringar har gjorts.

– I april 2010 stämde 33 SAS-piloter gemensamt SAS i Stockholms tingsrätt. Enligt stämningens ansökan krävs att vissa anställningsvillkor förklaras ogiltiga och justeras samt att SAS tilldöms att betala skadestånd. Kärandena är före detta anställda i Linjeflyg som

anställdes i SAS i samband med SAS förvärv av Linjeflyg 1993. Kärandena hävdar att anställningsvillkoren är diskriminerande och bryter mot lagen om fri rörlighet i EU för arbetstagare. SAS, som bestrider yrkandena i dess helhet, betraktar risken för en negativ utgång som begränsad och inga reserveringar har gjorts.

Finansiella risker hanteras genom säkring mot förändringar av valutakurser, räntor och bränslepris, vilket motverkar kortsiktiga svängningar, och ger handlingsutrymme att hantera nivåförändringar.

Valutarisker

SAS koncernen är till följd av den internationella verksamheten exponerad mot ett flertal valutors kursutveckling. Transaktionsrisk uppkommer vid valutakursförändringar som påverkar storleken på kommersiella intäkter och kostnader och därmed SAS koncernens rörelseresultat.

Valutaexponeringen hanteras genom att löpande kurssäkra 40–80% av koncernens över- och underskottsvalutor baserad på en tolv månaders rullande likviditetsprognos.

Koncernen har netto ett flertal överskottsvalutor och underskott

Känslighetsanalys, januari–oktober 2012

Flygverksamhet	Koncernen totalt	Scandinavian Airlines	Widerøe
Passagerartrafik – 1% förändring av RPK, MSEK	200	180	20
Kabinfaktor – 1 procentenhets förändring, MSEK	270	250	20
1% förändring i passagerarintäkten per passagerarkm (yield), MSEK	270	240	30
1% förändring av flygverksamhetens enhetskostnad, MSEK	370	340	30
1% förändring av priset på flygbränsle, MSEK	80	76	4

Operationella risker	Riskenivå	Riskhantering	Utfall januari–oktober 2012	Läs mer
Personalomsättning SAS är fortsatt en av Nordens mest attraktiva arbetsplatser.	Medel	PULS-analys.	PULS-utfallet 2012 visade på en liten försämring i medarbetarnas syn på SAS som arbetsgivare.	Sid 6–7
Strejker Historiskt har flygindustrin drabbats hårt av konflikter på arbetsmarknaden.	Låg	Transparent och öppen dialog.	Inga strejker riktade mot Scandinavian Airlines som arbetsgivare. Däremot genomförde säkerhetspersonalen vid norska flygplatser en strejk under 2012 som påverkade alla flygbolag negativt.	-
Incidenter och haverier Flygindustrin har exponering mot flygolyckor.	Låg	Säkerhet som högsta prioritet. Ständigt arbete för förbättring. Utbredd rapporteringskultur.	Inga incidenter med "röd" risk under 2012.	Sid 19
Brott och bedrägeri Företaget kan utsättas för brott som kan få ekonomisk och materiell påverkan.	Låg	Code of Conduct, internkontroll, revisioner, säkerhetsarbete.	Inga nya materiella brott eller bedrägerier riktades mot SAS.	-
IT-säkerhet SAS är beroende av IT för ekonomiska transaktioner och i den löpande verksamheten.	Medel	Genom god IT-säkerhet tryggar SAS konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet, spårbarhet och autenticitet.	SAS uppggraderade hela sin IT-plattform för bokningssystemet och stärkte säkerheten ytterligare. Verksamheten påverkades inte av dataintrång.	-
Miljörisker	Riskenivå	Riskhantering	Utfall januari–oktober 2012	Läs mer
Miljödirektiv och krav Lagar och föreskrifter, liksom den allmänna opinionen, ställer krav på minskad miljöpåverkan.	Låg	SAS engagerar sig inom hållbarhet och arbetar bland annat aktivt med att minska sin miljöpåverkan.	SAS koncernen minskade koldioxidutsläppen per passagerarkilometer från 121 till 118 gram under januari–oktober 2012 jämfört med samma period förra året.	Sid 30–33
Legala och politiska risker	Riskenivå	Riskhantering	Utfall januari–oktober 2012	Läs mer
Skatter och avgifter riktade mot flygindustrin Flygindustrin är förenad med avgifter för bland annat start, landning och överflygning.	Medel	Aktiv dialog och förhandling med myndigheter och organisationer.	Enhetskostnaden för luftfartsavgifter för Scandinavian Airlines ökade med 1,1% under januari–oktober 2012.	Sid 18
Compliance risks Överträdelse av lagar eller interna regelverk.	Medel	Interna policies och regelverk samt interna riktlinjer och Code of Conduct.	Inga betydande rättsprocesser påverkade SAS negativt under 2012.	Sid 79–83

huvudsakligen i USD och DKK. En försvagning av SEK mot till exempel USD innebär en negativ effekt på resultatet, till följd av att växelkursdrivna kostnadsökningar ej motsvaras av intäktsökningar. Under 2012 har USD varit relativt stabil mot koncernens största överskottsvalutor; SEK, NOK och EUR.

Försvagningen av SEK under andra kvartalet 2012 påverkade SAS koncernens rörelseresultat negativt trots säkring av valutorna.

Valutakursutvecklingen hade totalt en negativ påverkan på rörelseresultatet vid jämförelse mot föregående år (som inkluderade engångseffekter från upplösning av USD-säkringar). Den totala skillnaden mellan 2012 och 2011 från valutaförändringar uppgick till -911 MSEK.

Under 2012 tog styrelsen beslut om att avsteg kan göras från finanspolicyn och möjlighet gavs för lägre säkringsgrad. I oktober 2012 uppgick koncernens säkringsgrad för USD-underskottet till 22% av det förväntade USD-underskottet under de kommande 12 månaderna.

Effekter från omvärdering, translationsrisk

När tillgångar och skulder som är bokförda i andra valutor än SEK omvärderas till balansdagskurs påverkas normalt resultatet. Valuta-säkringar kan dock under vissa förutsättningar redovisas i övrigt totalresultat. Resultatet påverkas då först när tillgången avyttras, men motverkas normalt av tillgångens förändrade marknadsvärde. Se Not 27 sid 65.

Resultateffekt från ändrade valutakurser, netto, SAS koncernen, januari–oktober 2012

	Koncernen totalt
1% försvagning av SEK mot USD	-80
1% försvagning av SEK mot NOK	+55
1% försvagning av SEK mot DKK	-5
1% försvagning av SEK mot EUR	-0
1% försvagning av SEK mot JPY	+5
1% försvagning av SEK mot GBP	+6

Säkring av flygbränsle 2012–2013

	Nov–jan 2012/2013	Feb–apr 2013	Maj–jul 2013	Aug–okt 2013
Säkring av flygbränsle	72%	54%	53%	21%

Estimerad flygbränslekostnad november 2012–oktober 2013, miljarder SEK

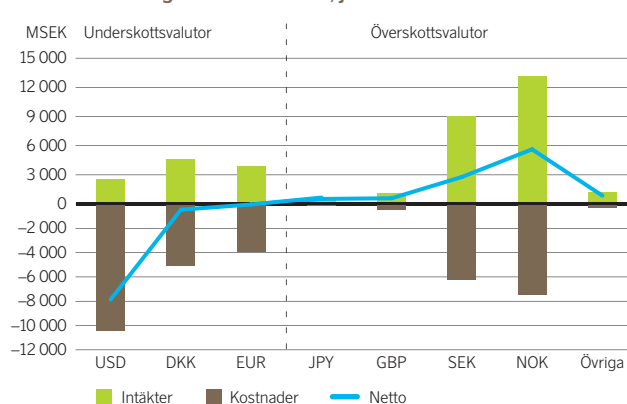
Marknadspris flygbränsle	5,0 SEK/USD	6,0 SEK/USD	7,0 SEK/USD	8,0 SEK/USD
600 USD/ton	4,7	5,7	6,6	7,6
800 USD/ton	5,9	7,0	8,2	9,4
1 000 USD/ton	7,0	8,4	9,8	11,2
1 200 USD/ton	7,9	9,4	11,0	12,6
1 400 USD/ton	8,8	10,5	12,3	14,1

Hänsyn har tagits till SAS koncernens säkring av flygbränsle.

Flygbränsle

Flygbränslepriset ökade under 2012 och utgjorde 22,9% (jämfört med 20,2% för helåret 2011) av koncernens rörelsekostnader inklusive leasing. 40–80% av koncernens prognostiserade flygbränslebehov för kommande 12 månader säkras. SAS koncernens policy för att säkra flygbränsle medger att säkring kan ske upp till 18 månader i förväg.

Valutafördelning i SAS koncernen, januari–oktober 2012

Finansiella risker	Riskenivå	Riskhantering	Utfall januari–oktober 2012	Läs mer
Motpartsförkluster SAS exponeras genom krediter, leasingavtal och garantier till externa parter.	Hög	Exponeringen regleras genom SAS Group Finance Policy.	SAS påverkades negativt av konkurserna i Cimber Air, Skyways och Malev, men de finansiella effekterna var begränsade.	Not 27
Likviditetsrisk Flygindustrin är säsongmässig vilket påverkar kassaflödet över året.	Låg	Målet är att ha en finansiell beredskap på minst 20% av fasta kostnader.	SAS finansiella beredskap var 29% och över målsättningen i oktober 2012. Den revolverande kreditfaciliteten förnyades och förlängdes till 2015 under november 2012.	Not 27
Bränslepris Flygbränsle utgör drygt 20% av koncernens rörelsekostnad inklusive leasing, vilket gör företaget exponerat för förändringar i priset.	Hög	Hedging av 40–80% av kommande 12 månaders förbrukning.	Genomsnittliga flygbränslepriset i USD ökade under året med 2%. SAS enhetskostnad i SEK för flygbränsle steg dock med 13% beroende på lägre säkringsnivåer under 2011.	Not 27
Räntor Flygindustrin är kapitalintensiv och företaget är nettolåntagare. Detta gör företaget exponerat för ränteförändringar.	Låg	Finanspolicyn reglerar proportionen mellan rörlig och fast ränta. Målsättningen är att skulden ska ha en bindningstid på 3,5 år.	Räntenettet är 298 MSEK (exklusive valuta-effekt) högre än motsvarande period 2011 främst beroende på högre bankkostnader samt högre räntenivåer.	Not 27
Valutakurser En betydande del av intäkter, kostnader och tillgångar/skulder är i andra valutor än SEK, vilket skapar växelkurseffekter.	Medel	Hedging av utländska valutor. 40–80% av över- och underskottsvalutor säkras på rullande 12 månader.	Totala skillnaden mellan 2012 och 2011 från valutaförändringar uppgick till -911 MSEK.	Not 27

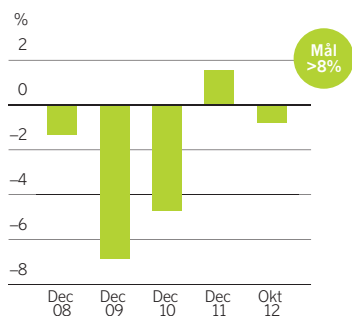
Nya finansiella mål lanserade

I anslutning till lanseringen av 4Excellence Next Generation lanserade SAS koncernen nya finansiella mål. De finansiella målen ska reflektera en verksamhet som har minskade fasta kostnader, förbättrad lönsamhet och kassaflöde samt minskad balansräkning.

Lönsamhet

EBIT-marginalen visar resultat före finansiella poster i procent av periodens intäkter. Målsättningen är att uppnå en EBIT-marginal på minst 8%. SAS åtgärder syftar till att uppnå målet från räkenskapsåret 2014/2015.

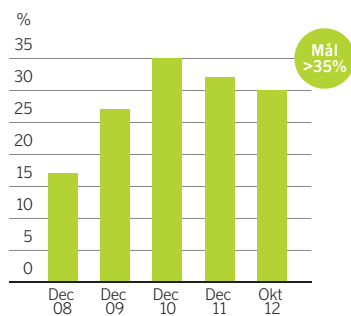
EBIT-marginal

Soliditet

SAS koncernens soliditet ska överstiga 35%. Soliditeten beräknas som eget kapital dividerat med totalt kapital. Trots ändrade redovisningsregler för pensioner bedömer SAS att soliditeten inte kommer att understiga 20% för räkenskapsåret 2013/2014. Soliditetsmålet förväntas att uppnås under räkenskapsåret 2014/2015.

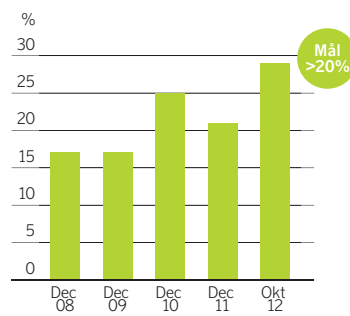
Soliditet

Finansiell beredskap

Likvida medel samt outnyttjade kreditfaciliteter/fasta kostnader >20%. Per den 31 oktober 2012 uppgick den finansiella beredskapen till 8,1 miljarder SEK där likvida medel var 2,8 miljarder SEK och totala outnyttjade kreditfaciliteter 5,3 miljarder SEK. Detta ger en finansiell beredskap på 29%.

Finansiell beredskap

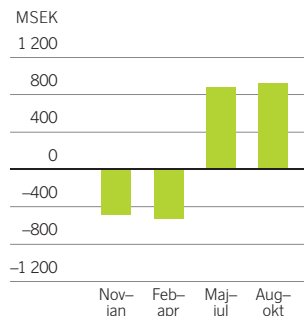

Kassaflöde

SAS koncernen har inget specifikt mål avseende kassaflödet. Däremot arbetar SAS konstant med att analysera balansposter och trender inom verksamheten för att optimera kassaflödet med syfte att uppnå lägsta möjliga totala finansieringskostnad. Efter som rörelseskulderna överstiger rörelsetillgångarna har koncernen ett rörelsekapital som netto per 31 oktober 2012 uppgick till 10,1 miljarder SEK.

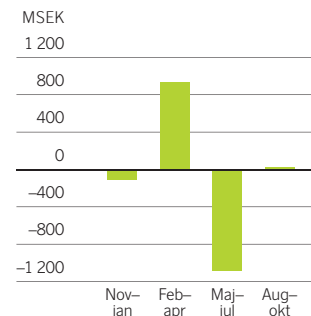
Kassaflödet från verksamheten har tydliga säsongstrender vilket påverkar rörelsekapitalet. Efterfrågan i SAS marknader är säsongsmässigt låg under december–februari och högst under april–juni samt september–oktober med störst andel förtidsbokningar under perioden januari–maj. Detta beror på variationer i marknaden där exempelvis andelen förbokningar inför semesterperioden under sommaren har en stor positiv påverkan på rörelsekapitalet. Efterfrågan kan avvika från det normala säsongsmönstret och utvecklas olika på koncernens marknader. SAS har successivt utvecklat sofistikerade metoder för att på månads- och veckobasis, till exempel i samband med storhelger, dynamiskt anpassa kapaciteten till efterfrågan.

Kassaflöde från verksamheten före förändring av rörelsekapital¹

1) Avser perioden Q2 2010 till Q4 2012

Kassaflöde från verksamheten efter förändring av rörelsekapital¹

1) Avser perioden Q2 2010 till Q4 2012

Finansiering

SAS koncernen använder företagscertifikat, banklån, obligationslån, konvertibla obligationslån, förlagslån samt leasing som finansieringskällor. Den 31 oktober 2012 hade koncernen kontrakterade kreditfaciliteter på 7 113 MSEK, varav 5 266 MSEK var outnyttjade. Samtidigt uppgick koncernens räntebärande skuld till 10 887 MSEK, en minskning med 2 451 MSEK jämfört med årsskiftet. Den kapitaliserade nettoleasingkostnaden (x7) uppgick vid balansdagen till 10 654 MSEK.

Amorteringarna under perioden uppgick till 2 572 MSEK. Nyupplåning uppgick till 714 MSEK. Nyupplåningen bestod huvudsakligen av förnyelse av befintlig flygplansfinansiering. Koncernen gjorde inga emitteringar av EMTN eller andra obligationsprogram under räkenskapsåret.

Värdet på skuld- respektive eget kapitalandel (konverteringsrätt och återköpsrätt) avseende det konvertibla obligationslånet har per den 31 oktober 2012 fastställts till 1 491 MSEK respektive 109 MSEK. Vid utställandedagen var dessa värden 1 374 MSEK respektive 226 MSEK. Värdet på kapitalandelen har inkluderats i eget kapital, efter avdrag för uppskjuten skatt.

Kontrakterade kreditlöften, MSEK

Bundna kreditlöften 31 oktober 2012	Totalt	Utnyttjat	Outnyttjat	Förfall
Revolverande kreditfacilitet, 366 MEUR ¹	3 155		3 155	2013
Bilateral facilitet, 1 250 MSEK ²	1 250		1 250	2013
Revolverande kreditfacilitet, 86 MUSD	572	572		2013
Kreditfacilitet, 125 MUSD	829	552	277	2016
Kreditfacilitet, 70 MUSD	464	464		2017
Kreditfacilitet, 125 MUSD	830	259	571	2020
Övriga faciliteter	13		13	2013
Summa	7 113	1 847	5 266	

1) SAS förnyade i november 2012 denna kreditfacilitet. Den nya faciliteten har en löptid till 31 mars 2015, och har blivit utökad till 3,5 miljarder SEK.

2) Faciliteterna har avslutats i november 2012.

Som ett led i att säkerställa koncernens finansiella stabilitet uppnådde SAS i november 2012 en överenskommelse om att öka den befintliga kreditfaciliteten på 3,2 miljarder SEK till en amorterande facilitet på 3,5 miljarder SEK och samtidigt förlänga löptiden till 31 mars 2015. SAS bilaterala faciliteter uppgående till 1,25 miljarder SEK avslutades, eftersom dessa faciliteter gav begränsad nytta till en hög finansiell kostnad. Bakom kreditfaciliteten står sju banker, de tre skandinaviska staterna samt KAW.

Under senare delen av 2012 ingick SAS en ny säkrad kreditfacilitet om 125 MUSD för tre Airbus A330-300 som del av refinansiering av ett utgående ECA-stött lån.

Räntebindning

SAS koncernens finansiella nettoskuld minskade under året med 468 MSEK och uppgick till 6 549 MSEK på balansdagen. Den genomsnittliga räntebindningstiden på den finansiella nettoskulden styrs av SAS finanspolicy och ska uppgå till cirka 3,5 år. Den genomsnittliga räntebindningstiden under året var 1,9 år.

Kreditvärdighet

SAS kreditvärderas av tre kreditinstitut: Moody's, Standard & Poor's och det japanska ratinginstitutet Rating and Investment Information Inc. Under räkenskapsåret var SAS kreditrating oförändrad men Standard & Poor's ändrade i februari 2012 utsikterna från "stable" till "negative". I november 2012 sänkte Standard and Poor's SAS kreditrating från B- till CCC+.

SAS koncernens likvida medel hålls i instrument med god likviditet eller kort löptid med kreditvärdighet om lägst A3/P1 enligt kreditvärderingsinstitutet Moody's, alternativt A-/A-1 enligt Standard & Poor's.

Investeringar och försäljningar

Investeringarna uppgick under januari–oktober 2012 till 1 273 (1 500) MSEK. Av dessa avsåg 115 MSEK flygplan, 253 MSEK motorunderhåll, 167 MSEK flygplansmodifieringar och 135 MSEK reservdelar. Flygplansköpen bestod av sex MD-80 och en Q300 som tidigare var på operationell lease. Fem av dessa MD-80 såldes vidare. Dessutom finns pågående investeringar som till största delen är hänförliga till flygplan på 340 MSEK.

Förvärv och avyttring av dotterföretag avser fastighetsförsäljningen till Swedavia som slutfördes i slutet av juni 2012 med en kassaflödeseffekt på 439 MSEK. Under perioden såldes totalt 18 stycken MD-80 och tre Q400.

Airbus A320neo leveranser

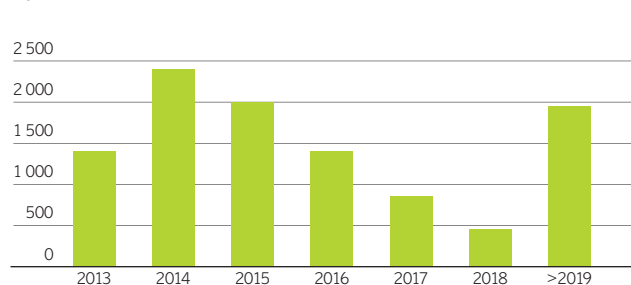
	Totalt	2016	2017	2018	2019
Antal flygplan ¹	30	4	11	7	8

1) Listpriset före rabatter för en Airbus A320neo är cirka 90 MUSD.

Kapitaliserade leasingkostnader, netto

	MSEK
Kapitaliserade leasingkostnader, netto (x7)	10 654

Amorteringsprofil, lån

Amorteringsprofilen avser det nya räkenskapsåret november–oktober.

Aktien och aktieägarservice

Aktien 2012

Genomförandet av 4XNG ger förutsättningar att återigen skapa långsiktiga värden för SAS koncernens aktieägare efter flera års negativ avkastning.

SAS koncernens börsvärde har sedan 2007 minskat med över 90%. Efter att första delen av 4XNG genomfördes i november 2012 genom undertecknandet av nya fackliga kollektivavtal steg aktien med 30% från slutet av oktober fram till slutet av december. Nya lönsamhetsmål har utvecklats och ambitionen är att uppnå en EBIT-marginal på 8% under 2014/15.

Aktieutveckling

SAS-aktien handlas på börserna i Stockholm, Mid Cap-listan (primärnotering), Köpenhamn och Oslo. SAS börsvärde sjönk med 19,4% under januari–oktober 2012 efter konkursen i Spanair och svag yieldutveckling kombinerat med oro för avmattning i världsekonomin. I slutet av perioden återhämtade sig aktien i samband med positiv trafikutveckling, positivare yield samt kraftiga enhetskostnadsförbättringar vilket förbättrade koncernens lönsamhet. Jämfört med ett vägt genomsnitt av konkurrenters börsvärden hade SAS-aktien en 46 procentenheter svagare utveckling under perioden.

Värdet av antalet omsatta aktier på samtliga tre börser som SAS är listad på minskade under 2012 och uppgick till 1,5 miljarder SEK, en minskning jämfört med föregående år på grund av lägre omsättning och lägre aktiekurs. Antalet omsatta aktier i relation till utestående aktier var, justerat för de tre skandinaviska staternas 50-procentiga andel i SAS koncernen, 95% under januari–oktober 2012.

Fördelningen av handel mellan börserna i antal omsatta aktier under året var: Stockholm 78%, Köpenhamn 18% och Oslo 4%.

Aktieägarservice

En viktig del av servicen till aktieägarna är den kontinuerliga resultatrapporteringen som tillhandahålls genom årsredovisningen, delårsrapporter, månatliga trafikrapporter och pressmeddelanden. SAS tillhandahåller kompletterande information och fakta till aktieägarna och investerare på www.sasgroup.net.

Via SAS koncernens hemsida under Investor Relations tillhandahåller SAS en aktieägartjänst för samtliga registrerade aktieägare. Tjänsten ger möjlighet till att anmäla sig för att få kvartalsrapporter och kallelser till bolagsstämma mailade med e-post. Årsredovisningar postas till de aktieägare som önskar detta. Dessutom erbjuds aktieägare som innehar minst 400 aktier (antalet aktier kan ändras – se under Investor Relations på hemsidan för aktuell nivå) möjlighet att boka tur och retur resor med Scandinavian Airlines till fördelaktiga priser.

I samband med kvartalsrapporterna arrangeras normalt webcasts som kan följas direkt på hemsidan och ytterligare cirka två månader. Mot den institutionella marknaden arrangerar SAS koncernen investerarräffar och analytiker möten. Presentationer för privata aktieägare arrangeras också på olika platser i Skandinavien.

Ägarspridning och förändring

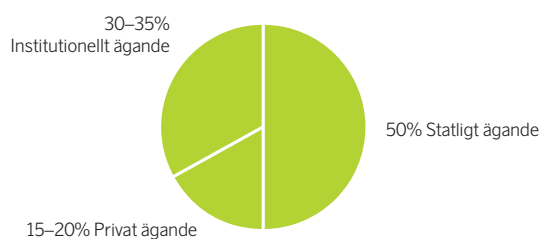
SAS hade 64 268 aktieägare per den 31 oktober 2012. Ägarandelen i Skandinavien var cirka 91%, fördelat på 50% i Sverige, 25% i Danmark och 16% i Norge. Ägarandelen utanför EES-området var under 2%, varav huvuddelen var registrerade i USA. Ägarförändringarna mellan de olika länderna var små under 2012.

Utdelning och utdelningspolicy

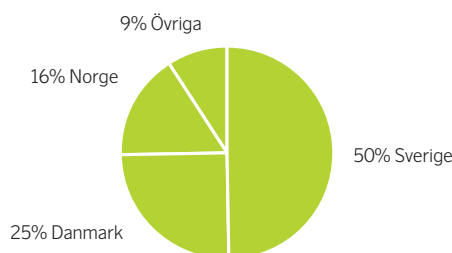
SAS koncernens årliga utdelning fastställs med beaktande av koncernens resultat, finansiella ställning, kapitalbehov samt relevanta konjunkturförhållanden. Utdelningen ska över en konjunkturcykel ligga i nivån 30–40% av koncernens resultat efter schablonskatt. Vid negativa resultat ges som regel ingen utdelning för att säkerställa koncernens finansiella position.

Styrelsen föreslår till årsstämman att utdelning till SAS ABs aktieägare ej lämnas för verksamhetsåret 2012. Detta motiveras av SAS koncernens resultat och kassaflöde. En god finansiell position och handlingsutrymme är av vikt för att fullfölja samtliga åtgärder inom 4Excellence, 4XNG och framtida investeringar.

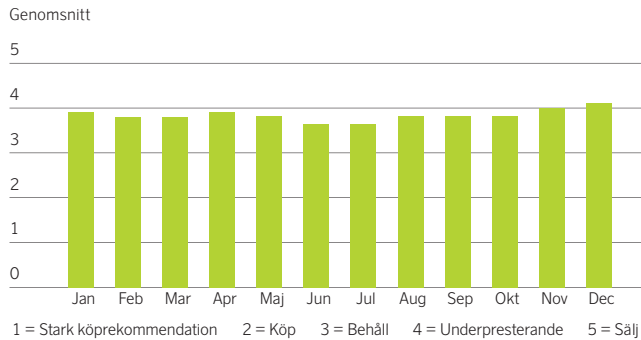
Fördelning av SAS koncernens aktiekapital

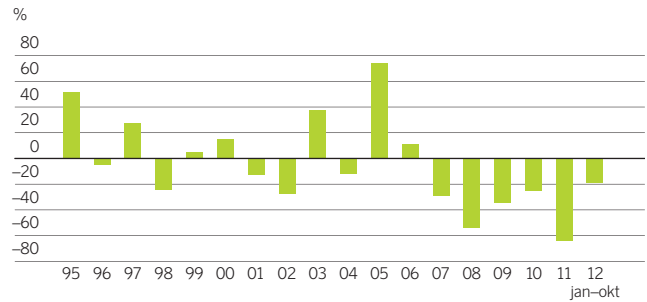
Landsfördelning av SAS koncernens ägande

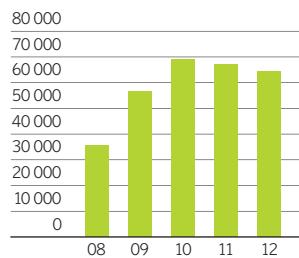
Analytikernas rekommendationer, 2013

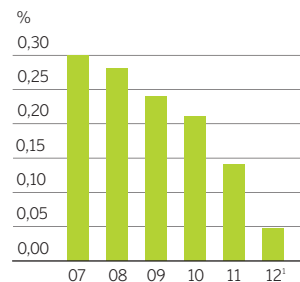
SAS-aktiens långsiktiga årliga totalavkastning

Antal aktieägare i SAS AB

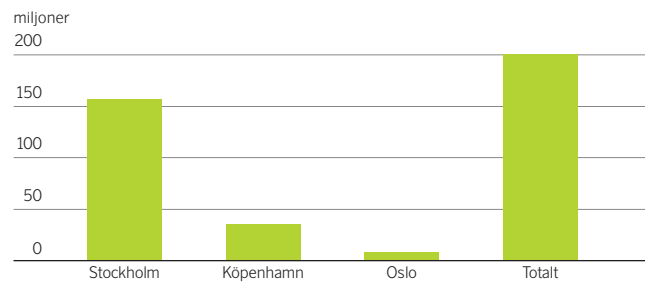

SAS-aktiens omsättning (mätt i % av Stockholmsbörsens totala omsättning)

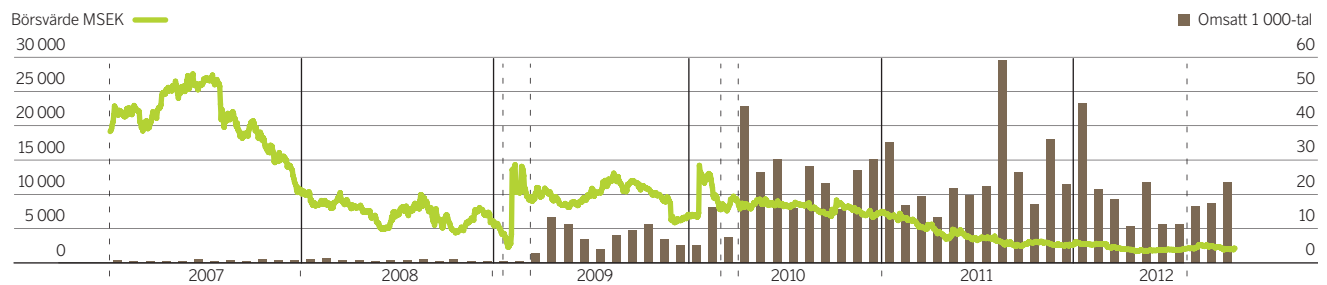

1) Avser perioden jan-okt 2012

Andel omsatta aktier, fördelat på de tre börserna samt totalt, jan-okt 2012

Aktien

Positiv utveckling av börsvärdet till följd av trafikillväxt och högre yield.

Börsvärdet sjönk kraftigt för SAS och hela flygindustrin till följd av stigande flygbränslepriser fram till rekordnivåerna i mitten av 2008 i kombination med sviktande efterfrågan.

SAS genomförde en riktad nyemission till befintliga aktieägare som tillförde cirka 6 miljarder SEK.

SAS genomförde en företrädesemission till aktieägarna som tillförde cirka 5 miljarder SEK. Dessutom placerades ett konvertibellån på 1,6 miljarder SEK i marknaden.

Antal aktieägare i SAS mer än fördubblades, vilket i kombination med fler emitterade aktier ökade omsättningsgraden av antal aktier.

Svag yieldutveckling kombinerat med oro för avmattnings- och världskonomin och finans- krisen i Sydeuropa påverkade SAS-aktien samt hela flygindustrin negativt.

Hållbar utveckling skapar värde – även i turbulenta tider

Det är SAS övertygelse att en ekonomiskt hållbar verksamhet kräver att man tar ett socialt och miljömässigt ansvar. Arbetet med hållbarhetsfrågor kan på olika sätt bidra till ökad värdetillväxt och konkurrenskraft.

Översikt hållbarhet och SAS hållbarhetsredovisning

Sedan 2011 har SAS valt att enbart presentera en översikt över hållbarhetsarbetet i årsredovisningarna medan en mer omfattande hållbarhetsredovisning publiceras separat på vår webbplats www.sasgroup.net under rubriken "Sustainability".

Den separata hållbarhetsredovisningen omfattar hela koncernen. Det är SAS koncernens 17:e hållbarhetsredovisning. Dessa redovisningar har granskats av revisorer sedan 1997. Både FNs Global Compact (UNGC), ISO 14001 och Carbon Disclosure Project samt de riktlinjer som har utfärdats av Global Reporting Initiative (GRI) har tagits i beaktande.

Kort om SAS hållbarhetsarbete

- SAS koncernens totala koldioxidutsläpp ökade med 1,7% under perioden januari–oktober 2012 medan det totala antalet passagerarkilometer ökade med 4,7% jämfört med samma period 2011. Detta innebär att de relativa koldioxidutsläppen minskade under perioden till 118 gram (121) per passagerarkilometer jämfört med samma period föregående år.
- SAS koncernen har minskat sina totala koldioxidutsläpp från flygverksamheten med 14,3% mellan november 2011 och oktober 2012 jämfört med helåret 2005. Ett av SAS huvudmål i 4Excellence är att minska koncernens totala utsläpp med 20% till 2015 jämfört med 2005.
- Energiförbrukningen i SAS koncernens byggnader minskade med 14,8% under perioden november 2011 – oktober 2012 jämfört med basår 2010.
- Användning av fossila bränslen i SAS koncernens markfordon minskade med 26% under perioden november 2011 – oktober 2012 jämfört med basåret 2010.
- SAS fullföljde sitt åtagande att efterleva nationell lagstiftning avseende flygets inkluderande i handeln med utsläppsrätter den 1 januari 2012.
- Samtliga av SAS koncernens flygbolag behöll sin ISO 14001-certifiering.
- Samtliga av SAS koncernens flygbolag uppfyllde föreskrifterna i EU-ETS.
- Arbetsglädjen hos personalen på SAS minskade. Index minskade med 3 enheter till 63.
- Sjukfrånvaron ökade i Scandinavian Airlines till 7,1% (7,0), var oförändrad i Blue1 4,7% (4,7) och i Widerøe minskade den till 5,7% (5,8).

Hållbar utveckling skapar värde

SAS utgångspunkt är att man genom att ständigt förbättra processer, minska resursförbrukningen och effektivisera produktionen kan skapa värde på ett hållbart sätt, inte bara i form av tillväxt för aktie-

Hållbarhetsrelaterade nyckeltal¹

	2012 Jan–okt	2011 Jan–okt	2011 Jan–dec
Intäkter, MSEK	35 986	34 979	41 412
EBT före engångsposter, MSEK	23	96	94
EBIT-marginal, %	-0,8	2,9	1,6
Antal passagerare, miljoner	24,0	23,0	27,2
Medelantal anställda	14 897	15 184	15 142
varav kvinnor, %	38	38	38
Sjukfrånvaro, % ²	7,1	-	7,0
Totalt antal arbetsskador	257	-	272
Klimatindex ³	98	-	100
Utsläpp av koldioxid (CO ₂), 1 000 ton	3 340	3 284	3 863
Utsläpp av kväveoxider (NO _x), 1 000 ton	13,6	13,2	15,6
Gram koldioxid (CO ₂)/passagerarkilometer	118	121	122
Bränsleförbrukning flygverksamhet, 1 000 ton	1 060	1 043	1 226
Bränsleförbrukning markverksamhet, 1 000 liter	1 750	2 620 ⁵	3 157 ⁵
Vattenförbrukning, 1 000 m ³	155 ⁴	-	161 ⁵
Energiförbrukning, mark, GWh	182 ⁴	-	194 ⁵
Osorterat avfall, 1 000 ton	0,7 ⁴	-	0,8
Farligt avfall, 1 000 ton	0,2 ⁴	-	0,2
Externa miljörelaterade kostnader, MSEK	275	-	407

1) Redovisningsprinciper på www.sasgroup.net under Sustainability.

2) Metodändring. Avser endast Scandinavian Airlines.

3) I samband med 4Excellence ändrades basår till helår 2011. Resultatet omfattar november 2011–oktober 2012.

4) Avser november 2011–oktober 2012.

5) Historiskt värde korrigerat.

ägarna utan även för intressenter som kunder, medarbetare och leverantörer. För att kommunicera detta arbete och resultatet av arbetet strävar SAS efter att fortsätta vara ett föredöme inom hållbarhetsrapportering, ett arbete som också drivs av omvärldens krav och intressenternas förväntningar.

SAS långsiktiga mål ligger fast och rapporteringen av hållbarhetsarbetet ska bibehålla den höga standard för vilken SAS erhållit positiva omdömen av både hållbarhetsanalytiker och andra utomstående bedömare.

SAS intressenter lägger generellt sett störst vikt vid miljöansvaret, framför allt hur SAS hanterar kraven med att reducera de klimatpåverkande utsläppen. I redovisningen av SAS hållbarhetsarbete ägnas därför den största delen åt miljöansvaret. För SAS är samhällsansvaret – med allt som där ingår – av lika stor betydelse, men det får inte samma utrymme i hållbarhetsredovisningen.

Trots att marknaden för flygindustrin har varit turbulent de senaste åren har engagemanget kring hållbarhetsrelaterade frågor inte minskat. Genom att anpassa kapaciteten och vidta utsläppsreducerande åtgärder fortsätter utsläppen per passagerarkilometer på lång sikt att minska.

SAS arbete med att ta sitt sociala ansvar är en central del av det ständigt pågående arbetet inom strategin 4Excellence och 4XNG planen. Trots att det innebär minskning av personalstyrkan och förändringar för SAS medarbetare är det ytterst viktigt att följa de lagar och bestämmelser som gäller för varje marknad. Det är viktigt för SAS att medarbetarna ska vara baserade och anställda där det faktiska arbetet utförs.

SAS miljöarbete i korthet

Det övergripande målet för SAS hållbarhetsarbete är att skapa långsiktig värdetillväxt för ägarna och bidra till att koncernen når sina mål. Under perioden januari–oktober 2012 fortsatte SAS hållbarhetsarbete med hög intensitet. De försämrade yttre villkoren på marknaden har inte påverkat mål och tidplaner.

Miljövision

SAS ska vara en del av det långsiktigt hållbara samhället och stötta IATAs vision om att det ska gå att flyga utan klimatpåverkande utsläpp 2050.

Miljöpolicy

SAS ska ha ett miljöprogram som är likvärdigt med de ledande konkurrenternas, som drar till sig medarbetare, kunder och investerare och som uppfattas positivt av andra intressenter.

SAS kommer att bidra till hållbar utveckling genom att optimera resursanvändningen, försöka använda förnybar energi och minimera miljöpåverkan inom hela verksamheten.

SAS miljöprogram och miljöarbete bygger på ett ständigt förbättringsarbete i enlighet med SAS övergripande miljösmål. Varje bolag och enhet ansvarar för att sätta upp specifika mål och sedan arbeta för att nå dessa.

Arbetet inom SAS miljöprogram kommer att samordnas och integreras med produktionen, kvalitetsarbete och den finansiella verksamheten och ska följa tillämplig lagstiftning och andra krav.

Miljösmål

SAS strävar efter en ansvarsfull och hållbar trafik tillväxt samtidigt som miljöbelastningen reduceras.

- 50% lägre utsläpp per enhet till 2020 jämfört med 2005.

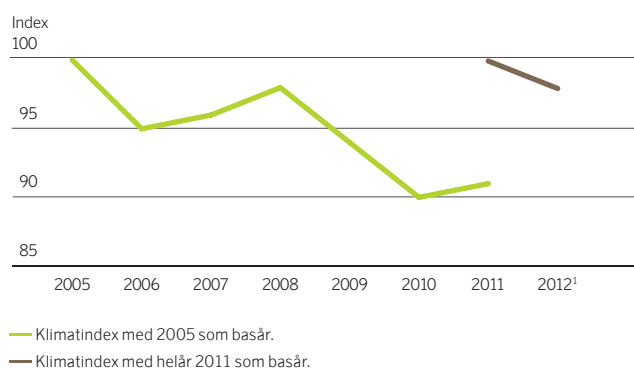
Miljösmål till 2015

Under perioden januari–oktober 2012 fortsatte arbetet inom SAS miljöprogram med hög intensitet, och resultatet låg i linje med åtgärdsplanerna som upprättades 2011. Senast 2015 ska de uppsatta målen vara nådda.

Miljömålen fram till 2015 lägger en grund för att SAS verksamheter ska vara garanterat långsiktigt hållbara.

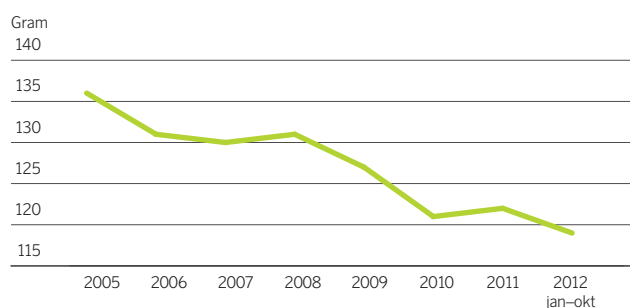
SAS ska:

- reducera sina utsläpp från flygverksamheten med 20% 2015 jämfört med 2005
- reducera energiförbrukningen i byggnader med 15% 2015 jämfört med 2010
- reducera sin fossila bränsleförbrukning bland markfordonen med 10% på SAS större flygplatser i Skandinavien 2015 jämfört med 2010
- förbättra resultatet på frågan "SAS uppfattas som ett miljömedvetet företag" med 1 indexpoäng årligen i Customer Satisfaction Index (2011: Index 64)
- säkra en storskalig regelbunden leverans av kommersiellt tillgängligt hållbart flygbränsle senast 2015.

SAS koncernen, Klimatindex

1) I samband med 4Excellence ändrades basår till helår 2011. Resultatet omfattar november 2011–oktober 2012.

Klimatindex mäter klimatpåverkan relaterad till trafiken mätt i passagerarkilometer och består av 2/3 koldioxid och 1/3 kväveoxider (som indikator på övriga växthusgaser). Se Redovisningsprinciper på www.sasgroup.net/miljo.

SAS koncernen CO₂-utsläpp per passagerarkilometer från flygverksamheterna

SAS miljöprogram

Det kortsiktiga målet att reducera utsläppen från flygverksamheten med 20% 2015 jämfört med 2005 är en viktig milstolpe i SAS miljöprogram. Miljöprogrammet är ett långsiktigt åtagande med målet att optimera resursanvändningen, gå över till förnybar energi och minimera miljöpåverkan inom hela verksamheten.

Exempel på initiativ inom programmet där SAS har full kontroll och äger hela ansvaret

1. Modernare och effektivare flygplan

Fram till 2015 planerar SAS att ha bytt ut samtliga kvarvarande flygplan från den tidigare generationen (MD-80 och Boeing 737 Classic) mot nya och effektivare flygplan (Boeing 737NG och Airbus A320-familjen). Detta kommer att generera en bränslebesparing på 10–15% per säte jämfört med flygplan av samma storlekstyp. Under denna övergångsperiod strävar SAS efter att använda de äldre flygplanen relativt sett mindre. Under trafiksvaga perioder får dessa flygplan stå kvar på marken. I slutet av 2012 har alla MD-80 ha fasats ut vid basen i Stockholm. Till 2016 planerar SAS att introducera Airbus A320neo som har 15% lägre bränsleförbrukning och som genererar 50% mindre buller jämfört med dagens Airbus A320.

SAS planerar att ta ett beslut gällande framtida långdistansflygplan under de kommande åren.

2. Effektiv användning av SAS olika flygplansstorlekar

SAS har för närvarande flygplan av varierande storlek. Syftet bakom detta är att man beroende på tid på dygnet och destination ska kunna flyga så lönsamt och så energieffektivt som möjligt.

Ett exempel är flygplanen SAS Boeing 737NG som har 120+, 141+ och 183+ säten. Detta innebär en stor flexibilitet utifrån efterfrågan, vilket alltid garanterar lägsta möjliga totala utsläpp. Att flyga stora flygplan genererar extra utsläpp i onödan, även om det per tillgänglig säteskilometer ger bättre resultat.

Ett annat exempel är ett flygplan som flyger i 15 minuter med en genomsnittlig efterfrågan på 20+ passagerare mellan två öar längs den norska kusten. Här gäller av naturliga skäl andra förutsättningar än för ett flygplan med över tio timmars flygtid och en efterfrågan på 240+ passagerare. Dessa två sorters flygplan ingår båda i SAS affärsmodell och har olika energieffektivitet. Dessa två aspekter är mycket viktiga att ta i beaktande när man jämför olika flygbolags miljöprestanda.

3. Kultur och beteende

En viktig aspekt för att öka bränsleeffektiviteten är att se till att alla medarbetare inom SAS flygverksamhet har de förutsättningar och den kunskap som krävs för att vara bränsleeffektiva. Detta innebär att alla medarbetargrupper som kan påverka bränsleförbrukningen görs delaktiga i detta arbete.

Det pågår ett kontinuerligt arbete med ett stort antal aktiviteter som främst fokuserar på etablerade driftsförutsättningar, som arbetsrutiner och hur de utförs, och huruvida tillgängliga systemstöd är tillräckligt optimerade för högre bränsleeffektivitet. Alla förändringar håller naturligtvis en standard som uppfyller de högsta flygsäkerhetskraven.

4. Modifikation av befintliga flygplan

SAS modifierar kontinuerligt flygplanen för att modernisera dem med bättre teknik och förbättrad aerodynamik eller för att minska vikten.

Ett exempel på bättre teknik är det pågående motoruppgraderingsprogrammet inom ramen för det ordinarie tekniska underhållet på flertalet av Boeing 737NG-flottan. I praktiken innebär det att motorerna uppgraderats till den senaste versionen ("Tech Inserts" eller "Evolution"). Över hälften av flottans motorer på de Boeing 737NG som levererades före 2006 har nu uppgraderats och är därmed cirka 3% bränsleeffektivare än när de ursprungligen levererades. Flygplan levererade efter 2007 har redan "Tech Insert" och flygplan levererade efter sommaren 2011 har "Evolution".

Exempel på viktreducering är att ersätta bromsarna på Boeing 737-800 med lättare versioner i kompositmaterial eller att installera lättviktstolar i ett antal Boeing 737NG och Airbus A320.

Exempel på förbättrad aerodynamik är att installera så kallade winglets på Boeing 737NG eller sharklets på Airbus A320. Detta kan potentiellt reducera bränsleförbrukningen med 1–5% beroende på den genomsnittliga flygresan för ett visst flygbolag ("stage length"). SAS har installerat winglets på ett antal Boeing 737NG där det är lönsamt utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Sammanlagt innebär detta att en Boeing 737NG som levererades 1998 kan ha en bränsleeffektivitet som i stort är jämförbar med en helt ny Boeing 737NG.

5. Mindre vikt ombord

Förutom modifieringen av flygplan pågår ett ständigt arbete med att reducera vikten på allt material och alla produkter, inklusive SAS serviceerbjudanden. Exempelvis optimeras mängden vatten som fylls på för toaletterna, vinflaskor av glas ersätts med plastflaskor, och mängden produkter som serveras och används optimeras baserat på en analys av den faktiska efterfrågan.

Exempel på initiativ inom programmet där SAS kan bidra och är en betydelsefull intressent

1. Alternativa hållbara flygbränslen

SAS har under många år arbetat med olika aktiviteter som syftar till att påskynda utvecklingen av alternativa och hållbara flygbränslen. SAS har under januari–oktober 2012 haft konkreta samtal med olika potentiella intressenter angående produktion av alternativa och hållbara flygbränslen i Skandinavien. SAS tog initiativet till att starta en arbetsgrupp som samlar intressenter runt produktion och användning av hållbara bränslen i Skandinavien. Planen är att påbörja detta arbete under 2013 för att påskynda arbetet på området under de kommande åren.

SAS har tydligt indikerat till både befintliga och eventuella framtida producenter av flygbränslen att vi är beredda att köpa alternativa flygbränslen om priset är konkurrenskraftigt och om bränslet uppfyller hållbarhetskriterierna.

Det är oerhört viktigt för SAS att produktionen av alternativa och hållbara flygbränslen inte konkurrerar med matproduktion eller tillgången på dricksvatten samt att den har minimal påverkan på biodiversiteten.

2. Grönare flygningar

Sedan början av 2000 har SAS arbetat med ansvariga för flygtrafikledningen i Sverige, Norge och Danmark för att finna effektivare metoder för flygledning i respektive lands luftrum.

I Sverige har exempelvis detta arbete resulterat i att manuella gröna inflygningar (Continuous Descent Approach from Top of Descent) numera är standard i låg- och medeltrafik på Arlanda. SAS har också varit djupt engagerat i upprättande av s-kurvade inflygningar på bana 19R och kurvade inflygningar på bana 26 på Arlanda.

Manuella gröna inflygningar innebär att flygledningen ger flygplanen möjlighet att genomföra inflygningen i en kontinuerlig sekvens utan att motorerna behöver användas i onödan. Detta är vanligt på mindre flygplatser utan annan flygtrafik i närheten, men på större flygplatser, där annan flygtrafik måste hanteras parallellt, är det fortfarande ovanligt.

Kurvade inflygningar innebär i praktiken att inflygningen sker med hjälp av satellitbaserad precisionsnavigering (RNP AR) istället för ett traditionellt markbaserat inflygningssystem (ILS). I den tillämpning som används på bana 19R på Arlanda sker inflygningen i en s-formad kurva. Därmed flyttas bullret till flygplatsens närområde och exponeringen i känsliga områden minskas. På bana 26 sker kurvade inflygningar vilket innebär en flygvägsförkortning som minskar utsläppen.

SAS är för närvarande engagerat i ett antal initiativ i Skandinavien som syftar till att demonstrera möjliga miljöförbättringar inom ramen för existerande system och flygmetoder.

3. Gemensamt europeiskt luftrum

Ett gemensamt företag för utveckling av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten (SESAR) är ett EU-initiativ med mål att förbättra morgondagens luftrum och det europeiska systemet för flygledningstjänsten. SAS är engagerat i SESAR och deltar i arbetet med att förbättra effektiviteten, kapaciteten och säkerheten samt minska flygets miljöpåverkan.

De långsiktiga målen för SESAR är:

- Tre gånger större kapacitet.
- Tio gånger högre säkerhet.
- 10% lägre koldioxidutsläpp.
- Halvera kostnaderna för flygtrafikledning.

Detta ska 2020 leda till:

- Flygtider som är 8–14 minuter kortare.
- Minskad bränsleförbrukning på mellan 300 och 500 kilo per flygresa.
- Minskade koldioxidutsläpp på mellan 948 och 1 575 kilo i genomsnitt per flygresa jämfört med 2010.

SAS
Environmental Program

SAS Miljöprogram

Detta är symbolen för SAS miljöprogram och omfattar alla miljöåtgärder inom SAS miljöledningssystem. Symbolen finns till exempel på motorerna i SAS Boeing 737NG flotta.

Scandinavian Airlines nyaste Boeing 737-800 togs i bruk den 25 april 2012. Fram till och med den sista oktober 2012 hade flygplanet flugit strax under 900 flygningar med ett genomsnittligt koldioxidutsläpp per passagerarkilometer på 78 gram.

Läs mer om SAS hållbarhetsarbete i den separata hållbarhetsredovisningen som återfinns på www.sasgroup.net/miljo

CHANGE YOUR VIEW
www.ajman.gov.ae

THANK YOU FOR THE SERVICE
04-20 00 000
www.ajman.gov.ae

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse SAS koncernen	36	Koncernens noter	
Resultaträkning inklusive rapport över övrigt totalresultat	42	Not 1 Väsentliga redovisningsprinciper	48
Kommentarer till resultaträkningen	43	Not 2 Intäkter	54
Resultaträkning exklusive övrigt totalresultat – kvartalsvisa uppgifter	44	Not 3 Personalkostnader	54
Balansräkning	45	Not 4 Övriga rörelsekostnader	56
Kommentarer till balansräkningen	45	Not 5 Avskrivningar och nedskrivningar	56
Förändring i eget kapital	46	Not 6 Resultat- och kapitalandelar i intresseföretag	56
Kassaflödesanalys	47	Not 7 Resultat vid försäljning av flygplan och byggnader	57
Kommentarer till kassaflödesanalysen	47	Not 8 Resultat från andra värdepappersinnehav	57
Noter till de finansiella rapporterna	48	Not 9 Finansnetto	57
SAS AB, moderföretag inklusive noter	76	Not 10 Skatt	57
Bolagsstyrning	79	Not 11 Immateriella tillgångar	58
Bolagsstyrningsrapport	79	Not 12 Materiella anläggningstillgångar	59
Information om årsstämma	82	Not 13 Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	60
Intern kontroll – finansiell rapportering	82	Not 14 Finansiella anläggningstillgångar	60
SAS koncernens ansvarsområden	83	Not 15 Pensionsmedel, netto	61
SAS koncernens legala struktur	83	Not 16 Varulager och förråd	62
Styrelse & revisorer	84	Not 17 Kortfristiga fordringar	63
Koncernledning	86	Not 18 Kortfristiga fordringar hos intresseföretag	63
Revisionsberättelse	89	Not 19 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	63
		Not 20 Kortfristiga placeringar	63
		Not 21 Aktiekapital	63
		Not 22 Reserver	63
SAS koncernens aktiedata	90	Not 23 Långfristiga skulder	64
Flygplansflotta	91	Not 24 Förlagslån	64
Koncernen operationella nyckeltal	92	Not 25 Obligationslån	64
Ekonomisk tioårsöversikt	93	Not 26 Övriga lån	64
Definitioner och begrepp	95	Not 27 Finansiell riskhantering och finansiella derivat	65
		Not 28 Övriga avsättningar	71
		Not 29 Kortfristiga lån	72
		Not 30 Trafikavräkningsskuld	72
		Not 31 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	72
		Not 32 Ställda säkerheter	72
		Not 33 Eventualförpliktelser	72
		Not 34 Hyresförpliktelser	72
		Not 35 Justering för övriga poster som inte ingår i kassaflödet med mera	73
		Not 36 Förvärv av dotterföretag	73
		Not 37 Avyttring av dotterföretag	73
		Not 38 Likvida medel	73
		Not 39 Revisionsarvoden	73
		Not 40 Transaktioner med intresseföretag	73
		Not 41 Segmentrapportering	74
		Not 42 Dotterföretag i SAS koncernen	75
		Not 43 Väsentliga händelser efter balansdagen	75

Årsredovisning 2012

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för SAS AB får härmed avge årsredovisning för SAS AB och SAS koncernen för verksamhetsåret 2012 (januari–oktober). Bolaget har säte i Stockholm och organisationsnummer 556606-8499.

Highlights¹

- Årets intäkter uppgick till 35 986 (34 979) MSEK, (+2,9%).
- Antalet passagerare (reguljärttrafik) uppgick till 24 miljoner (+4,3%). SAS marknadsandel ökade i Danmark, Norge och Sverige.
- Kapaciteten (ASK) ökade med 4,5% jämfört med föregående år.
- Resultat före skatt och engångsposter var 23 (96) MSEK.
- Resultat före skatt var –1 245 (381) MSEK.
- Periodens resultat var –985 (338) MSEK.
- Den nya strategiska inriktningen, 4Excellence, som lanserades i slutet av 2011 gav stora effekter under året
 - Passagerarintäkterna ökade valutajusterat med 5,6%
 - Enhetskostnaden minskade med 4% (bränsle- och valutajusterad)
- Ny offensiv plan lanserad i november 2012 – 4Excellence Next Generation (4XNG) – som gör upp med SAS strukturella och finansiella utmaningar
 - Åtgärder med årlig positiv resultat effekt om cirka 3 miljarder SEK; nya kollektivavtal för flygande personal med bland annat förändrade pensionsvillkor på plats
 - Nya pensionsordningarna reducerar den negativa effekten på eget kapital på grund av förändrade redovisningsregler för pensioner med cirka 3,4 miljarder SEK
 - Avyttring av tillgångar med likviditetseffekt om cirka 3 miljarder SEK
- Huvudaktieägare och banker ställde i november 2012 en kreditfacilitet om 3,5 miljarder SEK till förfogande fram till mars 2015.

1) Jämförelsetal i Highlights omfattar januari–oktober 2011.

MARKNADSUTVECKLING

Trafiktillväxten var god under januari–oktober 2012 samtidigt som kapacitetsökningen var relativt måttlig, vilket medförde generellt ökande kabinfaktorer i industrin och för SAS koncernen som noterade rekordhöga kabinfaktorer under april samt juli–augusti. Koncernens trafik ökade med 6,2% under januari–oktober 2012, positivt påverkad av god tillväxt på de interkontinentala linjerna och framför allt Asien. Trafiken till/från Asien var svagare i början av året och steg enbart marginellt men ökade kraftigt från mars 2012 vilket berodde på svaga jämförelsenivåer på grund av jordbävningen i Japan i mars 2011 samt SAS lansering av en ny linje till Shanghai. Trafiken till/från Nordamerika hade också en god utveckling och steg med 6% under perioden. Trafiken utvecklades också positivt inom Skandinavien/Europa vilket bidrog till att SAS koncernens totala marknadsandel ökade i Skandinavien.

Kapaciteten ökade totalt med 4,5% under januari–oktober till följd av högre kapacitet på de interkontinentala linjerna samt att flera längre fritidsdestinationer öppnades under sommarmånaderna inom Europa.

Trots den goda trafikutvecklingen sjönk Scandinavian Airlines valutajusterade yield med 0,7% till följd av fortsatt överkapacitet på viktiga marknader. Den valutajusterade totala enhetsintäkten, RASK, ökade dock med 2,2%, positivt påverkad av den högre kabinfaktorn.

Totalt transporterade SAS koncernens flygbolag 24 miljoner reguljärpasagerare under januari–oktober 2012 vilket var en ökning med 4,3%, jämfört med föregående år.

RESULTAT januari–oktober 2012

Vid SAS årsstämma den 19 april 2012 fattades beslut om att ändra koncernens räkenskapsår till att omfatta perioden 1 november–31 oktober istället för kalenderår och att årets räkenskapsår ska vara ett förkortat räkenskapsår och omfatta perioden 1 januari 2012–31 oktober 2012. Syftet med ändringen är att anpassa räkenskapsåret till SAS verksamhet som bedrivs tidsmässigt i två distinkta perioder, ett vinter- och ett sommarprogram. Ändringen av koncernens räkenskapsår har också godkänts av Skatteverket. Årsredovisningen, inklusive dess noter, kommer således att för räkenskapsåret 1 januari–31 oktober 2012 att jämföras med föregående räkenskapsår vilket omfattar perioden 1 januari–31 december 2011.

SAS koncernens resultat före skatt och engångsposter uppgick till 23 (94) MSEK och resultatet efter skatt uppgick till –985 (–1 687) MSEK.

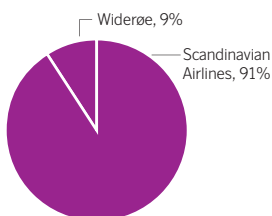
Koncernens intäkter uppgick till 35 986 (41 412) MSEK.

4Excellence och 4Excellence Next Generation

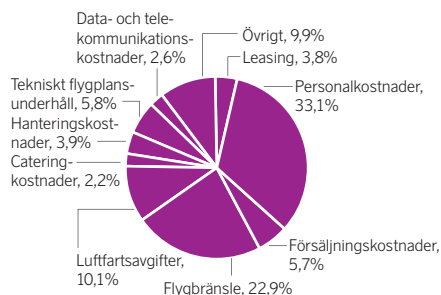
I slutet av 2011 lanserades den nya strategin 4Excellence, med målsättningen att i 2015 uppnå Excellence i fyra kärnområden – Commercial Excellence, Sales Excellence, Operational Excellence och People Excellence. Strategin har ett starkt fokus på enhetskostnaden. Samtidigt etablerades andra ambitiösa mål, bland annat att minska de totala utsläppen med 20% fram till år 2015, vara Nordens mest uppskattade flygbolag samt ha en hög arbetsglädje motsvarande Topp 5 inom hela den nordiska transportbranschen. Målsättningen är att uppnå uthållig lönsamhet för att ge tillräcklig avkastning till aktieägare.

Åtgärderna inom 4Excellence pågick under 2012 inom ett antal huvudområden. Totalt implementerades cirka hälften av åtgärderna i programmet under räkenskapsåret och resultat effekten uppskattas till cirka 1,8 miljarder SEK före engångsposter. Som ett resultat av genomförandet av 4Excellence kunde SAS öka passagerarintäkterna (valutajusterat) med 5,6% och sänka

SAS koncernens intäktsfördelning, januari–oktober 2012

SAS koncernens kostnadsfördelning, januari–oktober 2012

SAS koncernens kabinfaktor

enhetskostnaden (CASK – bränsle och valutajusterat) med 4% under januari–oktober 2012.

Trots stora framsteg och goda resultat i 4Excellence kvarstod dock utmaningar med att nå långsiktig konkurrenskraft och finansiell stabilitet. I samband med rapporten för tredje kvartalet i november 2012 presenterades en ny affärsplan kallad 4Excellence Next Generation (4XNG). Planen är en offensiv plan som bygger vidare på den positiva utveckling som noterats under 2012. Den nya planen gör upp med kvarvarande strukturella och finansiella begränsningar genom en mycket genomgripande förändring och förenkling av verksamheten. Totalt medför planen ytterligare kostnads-sänkningar om cirka 3 miljarder SEK, utöver redan pågående aktiviteter i 4Excellence. Huvudkomponenterna omfattar nya kollektivavtal för flygande personal med marknadsmissiga löne- och tjänstgöringsvillkor, vilket öppnar för betydande effektivitetsförbättringar i planering och schemaläggning. Vidare ska nya premiebestämda pensionslösningar införas för merparten av de anställda och administrativ verksamhet reduceras och centraliseras till Stockholm.

Den 19 november 2012 togs det första viktiga steget i 4XNG planen genom tecknandet av nya kollektivavtal med de flygandes fackföreningar. Utöver detta planeras outsourcing av Ground Handling och ytterligare delar av kundservice samt besparingar och effektivisering inom IT. Planen omfattar även avyttring av tillgångar för att minska bolagets långsiktiga beroende av kreditfaciliteter. Avyttringarna beräknas uppgå till cirka 3 miljarder SEK. Här ingår bland annat Widerøe, SAS Ground Handling samt fastigheter och flygmotorer.

4XNG planen syftar till att SAS framöver effektivt ska kunna konkurrera på den växande privatresemarknaden och samtidigt bibehålla konkurrenskraften på den viktiga affärsresemarknaden.

FÖRÄNDRING I KONCERNSTRUKTUREN

Koncernstrukturen fortsatte att förenklas under året, framför allt i anslutning till strategin 4Excellence. Som konsekvens av den nya strategin och av att SAS har gått från att ha en holding-struktur med flera dotterbolag till att vara ett funktionellt organiserat flygbolag, gjordes ändringar i koncernledningen för att skapa ett tydligt förankrat ansvar för strategins fyra excellence-områden.

Under 2012 sålde SAS sex fastigheter på Arlanda, Landvetter och Sturup till Swedavia som ett led i den övergripande strategin att fokusera på kärnverksamheten till ett försäljningsvärde om 1 775 MSEK. Inför försäljningen utnyttjades köpoptioner avseende tre stycken fastigheter som tidigare SAS hyrde via operationella leasingkontrakt. Samtliga fastigheter som köptes och såldes var i bolagsform.

Utöver detta gjordes inga verksamhetsförsäljningar/-inköp under året. Som del av 4XNG planen avser SAS framöver att avyttra:

- Widerøe
- Flygplatsrelaterade fastigheter
- Markttjänster (Ground Handling)
- Flygmotorer

ÅTERSTÅENDE FÖRPLIKTELSE, FORDRINGAR OCH REDOVISNINGÄNDRINGAR

I juni 2011 publicerade IASB (International Accounting Standards Board) ändringar i IAS 19 Ersättningar till anställda. Ändringen avseende IAS 19 har antagits av EU. Ändringarna i redovisningen av förmånsbestämda pensionsplaner ska tillämpas för räkenskapsår som börjar från och med den

1 januari 2013. Ändringen av SAS koncernens räkenskapsår innebär att den ändrade IAS 19 ska tillämpas från och med 1 november 2013. Enligt den ändrade IAS 19 är det bland annat inte längre tillåtet att skjuta upp redovisningen av vissa avvikelser i uppskattningar (den så kallade "korridor-metoden" tas bort) utan samtliga avvikelser i uppskattningar ska redovisas omedelbart i övrigt totalresultat. Till följd av ändringarna kommer de ackumulerade oredovisade avvikelserna (ej resultatförda estimatavvikelser och planändringar) att redovisas i sin helhet mot eget kapital, vilket kommer att ha en avsevärd negativ effekt på SAS koncernens eget kapital.

Moderföretaget SAS AB's redovisade eget kapital påverkas inte av denna ändring. Per 31 oktober 2012 uppgick posten ej resultatförda estimatavvikelser och planändringar till cirka 13,5 miljarder SEK, vilket är en ökning om drygt 1 miljard SEK jämfört mot 31 december 2011. Ökningen beror dels på sänkt diskonteringsränta samt lägre avkastning än beräknat avseende förvaltnings-tillgångar. Redovisningen av estimatavvikelser och planändringar kommer också att innebära att uppskjutna skatteskulder kopplat till pensioner kommer att upplösas i och med att den temporära skillnaden mellan redovisnings-mässig och skattemässig värde försvinner. Effekten av upplösning av uppskjutna skatteskulder kopplat till pensioner uppgår till cirka 1,5 miljarder SEK vilket påverkar SAS koncernens eget kapital positivt.

I november 2012 tecknades nya kollektivavtal med flygande personal i Skandinavien vilket innebär stora förändringar avseende pensionsvillkor. Merparten av nuvarande förmånsbaserade pensionsordningar kommer att ersättas av premiebaserade pensionsordningar. Den tidigare möjligheten till förtidspension är också borttagen. Dessa förändringar är inte inkluderade i nuvärdesberäkningen avseende pensionsförpliktelsen per 31 oktober 2012. Till följd av överenskomna förändringar avseende pensionsvillkor beräknas effekten av en redovisning av estimatavvikelsen att reduceras med cirka 3,4 miljarder SEK och pensionsförpliktelsen beräknas att reduceras med cirka 60%.

RISKHANTERING

SAS koncernen arbetar strategiskt med att utveckla och förbättra sin riskhantering. Riskhanteringen innefattar både identifiering av nya risker samt kända risker. Koncernen bevakar de övergripande riskerna centralt, men delar av riskhanteringen ligger ute i verksamheten och innefattar identifiering, handlingsplaner och policies.

Marknadsrisk: SAS koncernen är särskilt känslig för globala trender och händelser. Koncernen är emellertid verksam på flera marknader och påverkas därför av olika konjunkturcykler vilket minskar koncernens exponering. Som ett resultat av att de nordiska ekonomierna var något stabilare än övriga Europa var passagerartillväxten god under 2012, även om styrkan i tillväxten varierade. Koncernen anpassar produktionen för att säkerställa rätt kapacitet på respektive marknad för att minska marknadsrisken. Flygbranschen är mycket konkurrensutsatt eftersom nya flygbolag kontinuerligt inträder på marknaden. Förändrat kundbeteende och allt fler lågserviceaktörer inom SAS koncernens hemmamarknad kan göra att konkurrensen hårdnar ytterligare. För att möta detta genomför SAS 4XNG planen som strukturellt kommer att sänka kostnaderna till långsiktigt konkurrenskraftiga nivåer.

Finansiella risker: SAS koncernen är exponerad för olika typer av finansiella risker. All riskhantering sker centralt och i enlighet med av styrelsen fastställd finanspolicy. SAS koncernen använder derivatinstrument som en del i sin finansiella riskhantering för att begränsa valuta-, ränte- och bräns-

SAS koncernens totala riskhantering

Riskhantering sker genom riskspridning, verksamhetspolicies, Code of Conduct och säkringsarrangemang. Se vidare sid 23–25.

Marknadsrisker	Operationella risker	Miljörisker	Legala och politiska risker	Finansiella risker	Övriga risker
<ul style="list-style-type: none">• Makroekonomisk utveckling• Marknadspåverkan• Konkurrens – låg-serviceaktörer på hemmamarknaden• Kapacitetsutveckling• Prisutveckling	<ul style="list-style-type: none">• Personalomsättning• Strejker• Incidenter och haverier• Brott och bedrägeri• IT-säkerhet	<ul style="list-style-type: none">• Miljödirektiv och krav• Lagar och föreskrifter• Krav på minskad miljöpåverkan	<ul style="list-style-type: none">• Luftfartsavgifter och skatter riktade mot flygindustrin• Compliance risks – lagar och interna regelverk	<ul style="list-style-type: none">• Motpartsförluster• Likviditetsrisk• Bränslepris• Räntor• Valutakurser	<ul style="list-style-type: none">• Naturkatastrofer• Terrorattacker• Konflikter• Epidemier

leprisexponering. Se Not 27. SAS koncernen hedgar 40–80% av sin förväntade bränslekonsumention på rullande 12 månaders basis. Detta sker främst för att kunna skapa tidsutrymme för att anpassa verksamheten till marknadsförhållandena. SAS koncernens strategi för att hantera höjda flygbränslepriser baseras på säkring av flygbränsle, yield management och prisjusteringar.

För utländska valutor är policyn att säkra 40–80%. Under räkenskapsåret 2012 togs ett styrelsebeslut där avsteg från policyn godkändes som ger möjlighet till en lägre säkringsgrad. I oktober 2012 hade SAS koncernen säkrat 22% av det förväntade USD-underskottet de kommande 12 månaderna. SAS koncernen har täckt dollarunderskottet med en kombination av terminer och optioner.

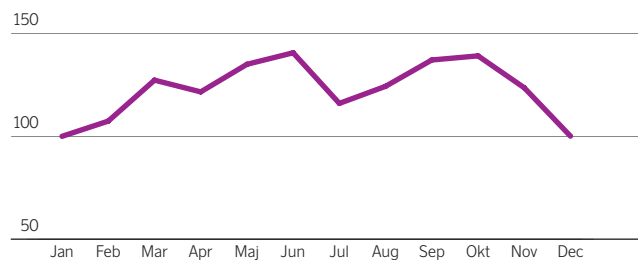
Miljörisiker: Lagar och föreskrifter inom miljöområdet, bland annat restriktioner avseende bullernivåer och utsläpp av växthusgaser, kan ha en negativ inverkan på SAS koncernen. Koncernen arbetar kontinuerligt med hållbarhetsfrågor för att tillmötesgå nationella och internationella krav.

Compliance risks: SAS koncernen hanterar och säkerställer compliance risks genom olika typer av interna policys och regelverk samt utvecklar interna riktlinjer och Code of Conduct för att hantera dessa risker. Koncernens flygförsäkringsavtal är av allrisktyp och omfattar flygplansflottan, reservdelar och annan utrustning samt till flygverksamheten hörande ansvarsexponering.

SÄSONGSEFFEKTER

Efterfrågan i SAS marknader är säsongsmässigt låg under vintermånaderna december till februari, relativt hög under september–november och högst under april–juni. Detta beror på variationer i affärsmarknadens efterfrågan. Efterfrågan kan avvika från det normala säsongsmönstret och utvecklas olika på koncernens marknader. SAS har successivt utvecklat sofistikerade metoder för att på månads- och veckobasis, till exempel i samband med storhelger, dynamiskt anpassa kapaciteten till efterfrågan.

Säsongsvariationer i antal transporterade passagerare, SAS koncernen 2004–2012

Januari = index 100.

SAS-AKTIEIN

Två aktieslag

SAS AB har två slags aktier, stamaktier och förlagsaktier. I dagsläget finns 329 miljoner stamaktier utfärdade, som tillsammans utgör ett registrerat aktiekapital på 6 612 MSEK. Stamaktier ger aktieägaren samtliga rättigheter som framgår av aktiebolagslagen och bolagsordningen.

Därutöver finns en möjlighet att ge ut särskilda förlagsaktier för att trygga bolagets luftfartsrättigheter. Förlagsaktier ger aktieägaren rätt att delta i och rösta på SAS ABs bolagsstämmor. Förlagsaktie berättigar däremot inte till utdelning eller till deltagande i fondemission. Skulle förlagsaktier inlösas eller bolaget upplösas och bolagets tillgångar utskiftas erhåller innehavare av förlagsaktier endast ersättning motsvarande aktiernas nominella värde plus en ränteersättning. Läs mer om förlagsaktier i Not 21.

Aktiens utveckling

SAS ABs börsvärde sjönk under januari–oktober med 19,4% beroende på svag yieldutveckling och osäkerhet kopplad till kommande redovisnings-

ändringar av pensionerna enligt IAS 19. Efter undertecknandet av de nya kollektivavtalen den 19 november 2012 steg aktien betydligt.

Skyddet av koncernens luftfartsrättigheter i bolagsordningen

Av luftfartspolitiska skäl har i bolagets bolagsordning införts dels en möjlighet till tvångsinlösen av aktier genom nedsättning av aktiekapitalet och dels, såvitt inlösen inte är möjligt eller bedöms som tillräckligt, en möjlighet till utgivande av förlagsaktier för teckning med stöd av redan utgivna teckningsoptioner.

En förutsättning för bägge dessa åtgärder är att bolagets styrelse bedömer att det föreligger ett direkt hot mot bolagets eller något dotterföretags trafikrättigheter för luftfart genom att bolaget eller dess dotterbolag bryter eller riskerar att bryta mot bestämmelser om ägande och kontroll i bilaterala luftfartsavtal eller i lag eller förordning rörande tillstånd för lufttrafik inom EU/EES.

Styrelsen kan i sådant fall besluta att tvångsinlösa ett tillräckligt antal aktier som inte innehas av aktieägare med hemvist i Danmark, Norge eller Sverige samt av aktier som, även om de innehas av juridisk person med hemvist i något av dessa länder, kontrolleras, direkt eller indirekt, av en person eller ett företag utanför dessa tre länder, så att fortsatt skandinaviskt ägande och kontroll säkerställs. I första hand ska sådant tvångsinlösen ske av aktier som ägs eller kontrolleras av någon person eller företag utanför EU/EES. Innan inlösen sker, ska aktieägarna ges möjlighet att avyttra sina aktier frivilligt inom viss föreskriven tid. Inlösen sker sedan utan återbetalning till aktieägaren eftersom minskningen ska överföras till bolagets reservfond.

Skulle åtgärden att inlösa stamaktier av styrelsen inte bedömas som möjlig eller tillräcklig, kan styrelsen föreslå en bolagsstämma att besluta om att ge ut förlagsaktier till sådant antal som säkerställer fortsatt skandinaviskt ägande och kontroll. Ett sådant beslut måste biträdas av minst hälften av de på stämman avgivna rösterna. De därvid utgivna förlagsaktierna tecknas med stöd av redan utgivna teckningsoptioner, som idag innehas av ett dotterföretag till SAS AB men som styrelsen i SAS AB äger överlåta till ett eller flera lämpliga rättssubjekt med hemvist i Danmark, Norge eller Sverige så snart detta bedöms nödvändigt av luftfartspolitiska skäl. Sammanlagt finns 75 000 teckningsoptioner utgivna som, efter genomförd företrädesemission och sammanläggning av aktier under 2010, berättigar till nyteckning av sammanlagt 150 000 000 förlagsaktier, vilket skulle öka bolagets aktiekapital med maximalt 3 015 000 000 SEK. Utgivna förlagsaktier ska genom styrelsens försorg inlösas så snart hotet inte längre föreligger.

Av luftfartspolitiska skäl har vidare i bolagets bolagsordning införts vissa lämplighets- och behörighetskrav på styrelseledamöter så att styrelsen vid var tid ska ha den sammansättning som kan krävas för att bolaget och dess dotterföretag ska kunna bibehålla sina trafikrättigheter för luftfart, innefattande krav på medborgarskap, bosättningsort och kunskap och erfarenhet av de samhälls-, affärs- och kulturförhållanden som råder i de skandinaviska länderna. Utöver dessa krav och bolagsordningens föreskrifter, finns inga begränsningar eller röstregral vad avser tillsättandet eller entledigandet av ledamöter till styrelsen.

Ägande och kontroll

Per 31 oktober 2012 fanns tre aktieägare som vardera äger och kontrollerar mer än 10% av röstetalet för samtliga aktier i bolaget. Det är den danska staten som äger 14,3%, den norska staten som äger 14,3% och den svenska staten som äger 21,4%. Tillsammans äger de tre staterna 50,0% av aktierna i SAS AB. Vid årsskiftet uppgick andelen skandinaviska aktieägare till cirka 91% och andelen utomskandinaviska aktieägare till cirka 9% av det totala aktiekapitalet i SAS AB.

Det finns inga begränsningar avseende aktieägares rösträtt vid bolagets stämmor i bolagsordningen utan aktieägare får i enlighet med aktiebolagslagen rösta för det fulla antal röster som denne äger eller genom fullmakt företräder. Det finns heller inga särskilda ordningar, till exempel pensionsstiftelser eller dylikt, varigenom bolagets eller koncernens anställda äger aktier för vilka rösträtten har begränsats.

SAS AB har ingen kännedom om avtal mellan aktieägare som skulle begränsa aktieägares möjlighet att rösta vid en bolagsstämma eller rätten att fritt överlåta sådana aktier. Per februari 2013 föreligger inga bemyndiganden till styrelsen att besluta att bolaget ska ge ut nya aktier eller förvärva egna aktier, förutom de förut nämnda teckningsoptionerna för förlagsaktier (som kräver bolagsstämmas godkännande).

Effekter av ett offentligt uppköpserbudande

I ett antal avtal i SAS konsortiet har motparterna rätt att säga upp avtalen vid förändring av majoritetsägandet eller kontrollen av bolaget.

KAPITALHANTERING

Finansiella mål

SAS koncernens övergripande mål är att skapa värden för sina aktieägare. I anslutning till de nya åtgärderna inom 4XNG planen som SAS vidtagit ska de finansiella målen reflektera en verksamhet som har minskade fasta kostnader, förbättrad lönsamhet och kassaflöde samt minskad balansräkning. De finansiella målen är:

Lönsamhet: Rörelsemarginal (EBIT-marginal) >8%, vilket förväntas att uppnås från och med räkenskapsåret 2014/2015.

Soliditet: >35%. Trots ändrade redovisningsregler för pensioner bedömer SAS att soliditeten inte kommer att understiga 20% för räkenskapsåret 2013/2014. Soliditetsmålet förväntas att uppnås under räkenskapsåret 2014/2015.

Finansiell beredskap: Likvida medel samt outnyttjade kreditfaciliteter/ fasta kostnader >20%, vilket uppfylldes under året.

Måluppfyllelse per 31 oktober 2012

EBIT-marginalen var -0,8%.

Soliditeten uppgick till 30%.

Den finansiella beredskapen uppgick till 29% motsvarande 8 055 MSEK.

Utdelningspolicy

SAS koncernens årliga utdelning fastställs med beaktande av koncernens resultat, finansiella ställning, kapitalbehov samt relevanta konjunkturförhållanden. Utdelningen ska över en konjunkturcykel ligga i nivån 30–40% av koncernens resultat efter schablonskatt. Vid negativa resultat ges som regel ingen utdelning för att säkerställa koncernens finansiella position.

STYRELSEARBETET

Styrelsen för SAS AB består av tio ledamöter, varav sju ledamöter väljs årligen av årsstämman. De tre övriga ledamöterna jämte sex suppleanter utses av arbetstagarorganisationerna i Danmark, Norge och Sverige.

Styrelsens arbete styrs primärt av den svenska aktiebolagslagen, bolagsordningen, svensk kod för bolagsstyrning och den av styrelsen årligen fastställda arbetsordningen. Arbetsordningen beskriver fördelningen av styrelsens arbete dels mellan styrelsen och dess utskott, dels mellan styrelsen, dess ordförande och VD. Arbetsprocessen utvärderas varje år. Styrelsen utser inom sig medlemmarna i de två styrelseutskotten, ersättningsutskottet och revisionsutskottet.

Styrelsens arbete följer en årlig föredragningsplan med särskilda teman och fasta beslutspunkter. Vid årsstämman den 19 april 2012 omvaldes samtliga styrelseledamöter. Fritz H. Schur omvaldes till styrelsens ordförande.

Styrelseordföranden ska genom ett nära samarbete med VD följa verksamhetens utveckling, planera styrelsemöten, ansvara för att övriga ledamöter fortlöpande får hög kvalitativ information om koncernens ställning och utveckling samt tillse att styrelsen årligen utvärderar styrelsearbetet och VDs arbetsinsats.

Styrelsen avhöll 13 sammanträden under räkenskapsåret, varav ett konstituerande sammanträde och ett per capsulam. Styrelsen har behandlat

de fasta punkter som förelagat vid respektive styrelsesammanträde, såsom affärs- och marknadsläge, ekonomisk rapportering och uppföljning, finansiell ställning samt investeringar. Därutöver har styrelsen vid olika styrelsemöten behandlat frågor om flygsäkerhetsarbetet, internkontrollen, styrelsearbetet, årsbokslut, delårsrapporter, strategi- och affärsplan samt budget.

Särskilda teman som styrelsen har behandlat under året omfattar bland annat 4Excellence strategin och 4XNG planen. Styrelsen har noggrant följt den finansiella situationen och tagit del av förhandlingarna med banker och ägare i relation till bolagets långsiktiga finansiering. Styrelsen har också behandlat den framtida förändringen av redovisningsreglerna avseende pensioner samt effekterna på SAS koncernen. Integreringen av Blue1 i Scandinavian Airlines behandlades och beslutades också under året.

Bolagets revisor har vid tre tillfällen under räkenskapsåret träffat styrelsen och därvid presenterat upplägget av revisionsarbetet, revisionen av årsredovisningen samt utvärdering av intern kontroll. På grund av förkortat räkenskapsår under 2012 har någon granskning av delårsrapporten per 30 september (hard-close) ej genomförts. Revisorn har under året vid ett tillfälle träffat bolagets styrelse utan närvaro av VD eller annan person från bolagsledningen.

Huvuduppgiften för styrelsens två utskott är att förbereda ärenden för styrelsens beslut. Ersättningsutskottet består av tre bolagsstämmovalda ledamöter och revisionsutskottet av tre bolagsstämmovalda ledamöter. Revisionsutskottet har under räkenskapsåret haft tre protokollförda möten och bland annat granskat omfattningen och utförandet av den externa och interna revisionens arbete, den finansiella rapporteringen och internkontrollen. Ersättningsutskottet har under året haft två protokollförda möten och därutöver ett antal informella kontakter i samband med fastställande av riktlinjer och principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Villkoren har setts över i samband med 4XNG planen. Utskottet har vidare behandlat anställningsvillkoren för de nya koncernledningsmedlemmarna. Inför årsstämman 2013 har ersättningsutskottet förberett det förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen som styrelsen enligt aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning ska framlägga för godkännande på årsstämman. Styrelsens arvoden och ersättning för arbete i de särskilda styrelseutskotten redovisas i Not 3.

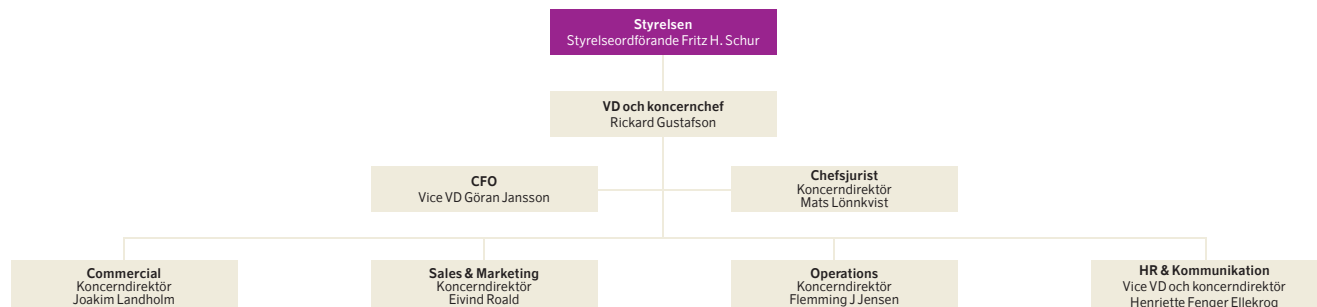
SAS koncernen Bolagsstyrningsrapport presenteras på sidan 79.

RIKTLINJER FÖR ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Ersättningsutskottet bereder principer för ersättning till koncernledningen vilket därefter behandlas av styrelsen, som lägger fram förslaget för årsstämman beslut. Ersättning till VD ska beslutas inom ramen för godkända principer av styrelsen efter beredning och rekommendation av ersättningsutskottet. Ersättning till övriga ledande befattningshavare ska beslutas av VD inom ramen för fastställda principer och efter avstämning med ersättningsutskottet.

Riktlinjer fastställda på årsstämman 2012 framgår av Not 3. En avvikelse från de fastställda riktlinjerna har gjorts under verksamhetsåret avseende koncerndirektör Sales & Marketing där styrelsen har ansett att han från 2013 ska tillerkännas en rörlig lönemodell med en target lön på 100% som består av en fast grundlön på 60% och en rörlig lön på 40% kopplad till vissa fastställda försäljningsmål och att det föreligger särskilda skäl för en sådan avvikelse.

Affärsmodell och ansvarsområden

I samband med förhandlingarna om nya kollektivavtal under 2012 beslutades om en lönesänkning för samtliga medlemmar i koncernledningen. Per 1 december 2012 är ersättningen för samtliga medlemmar i koncernledningen sänkt med mellan 5%–20%. Föreslagna riktlinjer till årsstämman den 20 mars 2013 är oförändrade i förhållande till de ersättningsprinciper som fastställdes på årsstämman 2012.

SÄKERHET I SAS KONCERNEN

Hög säkerhetskultur

Säkerhetskulturen i SAS koncernen vilar på värderingar, kompetens och erfarenhet hos alla anställda i hela organisationen. I säkerhetskulturen ingår att aktivt lära, anpassa och modifiera såväl individuellt som organisatoriskt beteende i syfte att ständigt förbättra verksamheten och minska riskexponeringen.

SAS säkerhetsarbete har högsta prioritet. Arbetet drivs med en vilja till ständiga förbättringar och en gemensam uppfattning om säkerhetens betydelse för kunderna och SAS. Koncernens säkerhetspolicy är dokumenterad och tillämpad i hela verksamheten.

Ledningen i SAS är löpande engagerade i säkerhetsfrågor baserat på en säkerhetspolicy som är dokumenterad, kommunicerad och tillämpad i SAS verksamhet.

Under 2012 har SAS arbetat proaktivt med identifiering och hantering av säkerhetsfrågor i bedömningen av "Safety Performance Indicators" som infördes 2011. Information samlas in från flygverksamheten, besättningar, stationsverksamhet, tekniskt underhåll och luftfartsskydd. Denna information samlas i ett hierarkiskt system av objektiva "Safety Performance Indicators" som visar hur väl den dagliga verksamheten fortskrider i förhållande till de säkerhetsmål som SAS har identifierat.

I enlighet med nya krav från luftfartsmyndigheterna fortsatte SAS att utveckla ett systematiskt ledningssystem för flygsäkerheten (safety management system). Ledningssystemet täcker alla operativa delar såsom organisatorisk struktur, ansvar, inriktning och procedurer. Förbättringsprocessen i systemet baseras på att planera, genomföra, följa upp och korrigera.

Flygbolagen i SAS koncernen har en hög flygsäkerhetsnivå med engagerade medarbetare på alla nivåer. Alla flygbolag i koncernen har en IATA Operational Safety Audit (IOSA)-certifiering vilket kan jämföras med ISO 9000. För att behålla certifiering krävs ett godkännande från IATA vartannat år efter den ursprungliga revisionen. SAS genomförde den femte IOSA revision under 2012 utan anmärkning för femte gången. Bolagen i SAS koncernen inleder codeshare-samarbeten endast med flygbolag som har en IOSA-certifiering eller har genomgått en jämförbar revision.

Flygsäkerhetsnivån inom SAS koncernen under räkenskapsåret 2012 var hög och i nivå med gällande industristandard.

LEGALA FRÅGESTÄLLNINGAR

Som en konsekvens av EU-kommissionens beslut i november 2010 i flygfraktundersökningen, är SAS tillsammans med övriga flygbolag som böt-fällts av EU-kommissionen involverat i olika civila skadestandsprocesser i Europa (England, Nederländerna och Norge). SAS, som har överklagat EU-kommissionens beslut, bestrider ansvar i samtliga rättsprocesser. Ytterligare stämningar från frakt kunder kan inte uteslutas och inga reserveringar har gjorts.

I april 2010 stämde 33 SAS-piloter gemensamt SAS i Stockholms tingsrätt. Enligt stämningansökan krävs att vissa anställningsvillkor förklaras ogiltiga och justeras samt att SAS tilldöms att betala skadestånd. Kärandena är före detta anställda i Linjeflyg som anställdes i SAS i samband med SAS förvärv av Linjeflyg 1993. Kärandena hävdar att anställningsvillkoren är diskriminerande och bryter mot lagen om fri rörlighet i EU för arbetstagare. SAS, som bestrider yrkandena i dess helhet, betraktar risken för en negativ utgång som begränsad och inga reserveringar har gjorts.

SAS KONCERNENS BIDRAG TILL HÅLLBAR UTVECKLING

SAS koncernen har en övergripande hållbarhetspolicy som stödjer ambitionen att, utifrån kravet på en långsiktig ekonomisk utveckling, bidra till en minskad miljöbelastning och en positiv samhällsutveckling. Hållbarhetspolicyen är tillsammans med bland annat uppförandekoden en del av SAS Corporate Manual som styr koncernens verksamhet. I strategin 4Excellence som lanserades under 2011 är ett av fyra huvudmål hållbarhetsrelaterat, de totala koldioxidutsläppen från SAS flygverksamhet ska minska med 20% 2015 jämfört med 2005.

Miljöansvar

En överväldigande majoritet av SAS koncernens miljöbelastning utgörs av flygverksamheten och dess användning av fossila bränslen. Övrig miljöbelastning består primärt av kabin- och markverksamheten där energi- och vattenförbrukningen samt avfallsgenerering står för huvuddelen.

Flygverksamhetens mest väsentliga miljöpåverkan utgörs av utsläpp av koldioxid och kväveoxider relaterat till förbrukning av icke förnyelsebart bränsle, samt buller.

Den lokala och regionala miljöpåverkan utgörs främst av buller vid start och landningar, samt av försurning och övergödning av mark och vatten. För att minska miljöbelastningen finns två långsiktiga åtgärder som enligt SAS har störst potential, dels kontinuerlig förnyelse av flygplansflottan till nyare generation, varvid SAS koncernen alltid söker välja bästa ekonomiskt tillgängliga teknik, och dels inblandning av biobränsle för att minska de totala koldioxidutsläppen.

SAS flygverksamhet använder flygplan som är internationellt typgodkända enligt ICAOs certifieringsbestämmelser. De nationella registreringarna av flygplanen innehåller även ett miljögodkännande.

Miljöbaserade nationella/lokala tillstånd, föreskrifter och regler sätter ramarna för användningen av flygplanen. Utvecklingen pekar mot strängare miljörelaterade ramvillkor inom flygbranschen. Till exempel finns risk för att skärpta emissions- och bullerbestämmelser de kommande åren kan påverka koncernens trafik till vissa flygplatser. Det skulle potentiellt kunna leda till att delar av koncernens flygplansflotta inte kan utnyttjas med maximal flexibilitet och/eller höjda emissionsbaserade landningsavgifter.

Specialdirektivet för att inkludera flyget i handeln med utsläppsrätter (EU-ETS), som antogs av EU 2008, implementerades den 1 januari 2012. Samtliga SAS koncernens flygbolag, Scandinavian Airlines, Blue1 och Widerøe, har godkända och verifierade planer för Monitoring, Reporting & Verification (MRV) samt rapporter som verifieras för att uppfylla lagkraven i EU-ETS.

I övrigt känner SAS koncernen inte till några förändringar i ramvillkor som under kommande räkenskapsår kan få väsentliga operativa eller ekonomiska konsekvenser för verksamheten.

SAS koncernen mäter sin klimat effektivitet med hjälp av klimatindex, som visar på utvecklingen av flygverksamhetens relativa klimatbelastning. Klimatindex förbättrades för SAS koncernen med 2 procentenheter till 98 per den sista oktober 2012 jämfört med basåret 2011. I absoluta tal minskade SAS koncernens flygbolag sina koldioxidutsläpp per passagerarkilometer till 118 gram (121) under perioden januari till oktober 2012 jämfört med samma period 2011.

Av SAS koncernens verksamhet omfattas delar av markverksamheten vid Stockholms, Oslos och Köpenhamns flygplatser av tillstånd enligt nationell miljölagstiftning. Tillståndet för Stockholm avser verkstäder och reglerar utsläpp till luft, kemikalie- och avfallshantering samt rikt- och månadsmedelvärden för avloppsvatten från reningsverket.

Tillståndet omfattar även verksamhet som inte bedrivs av SAS koncernen, exempelvis andra flygbolag eller verksamheter som hyr hangarer. SAS koncernen lämnar årligen en miljörapport till Sigtuna kommun. Vid Oslos flygplats avser tillståndet vatten från en reningsanläggning som är kopplad till hangarer och verkstäder. SAS koncernen lämnar årlig rapport till Ullensaker kommun. På Köpenhamns flygplats finns miljö tillstånd för reningsanläggningar, kemikalieförråd samt för verkstäder och hangarer som huvudsakligen avser användning av kemikalier i underhållsarbetet. Också här lämnas årligen en rapport till de lokala miljömyndigheterna.

Den operativa förvaltningen av Scandinavian Airlines lokaler i Skandinavien, ligger hos Coor Service Management. Ansvar för koncernens verksamhet som bedrivs i fastigheter som förvaltas av Coor Service Management, inklusive samtliga miljö tillstånd, ligger på SAS koncernen.

Generellt är SAS koncernens flygverksamhet beroende av den tillståndspiktiga verksamheten som Ground Operations och Technical Operations bedriver i verkstäder, fordonsverkstäder och hangarer, liksom av de koncessioner för operationell drift och för glykolhantering samt gränsvärden för luftemissioner och buller som respektive flygplatsägare har. Koncernen har erhållit nödvändiga koncessioner och tillstånd för den verksamhet som bedrivs i Skandinavien.

Stockholm-Arlanda har i ett av sina miljö villkor ett tak för hur mycket koldioxid och kväveoxider som flygplatsen får släppa ut. Swedavia lämnade i 2011 in en ansökan om ett helt nytt miljö tillstånd. SAS koncernen har en omfattande verksamhet på Stockholm-Arlanda och är i hög grad beroende av flygplatsens miljö tillstånd. Från och med den 7 januari 2013 träder en

ändring i kraft i den svenska miljöbalken (16 kap. 2 § och 26 kap. 9 §) som tillskriver att koldioxidutsläpp från flygverksamheter, på samma sätt som utsläpp från fasta anläggningar, inte får regleras på något annat sätt än vad som följer av lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter.

SAS koncernens flygverksamheter har dispens för användning av halon och avger årlig rapport till myndigheterna om förbrukning inklusive läckage och lagerhållning. SAS koncernen uppskattar att drygt 12 kg halon har släppts ut under januari till och med december 2012.

Koncernen har under året inte erhållit några förelägganden från tillståndsmyndigheterna med väsentlig inverkan på SAS koncernens verksamhet.

Det har under januari till och med oktober 2012 förekommit i enstaka fall att flyg från SAS koncernens bolag har avvikit från lokala in- och utflygningsbestämmelser. Det är SAS bedömning att tillbuden inte har haft några väsentliga miljömässiga konsekvenser.

Arbetet med att rengöra marken kopplad till det utsläpp av PFOS som inträffade i samband med att en uthyrd hangar på Oslo-Gardermoen skumfylldes 2010 genomfördes under perioden. Några arbeten återstod per den 31 oktober 2012 och kontinuerliga mätningar och vid behov åtgärder kommer att genomföras under ett antal år.

I övrigt, har inte koncernen varit inblandad i några miljörelaterade tvister eller klagomål och har i övrigt inga större kända miljörelaterade skulder eller avsättningar, i form av markföreningar eller liknande.

Samhällsansvar

SAS koncernens samhällsansvar omfattar ansvar för medarbetare och för påverkan på den omgivning och de samhällen i vilka koncernen verkar. I och med de organisatoriska förändringar som den förnyade och accelererade strategiska inriktningen medför, kommer övertalighet fortsatt att förekomma. Frågan om övertalighet hanteras i första hand i de enskilda bolagen där förhandlingarna följer nationella lagar och praxis.

Därutöver har SAS koncernen egna riktlinjer som medger överföring av medarbetare mellan de nationella bolagen enligt särskild ordning som förhandlas mellan SAS AB och personalens fackliga organisationer.

SAS koncernens dotterföretag/enheter redovisar sjukfrånvaro och arbetsskador enligt nationell lagstiftning. Arbetet med att minska sjukfrånvaron är prioriterat och det drivs särskilda projekt för att få tillbaka långtids-sjukskrivna i arbete. Under januari till och med oktober 2012 var sjukfrånvaron i Scandinavian Airlines 7,1%.

SAS koncernens bolag arbetar aktivt med jämställdhetsarbete dels utifrån den lagstiftning som gäller i varje land, dels utifrån den faktiska situationen i respektive bolag. SAS koncernens mångfaldspolicy bygger på lika behandling av alla medarbetare och platsansökande.

Arbetet med likabehandling omfattar främjande av mångfald och jämställdhet i alla dess former. SAS koncernledning bestod per 31 oktober 2012 av en kvinna och sex män. I ledningsforumet TOP100 är 23% kvinnor.

När det gäller medarbetarnas kompetens bedriver flygbolagen en fort-löpande och planerlig kompetensutveckling av all certifierad personal som tekniker, kabinpersonal och piloter. Detta görs för att upprätthålla de kompetenskrav som bland annat flygtillstånden (AOC) kräver. Därutöver har SAS koncernen ett omfattande ledarutbildningsprogram och ett stort utbud av webbaserade utbildningar.

Resultatet av medarbetarundersökningen PULS visar på att arbetsglädjen är sjunkande i SAS koncernen. Detta beror sannolikt på den generella osäkerhet företaget befinner sig i. Långsiktiga åtgärder är pågående för att adressera dessa frågeställningar. Svarefrekvensen var sjunkande men fortsatt relativt hög.

I avsnittet hållbarhet i denna redovisning, samt SAS koncernens separata hållbarhetsredovisning 2012 återfinns en mer fullständig beskrivning av SAS koncernens strävan att bidra till en hållbar utveckling.

PUNKTLIGHET OCH REGULARITET

Scandinavian Airlines var Europas mest punktliga flygbolag i kategorin "major" av FlightStats under 2009–2011 avseende ankomster. Scandinavian Airlines avgångspunktighet under januari–oktober 2012 var 89,9%, med en regularitet på 99,1%, båda nyckeltalen uppvisande en förbättring jämfört med helåret 2011. Widerøes punktighet var hög och uppgick till 87,6% med en regularitet på 96,3%.

MODERFÖRETAGET

SAS AB är ett svenskt publikt aktieföretag med säte i Stockholm och adressen till huvudkontoret är Kabinvägen 5, Arlanda, Stockholm. SAS AB är moderbolag för SAS koncernen. Bolaget bedriver flygverksamhet i ett nordiskt och internationellt nätverk.

UTDELNING 2012

Styrelsen föreslår till årsstämman att utdelning till SAS ABs aktieägare ej lämnas för verksamhetsåret 2012. Detta motiveras av SAS koncernens resultat och kassaflöde. En god finansiell position och handlingsutrymme är av vikt för att fullfölja samtliga åtgärder inom 4Excellence, 4XNG och framtida investeringar.

VINSTDISPOSITION

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel i moderföretaget:

	MSEK
Balanserade vinstmedel	3 666
Årets resultat	-120
Summa fritt eget kapital	3 546

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras enligt följande:

	MSEK
I ny räkning balanseras	3 546
Summa	3 546

Koncernens och moderföretagets ställning per 31 oktober 2012 samt resultatet av verksamheten för verksamhetsåret 2012 framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser, förändring i eget kapital, bokslutskommentarer och noter.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

- Styrelsen beslutar att förutsättningarna finns för genomförandet av 4XNG planen. Kreditfacilitet om 3,5 miljarder SEK ställs till förfogande
 - Åtgärder med årlig positiv resultat effekt om cirka 3 miljarder SEK; nya kollektivavtal med bland annat förändrade pensionsvillkor på plats
 - De nya pensionsordningarna reducerar den negativa effekten på eget kapital på grund av förändrade redovisningsregler för pensioner med cirka 3,4 miljarder SEK
 - Avyttring av tillgångar med likviditetseffekt om cirka 3 miljarder SEK
- SAS öppnar 45 nya linjer under 2013
- SAS styrelseledamöter sänker arvodet med 30% från 5 november 2012

HELÅRET 2012/13

4XNG kommer att ge en markant förbättrad kostnadsbas framöver. Nya kollektivavtal för flygande personal implementeras omedelbart samtidigt som SAS har fullt fokus på genomförande av resterande aktiviteter. Under 2012/2013 förväntas en positiv resultatpåverkan på 1,5 miljarder SEK från 4XNG planen.

SAS förväntar fortfarande en negativ RASK- och yieldutveckling, men under förutsättning att inget väsentligt oförutsett inträffar i omvärlden och att flygbränslepriserna är stabila kring dagens nivåer bedömer SAS koncernen att det finns förutsättning att uppnå en positiv EBIT-marginal överstigande 3% och ett positivt EBT för helåret 2012/2013. Första kvartalet 2013 (november–januari) kommer dock vara säsongsmissigt mycket svagt.

SAS koncernens resultaträkning inklusive rapport över övrigt totalresultat

MSEK	Not	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec
Intäkter	2	35 986	41 412
Personalkostnader	3	-11 584	-13 092
Övriga rörelsekostnader	4	-22 105	-23 741
Leasingkostnader flygplan		-1 342	-1 560
Avskrivningar och nedskrivningar	5	-1 426	-2 413
Resultatandelar i intresseföretag	6	32	28
Resultat vid försäljning av aktier i dotter- och intresseföretag		400	0
Resultat vid försäljning av flygplan och byggnader	7	-247	12
Rörelseresultat		-286	646
Resultat från andra värdepappersinnehav	8	0	-1 469
Finansiella intäkter	9	96	224
Finansiella kostnader	9	-1 055	-1 030
Resultat före skatt		-1 245	-1 629
Skatt	10	260	-58
Årets resultat		-985	-1 687
<i>Övrigt totalresultat:</i>			
Valutakursdifferenser vid omräkning av utlandsverksamheter, netto efter skatt om 0 (0)		-29	127
Kassaflödessäkringar – såringsreserv, netto efter skatt om 94 (159)		-263	-445
Summa övrigt totalresultat, netto efter skatt		-292	-318
Summa totalresultat		-1 277	-2 005
<i>Årets resultat hänförligt till:</i>			
Innehavare av aktier i moderföretaget		-985	-1 687
<i>Totalresultat hänförligt till:</i>			
Innehavare av aktier i moderföretaget		-1 277	-2 005
Resultat per aktie (SEK) ¹		-2,99	-5,13

1) Resultat per aktie är beräknat på 329 000 000 (329 000 000) utestående aktier.

SAS koncernen har inte några options- eller aktieprogram. Det konvertibla obligationslånet om 1 600 MSEK omfattande 34 408 602 aktier medför ingen utspädningseffekt då räntan per stamaktie som kan erhållas vid konvertering överstiger resultatet per aktie före utspädning.

EBITDAR före engångsposter, MSEK	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec
Intäkter	35 986	41 412
Personalkostnader	-11 584	-13 092
Övriga rörelsekostnader	-22 105	-23 741
EBITDAR	2 297	4 579
Omstruktureringskostnader	1 274	339
Övriga engångsposter	58	-829
EBITDAR före engångsposter	3 629	4 089

Resultat före skatt och engångsposter, MSEK	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec
Resultat före skatt	-1 245	-1 629
Nedskrivningar	0	2 207
Omstruktureringskostnader	1 313	357
Realisationsresultat	-153	-12
Övriga engångsposter	108	-829
Resultat före skatt och engångsposter	23	94

Kommentarer till resultaträkningen

Samtliga tal inom parentes avser föregående räkenskapsår 2011, vilket omfattade 12 månader (januari–december).

SAS koncernens resultat före skatt och engångsposter uppgick till 23 (94) MSEK.

Resultatet före skatt uppgick till –1 245 (–1 629) och resultatet efter skatt uppgick till –985 (–1 687) MSEK. Skatten var positiv med 260 (–58) MSEK.

Koncernens intäkter uppgick till 35 986 (41 412) MSEK.

Personalkostnaderna uppgick till –11 584 (–13 092) MSEK vilket inkluderar omstruktureringskostnader om –979 (–158) MSEK. Kostnaden för flygbränsle uppgick till –8 035 (–7 769) MSEK och övriga rörelsekostnader, exklusive flygbränsle uppgick till –14 070 (–15 972) MSEK. Leasingkostnaderna uppgick till –1 342 (–1 560) MSEK. Avskrivningar och nedskrivningar uppgick till –1 426 (–2 413) MSEK. Föregående års kostnad inkluderar nedskrivning avseende MD-80 om –330 MSEK, MD-90 om –100 MSEK samt Airbus A340 om –295 MSEK som genomfördes på grund av sjunkande marknadsvärde avseende flygplan.

Av realisationsresultatet om 153 (12) MSEK var –257 (11) MSEK hänförligt till flygplansaffärer, 10 (1) MSEK hänförligt till fastighetsaffärer samt 400 (0) MSEK hänförligt till realisationsresultat vid försäljning av aktier i dotter- och intresseföretag samt rörelser.

Resultat från andra värdepappersinnehav uppgick till 0 (–1 469) MSEK. Föregående räkenskapsårs kostnad inkluderar nedskrivning av lån samt leasingfordringar till Spanair om –1 482 MSEK på grund av att Spanairs styrelse ansökte om konkurs i början av år 2012.

Koncernens finansnetto uppgick till –959 (–806) MSEK, varav räntenetto –757 (–721) MSEK, valutakursdifferenser 1 (0) MSEK och övriga finansiella poster –203 (–85) MSEK av vilka –50 (0) MSEK har klassificerats som engångspost.

Totala engångsposter uppgick till –1 268 (–1 723) MSEK och utgörs av nedskrivningar om 0 (–2 207) MSEK vilka föregående räkenskapsår avsåg nedskrivningar av flygplan –725 MSEK samt nedskrivning avseende lån och leasingfordringar till Spanair om –1 482 MSEK. Omstruktureringskostnader avseende implementering av Core SAS samt 4X och 4XNG uppgick till –1 313 (–357) MSEK varav –979 (–158) MSEK avsåg personalkostnader och –334 (–199) MSEK avsåg övriga rörelsekostnader.

Realisationsresultat uppgick till 153 (12) MSEK och avser realisationsresultaten som nämnts ovan. Övriga engångsposter uppgick till –108 (829) MSEK och avsåg förlikning av legal tvist inom Cargo om –28 MSEK, reservering avseende omförhandling leverantörsavtal om –30 MSEK samt finansiella kostnader i samband med omförhandling av kreditfacilitet om –50 MSEK. Föregående räkenskapsår utgjordes övriga engångsposter av en reservering om –249 MSEK till följd av att Spanairs styrelse ansökt om konkurs, omvärdering av EuroBonus poängskuld om 380 MSEK som redovisas som intäkt, förlikning av en legal tvist inom SAS Cargo –31 MSEK samt upplösning av USD-säkringar för flygplan 729 MSEK vilka ingår i övriga rörelsekostnader.

VALUTANS INVERKAN PÅ SAS KONCERNENS RESULTAT

Såväl omsättning som rörelsekostnader och finansiella poster påverkas i betydande grad av valutakursförändringar. Endast cirka 25% av intäkterna och 18% av rörelsekostnaderna är i svenska kronor. Den sammanlagda effekten på SAS koncernens rörelseresultat av förändrade valutakurser mellan 2012 och 2011 var –897 MSEK för perioden januari–oktober. Valutaeffekten på rörelsekostnaderna är främst hänförlig till en försvagning av den svenska kronan, huvudsakligen under det andra kvartalet 2012. Valutaeffekten från valutasäkringar beror till största delen på att det under 2011 bokfördes 970 MSEK avseende upplösning av USD-säkringar. Skillnaden mellan åren i valutakursdifferens på den finansiella nettoskulden var –14 MSEK. Den totala valutaeffekten vid jämförelse av resultatet före skatt mellan 2012 och 2011 blev därmed –911 MSEK.

Valutapåverkan

MSEK	2012/11 Jan–okt	2011/10 Jan–dec
Intäkter	87	–1 481
Personalkostnader	69	484
Övriga kostnader	–470	1 721
Omräkning av rörelsekapital	–66	76
Resultat valutasäkring kommersiella flöden	–517	1 129
Rörelseresultat	–897	1 929
Finansnetto	–14	16
Resultat före skatt	–911	1 945

Valutakurseffekter i periodens resultat

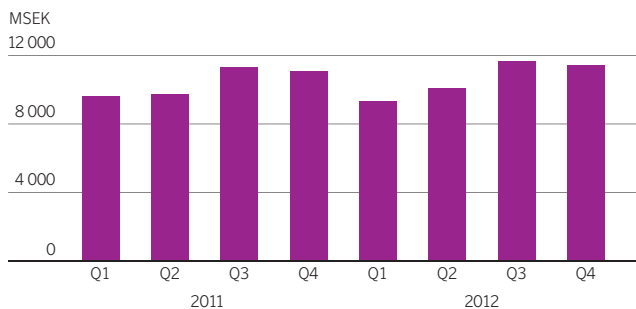
MSEK	2012 Jan–okt	2011 Jan–dec
Omräkning av rörelsekapital	–46	15
Resultat valutasäkring kommersiella flöden	75	703
Rörelseresultat	29	718
Valutakurseffekt på koncernens finansiella nettoskuld	1	0
Resultat före skatt	30	718

Resultaträkning exklusive övrigt totalresultat – kvartalsvisa uppgifter

MSEK	2011					2012				
	Jan-mar	Apr-jun	Jul-sep	Okt-dec	Jan-dec	Jan-mar	Apr-jun	Jul-sep	Okt	Jan-okt
Intäkter	9 313	11 319	10 616	10 164	41 412	9 591	11 392	11 096	3 907	35 986
Personalkostnader	-3 312	-3 349	-3 213	-3 218	-13 092	-3 403	-3 323	-3 013	-1 845	-11 584
Övriga rörelsekostnader	-5 590	-5 552	-6 135	-6 464	-23 741	-6 229	-6 870	-6 429	-2 577	-22 105
Leasingkostnader flygplan	-391	-373	-388	-408	-1 560	-367	-413	-390	-172	-1 342
Avskrivningar och nedskrivningar	-414	-1 153	-434	-412	-2 413	-421	-434	-426	-145	-1 426
Resultatandelar i intresseföretag	-9	2	30	5	28	-14	17	32	-3	32
Resultat vid försäljning av aktier i dotter- och intresseföretag	0	0	0	0	0	0	336	63	1	400
Resultat vid försäljning av flygplan och byggnader	-5	17	24	-24	12	-24	-73	-70	-80	-247
Rörelseresultat	-408	911	500	-357	646	-867	632	863	-914	-286
Resultat från andra värdepappersinnehav	3	5	0	-1 477	-1 469	0	0	0	0	0
Finansiella intäkter	57	56	49	62	224	49	32	14	1	96
Finansiella kostnader	-210	-242	-273	-305	-1 030	-314	-293	-309	-139	-1 055
Resultat före skatt	-558	730	276	-2 077	-1 629	-1 132	371	568	-1 052	-1 245
Skatt	185	-179	-62	-2	-58	403	-51	-134	42	260
Periodens resultat	-373	551	214	-2 079	-1 687	-729	320	434	-1 010	-985
<i>Hänförligt till:</i>										
Innehavare av aktier i moderföretaget	-373	551	214	-2 079	-1 687	-729	320	434	-1 010	-985

Intäkter, 2011–2012

(kvartal enligt nya räkenskapsåret november–oktober)

EBIT-marginal, 2011–2012

(kvartal enligt nya räkenskapsåret november–oktober)

SAS koncernens balansräkning

TILLGÅNGAR, MSEK	Not	31 okt 2012	31 dec 2011
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	11	1 922	1 693
Materiella anläggningstillgångar	12		
Byggnader och mark		353	491
Flygplan		11 220	11 866
Reservmotorer och reservdelar		1 349	1 367
Verkstadsinventarier och service- utrustning för flygplan		110	76
Övriga inventarier och fordon		117	123
Pågående investeringar		34	66
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	13	160	155
		13 343	14 144
Finansiella anläggningstillgångar	14		
Kapitalandelar i intresseföretag	6	325	317
Andra värdepappersinnehav		23	23
Pensionsmedel, netto	15	12 232	11 355
Uppskjuten skattefordran	10	597	1 340
Andra långfristiga fordringar		1 250	1 011
		14 427	14 046
Summa anläggningstillgångar		29 692	29 883
Omsättningstillgångar			
Varulager och förråd	16	687	705
Kortfristiga fordringar	17		
Kundfordringar		1 311	1 275
Fordringar hos intresseföretag	18	3	6
Övriga fordringar		1 399	2 574
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	873	934
		3 586	4 789
Likvida medel			
Kortfristiga placeringar	20	366	2 842
Kassa och bank		2 423	966
		2 789	3 808
Summa omsättningstillgångar		7 062	9 302
SUMMA TILLGÅNGAR		36 754	39 185

EGET KAPITAL OCH SKULDER, MSEK	Not	31 okt 2012	31 dec 2011
Eget kapital			
Aktiekapital	21	6 612	6 612
Övrigt tillskjutet kapital		337	337
Reserver	22	17	309
Balanserade vinstmedel		4 190	5 175
Totalt eget kapital hänförligt till moderföretagets ägare		11 156	12 433
Innehav utan bestämmande inflytande		-	-
Totalt eget kapital		11 156	12 433
Långfristiga skulder	23		
Förlagslån	24	978	1 019
Obligationslån	25	2 763	2 809
Övriga lån	26	5 260	6 179
Uppskjuten skatteskuld	10	1 013	2 154
Övriga avsättningar	28	1 967	1 673
Övriga skulder		130	55
		12 111	13 889
Kortfristiga skulder			
Kortfristig del av långfristiga lån		1 403	2 309
Kortfristiga lån	29	411	997
Förskott från kunder		0	24
Leverantörsskulder		1 929	1 540
Skatteskulder		32	18
Trafikavräkningskuld	30	4 292	3 453
Kortfristig del av övriga avsättningar	28	1 186	428
Övriga skulder		1 033	1 160
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	3 201	2 934
		13 487	12 863
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		36 754	39 185
Synligt eget kapital per aktie (SEK) ¹		33,91	37,79

Information om koncernens ställda säkerheter, eventual- och hyresförpliktelser finns i Not 32, 33 och 34.

1) Beräknat på 329 000 000 (329 000 000) utestående aktier. Ingen utspädning har skett under året.

Kommentarer till balansräkningen

Tillgångar

SAS koncernens totala tillgångar minskade från 39 185 MSEK till 36 754 MSEK under räkenskapsåret 1 januari–31 oktober 2012.

Räkenskapsårets investeringar uppgick till 1 273 MSEK och avsåg huvudsakligen förvärv av flygplan, motorunderhåll samt flygplansmodifieringar. Flygplansköpen uppgick till 115 MSEK och avsåg sju flygplan – en Bombardier Q300 samt sex MD-80 flyg. Av dessa flyg har fem MD-80 sålts vidare under året. Investeringar i systemutveckling uppgick till 263 MSEK.

Per 31 oktober 2012 uppgick bokförda pensionsmedel, netto, till 12 232 MSEK. Per 31 december 2011 var värdet 11 355 MSEK (se vidare Not 15).

Likvida medel uppgick vid räkenskapsårets slut till 2 789 MSEK, vilket innebar en minskning om 1 019 MSEK sedan 31 december 2011. Likvida medel uppgår till 8% av balansomslutningen.

Eget kapital

Eget kapital minskade med 1 277 MSEK till 11 156 MSEK sedan årsskiftet. Årets resultat var –985 MSEK och värdeförändringar av kassaflödessäkringar uppgick till –357 MSEK innan skattejustering. Övriga förändringar i eget kapital avsåg valutakursdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter m.m. Soliditeten var 30% (32%) den 31 oktober 2012 och synligt eget kapital per aktie uppgick till 33,91 (37,79) SEK. Avkastningen på synligt eget kapital uppgick till –25% (–12%).

Skulder

Av de totala skulderna var 10 887 (13 338) MSEK räntebärande per 31 oktober 2012. Värdet avseende kontrakterade kreditfaciliteter uppgick till 7 113 (7 004) MSEK, varav 5 266 (5 093) MSEK var outnyttjade. Räkenskapsårets amorteringar uppgick till 2 572 (2 570) MSEK och nyupplåningen uppgick till 714 (3 440) MSEK, varav huvudparten var ersättningsfinansiering avseende flygplan.

Den finansiella nettoskulden, exklusive pensionsmedel, netto, uppgick till 6 549 (7 017) MSEK, en minskning sedan årsskiftet med 468 MSEK.

Skuldsättningsgraden beräknad på den finansiella nettoskulden var 0,59 den 31 oktober 2012 (0,56 per 31 december 2011). Den justerade skuldsättningsgraden uppgick till 1,54 vid slutet av detta räkenskapsår och var 1,33 den 31 december 2011.

Avsättning för SAS skuld till medlemmar i lojalitetsprogrammet EuroBonus uppgick till 1 412 MSEK per 31 oktober 2012 och var 1 347 MSEK per 31 december 2011.

Totalt sysselsatt kapital uppgick vid årsskiftet till 22 043 (25 771) MSEK. Genomsnittligt sysselsatt kapital under året var 24 757 (27 065) MSEK. Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till –8% (–8%).

SAS koncernens förändring i eget kapital

MSEK	Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare					Balanserade vinstmedel ³	Totalt eget kapital hänförligt till moderföretagets ägare	Totalt eget kapital
	Aktiekapital ¹	Övrigt tillskjutet kapital	Säkringsreserver	Omräkningsreserv				
Ingående balans 1 januari 2011	6 612	337²	696	-69	6 862	14 438	14 438	
Årets resultat					-1 687	-1 687	-1 687	
Valutakursdifferenser vid omräkning av utlandsverksamheter				127		127	127	
Kassaflödessäkringar			-604			-604	-604	
Skatt hänförlig till komponenter avseende totalresultat			159			159	159	
Summa totalresultat för året	-	-	-445	127	-1 687	-2 005	-2 005	
Utgående balans 31 december 2011	6 612	337	251	58	5 175	12 433	12 433	
Årets resultat					-985	-985	-985	
Valutakursdifferenser vid omräkning av utlandsverksamheter				-29		-29	-29	
Kassaflödessäkringar			-357			-357	-357	
Skatt hänförlig till komponenter avseende totalresultat			94			94	94	
Summa totalresultat för året	-	-	-263	-29	-985	-985	-985	
Utgående balans 31 oktober 2012	6 612	337	-12	29	4 190	11 156	11 156	

1) Aktiekapitalet i SAS AB är fördelat på 329 000 000 aktier, kvotvärde 20,1. Se Not 21.

2) Beloppet består i sin helhet av överkursfonder.

3) Utdelning har ej lämnats för 2010 och 2011.

SAS koncernens kassaflödesanalys

MSEK	Not	2012 Jan–okt	2011 Jan–dec
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Resultat före skatt		-1 245	-1 629
Avskrivningar och nedskrivningar		1 426	2 413
Resultat vid försäljning av flygplan, byggnader och aktier		-153	-12
Justering för övriga poster som inte ingår i kassaflödet m.m.	35	1 292	-39
Betald skatt		-1	1
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		1 319	734
<i>Förändring av:</i>			
Varulager och förråd		13	-27
Rörelsefordringar		39	314
Rörelseskulder		1 191	-1 503
Kassaflöde från förändringar av rörelsekapital		1 243	-1 216
Kassaflöde från den löpande verksamheten		2 562	-482
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Flygplan		-535	-995
Reservmateriel		-135	-225
Byggnader, inventarier och pågående investeringar		-340	-357
Aktier och andelar, immateriella tillgångar m.m.		-263	-325
Förskottsinsbetalningar på flygmateriel		-	-139
Förvärv av dotterföretag	36	-1 322	-
Summa investeringar		-2 595	-2 041
Avyttring av dotterföretag	37	1 761	-
Försäljning av flygplan och byggnader		211	351
Intäkter från sale and leaseback av flygplan		-	136
Försäljning av andra anläggningstillgångar m.m.		4	30
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-619	-1 524
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Upptagande av lån		714	3 440
Återbetalning av lån		-2 572	-2 570
Förändring av räntebärande fordringar och skulder		-1 103	-107
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-2 961	763
Årets kassaflöde			
Omräkningsdifferens i likvida medel		-1	0
Likvida medel omklassificerade från innehav av tillgångar för försäljning		-	8
Likvida medel vid årets början		3 808	5 043
Likvida medel vid periodens slut	38	2 789	3 808

Kommentarer till kassaflödesanalysen

Resultatet före skatt påverkades 2012 av omstrukturingskostnader om -1 313 MSEK. Justering för övriga poster som inte ingår i kassaflödet m.m. uppgick till 1 292 MSEK vilket huvudsakligen består av avsättningar för omstrukturingskostnader.

Rörelsekapitalförändringen som uppgick till 1 243 MSEK är främst hänförlig till en kraftig ökning av rörelseskulderna där framför allt trafikavräkningskulden är högre än vid årsskiftet.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 2 562 MSEK.

Flygplansköpen 2012 består av sex MD-80 och en Q300 som tidigare var operationellt leasade, varav fem MD-80 har sålts vidare.

Förvärv och avyttring av dotterföretag avser fastighetsförsäljningen till Swedavia som slutfördes i juni med en kassaflödeseffekt på 439 MSEK.

Den externa finansieringen, netto har under året minskat med 2 961 MSEK.

Sammantaget minskade SAS koncernens likvida medel med 1 019 MSEK varefter de likvida medlen uppgick till 2 789 MSEK.

Noter till de finansiella rapporterna

Uttryckt i miljoner svenska kronor (MSEK) om inte annat anges.

Not 1 Väsentliga redovisningsprinciper

Allmänt

SAS AB ("Bolaget") och dess dotterbolag (kallas kollektivt för "Koncernen") tillhandahåller transporttjänster.

Koncernens huvudsakliga verksamhet är att bedriva passagerarflyg i ett omfattande nordiskt och internationellt nätverk. Koncernens tre viktiga knutpunkter i Köpenhamn, Stockholm och Oslo utgör fundamentet i flyg-nätverket. Förutom passagerarflyg erbjuder koncernen flygfrakttjänster och andra flygrelaterade tjänster på utvalda flygplatser i koncernens linje-nätverk. Koncernens verksamhet inkluderar Scandinavian Airlines och Widerøe. I Scandinavian Airlines ingår, förutom flygverksamheten i konsortiet Scandinavian Airlines System, även Ground Operations, Technical Operations, SAS Cargo samt Blue1. Utöver dessa verksamheter finns även koncerngemensamma funktioner samt övriga verksamheter.

SAS AB är ett svenskt publikt aktiebolag med säte i Stockholm och adressen till huvudkontoret är Kabinvägen 5, Arlanda, Stockholm. SAS AB är moderföretag i SAS koncernen.

Vid SAS årsstämma den 19 april 2012 fattades beslut om att ändra koncernens räkenskapsår till att omfatta perioden 1 november – 31 oktober istället för kalenderår och att årets räkenskapsår ska vara ett förkortat räkenskapsår och omfatta perioden 1 januari 2012 – 31 oktober 2012. Syftet med ändringen är att anpassa räkenskapsåret till SAS verksamhet som bedrivs tidsmässigt i två distinkta perioder, ett vinter- och ett sommarprogram. Ändringen av koncernens räkenskapsår har också godkänts av Skatteverket. Årsredovisningen, inklusive dess noter, kommer således att för räkenskapsåret 1 januari – 31 oktober 2012 att jämföras med föregående räkenskapsår vilket omfattar perioden 1 januari – 31 december 2011.

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de av EU godkända International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningar av IFRS Interpretations Committee (IFRIC) som gäller för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2012. Dessa standarder har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter. De finansiella rapporterna har upprättats på basis av anskaffningsvärde med undantag för omvärdering av finansiella tillgångar och skulder. De viktigaste redovisningsprinciperna anges nedan.

Uppskattningar och bedömningar i de finansiella rapporterna

För att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS krävs att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och antaganden.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Förändringar i uppskattningarna redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Se mer information under rubriken "Kritiska redovisningsbedömningar och källor till osäker värdering" i denna not.

Nya och ändrade standarder och tolkningar 2012

Följande nya och ändrade standarder och tolkningar, inklusive förbättringar, har trätt i kraft och har tillämpats från och med räkenskapsåret 2012:

IFRS 1 Första gången IFRS tillämpas (ändring), IFRS 7 Finansiella instrument: upplysningar (ändring) samt IAS 12 Inkomstskatter (ändring). Implementeringen av dessa ändrade standarder har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens finansiella rapporter.

Standarder, ändringar och tolkningar av befintliga standarder där ändringen ännu inte trätt i kraft och som inte har tillämpats i förtid av koncernen

Följande nya och ändrade standarder och tolkningar av befintliga standarder har publicerats och är obligatoriska för koncernens redovisning för räkenskapsår som börjar den 1 november 2012 eller senare, men har inte tillämpats i förtid:

IAS 19 Ersättningar till anställda (omarbetad) innebär bland annat att det inte längre är tillåtet att skjuta upp redovisningen av vissa avvikelser i uppskattningar (den så kallade "korridor metoden" tas bort) utan samtliga avvi-

kelser i uppskattningar ska redovisas omedelbart i övrigt totalresultat. Till följd av den ändrade standarden kommer de ackumulerade oredovisade avvikelserna ("Ej resultatförda estimatavvikelser samt planändringar") att redovisas i sin helhet mot eget kapital, vilken kommer att ha en avsevärd negativ effekt på koncernens eget kapital. Moderföretaget SAS ABs redovisade eget kapital påverkas inte av denna ändring. Vidare ersätts räntekostnad och förväntad avkastning på förvaltningstillgångar med ett "räntenetto", vilket ska beräknas med diskonteringsräntan på den förmånsbestämda pensionskulden eller pensionstillgången, netto. Redovisningen av estimatavvikelser och planändringar kommer också att innebära att uppskjutna skatteskulder kopplat till pensioner kommer att upplösas i och med att den temporära skillnaden mellan redovisningsmässigt och skattemässigt värde försvinner. Effekten av upplösning av uppskjutna skatteskulder kopplat till pensioner uppgår till cirka 1,5 miljarder SEK vilket påverkar SAS koncernens eget kapital positivt.

Den omarbetade IAS 19 ska tillämpas för räkenskapsår som börjar från och med den 1 januari 2013. Ändringen av räkenskapsåret inom koncernen innebär att koncernen avser att tillämpa den ändrade standarden för det räkenskapsår som börjar 1 november 2013. Som en följd av ändringarna i den reviderade IAS 19 har också Rådet för finansiell rapportering dragit tillbaka UFR 4 Redovisning av särskild löneskatt och avkastningsskatt. Koncernen kommer istället att redovisa särskild löneskatt enligt reglerna i IAS 19, vilket innebär att de aktuariella antaganden som ska göras vid beräkning av förmånsbestämda pensionsplaner även ska inkludera skatter som belöper på pensionsförmåner.

I november 2012 tecknades nya kollektivavtal med flygande personal i Skandinavien vilket innebär stora förändringar avseende pensionsvillkor. Merparten av nuvarande förmånsbaserade pensionsordningar kommer att ersättas av premiebaserade pensionsordningar. Den tidigare möjligheten till förtidspension är också borttagen. Dessa förändringar är inte inkluderade i nuvärdesberäkningen avseende pensionsförpliktelser per 31 oktober 2012. Till följd av överenskomna förändringar avseende pensionsvillkor beräknas effekten av en redovisning av estimatavvikelsen att reduceras med cirka 3,4 miljarder SEK och pensionsförpliktelser beräknas att reduceras med cirka 60%.

IFRS 9 Finansiella instrument ersätter de delar i IAS 39 som är relaterat till klassificering och värdering av finansiella instrument. IFRS 9 anger att finansiella tillgångar ska klassificeras i två olika kategorier; värdering till verkligt värde eller värdering till upplupet anskaffningsvärde. Klassificering fastställs vid första redovisningstillfället utifrån företagets affärsmodell samt karakteristiska egenskaper i de avtalsenliga kassaflödena. För finansiella skulder sker inga stora förändringar jämfört med IAS 39. Den största förändringen avser skulder som är identifierade till verkligt värde. För dessa gäller att den del av verkligt värdeförändringen som är hänförlig till den egna kreditrisken ska redovisas i övrigt totalresultat istället för resultatet såvida detta inte orsakar inkonsekvens i redovisningen (accounting mismatch). Koncernen har för avsikt att tillämpa den nya standarden senast det räkenskapsår som börjar 1 januari 2015 och har ännu inte utvärderat effekterna. Standarden har ännu inte antagits av EU.

Utöver ovanstående har IASB utkommit med följande nya och ändrade standarder och tolkningar: IFRS 1 Första gången IFRS tillämpas (ändringar), IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar (ändringar), IFRS 10 Consolidated financial statements (ny), IFRS 11 Joint arrangements (ny), IFRS 12 Disclosure of interests in other entities (ny), IFRS 13 Fair value measurement (ny), IAS 1 Utformning av finansiella rapporter (ändring), IAS 27 Separata finansiella rapporter (ändring), IAS 28 Innehav i intresseföretag och joint ventures (ändring), IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering (ändring), IFRIC 20 Stripping costs in the production phase of a surface mine (ny) samt förbättringar av IFRS 2009–2011 cykel. SAS bedömer att dessa nya och ändrade standarder och tolkningar inte kommer att ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter den period då de tillämpas för första gången.

Konsolideringsprinciper

Koncernredovisningen omfattar finansiella rapporter för moderföretaget och enheter som kontrolleras av företaget. Bestämmande inflytande (kontroll) föreligger där koncernen direkt eller indirekt äger mer än 50% av rösttalet eller har rätt att utforma/styra en enhets finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar.

Företag där koncernens ägande uppgår till minst 20% och högst 50%,

eller där koncernen har betydande inflytande på annat sätt men inte kan utöva ett bestämmande inflytande, definieras som intresseföretag. Intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Resultat från dotterföretag som förvärvats under året ingår i koncernens resultat från och med den dag då det kom under koncernens kontroll. De nettotillgångar som kan särskiljas, såväl materiella som immateriella, i nyligen förvärvade dotterföretag konsolideras i de finansiella rapporterna på basis av verkligt värde för koncernen vid det datum då koncernen fick kontroll. Resultat från dotterföretag som avyttrats under räkenskapsåret ingår i koncernens resultat fram till försäljningsdagen.

Minoritetsintresse i nettotillgångar hos konsoliderade dotterföretag redovisas i koncernens balansräkning som en separat komponent i eget kapital. Koncernens resultat och komponenter i övrigt totalresultat är hänförligt till moderföretagets ägare och till minoritetens ägare även om detta leder till ett negativt värde för minoritetsintresset. Alla koncerninterna transaktioner, balansposter, intäkter och kostnader elimineras vid konsolidering.

Rörelseförvärv

Förvärv av dotterföretag och rörelser redovisas enligt förvärvsmetoden. Anskaffningsvärdet för rörelseförvärv värderas som det sammanlagda verkliga värdet (vid förvärvstidpunkten då bestämmande inflytande erhålls) för erlagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder samt emitterade egetkapitalandelar utfärdade av koncernen i utbyte mot kontroll av den förvärvade rörelsen. Förvärvsrelaterade kostnader redovisas i resultatet när de uppkommer. I anskaffningsvärdet ingår även verkligt värde vid förvärvstidpunkten för de tillgångar eller skulder som är följden av en överenskommelse om villkorad köpeskilling. Förändringar i verkligt värde för en villkorad köpeskilling som uppkommer på grund av ytterligare information som erhållits efter förvärvstidpunkten om fakta och förhållanden som förelåg per förvärvstidpunkten, kvalificerar som justeringar under värderingsperioden och justeras retroaktivt, med motsvarande justering av goodwill. Alla andra förändringar i det verkliga värdet för en villkorad köpeskilling som klassificeras som en tillgång eller skuld redovisas i enlighet med tillämplig standard. Villkorad köpeskilling som klassificeras som eget kapital omvärderas inte och efterföljande reglering redovisas inom eget kapital.

Det förvärvade företags identifierbara tillgångar, skulder och eventualförpliktelser som uppfyller kraven för redovisning enligt IFRS 3 Rörelseförvärv redovisas till sitt verkliga värde på förvärvsdagen, med följande undantag:

- Uppskjuten skattefordran eller -skulder och skulder eller tillgångar hänförliga till det förvärvade företags avtal om ersättning till anställda redovisas och värderas i enlighet med IAS 12 Inkomstskatter respektive IAS 19 Ersättningar till anställda.
- Skulder eller egetkapitalinstrument hänförliga till det förvärvade företags aktierelaterade tilldelningar eller till utbytet av det förvärvade företags aktierelaterade tilldelningar mot förvärvarens aktierelaterade tilldelningar värderas vid förvärvstidpunkten i enlighet med IFRS 2 Aktierelaterade ersättningar.
- Anläggningstillgångar (eller avyttringsgrupp) klassificerade som att de innehas för försäljning enligt IFRS 5 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter värderas i enlighet med den standarden.

För varje rörelseförvärv värderas minoritetsintresse i det förvärvade företaget antingen till verkligt värde eller till värdet av den proportionella andelen av den förvärvade rörelsens identifierbara nettotillgångar. Vid stegvisa förvärv omvärderas de tidigare egetkapitalandelarna i det förvärvade bolaget till dess verkliga värde vid förvärvstidpunkten (dvs. då bestämmande inflytande erhålls). Eventuell vinst eller förlust redovisas i resultatet. Eventuella förändringar i värdet på de tidigare egetkapitalandelarna som före förvärvstidpunkten redovisats i övrigt totalresultat, omklassificeras till resultatet utifrån samma grund som skulle krävas om dessa andelar hade avyttrats. Vid rörelseförvärv där summan av anskaffningsvärdet, eventuellt minoritetsintresse och verkligt värde vid förvärvstidpunkten på tidigare aktieinnehav överstiger verkligt värde vid förvärvstidpunkten på identifierbara förvärvade nettotillgångar redovisas skillnaden som goodwill i balansräkningen. Om skillnaden är negativ redovisas denna som en vinst på ett förvärv till lågt pris direkt i resultatet efter omprövning av skillnaden.

Transaktioner med minoritetsintressen

Förändringar i moderföretagets andel i ett dotterföretag som inte leder till en förlust av bestämmande inflytande redovisas som egetkapitaltransaktioner (det vill säga som transaktioner med koncernens ägare). Eventuell skillnad mellan det belopp med vilket minoritetsintresset justeras och det verkliga värdet på den erlagda eller erhållna ersättningen redovisas direkt i eget kapital och fördelas på moderföretagets ägare.

Förlust av bestämmande inflytande

När moderföretaget förlorar bestämmande inflytande över ett dotterföretag, beräknas vinsten eller förlusten vid avyttringen som skillnaden mellan:

- summan av det verkliga värdet för den erhållna ersättningen och det verkliga värdet av eventuellt kvarvarande innehav och
- de tidigare redovisade värdena för dotterföretagets tillgångar (inklusive goodwill), och skulder och eventuellt minoritetsintresse.

När det avyttrade dotterföretaget har tillgångar som värderas enligt omvärderingsmetoden eller till verkliga värden och de hänförliga ackumulerade vinsterna eller förlusterna har redovisats i övrigt totalresultat och ackumulerats i eget kapital, ska dessa belopp som tidigare redovisats i övrigt totalresultat och ackumulerats i eget kapital redovisas som om moderföretaget hade avyttrat tillgångarna direkt, vilket innebär en omklassificering till resultatet eller direkt överföring till balanserade vinstmedel.

Det verkliga värdet på kvarvarande innehav i det tidigare dotterföretaget vid den tidpunkt då det bestämmande inflytandet förloras betraktas som det verkliga värdet vid det första redovisningstillfället för en finansiell tillgång enligt IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering eller, i tillämpliga fall, anskaffningsvärdet vid det första redovisningstillfället för en investering i ett intresseföretag eller gemensamt styrt företag.

Innehav i intresseföretag

Intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden från och med det datum då koncernen får betydande inflytande till det datum då sådant inflytande upphör.

Resultat i intresseföretag redovisas med utgångspunkt i koncernens ägarandel av resultat för dessa intresseföretag. Eventuella förluster hos intresseföretag redovisas i koncernredovisningen tills innehavet i sådana intresseföretag skrivs ned till noll. Efter detta redovisas förluster endast i den utsträckning koncernen är skyldig att ge ekonomiskt stöd till sådana intresseföretag.

Det redovisade värdet för innehav i intresseföretag motsvarar kostnaden för varje investering, inklusive goodwill, andelen balanserade vinstmedel efter förvärvet och andra eventuella förändringar i eget kapital. Det redovisade värdet av innehav i intresseföretag värderas regelbundet, och om värdet har sjunkit skrivs det ned under den period då detta skedde.

Vinster och förluster från transaktioner med intresseföretag elimineras proportionerligt med koncernens intresse i dessa företag.

Avvecklade verksamheter och tillgångar som innehas för försäljning

När koncernen avser att avyttra, alternativt kategorisera som "innehav för försäljning", en verksamhet som utgör en självständig, väsentlig verksamhet eller ett geografiskt verksamhetsområde ska den klassificeras som avvecklad. Vinst eller förlust efter skatt i den avvecklade verksamheten särredovisas i resultaträkningen, skild från koncernens övriga resultat och redovisningen för jämförelseperioden visas för att presentera den avvecklade verksamheten separat från den kvarvarande verksamheten.

Tillgångar som innehas för försäljning värderas till det lägre av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. Anläggningstillgångar och avyttringsgrupper klassificeras som innehav för försäljning om deras redovisade värde kommer att återvinnas vid en försäljning snarare än genom fortsatt nyttjande. Detta villkor anses vara uppfyllt när företagsledningen och styrelsen har fattat beslut om att avyttra rörelsen, en aktiv försäljningsprocess har inletts, och tillgångarna finns tillgängliga för omedelbar försäljning i sitt nuvarande skick, samt att det är troligt att försäljningen kommer att ske inom ett år.

Segmentrapportering

Identifieringen av segment görs baserat på den interna rapporteringen till den högste verkställande beslutsfattaren, vilken för SAS vidkommande bedöms vara VD. Koncernen styrs och rapporteras i enlighet med de nedan beskrivna segmenten. Tillämpade redovisningsprinciper i segmentrapporteringen sammanfaller med koncernens redovisningsprinciper enligt den beskrivning som framgår av denna not.

SAS koncernens rörelsesegment utgörs av Scandinavian Airlines och Widerøe. I den externa rapporteringen aggregerar koncernen dessa med övriga verksamheter inom SAS koncernen samt eliminerar transaktioner mellan dessa segment vilket resulterar i totalt resultat för SAS koncernen. Segmentens resultat används av koncernens högsta verkställande beslutsfattare för att följa upp och driva verksamheten. Övriga verksamheter omfattar vissa gemensamma service- och ledningsfunktioner.

Koncernens högste verkställande beslutsfattare följer inte löpande upp rörelseresultatet för resterande verksamheter och därför rapporteras dessa inte som separata segment. De har inkluderats i tabellen i Not 41 i kolumnen Övrigt.

Alla verksamheter, antingen de är juridiska bolag eller affärsenheter ska ha affärsmässiga relationer med kunder och leverantörer inom koncernen.

Segmentens prestationer bedöms utifrån ett rörelseresultatmätt varför segmentinformationen presenteras per affärsområde till rörelseresultat, EBIT. Övriga poster fördelas ej per affärsområde.

Geografisk information om intäkter från externa kunder:

Trafikintäkter från inrikes trafik inom Danmark, Norge respektive Sverige allokteras till Inrikes. Trafik mellan de tre länderna hänförs till Intraskandinavisk. Övriga trafikintäkter allokteras till det geografiska område där destinationen ligger.

Övriga intäkter allokteras till geografiskt område baserat på kundens geografiska placering, till exempel avseende varor som exporteras till en kund i annat land alternativt den geografiska placering där tjänsten eller servicen utförs.

Tillgångar fördelade per geografiskt område omfattar inte koncernens flygplan och reservdelar. Eftersom flygplanen används flexibelt över hela linjenätet, finns ingen rättvisande bas för att allokera dessa tillgångar.

Omräkning av utländsk valuta

De enskilda finansiella rapporterna för företag inom koncernen värderas i företagets funktionella valuta, det vill säga valutan i den ekonomiska miljö där de primärt har sin verksamhet.

Transaktioner i andra valutor än företagets funktionella valuta (utländska valutor) omräknas enligt de valutakurser som rådde vid transaktionstillfället. Vid varje balansdatum ska monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till balansdagens valutakurser. Icke-monetära poster redovisas till verkligt värde i utländsk valuta omräknas till de kurser som rådde den dag då det verkliga värdet fastställdes. Icke-monetära poster som värderats till sitt anskaffningsvärde i en utländsk valuta omräknas inte.

Kursdifferenser som uppstår på grund av omräkning redovisas som vinst eller förlust under den period då de uppstår, förutom kursdifferenser vid transaktioner som ingåtts för att säkra nettoinvesteringar i utländska dotterbolag och kursdifferenser på monetära poster som ska erhållas från eller betalas till en utländsk verksamhet för vilka betalning varken planeras eller sannolikt kommer att göras och som utgör en del av nettoinvesteringen i en utländsk verksamhet. Dessa differenser redovisas i övrigt totalresultat.

För koncernredovisningen omräknas tillgångar och skulder i koncernens utlandsverksamheter till balansdagens valutakurser. Intäkter och kostnader omräknas till genomsnittskursen under perioden, under förutsättning att valutakurserna inte fluktuerar väsentligen under perioden. I så fall används valutakursen på transaktionsdagen. Eventuella omräkningsdifferenser redovisas i övrigt totalresultat.

De valutakurser som tillämpas vid omräkning av de finansiella rapporterna i konsolideringssyfte är följande:

Valutakurser

			Balansdagskurs		Genomsnittskurs	
			2012 31 okt	2011 31 dec	2012 Jan–okt	2011 Jan–dec
Danmark	DKK	100	115,55	120,33	117,36	121,17
Norge	NOK	100	115,85	115,05	116,02	115,85
USA	USD		6,63	6,92	6,78	6,46
Storbritannien	GBP		10,68	10,68	10,72	10,36
Schweiz	CHF	100	713,27	735,56	724,59	732,18
Japan	JPY	100	8,31	8,92	8,59	8,09
EMU-länder	EUR		8,62	8,94	8,73	9,03

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i koncernens balansräkning när koncernen blir en part enligt instrumentets avtalsmässiga bestämmelser och värderas därefter till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde beroende på hur de ursprungligen kategoriserades enligt IAS 39.

Upplupet anskaffningsvärde beräknas med hjälp av effektivräntemetoden där eventuella över- eller underkurser samt direkt hänförliga kostnader och intäkter periodiseras över kontraktets löptid med hjälp av effektivräntan. Effektivräntan är den ränta som ger instrumentets anskaffningsvärde som resultat vid nuvärdesberäkning av framtida kassaflöden.

Verkligt värde fastställs vanligtvis genom hänvisning till officiella marknadsnoteringar. När marknadsnoteringar saknas fastställs det verkliga värdet genom allmänt vedertagna värderingsmetoder såsom diskontering av framtida kassaflöden baserat på tillgänglig marknadsinformation.

Finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar delas upp i följande kategorier: tillgångar som kan säl-

jas, finansiella tillgångar som omvärderas till verkligt värde över resultaträkningen samt lånefordringar och kundfordringar. Kategoriseringen beror på de finansiella tillgångarnas art och syfte, och fastställs vid det första redovisningstillfället.

Lånefordringar och kundfordringar

Utestående fordringar i intresseföretag kategoriseras som lånefordringar och kundfordringar och värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Kundfordringar kategoriseras som lånefordringar och kundfordringar. Kundfordrans förväntade löptid är 13 dagar, varför värdet redovisas till nominellt belopp utan diskontering, vilket bedöms vara en god uppskattning av verkligt värde. Kundfordringar utvärderas individuellt för nedskrivningar och alla nedskrivningsförluster redovisas i resultatet som övriga rörelse-kostnader.

Likvida medel

Likvida medel omfattar kassamedel, depositioner och likvida investeringar med en löptid på högst tre månader, vilka snabbt kan konverteras till känt kontantbelopp och där risken för värdeförändring är liten. Posterna kortfristiga placeringar samt kassa och bank i koncernens balansräkning utgör sammantaget koncernens likvida medel. Depositioner och spärrade medel, kategoriseras som låne- och kundfordringar och övriga placeringar kategoriseras som finansiella tillgångar som innehas för handel.

Finansiella skulder och eget kapital

Finansiella skulder och egetkapitalinstrument klassificeras enligt villkoren i kontraktet.

Ett egetkapitalinstrument är ett kontrakt som innebär en residual rätt i koncernens tillgångar när skulderna har dragits av. Egetkapitalinstrument utfärdade av koncernen redovisas med beloppet av de ersättningar som erhållits efter direkta emissionskostnader.

Finansiella skulder utgör kontraktensliga förpliktelser och redovisas när koncernen blir betalningsskyldig enligt kontraktet.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder kategoriseras som andra skulder. Eftersom leverantörsskulder har en förväntat kort löptid redovisas värdet till nominellt belopp utan diskontering, vilket bedöms vara en god approximation av leverantörsskuldernas verkliga värde.

Låneskulder

Långfristiga låneskulder, det vill säga skulder med löptid längre än ett år, utförs av räntebärande skulder till banker och kreditinstitut samt emitterade obligationslån. Kortfristiga låneskulder utgörs av kortfristig del av den räntebärande långfristiga låneskulden, det vill säga den del av lånen som ska amorteras, under kommande räkenskapsår, samt övriga kortfristiga räntebärande skulder med en återstående löptid som är kortare än ett år.

Alla låneskulder kategoriseras som andra skulder och redovisas inledningsvis till verkligt värde med avdrag för direkta transaktionskostnader. Därefter värderas låneskulder till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden med undantag för eventuella långfristiga låneskulder som redovisas som säkring av verkligt värde. Den säkrade risken i samband med långfristiga låneskulder som betecknas som verkligt värdesäkringar värderas till verkligt värde.

Sammansatta finansiella instrument

Komponenterna i ett sammansatt finansiellt instrument (konvertibelt skuldebrev) som emitteras av SAS klassificeras separat som finansiella skulder respektive eget kapitalinstrument i enlighet med avtalsvillkoren och definitionerna av en finansiell skuld och ett eget kapitalinstrument. Konverteringsrätten som kommer att regleras genom ett utbyte av ett fast belopp av kontanter mot ett fastställt antal av bolagets egna aktier är ett eget kapitalinstrument.

Vid emissionstidpunkten, fastställs skuldkomponentens verkliga värde genom diskontering med gällande marknadsränta för en liknande skuld utan konverteringsrätt. Detta belopp redovisas som en skuld och värderas därefter till upplupet anskaffningsvärde till dess att skulden utsläcks vid konvertering eller vid dess förfallotidpunkt.

Konverteringsrätten klassificeras som ett eget kapitalinstrument och dess värde bestäms genom avdrag av skuldkomponenten från det sammansatta finansiella instrumentets verkliga värde. Detta värde redovisas som eget kapital och omvärderas därefter inte. Ingen vinst eller förlust redovisas vid konvertering eller vid förfall av konverteringsrätten.

Transaktionskostnader som är direkt hänförliga till emissionen av det sammansatta finansiella instrumentet allokteras till skuld- respektive egetkapitalkomponenten proportionerligt baserat på den initiala fördelningen av

erhållna medel. Transaktionskostnader hänförliga till eget kapitalkomponenten redovisas direkt i eget kapital. Transaktionskostnader hänförliga till skuldkomponenten inkluderas i skuldens bokförda värde och periodiseras över skuldens löptid enligt effektivräntemetoden.

Derivatinstrument

Koncernen innehar olika finansiella instrument för att hantera valutarisker, ränterisker och bränslerisker.

Alla derivat värderas till verkligt värde och redovisas som antingen tillgångar eller skulder beroende på om instrumentets verkliga värde är positivt eller negativt.

Redovisningen av förändringar i verkligt värde beror på huruvida derivatet har betecknats, och uppfyller kraven för säkringsredovisning samt vilken typ av säkring det gäller. Om derivat betecknats som ett säkringsinstrument i en verklig värdesäkring redovisas förändringar i derivatets verkliga värde och den säkrade posten i resultatet på den rad i koncernens resultaträkning som gäller den säkrade posten. Om ett derivat betecknas som ett säkringsinstrument i en kassaflödessäkring eller säkring av nettoinvestering redovisas den effektiva delen av förändringarna i derivatinstrumentets verkliga värde i övrigt totalresultat och ackumuleras i säkringsreserven i eget kapital. Den ineffektiva delen av kassaflödessäkringar redovisas direkt i koncernens resultat. Belopp som hänförs till eget kapital återförs i koncernens resultat under de perioder när den säkrade posten redovisas i koncernens resultat. För ett derivat som inte betecknas som säkringsinstrument redovisas vinsten eller förlusten i resultatet för den period då förändringen uppkom.

För att säkringsredovisning ska få tillämpas måste dess effektivitet kunna påvisas vid ingåendet och löpande under säkringsperioden. När det gäller säkring av prognostiserade kassaflöden är ett krav att det är mycket sannolikt att prognosen ska inträffa.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till historiskt anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuell nedskrivning. Dessa tillgångar skrivs av linjärt till beräknat restvärde över den förväntade nyttjandeperioden. Eftersom komponenter i flygplan har varierande nyttjandeperiod har koncernen delat upp komponenterna i avskrivningssyfte.

Kostnader för rutinmässigt flygplansunderhåll samt reparationer resultatförs löpande. Omfattande modifieringar, bland annat de större obligatoriska genomgångarna av motorerna, och förbättringar på anläggningstillgångar aktiveras och skrivs av tillsammans med den tillgång som arbetet hänförs till, över dess kvarvarande nyttjandeperiod. Investeringar i egna och hyrda lokaler skrivs av över beräknad nyttjandeperiod, dock ej överstigande kvarvarande hyresperiod för hyrda lokaler.

Resultat vid avyttring eller uträddning av materiell anläggningstillgång beräknas som skillnaden mellan försäljningsvärdet och det redovisade värdet. Den vinst eller förlust som uppstår redovisas i resultatet.

Avskrivningar baseras på följande förväntade nyttjandeperioder:

Tillgångsklass	Avskrivning
Flygplan	20 år ¹
Reservmateriel och reservdelar	20 år ¹
Motorkomponenter (genomsnitt)	8 år
Verkstadsinventarier och serviceutrustning för flygplan	5–10 år
Övriga inventarier och fordon	3–5 år
Byggnader	5–50 år

¹ Beräknat restvärde efter en nyttjandeperiod på 20 år uppgår till 10%.

Leasing

SAS har ingått finansiella och operationella leasingavtal. Leasingavtal där SAS i stor utsträckning tar över samtliga risker och fördelar med tillgången redovisas som finansiella leasingavtal. Alla övriga leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal.

Koncernen som leasetagare

Finansiella leasingavtal – I början av leasingperioden redovisas finansiella leasingavtal till det lägre av verkligt värde för tillgången i leasingavtalet och nuvärde av minimileaseavgifterna. Motsvarande betalningsskyldighet till leasegivaren ingår i balansräkningen under övriga lån. Leaseavgifter är proportionellt fördelade mellan finansiella kostnader och minskad leasingförpliktelse så att en konstant räntesats redovisas för den återstående skulden. Tillgångens nyttjandeperiod överensstämmer med koncernens policy för ägda tillgångar.

Vinst från sale and leaseback av egendom och utrustning som givit upphov till ett finansiellt leasingavtal skjuts upp och periodiseras över leasingperioden.

Sale and leasebackavtal klassificeras i enlighet med ovan nämnda principer för finansiell respektive operationell leasing.

Operationell leasing – Avgifter som ska betalas under operationella leasingavtal belastar resultatet linjärt över perioden för respektive leasingavtal. Förmåner som erhållits och eventuellt kommer att erhållas som stimulans för att ingå ett operationellt leasingavtal fördelas också linjärt över leasingperioden.

Om en sale and leasebacktransaktion resulterar i ett operationellt leasingavtal, och det är uppenbart att transaktionen genomförs till verkligt värde, redovisar koncernen eventuell vinst eller förlust omedelbart.

Koncernen som leasegivare

Finansiell leasing – Fordringar från finansiell leasing upptas i balansräkningen till nettoinvesteringsbeloppet i leasingavtalet, vilket beräknas utifrån minimileaseavgifterna och eventuellt restvärde diskonterat till den ränta som kalkylerats i leasingavtalet. Intäkter från finansiell leasing allokeras till olika redovisningsperioder så att den speglar en konstant periodisk avkastning från koncernens utestående nettoinvestering för leasingavtalen.

Operationell leasing – Hyresintäkter från operationell leasing redovisas linjärt över perioden för respektive leasingavtal. Direkta initialkostnader för förhandlingar och upprättande av ett operationellt leasingavtal adderas till det redovisade värdet för den leasade tillgången och redovisas linjärt över leasingperioden.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar utgörs av goodwill och aktiverade kostnader för systemutveckling. Koncernen bedriver ingen verksamhet avseende forskning och utveckling (FoU).

Immateriella tillgångar redovisas i balansräkningen när:

- en identifierbar, icke-monetär tillgång föreligger
- det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som kan hänföras till tillgången kommer att tillfalla företaget
- tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt

Goodwill redovisas i balansräkningen som en immateriell tillgång till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade nedskrivningar. Goodwill utgörs av det belopp varmed summan av anskaffningsvärdet, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde vid förvärvstidpunkten på tidigare aktieinnehav överstiger verkligt värde vid förvärvstidpunkten på identifierbara förvärvade nettotillgångar.

Vinst eller förlust vid avyttringen av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade verksamheten.

Goodwill har bedömts ha en obestämbar nyttjandeperiod. Goodwill allokeras till minsta möjliga kassagenerande enhet och det redovisade värdet prövas minst en gång per år för ett eventuellt nedskrivningsbehov. Prövning av nedskrivningsbehovet sker dock oftare om det finns indikationer på att en värdeminskning har inträffat. En analys av diskonterat kassaflöde utförs utifrån kassaflödena från den kassagenerande enheten och denna enhets redovisade värde av tillgångarna jämförs med deras återvinningsvärde. Dessa kassaflöden diskonteras med räntesatser som koncernen uppskattar vara den riskpåverkade genomsnittliga kapitalkostnaden för de aktuella verksamheterna. Eventuell nedskrivning redovisas omedelbart i resultatet.

Utvecklingskostnader som inte uppfyller ovan nämnda kriterier resultatförs i den period de uppkommer. Kostnader för systemutveckling redovisas som en tillgång under förutsättning att de uppfyller ovan nämnda kriterier. Aktiverade utvecklingskostnader skrivs av linjärt över tillgångens förväntade nyttjandeperiod vilken uppgår maximalt till fem år. Avskrivning på aktiverade utvecklingskostnader ingår i posten avskrivningar i resultaträkningen.

Utsläppsrätter

När utsläppsrätter erhålls vederlagsfritt från respektive lands myndighet redovisas dessa till nominellt belopp, vilket i praktiken innebär att både den immateriella tillgången och den förutbetalda intäkten värderas till noll. Inköpta utsläppsrätter avsedda för eget bruk redovisas som immateriella tillgångar under omsättningstillgångar till anskaffningskostnad med avdrag för nedskrivningar. Till den del förbrukade utsläppsrätter motsvaras av innehavda utsläppsrätter redovisas en avsättning i balansräkningen. Denna avsättning värderas till de innehavda utsläppsrätternas anskaffningsvärde. Till den del förbrukade utsläppsrätter överstiger innehavda utsläppsrätter värderas avsättningen till gällande marknadspris, med motsvarande kostnad i resultaträkningen.

Nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod

Koncernen utvärderar kontinuerligt huruvida det finns indikationer på värdenedgång avseende materiella och immateriella tillgångar med bestämbar

nyttjandeperiod för att identifiera potentiella nedskrivningsbehov. Om sådana indikationer identifieras görs en beräkning av återvinningsvärdet för tillgången (eller som en del av en kassagenererande enhet) för att fastställa den eventuella nedskrivningens storlek. Återvinningsvärdet definieras som det högre av tillgångens verkliga värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Om det beräknade återvinningsvärdet för tillgången (eller den kassagenererande enheten) är lägre än dess bokförda värde skrivs det bokförda värdet på tillgången (eller den kassagenererande enheten) ned. Hur återvinningsvärdet fastställs beror på vilken sorts tillgång det rör sig om.

Vid varje bokslutstillfälle utvärderas om det finns indikationer om att grunden för tidigare nedskrivningar inte längre föreligger eller har förbättrats. Om sådana indikationer finns omräknas återvinningsvärdet, och bokfört värde ökas till det lägre av återvinningsvärde och det bokförda värdet som tillgången skulle ha haft om tidigare nedskrivning inte hade ägt rum.

Varulager och förråd

Varulager och förråd av flygmateriel samt övriga förråd är redovisade till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde. Anskaffningsvärde beräknas genom tillämpning av först in/först ut-metoden. Vissa reservdelar relaterade till flygplan värderas enligt lägsta värdets princip kollektivt med motsvarande flygplan.

Avsättningar och eventalförpliktelser

Avsättningar redovisas då koncernen identifierar legala eller informella förpliktelser som ett resultat av historiska händelser, då dessa utfall är sannolika samt att de ekonomiska resurser som krävs för att lösa förpliktelserna med rimlig säkerhet kan uppskattas.

Ett omstruktureringsåtagande anses ha uppstått och avsättning för förpliktelser görs när koncernen har fastställt en utförlig och detaljerad formell plan för omstruktureringen. Planen ska ha kommunicerats till berörda parter och antingen ha påbörjats eller blivit offentligt tillkännagivet.

Ersättningar till anställda

Pensioner

Koncernen har olika pensionsordningar för sina anställda. Dessa varierar kraftigt på grund av olika lagstiftning och avtal om tjänstepensionssystem i de enskilda länderna.

För de pensionsordningar där arbetsgivaren har förpliktat sig för en bestämd premie har förpliktelserna mot arbetstagarna upphört när avtalade premier har erlagts. Där förmånsbaserad pension har avtalats upphör inte förpliktelserna förrän avtalade pensioner utbetalats. Koncernen gör en beräkning av pensionsförpliktelserna för de förmånsbaserade pensionsordningarna baserad på uppskattad framtida slutlön. Samtidigt görs en uppskattning av fonderade medel.

Årets pensionskostnad är sammansatt av nuvärdet av årets pensionsintjänning och ränta på förpliktelserna vid årets början med avdrag för avkastning på fonderade medel. Härtill kommer för vissa pensionsordningar amortering av estimatavvikelser och planändringar. Koncernen tillämpar den så kallade korridoren vid redovisning av estimatavvikelser. Under korridormetoden redovisas estimatavvikelser utanför korridorens nedre och övre gränser omedelbart. Dessa beräknas som 10% av den största av den fastställda förpliktelserna vid den aktuella tidpunkten eller det verkliga värdet av förvaltningsstillgångarna. Estimataavvikelser utanför korridoren amorteras över en 15-årsperiod, vilket motsvarar den genomsnittliga återstående anställningstiden.

Planändringar och avvikelser mellan förväntade och faktiska utfall för beräknade pensionsförpliktelser och fonderade medel amorteras över genomsnittlig kvarvarande intjänningstid för de yrkesaktiva som omfattas av pensionsplanen.

Uppsägningsslöner

Ersättningar vid uppsägning utgår när en anställd sagts upp före normal pensionstidpunkt eller då en anställd accepterar frivillig avgång från anställning i utbyte mot sådana ersättningar. Koncernen redovisar avgångsvederlag när det föreligger sådan skyldighet enligt anställningskontrakt eller vid uppsägning som resultat av ett erbjudande som gjorts för att uppmuntra till frivillig avgång från anställd.

Intäktsredovisning

Passagerarintäkter

Biljettförsäljning redovisas som kortfristig trafikavräkningssskuld i koncernens balansräkning. Passagerarintäkter redovisas när SAS eller annat flygbolag utför transporten. Ej längre giltiga biljetter som inte har använts av passageraren redovisas som intäkt. Koncernen gör en uppskattning av outnyttjade biljetter varje period med utgångspunkt i historisk användningsnivå för outnyttjade biljetter under den senaste två- eller treårsperioden, och redo-

visar löpande intäkter och reducerar den kortfristiga trafikavräkningssskulden utifrån denna uppskattning.

Koncernen bedömer löpande den beräknade kortfristiga trafikavräkningssskulden och redovisar eventuella justeringar i sina finansiella rapporter under den period då bedömningarna gjorts. Dessa justeringar gäller i första hand återbetalningar, utbyten, transaktioner med andra flygbolag och andra poster som slutbetalas under en period som kommer senare än respektive biljettförsäljning och till annat belopp än det ursprungliga försäljningspriset.

Charterintäkter

Koncernen nyttjar flygplan på charterbasis för flygningar som äger rum över de reguljära flygningarna i form av hyresavtal med särskilda kunder. Likt passagerarintäkter, redovisas charterintäkter när transporten har genomförts.

Post- och fraktintäkter

Koncernen tillhandahåller godstransporttjänster, både i passagerarplan och kommersiella fraktflygningar. Intäktsredovisning görs när flygtransporten har genomförts.

Ränteintäkter

Ränteintäkter redovisas i enlighet med effektivräntemetoden. Ränteintäkter består huvudsakligen av ränteintäkter på bankkonto, fordringar och räntebärande värdepapper.

Övriga intäkter

Försäljning av varor och övriga tjänster intäktsredovisas när varan har levererats respektive när tjänsten har utförts.

Lojalitetsprogram

Genom medlemskap i koncernens lojalitetsprogram, EuroBonus, kan kunderna tjäna bonuspoäng genom att flyga med SAS och/eller andra Star Alliance-bolag samt genom att handla från kommersiella samarbetspartners, till exempel hyrbils- och kreditkortsföretag.

Enligt IFRIC 13 är tilldelning av lojalitetspoäng att betrakta som en separat identifierbar transaktion vid köp av flygbiljetter. Den del av biljettpriiset som allokeras till lojalitetspoängen värderas till verkligt värde och redovisas som en intäkt först i den period som åtagandet uppfylls.

Låneutgifter

Låneutgifter som uppkommer i verksamheten resultatförs under den period de uppkommer. Låneutgifter avseende förskottbetalningar hänförliga till ännu ej levererade flygplan aktiveras som del i anskaffandet av kvalificerade produktionsresurser. I det fall beslut fattats att skjuta upp leveranser av flygplan för vilka förskott erlagts, upphör aktivering av ränkekostnader. Avskrivningar av aktiverade låneutgifter påbörjas vid drifttagande av flygplanen och sker enligt huvudprincipen för flygplan.

Skatter

Aktuell skatt för perioden baseras på periodens resultat justerat för skattemässig icke avdragsgilla kostnader och icke skattepliktiga intäkter. Den aktuella skatten beräknas utifrån per balansdagen gällande skattesatser.

Vid redovisning av uppskjuten skatt tillämpas balansräkningsmetoden varvid temporära skillnader, skillnader mellan tillgångars eller skulders redovisade och skattemässiga värden, resulterar i en uppskjuten skattefordran eller skatteskuld. Uppskjutna skatteskulder redovisas för samtliga skattepliktiga temporära skillnader, medan uppskjutna skattefordringar redovisas i den utsträckning det är sannolikt att skattepliktiga överskott kommer att skapas mot vilka de avdragsgilla temporära skillnaderna kan utnyttjas, eller innan rätten att utnyttja underskottsavdrag går förlorad.

Uppskjutna skatteskulder redovisas avseende samtliga skattepliktiga temporära skillnader hänförliga till investeringar i dotter- och intresseföretag utom i de fall koncernen kan styra tidpunkten för återföring av de temporära skillnaderna och det är sannolikt att en sådan återföring inte sker inom en överskådlig framtid.

Uppskjuten skatt beräknas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Uppskjuten skatt resultatförs, utom i de fall då den är relaterad till poster som bokförs i övrigt totalresultat eller direkt mot eget kapital, då den uppskjutna skatten också bokförs i övrigt totalresultat respektive direkt mot eget kapital.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder netto redovisas om posterna avser samma skattemyndighet.

Kritiska redovisningsbedömningar och källor till osäker värdering

Upprättandet av bokslut och tillämpningen av redovisningsprinciper baseras ofta på ledningens bedömningar eller på uppskattningar och antaganden om de redovisade beloppen av tillgångar och skulder som inte är direkt uppen-

bara utifrån andra källor. Dessa uppskattningar samt antaganden i samband med dessa baseras på tidigare erfarenheter och andra faktorer som anses vara relevanta. Faktiska resultat kan komma att skilja sig från dessa uppskattningar.

Uppskattningarna och underliggande antaganden ses över regelbundet. Ändrade uppskattningar redovisas i den period uppskattningen ändras om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Nedan beskrivs övergripande de redovisningsprinciper som påverkas av sådana uppskattningar eller antaganden som förväntas ha den största inverkan på SAS koncernens redovisade resultat eller finansiella ställning. För uppgifter om redovisade värden på balansdagen hänvisas till balansräkningen med tillhörande nothänvisningar.

Förväntade ekonomiska nyttjandeperioder för materiella anläggningstillgångar

Koncernledningen granskar periodiskt att de ekonomiska nyttjandeperioderna för materiella anläggningstillgångar är korrekta. Granskningen utgår från tillgångarnas aktuella skick, den period som de förväntas fortsätta vara ekonomiskt förmånliga för koncernen, information om tidigare tillgångar av samma art samt utvecklingen i branschen.

Eventuella förändringar i den ekonomiska nyttjandeperioden för egendom och utrustning redovisas framåtriktat i resultatet.

Nedskrivning av tillgångar

Koncernen granskar de bokförda värdena på sina tillgångar för att avgöra om det finns några indikationer på att dessa tillgångar behöver skrivas ned. När dessa bedömningar görs allokteras tillgångar som inte genererar eget kassaflöde till en lämplig kassagenererande enhet.

Företagsledningen ska göra vissa antaganden vid värdering av tillgångarna, inklusive tidpunkt och värde för kassaflöden som ska genereras genom tillgångarna. Det uppskattade framtida kassaflödet baseras på rimliga antaganden vilka representerar ledningens bästa uppskattning av de ekonomiska förutsättningar som kommer att föreligga under tillgångens återstående livslängd, och baseras på senaste finansiella plan som godkänts av ledningen. På grund av denna subjektivitet kommer dessa uppskattningar sannolikt att avvika från framtida faktiska verksamhetsresultat och kassaflöden, och alla sådana avvikelser kan medföra en nedskrivning under kommande perioder.

Pensioner

Pensionsantaganden är viktiga inslag i de aktuariella metoder som används för att mäta pensionsåtaganden och värdera tillgångar och kan ha en väsentlig inverkan på redovisad pensionsförpliktelse, pensionstillgång och den årliga pensionskostnaden. De två antaganden som är mest kritiska är diskonteringsräntan och den förväntade avkastningen på förvaltningstillgångar.

Diskonteringsräntan har fastställts baserat på marknadsmässig avkastning på förstklassiga företagsobligationer. Löptiden återspeglar den uppskattade tidsfördelningen och storleken av pensionsutbetalningarna samt den valuta dessa ska betalas i.

En sänkt diskonteringsränta ökar nuvärdet av pensionsskulden och den årliga kostnaden.

För att bestämma den förväntade avkastningen på förvaltningstillgångar tar koncernen i beaktande tillgångarnas nuvarande och förväntade kategorifördelning och historisk såväl som förväntad avkastning på de olika kategorierna av tillgångar.

Avvikelser kan uppstå om den faktiska avkastningen är högre eller lägre än uppskattat eller av faktiska inflationsnivåer och lönejusteringar som avviker från koncernens antaganden. Dessutom påverkas estimatavvikelser av förändrade parametrar med avseende på diskonteringsränta och förväntad livslängd. Förändrade antaganden kan medföra en väsentlig förändring av pensionstillgångarna, förpliktelse och pensionskostnader under kommande perioder.

Under året har diskonteringsräntan sänkts vid beräkandet av nuvärdet av pensionsförpliktelser i Sverige, Norge och Danmark. Denna sänkning har ökat nuvärdet av pensionsförpliktelserna (och estimatavvikelsen med motsvarande belopp). Även bedömningen avseende framtida lönejusteringar har sänkts med 0,5 procentenheter avseende pensionsplaner i Sverige och motsvarar nu inflationsantagandet i respektive land, se vidare information i Not 15.

Känsligheten vid förändringar av olika parametrar var för sig kan uppskattas enligt följande: En procentenhets förändring av diskonteringsräntan har en påverkan på förpliktelsen med cirka 4,0 miljarder SEK. En procentenhets förändring av inflationsantagandet påverkar förpliktelsen med cirka 1,7 miljarder SEK och en procentenhets förändring av parametern för lönejustering påverkar förpliktelsen med cirka 1,4 miljarder SEK. En procentenhets förändring av förväntad långsiktig avkastning av förvaltningstillgångar

har en påverkan på förvaltningstillgångarnas verkliga värde med cirka 0,3 miljarder SEK.

Uppskjuten skatt

Koncernen redovisar uppskjutna skattefordringar vid varje balansdag i den utsträckning det är sannolikt att de kommer att utnyttjas under kommande perioder. Detta bygger på uppskattningar om framtida lönsamhet. Om dessa uppskattningar ändras kan det medföra minskade uppskjutna skattefordringar under kommande perioder för tillgångar som för närvarande redovisas i koncernens balansräkning. När framtida lönsamhetsnivåer uppskattas, beaktas verksamhetsresultat från de senaste åren och, om så behövs, övervägs försiktiga och genomförbara skatteplaneringsstrategier för att generera framtida lönsamhet. Om framtida lönsamhet är sämre än det belopp som kalkylerades när det uppskjutna skattebeloppet fastställdes kommer en minskning i uppskjutna skattefordringar att krävas, med motsvarande belastning av resultatet, utom i fall då den är relaterad till poster som bokförts direkt mot eget kapital. Om framtida lönsamhet överskrider den nivå som kalkylerats vid beräkningen av uppskjutna skattefordringar, kan ytterligare en uppskjuten skattefordran redovisas med motsvarande kreditering av resultatet, utom i det fall den uppskjutna skatten hänför sig till ett rörelseförvärv.

Om dessa uppskattningar ändras kan det också medföra nedskrivning av uppskjutna skattefordringar under kommande perioder för tillgångar som för närvarande redovisas i balansräkningen.

Rättstvister

Koncernen är involverad i rättstvister och andra tvister som en naturlig del av affärsverksamheten. Det krävs bedömningar från ledningen för att avgöra det sannolika utfallet. Faktiska resultat av utfallet kan avvika från ledningens bedömning vilket i sin tur kan påverka koncernens resultat (se också förvaltningsberättelsen: legala frågeställningar).

Moderföretagets redovisningsprinciper

Moderföretaget har upprättat sin årsredovisning enligt Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 "Redovisning för juridiska personer" samt tillämpliga uttalanden från Rådet för finansiell rapportering. RFR 2 innebär att moderföretaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen och Tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag och tillägg som ska göras från IFRS.

Ändrade redovisningsprinciper:

Ändringar i RFR 2 2012

De ändringar i RFR 2 Redovisning för juridiska personer som har trätt ikraft och gäller för räkenskapsåret 2012 avser följande områden: IFRS 7 Finansiella instrument: upplysningar, IAS 1 Utformning av finansiella rapporter, IAS 10 Händelser efter rapportperioden, IAS 11 Entreprenadavtal, IAS 18 Intäkter och IAS 19 Ersättningar till anställda. Implementeringen av dessa ändringar har inte haft någon väsentlig effekt på moderföretagets finansiella rapporter.

Ändringar i RFR 2 som ännu inte har trätt ikraft och som inte har tillämpats i förtid av moderföretaget

Rådet för finansiell rapportering har givit ut en ändring i RFR 2 avseende redovisning av koncernbidrag som träder ikraft för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2013 eller senare. Ändringen innebär att företaget kan välja att redovisa koncernbidrag enligt rekommendationens huvudregel eller enligt en alternativregel. Enligt huvudregeln redovisar moderföretaget koncernbidrag som erhålls från ett dotterföretag som en finansiell intäkt och koncernbidrag som lämnas till dotterföretag som en ökning av andelar i koncernföretag. Enligt alternativregeln redovisas koncernbidrag som moderföretaget erhåller från eller lämnar till dotterföretag som bokslutsdispositioner. Denna ändring har inte tillämpats i förtid och Koncernen har ännu inte utvärderat effekterna av ändringen.

Skillnaderna mellan koncernens och moderföretagets redovisningsprinciper framgår nedan:

Pensioner: De löpande pensionspremierna redovisas som kostnader.

Aktier i dotter- och intresseföretag: Redovisas till anskaffningsvärde. Förvärvsrelaterade kostnader för dotterföretag, som kostnadsförs i koncernredovisningen, ingår som en del i anskaffningsvärdet för andelar i dotterföretag.

Övriga aktier och andelar: Redovisas till anskaffningsvärde.

Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet: Omräkningsdifferenser avseende valutasäkring redovisas i resultaträkningen.

Not 2 Intäkter

	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec
Trafikintäkter:		
Passagerarintäkter	26 998	30 497
Charter	1 726	1 872
Post och frakt	1 130	1 449
Övriga trafikintäkter	1 954	2 131
Övriga rörelseintäkter:		
Försäljning ombord	18	27
Ground handlingtjänster	1 012	1 339
Tekniskt underhåll	148	243
Terminal- och speditionstjänster	315	383
Försäljningskommissioner och -avgifter	776	955
Övriga rörelseintäkter	1 909	2 516
	35 986	41 412

Not 3 Personalkostnader

Medelantal anställda

Medelantalet anställda under 2012 inom SAS koncernen var 14 897 (15 142). Fördelningen av medelantal anställda per land framgår av tabell nedan.

Medelantalet anställda i Danmark uppgick till 4 710 (4 759), i Norge 5 360 (5 333) samt i Sverige 3 964 (4 086).

	2012 Jan-okt		2011 Jan-dec	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Danmark	2 967	1 743	3 027	1 732
Norge	3 413	1 947	3 364	1 969
Sverige	2 463	1 501	2 526	1 560
Finland	179	148	215	189
Estland	25	72	29	70
Övriga länder	233	206	246	215
Totalt	9 280	5 617	9 407	5 735
Totalt män och kvinnor	14 897		15 142	

Könsfördelning inom ledande befattningar i koncernen

	2012		2011	
	Antal på balansdagen	varav män	Antal på balansdagen	varav män
Styrelseledamöter	34	79%	56	79%
VD och andra ledande befattningshavare	32	75%	41	76%

Löner, ersättningar och sociala avgifter

SAS koncernens totala lönekostnader uppgick till 11 014 (12 500) MSEK varav sociala avgifter 1 345 (1 742) MSEK och pensioner 1 031 (1 465) MSEK.

Löner, ersättningar och sociala avgifter inkluderar omstrukturingskostnader om 979 (158) MSEK.

	2012 Jan-okt		2011 Jan-dec	
	Löner & andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnad) ¹⁾	Löner & andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnad) ¹⁾
SAS AB	63	36 (18)	72	54 (29)
SAS Konsortiet	7 215	2 129 (966)	6 041	2 455 (1 257)
Övriga dotterföretag	1 360	211 (47)	3 180	698 (179)
SAS koncernen totalt	8 638	2 376 (1 031)	9 293	3 207 (1 465)

1) Pensionskostnaden för samtliga VD och andra ledande befattningshavare i SAS koncernens företag uppgick till 13 (22) MSEK.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelse, verkställande direktörer och övriga ledande befattningshavare samt övriga anställda framgår av tabell nedan.

	2012 Jan-okt		2011 Jan-dec	
	Styrelse, VD & ledande befattningshavare (varav rörlig lön)	Övriga anställda	Styrelse, VD & ledande befattningshavare (varav rörlig lön)	Övriga anställda
SAS AB	30 (-)	33	37 (-)	35
SAS Konsortiet	9 (-)	7 206	- (-)	6 042
Blue1	9 (-)	156	14 (-)	216
Widerøes Flyveselskap	3 (1)	1 001	3 (1)	1 019
SAS Cargo	8 (1)	63	9 (2)	79
Övriga dotterföretag	3 (0)	117	9 (0)	1 830
SAS koncernen totalt	62 (2)	8 576	72 (3)	9 221

	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec
Pensionskostnader		
Förmånsbaserade pensionsordningar	552	931
Premiebaserade pensionsordningar	479	534
Summa	1 031	1 465

Ersättningar och förmåner till styrelsen, VD och övriga ledande befattningshavare

Till styrelsens ledamöter i SAS AB utgår arvode och annan ersättning enligt årsstämmans beslut, som även har godkänt principerna för ersättningarna till ledande befattningshavare.

Styrelsen

Vid årsstämman i SAS AB den 19 april 2012 fastställdes i förhållande till 2011 oförändrade arvoden till styrelsens ledamöter och ersättning för arbete i styrelseutskott enligt nedan:

Styrelsens ordförande	585 TSEK
Styrelsens förste vice ordförande	390 TSEK
Styrelsens andre vice ordförande	345 TSEK
Övriga styrelseledamöter (7 pers.)	295 TSEK/ledamot
Arbetsdagarsuppleanter (6 pers.)	1 TSEK inläsningsarvode/styrelsemöte
	3,5 TSEK arvode/styrelsemöte vid deltagande
Ordförande revisionsutskottet	95 TSEK
Övriga ledamöter i revisionsutskottet (2 pers.)	45 TSEK
Ordförande ersättningsutskottet	70 TSEK
Övriga ledamöter ersättningsutskottet (2 pers.)	25 TSEK

Ingen av styrelseledamöterna har under 2012 varit anställd i SAS koncernen med undantag av arbetstagarrepresentanterna och deras suppleanter. Ingen styrelseledamot, som inte är anställd i SAS koncernen, har erhållit någon ersättning eller förmån från något bolag i SAS koncernen utöver i flygbranschen sedvanliga reseförmåner och det arvode som erhållits för styrelsearbetet.

Samtliga styrelseledamöter har sänkt sina av årsstämman fastställda styrelsearvoden med 30% från den 5 november 2012.

Principer

Följande av årsstämman fastställda ersättningsprinciper har tillämpats under 2012 avseende ledande befattningshavare i SAS koncernen. Med ledande befattningshavare avses i detta sammanhang VD och övriga medlemmar av SAS koncernledning. Det har under året 2012 varit åtta övriga medlemmar av SAS koncernledning, för närvarande består SAS koncernledning av VD och sex övriga medlemmar.

Den sammanlagda ersättningen till ledande befattningshavare ska vara marknadsmässig och konkurrenskraftig samt stå i relation till ansvar och befogenheter. Ersättningen ska utgöras av fast lön, övriga förmåner samt pension. Styrelsen får frångå riktlinjerna om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

SAS koncernens övergripande ersättningsmodell bygger på följande fem hörnstenar:

- Lönesättningen ska vara individuell och differentierad
- Lönesättningen ska vara nationell och marknadsanpassad
- Lönesättningen ska vara ett viktigt chefsinstrument för att nå verksamhetens mål
- Lönesättningen ska stimulera till professionell och personlig utveckling
- Pensionsförmånen ska vara avgiftsbestämd och premien får ej överstiga 30% av årslönen.

Verkställande direktör tillika koncernchef Rickard Gustafson, har följande ersättningskomponenter i sitt anställningsavtal:

- En årlig lön som är föremål för lönerrevision i januari varje år. Per 1 januari 2012 var lönen 10 000 TSEK. Under året sänktes årslönen och per 1 december 2012 är årslönen sänkt med 20% till 8 000 TSEK.
- En premiebestämd pensionsordning där 30% av den årliga lönen erläggs som premier till en överenskommen pensionsförsäkring. Pensionsålder är 62 år.
- Uppsägningstiden är 6 månader vid uppsägning från verkställande direktörens sida och 12 månader vid uppsägning från SAS AB:s sida. Avgångsvederlag för verkställande direktören, vid uppsägning från SAS AB på annan grund än väsentligt avtalsbrott, grovt åsidosättande av verkställande direktörens åligganden eller brottslig gärning mot SAS koncernen, utgår med ett belopp motsvarande 12 månadslöner. Om ny anställning erhålls inom 12 månader efter anställningens upphörande ska utfallande avgångsvederlag minskas med erhållen ersättning från sådan ny anställning.

Vice verkställande direktörerna

SAS koncernen har under 2012 haft tre vice verkställande direktörer, John S. Dueholm (vice koncernchef) t.o.m. 30 juni 2012, Henriette Fenger Ellekrog (Koncernledningsdirektör, HR & Communication) och Göran Jansson (CFO).

John S. Dueholm hade följande ersättningskomponenter i sitt anställningsavtal: John Dueholm avslutade sitt operativa ansvar den 14 september 2011 men kvarstod som vice koncernchef fram till 30 juni 2012, då hans anställning i SAS upphörde. John S. Dueholm hade i perioden t.o.m. 30 juni 2012 en lön om 2 865 TDKK, beräknad till 3 311 TSEK (avser lön fastställd per 1 januari 2011) och en premiebestämd pensionsordning där 35% av lönen avsätts till vald försäkring. Den 30 juni 2012 erhöll John S. Dueholm ett engångsbelopp om 1 000 TDKK enligt ett sedan tidigare ingånget avtal, motsvarande cirka 1 156 TSEK, som i enlighet med John S. Dueholms önskemål utbetalades som lön.

Henriette Fenger Ellekrog har följande ersättningskomponenter i sitt anställningsavtal:

- En årlig lön som är föremål för lönerrevision i januari varje år. Per 1 januari 2012 var lönen 3 910 TDKK motsvarande 4 519 TSEK. Under året sänktes årslönen och per 1 december 2012 är årslönen sänkt med i allt cirka 20% till 3 157 TDKK motsvarande 3 648 TSEK. Därtill har Henriette Fenger Ellekrog helt avstått från en sedan tidigare avtalad ökning i pensionspremier till 35% per 1 juli 2012, som var växlad till lönekompensation.
- En premiebestämd pensionsordning där 30% avsätts till försäkring. Pensionsålder är 65 år.

Göran Jansson har följande ersättningskomponenter i sitt anställningsavtal:

- En årlig lön som är föremål för lönerrevision i januari varje år. Per 1 januari 2012 var lönen 4 620 TSEK. Under året sänktes årslönen och per 1 december 2012 är årslönen sänkt med i allt 15% till 3 950 TSEK.
- En premiebestämd pensionsordning där 29,8% av lönen avsätts till vald försäkring. Pensionsålder är 60 år.

För Henriette Fenger Ellekrog och Göran Jansson är uppsägningstiden 6 månader vid uppsägning från den anställdes sida och 12 månader vid uppsägning från SAS AB:s sida.

Avgångsvederlag för vice verkställande direktörer, vid uppsägning från SAS AB:s sida på annan grund än väsentligt avtalsbrott, grovt åsidosättande av vice verkställande direktörens åligganden eller brottslig gärning mot SAS koncernen, utgår med ett belopp motsvarande 12 månadslöner med avräkning mot inkomster från annan anställning eller uppdrag.

Avgångsvederlag kan även utgå vid uppsägning från befattningshavarens sida om dennes ansvar eller befogenheter väsentligen förändras genom organisatoriska förändringar. Avgångsvederlag i ovannämnda fall utgår dock inte om befattningshavaren erbjudits annan relevant anställning inom SAS koncernen.

Andra ledande befattningshavare

De övriga koncernledningsmedlemmar har också under året sänkt sina löner och per 1 december 2012 är lönerna sänkta med i allt upp till 15%. Två av de nuvarande fyra övriga koncernledningsmedlemmarna har premiebaserade

pensionsordningar där 23–30% av den fasta grundlönen avsätts till pension. Pensionsålder för båda är 65 år. Övriga två medlemmar har förmånsbaserade pensionsordningar med respektive 67 och 60 års pensionsålder. Uppsägningstiden för alla övriga koncernledningsmedlemmar är 12 månader vid uppsägning från SAS AB:s sida och 6 månader vid uppsägning från den anställdes sida.

Avgångsvederlag för dessa ledande befattningshavare fastställs enligt samma principer som för de två nuvarande vice verkställande direktörerna, dock med den skillnaden att avgångsvederlaget, till följd av redan ingångna avtal, för en befattningshavare uppgår till belopp motsvarande årslönen i två år där avräkning för inkomster från annan anställning eller uppdrag uppgår till maximalt 50% av det totala avgångsvederlaget.

Aktierelaterade ersättningar

Några aktiekursrelaterade incitamentsprogram finns inte i SAS koncernen och har därför inte tilldelats någon befattningshavare i SAS koncernen.

Övrigt

Övriga typiska chefsavtal i SAS koncernen baseras på de fem hörnstenar som beskrivits ovan under rubriken Principer.

Under 2012 har den sammanlagda ersättningen utgjorts av fast lön, rörlig lön, övriga förmåner samt pension. Den rörliga lönekomponenten har bestått av två delar. En del relaterad till koncernens finansiella resultat och en del relaterad till individuella, i förväg, uppsatta mål och prestationer dokumenterade i målkontrakt. Viktningen mellan koncernens resultat och individuella prestationer har fastställts av SAS Group Management. För utbetalning relaterat till koncernens finansiella resultat krävs att detta inte är negativt. Eventuell utbetalning av rörlig lön sker först efter det att SAS koncernens årsredovisning fastställts av årsstämman.

Som en del av åtgärderna i 4Excellence Next Generation planen har det i 2012 beslutats att ändra ersättningsmodellen för chefsavtal i SAS. Således avvecklas rörlig lön och resultat bonus i chefsavtal. Avvecklingen av rörlig lön sker vid utgången av den individuella uppsägningstid som gäller för respektive chef och kommer att implementeras under första hälften av 2013. Härefter består chefsavtal av fast lön, övriga förmåner samt pension.

För ledare och medarbetare inom försäljningsorganisationen planeras dock att under 2013 introducera en rörlig lönemodell. Den planerade löne-modellen kommer att utgöras av en "mällön", bestående av en fast grundlön motsvarande 60–80% av "mällönen" och en rörlig lön motsvarande 20–40% av "mällönen". Den rörliga lönedelen baseras på utfall i förhållande till i förväg uppsatta individuella försäljningsmål som fastställs i ett målkontrakt.

Berednings- och beslutsprocessen

Frågan om styrelsens arvoden bereds av valberedningen, som består av representanter valda vid årsstämman. Förslag till styrelsearvoden framläggs på stämman av valberedningen för stämmans beslut.

Det av styrelsen inrättade ersättningsutskottet har som sin primära uppgift att för styrelsens beslut bereda frågor som rör den verkställande direktörens lön och övriga anställningsvillkor, samt utarbeta och föreslå de huvudprinciper och ramvillkor som ska gälla för lönesättning och andra ersättnings- och anställningsvillkor (inklusive, i förekommande fall, rörlig lön, pension och principer för avgångsvederlag) för ledande befattningshavare och övriga ledare i SAS koncernen. Förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor för koncernledningen framläggs av styrelsen på årsstämman för stämmans beslut.

Ersättningsutskottet har under året behandlat samt givit styrelsen rekommendationer gällande övergripande principer för ersättningspolicier i SAS koncernen, innefattande bland annat principerna och nivåerna för rörlig lön baserat på koncernens resultat. Styrelsen har diskuterat ersättningsutskottets rekommendationer och fattat beslut i enlighet därmed. Ersättningar till andra ledande befattningshavare än VD har beslutats av verkställande direktören efter samråd med ersättningsutskottet och i enlighet med av stämman fastställda principer med undantag för en avvikelse från principerna. Styrelsen har under året beslutat att fr.o.m. räkenskapsåret 2012/2013 introducera en rörlig lönemodell för en medlem av koncernledningen. För aktuell lönemodell gäller en targetlön på 100% som består av en fast grundlön på 60% och en rörlig lön på 40%. Den rörliga lönen baseras på utfall i förhållande till i förväg uppsatta mål och fastställs i ett målkontrakt. De av årsstämman fastställda ersättningsprinciperna medger att styrelsen får frågå riktlinjerna om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det. Styrelsen har ansett att det finns särskilda skäl till att avvika från principerna om att ingen rörlig lön ska utgå till medlemmar av koncernledningen då (i) modellen introduceras i samband med en substansiell reduktion av koncernledningsmedlemmarnas årliga lön, och (ii) att den rörliga lönen introduceras till den koncernledningsmedlem som ansvarar för Marketing & Sales, vilket är ett funktionsområde där rörlig lön är etablerad marknadsstandard.

Ersättningsutskottet har haft 2 protokollförda sammanträden och därutöver ett antal informella diskussioner.

Ersättningar och förmåner till VD och övriga ledande befattningshavare 2012 (jan–okt), TSEK

Namn	Fast lön ¹	Övriga förmåner ⁴	Summa fast lön och övr. förmåner	Pensionspremier
Rickard Gustafson	8 051	164	8 215	2 611
John S. Dueholm ²	4 466	73	4 539	1 123
Göran Jansson	3 815	6	3 821	1 120
Henriette Fenger Ellekrog ²	3 678	90	3 768	1 084
Övriga ^{2,3}	16 641	582	17 223	4 252

1) För faktisk tid, Dueholm t.o.m. 30 juni 2012, Landholm fr.o.m. 16 januari–31 oktober 2012, Roald fr.o.m. 1 april–31 oktober 2012. Zakrisson t.o.m. 30 september 2012.

2) Omräknat till TSEK.

3) Kategorin "övriga" är utökad jämfört med 2011 (fyra personer dock ej under hela året) och var under merparten av 2012 fem personer. Per 31 oktober 2012 är antalet fyra personer.

4) Övriga förmåner inkluderar bilförmån, sjukvårdsförsäkringar samt grupplivförsäkringar.

Not 4 Övriga rörelsekostnader

	2012 Jan–okt	2011 Jan–dec
Försäljningskostnader	1 994	2 348
Flygbränsle	8 035	7 769
Luftfartsavgifter	3 539	4 042
Cateringkostnader	780	823
Hanteringskostnader	1 372	1 709
Tekniskt flygplansunderhåll	2 025	2 329
Data- och telekommunikationskostnader	898	1 088
Övrigt	3 462	3 633
Summa	22 105	23 741

Not 5 Avskrivningar och nedskrivningar

	2012 Jan–okt	2011 Jan–dec
Immateriella tillgångar	38	46
Flygplan ¹	1 108	1 986
Reservmotorer och reservdelar	158	204
Verkstadsinventarier och serviceutrustning för flygplan	29	47
Övriga inventarier och fordon	46	66
Byggnader och inredningar	47	58
Markanläggningar	-	6
Summa	1 426	2 413

1) Inklusive nedskrivning – (725) MSEK.

Not 6 Resultat- och kapitalandelar i intresseföretag

	2012 Jan–okt	2011 Jan–dec
<i>Resultatandelar i intresseföretag:</i>		
Air Greenland A/S ¹	28	24
Flyrail AB	-1	-1
Malmö Flygfraktterminal AB	5	5
Övriga	0	0
Summa	32	28
Totala intäkter i intresseföretag	1 278	1 588
Resultat efter skatt i intresseföretag	105	94
SAS koncernens resultatandelar	32	28

1) Resultatandelen inkluderar korrigering avseende föregående års resultat med –8 (–8) MSEK.

				Kapitalandel	
<i>Kapitalandelar i intresseföretag:</i>	Organisationsnr	Säte	Kapitalandel %	2012 31 okt	2011 31 dec
Air Greenland A/S	30672	Nuuk, Grönland	37,5	308	299
Flyrail AB	556773-5252	Norrköping, Sverige	50,0	3	4
Malmö Flygfraktterminal AB	556061-7051	Malmö, Sverige	40,0	12	11
Övriga				2	3
Summa				325	317
Totala tillgångar i intresseföretag				1 752	1 521
Totala skulder i intresseföretag				852	681
Eget kapital i intresseföretag				900	840
SAS koncernens kapitalandel i intresseföretag				325	317

Not 7 Resultat vid försäljning av flygplan och byggnader

	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec
Boeing 737	-	11
deHavilland Q400	-39	-29
MD-82/83/87	-218	29
Fastigheter	10	1
Summa	-247	12

Not 8 Resultat från andra värdepappersinnehav

	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec
Nedskrivning av låne- och leasingfordringar på Spanair	-	-1 482
Utdelning	-	13
Summa	-	-1 469

Not 9 Finansnetto

	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter på finansiella tillgångar ej värderade till verkligt värde	22	79
Ränteintäkter på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde	82	135
Övriga finansiella intäkter	0	1
Nettoresultat finansiella instrument kategoriserade som:		
Innehav för handel	-8	9
Summa	96	224
Finansiella kostnader		
Räntekostnader på finansiella skulder ej värderade till verkligt värde	-658	-761
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till verkligt värde	-199	-209
Övriga finansiella kostnader	-203	-86
Valutakursdifferenser, netto	1	0
Nettoresultat finansiella instrument kategoriserade som:		
Innehav för handel	4	68
Andra skulder	0	-42
Säkringsredovisning		
Säkring av verkligt värde		
- varav värdeförändring på säkringsinstrument	-11	30
- varav värdeförändring på säkrad post	11	-30
Ineffektivitet på kassaflödessäkring	-	-
Ineffektivitet på säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet	-	-
Summa	-1 055	-1 030

Not 10 Skatt

Följande komponenter ingår i koncernens skattekostnad.

	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec
Aktuell skatt	-21	-228
Uppskjuten skatt	281	170
Summa skattekostnad redovisad i årets resultat	260	-58
Skatt redovisad i övrigt totalresultat	94	159
Summa skattekostnad redovisad i övrigt totalresultat	94	159

Aktuell skatt har beräknats utifrån fastställd skattesats i respektive land. Uppskjuten skatt har beräknats till den skattesats som förväntas gälla då skatten realiserats.

Skattekostnaden för räkenskapsåret kan stämmas av mot resultat före skatt enligt följande:

	2012 Jan-okt	2012 (%) Jan-okt	2011 Jan-dec	2011 (%) Jan-dec
Resultat före skatt	-1 245		-1 629	
Skatt enligt skattesats i Sverige	327	-26,3	428	-26,3
Skatteeffekt av resultat i intresseföretag	-13	-1,0	-17	-1,0
Skatteeffekt av icke avdragsgilla kostnader	-271	-21,8	-693	-42,5
Skatteeffekt av icke skattepliktiga intäkter	316	25,4	22	1,4
Övrigt	-12	-1,0	80	4,9
Skatteeffekt av omvärdering av uppskjuten skatt	-87	-7,0	122	7,5
Skattekostnad och effektiv skattesats för räkenskapsåret	260	20,9	-58	-3,5

	2012 31 okt	2011 31 dec
Uppskjuten skatteskuld/skattefordran:		
Uppskjuten skatteskuld	1 013	2 154
Uppskjuten skattefordran	-597	-1 340
Uppskjuten skatteskuld, netto	416	814

I tabellerna nedan redovisas koncernens väsentligaste uppskjutna skatteskulder och skattefordringar efter kategori samt hur skulderna och fordringarna förändrats.

	2012 31 okt	2011 31 dec
Uppskjuten skatteskuld i balansräkningen:		
Anläggningstillgångar	1 919	1 892
Avsättningar	0	-48
Kassaflödessäkringar	-50	-62
Pensioner	1 726	1 521
Övriga temporära skillnader	209	351
Kvittning av uppskjutna skattefordringar/skatteskulder	-2 791	-1 500
Summa	1 013	2 154

	2012 31 okt	2011 31 dec
Uppskjuten skattefordran i balansräkningen:		
Skattemässiga underskottsavdrag	2 558	2 744
Anläggningstillgångar	77	64
Avsättningar/fordringar	753	32
Kvittning av uppskjutna skattefordringar/skatteskulder	-2 791	-1 500
Summa	597	1 340

	2012 31 okt	2011 31 dec
Avstämning av uppskjuten skatteskuld, netto:		
Ingående balans	814	1 116
Årets förändring avseende kassaflödessakringar	-94	-159
Förändring enligt resultaträkningen	-281	-170
Uppskjuten skatt redovisad mot eget kapital	-1	1
Kursdifferenser m.m.	-22	26
Uppskjuten skatteskuld, netto, per 31 oktober	416	814

Per balansdagen har koncernen outnyttjade underskottsavdrag uppgående till cirka 11 200 (11 500) MSEK. Baserat på dessa underskottsavdrag redovisar koncernen en uppskjuten skattefordran om 2 558 (2 744) MSEK. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den utsträckning det finns faktorer som talar för att skattepliktiga överskott kommer att skapas innan rätten att

utnyttja underskottsavdragen går förlorad. Bedömningen om respektive koncernföretags framtida resultatutveckling baseras såväl på redovisade resultat under senare år som på förbättrade lönsamhetsutsikter. Redovisade skattefordringar avser främst koncernens verksamheter i Danmark och Sverige. För underskottsavdrag uppgående till 1 342 (1 570) MSEK, redovisas ingen uppskjuten skattefordran på grund av osäkerhet vad avser framtida vinstintjäning. Av underskottsavdragen förfaller 0 MSEK under 2013 och 75 MSEK under åren 2014–2022. För resterande underskottsavdrag finns ingen förfallotidpunkt.

Avsättning för uppskjuten skatt på temporära skillnader relaterade till icke utdelade vinster i dotter- och intresseföretag har inte skett, då dessa vinster inte kommer att delas ut inom överskådlig framtid alternativt att utdelning kan ske utan att vinstmedlen blir föremål för beskattning.

Skatter redovisade direkt mot balansräkningen avseende kassaflödessakringar, redovisade enligt IAS 39, uppgår till 59 (174) MSEK.

Not 11 Immateriella tillgångar

	Goodwill		Övriga tillgångar ²		Summa immateriella tillgångar	
	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec
Ingående anskaffningsvärde	1 027	1 011	1 992	1 666	3 019	2 677
Investeringar	-	-	263	325	263	325
Försäljning/utrangering	-	-	-2	-	-2	-
Omklassificeringar från tillgångar för försäljning ¹	-	17	-	-	-	17
Omklassificeringar	-	-	-	-	-	-
Valutakursdifferenser	6	-1	-2	1	4	-
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	1 033	1 027	2 251	1 992	3 284	3 019
Ingående avskrivningar	-130	-113	-1 196	-1 150	-1 326	-1 263
Årets avskrivningar	-	-	-38	-46	-38	-46
Försäljning/utrangering	-	-	-	-	-	-
Omklassificeringar från tillgångar för försäljning ¹	-	-17	-	-	-	-17
Omklassificeringar	-	-	-	-	-	-
Valutakursdifferenser	-	-	2	-	2	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-130	-130	-1 232	-1 196	-1 362	-1 326
Redovisat värde	903	897	1 019	796	1 922	1 693

1) Försäljningen av Spirit avbröts föregående år och omklassificering gjordes därför till kvarvarande verksamheter.
2) Avser aktiverade systemutvecklingskostnader.

SAS koncernen bedriver ingen verksamhet avseende forskning och utveckling (FoU).

	2012 31 okt	2011 31 dec
Goodwill:		
SAS Scandinavian Airlines Norge	737	732
Widerøe	152	151
Blue1	14	14
Summa goodwill	903	897

Prövning av nedskrivningsbehov av immateriella tillgångar

Bedömning av värdet av koncernens goodwillposter har gjorts genom jämförelse med återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet har baserats på respektive kassagenererande enhets nyttjandevärde och bygger på kassaflöden i respektive enhets affärsplan, vilka omfattar fyra år.

För perioden efter planperioden har ingen tillväxttakt eller kostnadsutveckling antagits utan prövningen har baserats på en konstant resultatnivå.

De prognostiserade kassaflödena baseras på antaganden avseende volymutveckling, enhetsintäkt, driftsmarginaler och diskonteringsräntor. Antaganden bortom det fjärde året i planperioden bygger på att kassaflödet ligger kvar på slutårets nivå. Principerna för ovan bedömning är oförändrade sedan 2011 års prövning.

Diskonteringsräntan har estimerats baserat på en vägd kapitalkostnad efter skatt om mellan 9,6% och 10,2% (10,2%). Diskonteringsräntan före skatt för respektive bolag har därefter bestämts beroende på respektive bolags nominella skattesats och uppgår till mellan 13,0% och 13,5%. För 2011 uppgick diskonteringsräntan före skatt till mellan 13,8% och 14,2%.

För att stödja den nedskrivningsprövning som gjorts av goodwill i koncernen har en övergripande analys gjorts av känsligheten i de variabler som använts i modellen. En försämring av vart och ett av de väsentliga antagandena som ingår i affärsplanerna eller en försämring av den årliga omsättningstillväxten, driftsmarginalerna bortom planperioden eller en höjning av diskonteringsräntan som var och en för sig är rimligt trolig visar att en god marginal ändå finns mellan återvinningsvärde och redovisade värden. Ledningen har därför gjort bedömningen att det inte finns något ytterligare behov av nedskrivning av goodwill vid utgången av oktober 2012.

Not 12 Materiella anläggningstillgångar

	Byggnader & mark		Flygplan ^{1,2,3}		Reservmotorer & reservdelar		Verkstadsinventarier & serviceutrustning flygplan	
	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec
Ingående anskaffningsvärde	1 611	1 298	24 792	23 865	2 518	2 385	1 077	1 086
Investeringar	4	12	535	995	135	225	57	30
Aktiverade räntor ⁴	-	-	-	-	-	-	-	-
Försäljning/utrangering	-394	-90	-1 343	-629	-29	-41	-34	-66
Omklassificeringar från tillgångar för försäljning ⁵	-	326	-	-	-	-	-	39
Omklassificeringar	46	66	370	564	3	-49	-	-11
Valutakursdifferenser	-3	-1	14	-3	-	-2	-12	-1
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	1 264	1 611	24 368	24 792	2 627	2 518	1 088	1 077
Ingående avskrivningar	-1 120	-923	-12 926	-11 213	-1 151	-992	-1 001	-996
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-47	-64	-1 108	-1 986	-158	-204	-29	-47
Försäljning/utrangering	253	87	910	289	18	28	34	63
Omklassificeringar från tillgångar för försäljning ⁵	-	-221	-	-	-	-	-	-33
Omklassificeringar	-	-	-14	-16	13	16	-	11
Valutakursdifferenser	3	1	-10	-	-	1	18	1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-911	-1 120	-13 148	-12 926	-1 278	-1 151	-978	-1 001
Redovisat värde	353	491	11 220	11 866	1 349	1 367	110	76

	Övriga inventarier & fordon		Pågående investeringar		Förskott anläggningstillgångar		Summa materiella anläggningstillgångar	
	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec
Ingående anskaffningsvärde	1 211	1 225	66	118	155	24	31 430	30 001
Investeringar	46	43	233	272	-	139	1 010	1 716
Aktiverade räntor ⁴	-	-	-	-	5	4	5	4
Försäljning/utrangering	-83	-88	-	-	-	-	-1 883	-914
Omklassificeringar från tillgångar för försäljning ⁵	-	47	-	39	-	-	-	451
Omklassificeringar	-	-15	-264	-363	-	-10	155	182
Valutakursdifferenser	-3	-1	-1	-	-	-2	-5	-10
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	1 171	1 211	34	66	160	155	30 712	31 430
Ingående avskrivningar	-1 088	-1 095	-	-	-	-	-17 286	-15 219
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-46	-66	-	-	-	-	-1 388	-2 367
Försäljning/utrangering	79	88	-	-	-	-	1 294	555
Omklassificeringar från tillgångar för försäljning ⁵	-	-24	-	-	-	-	-	-278
Omklassificeringar	-	8	-	-	-	-	-1	19
Valutakursdifferenser	1	1	-	-	-	-	12	4
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 054	-1 088	-	-	-	-	-17 369	-17 286
Redovisat värde	117	123	34	66	160	155	13 343	14 144

1) Försäkringsvärdet för flygplanen per 31 oktober 2012 uppgick till 30 938 MSEK. Här ingår försäkringsvärde för inhyrda (operationellt leaseade) flygplan med 19 910 MSEK.

2) Modifieringar av operationellt leaseade flygplan ingår i planenligt restvärde med 356 (199) MSEK.

3) Årets avskrivning flygplan inkluderar nedskrivning - (725) MSEK.

4) Aktivering av räntor har gjorts till en genomsnittlig räntesats om 5,0% (5,0%).

5) Försäljningen av Spirit avbröts föregående år och omklassificering gjordes därför till kvarvarande verksamheter.

Vid ingången av 2012 fanns sju Boeing 737, två Airbus A321 och fyra Airbus A330/340 som förvärvats, formellt genom finansiella leasingavtal, med löptider om ursprungligen tio år. Under året förföll avtalen för två Airbus A321, en Airbus A330 och en Airbus A340. Dessa fyra flygplan har omfinansierats och placerats i finansieringsstrukturer som är helägda av SAS.

Med avseende på finansiellt leaseade flygplan är leasingavtalens utformning sådan (särskilt vad avser SAS köpooption under löptiden och vid leasingavtalets slut samt den ekonomiska risk SAS har vad avser flygplanens värde) att avtalen ur SAS synpunkt är att jämföra med köp.

De 9 (13) finansiellt leaseade flygplanen ingår i balansräkningen med 2 357 (4 062) MSEK. Utöver dessa finns bland de ägda, 21 (21) flygplan till ett värde om 3 961 (2 811) MSEK placerade i av SAS helägda finansieringsstrukturer tillsammans med härtill hörande skuldsättning om 1 953 (1 675) MSEK, att betrakta som finansiellt leaseade.

SAS koncernens flygplansinnehav kan specificeras enligt följande:

	2012 31 okt	2011 31 dec
Ägda	8 863	7 804
Finansiellt leaseade	2 357	4 062
Bokfört värde	11 220	11 866

Finansiell leasing

SAS koncernen har finansiella leasingavtal avseende flygplan med kvarvarande löptider på drygt fyra år. Dessutom finns finansiella leasingavtal avseende fordon och serviceutrustning för flygplan med kvarvarande löptider på upp till tio år.

Leaseavgifterna består dels av minimileaseavgifter och dels av variabla avgifter. I de fall leaseavgifterna baseras på en rörlig ränta ingår dessa i minimileaseavgifterna enligt den vid avtalets början gällande räntan. Framtida förändringar av räntan ingår i de variabla avgifterna. Totalt erlagda leaseavgifter uppgick till 1 224 (772) MSEK. Variabla avgifter påverkade årets leaseavgifter med -27 (-66) MSEK.

Per balansdagen förekom ingen vidareuthyrning av finansiellt leasade tillgångar.

Finansiellt leasade tillgångars bokförda värde uppgick på balansdagen till:

	Flygplan		Maskiner & inventarier	
	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec
Anskaffningsvärde	3 863	6 673	35	-
Avgår ackumulerade avskrivningar	-1 506	-2 611	-	-
Bokfört värde finansiellt leasade tillgångar	2 357	4 062	35	-

Framtida minimileaseavgifter och dess nuvärden för finansiella leasingavtal gällande på balansdagen.

	2012 31 okt		2011 31 dec	
	Framtida minimileaseavgift	Nuvärde av framtida minimileaseavgift	Framtida minimileaseavgift	Nuvärde av framtida minimileaseavgift
Inom ett år	472	470	1 022	1 017
1-5 år	646	628	1 097	1 060
Över 5 år	13	7	-	-
Summa	1 131	1 105	2 119	2 077

Operationell leasing

SAS koncernen leasar ut ägda tillgångar med bokfört värde som på balansdagen uppgick till:

	Flygplan		Maskiner & inventarier	
	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec
Anskaffningsvärde	2 685	4 531	0	0
Avgår ackumulerade avskrivningar	-2 025	-3 212	0	0
Bokfört värde operationellt utleasade tillgångar	660	1 319	0	0

Not 14 Finansiella anläggningstillgångar

	Kapitalandelar i intresseföretag		Andra värdepappersinnehav		Pensionsmedel, netto		Andra långfristiga fordringar		Summa finansiella anläggningstillgångar	
	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec
Ingående anskaffningsvärde	317	294	303	303	11 355	10 512	3 746	3 566	15 721	14 675
Tillskott	-	-	-	-	989	677	294	326	1 283	1 003
Resultatandelar i intresseföretag	32	28	-	-	-	-	-	-	32	28
Omklassificeringar från tillgångar för försäljning ¹	-	-	-	-	-	32	-	91	-	123
Amortering	-	-	-	-	-	-	-266	-223	-266	-223
Utdelning	-12	-3	-	-	-	-	-	-	-12	-3
Omklassificeringar ²	-	-	-	-	-	-	-1 867	-7	-1 867	-7
Valutakursdifferenser	-12	-2	-	-	-112	134	-60	-7	-184	125
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	325	317	303	303	12 232	11 355	1 847	3 746	14 707	15 721
Ingående nedskrivning	-	-	-280	-280	-	-	-1 395	-	-1 675	-280
Nedskrivningar	-	-	-	-	-	-	-	-1 395	-	-1 395
Omklassificeringar ²	-	-	-	-	-	-	1 395	-	1 395	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-	-	-280	-280	-	-	-	-1 395	-280	-1 675
Redovisat värde	325	317	23	23	12 232	11 355	1 847	2 351	14 427	14 046

1) Försäljningen av Spirit avbröts föregående år och omklassificering gjordes därför till kvarvarande verksamheter.
2) 1 395 MSEK avser reservering fordran Spanair gjord 2011 som omklassificerats under 2012.

Årets avskrivningar avseende operationellt utleasade tillgångar var 193 (225) MSEK.

Årets leaseintäkter som uppgick till 67 (201) MSEK innehöll ej någon variabel del.

Framtida leaseintäkter för operationella leasingavtal på balansdagen:

	2012 31 okt	2011 31 dec
Inom ett år	77	81
1-5 år	173	259
Över 5 år	-	-
Summa	250	340

Kontrakterade inköpsåtaganden

Koncernen har förpliktelser avseende framtida förvärv av materiella anläggningstillgångar. Sedan föregående år finns kontrakterade beställningar på totalt 30 Airbus A320neo-flygplan till cirka 90 MUSD listpris per styck före rabatter. På balansdagen uppgick övriga inköpsåtaganden till 20 (32) MSEK.

Not 13 Förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	2012 31 okt	2011 31 dec
Airbus	147	142
Bombardier	13	13
Summa	160	155

Not 15 Pensionsmedel, netto

	2012 31 okt	2011 31 dec
Pensionsmedel, netto, fonderade ordningar	14 083	13 459
Pensionsmedel, netto, ofonderade ordningar	-1 851	-2 104
Summa	12 232	11 355

De flesta pensionsordningar för personal i Skandinavien är förmånsbaserade. Premiebaserade pensionslösningar återfinns för huvuddelen av personalen i Danmark och i Sverige för yngre tjänstemän och personal inom SAF-LO kollektivet i Sverige. Merparten av de förmånsbaserade pensionsordningarna är säkrade genom försäkringsbolag. De kollektiva pensionsplanerna för piloter och tjänstemän i Sverige samt för personal i Norge är säkrade genom förmånsbaserade pensionsordningar i försäkringsbolag i respektive land. I Sverige är pensionsordningarna säkrade främst hos Alecta och Euroben och i Norge hos DNB.

En stor del av SAS anställda i Sverige omfattas av ITP-pension återförsäkrad i Alecta (Alectaplanen). Alectaplanen är en pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare (så kallad multi-employer plan). Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 3, är detta en förmånsbestämd plan, och enligt UFR 6 skall företaget som omfattas av en pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare och som klassificeras som förmånsbestämd redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader på samma sätt som för vilken annan förmånsbestämd plan som helst. SAS erhåller information som gör det möjligt för SAS att redovisa sin proportionella andel av Alectaplanens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader i enlighet med reglerna i IAS 19 avseende förmånsbestämda pensionsplaner.

Den normala pensionsåldern för ej flygande personal följer i huvudsak respektive lands regler för allmän pensionering. Den normala pensionsåldern för flygande personal i SAS är 60 år. Under räkenskapsåret har dock pensionsåldern för flygande personal i Norge ändrats till 62 år. Enligt avtal med SAS piloter i Danmark, Norge och Sverige samt kabinanställda i Norge medges frivillig förtida avgång med pension från tidigast 55 år. SAS har även utfäst sig att för piloter vilka förlorar sin licens betala pension fram till ordinarie pensionsålder, 60 år. Kabinpersonal anställd i Sverige försäkras med 65 års pensionsålder men vid fyllda 50 år sänks pensionsåldern till 60 år. Det uppskattade nuvärdet för samtliga dessa åtaganden inkluderas i SAS beräknade totala pensionsförpliktelse.

I november 2012 tecknades nya kollektivavtal med flygande personal i Skandinavien vilket innebär stora förändringar avseende pensionsvillkor. Merparten av nuvarande förmånsbaserade pensionsordningar kommer att ersättas av premiebaserade pensionsordningar. Den tidigare möjligheten till förtidspension är också borttagen. Dessa förändringar är inte inkluderade i nuvärdesberäkningen avseende pensionsförpliktelser per 31 oktober 2012. Till följd av överenskomna förändringar avseende pensionsvillkor beräknas effekten av en redovisning av estimatavvikelsen att reduceras med cirka 3,4 miljarder SEK och pensionsförpliktelserna beräknas att reduceras från cirka 33 miljarder SEK till cirka 14 miljarder SEK, vilket innebär en reduktion om cirka 60%.

Vid beräkning av pensionsförpliktelser, årets pensionsintjäning och avkastning på förvaltningstillgångar används parametrar som fastställs lokalt i respektive land baserat på den lokala marknadssituationen samt förväntad framtida utveckling. Följande ekonomiska förutsättningar utgör ett vägt genomsnitt för SAS koncernen:

	2012 31 okt	2011 31 dec	2010 31 dec
Diskonteringsränta	3,8%	4,2%	4,6%
Förväntad långsiktig avkastning på förvaltningstillgångar	5,9%	5,9%	5,9%
Inflation	1,6%	1,7%	1,7%
Framtida lönejustering	1,6%	1,7%	2,2%
Framtida justering av löpande pensioner	1,6%	1,7%	1,7%

För de största pensionsordningarna i Sverige och Norge är följande ränteparametrar använda:

Diskonteringsränta	3,5% (4,0%) i Sverige och 4,0% (4,3%) i Norge
Långsiktig avkastning	6,0% (6,0%) i Sverige och 6,0% (6,0%) i Norge

Diskonteringsräntan ska enligt IAS 19 fastställas baserat på marknadsmässig avkastning på företagsobligationer på balansdagen med samma löptid som förpliktelserna, vilken uppgår till cirka 15 år i SAS. Om det inte finns företagsobligationer med samma löptid som förpliktelserna har räntan extrapolerats alternativt interpolerats.

Diskonteringsräntan inom SAS sätts därför på balansdagen mot bakgrund i företagsobligationer och med hänsyn till relevant spread vars löptid är förenlig med löptiden för förpliktelserna.

Valutan och löptiden återspeglar den uppskattade tidsfördelningen och storleken av pensionsutbetalningarna samt den valuta som dessa ska betalas i.

Övriga antaganden baseras på förväntad utveckling under förpliktens löptid.

För att bestämma den förväntade avkastningen på förvaltningstillgångar tar koncernen i beaktande tillgångarnas nuvarande och förväntade kategorifördelning och historisk såväl som förväntad avkastning på de olika kategorierna av tillgångar, dvs den långsiktiga avkastningen ska motsvara en långsiktig förväntad avkastning på förvaltningstillgångar med bakgrund i pensionsinstitutens placeringar i aktier respektive i räntebärande värdepapper.

Inflationsantagande har gjorts med 1,0% i Sverige, 1,5% i Danmark samt 2,0% i Norge, vilket även motsvarar den bedömda framtida lönejusteringen i respektive land.

Estimatavvikelse uppstår dels genom att faktisk avkastning är lägre eller högre än den förväntade, dels genom att faktisk inflation samt löneökning avviker från antagandena. Därutöver påverkas estimatavvikelsen vid förändringar av parametrar avseende diskonteringsränta, livslängd och förtidspensionering.

Enligt IAS 19 är det tillåtet att skjuta fram redovisningen av estimatavvikelse genom att amortera ackumulerad avvikelse som överstiger det högsta av 10% av förpliktelserna eller fonderade medel över genomsnittlig återstående anställningstid. SAS uppskattar den återstående anställningstiden för de flesta pensionsplaner till 15 år. I några fall, där den återstående anställningstiden bedöms vara betydligt kortare används en kortare amorteringstid.

Vid ingången av år 2012 uppgick den ackumulerade oredovisade estimatavvikelsen samt planändringar till 12,1 miljarder SEK. Avvikelsen har ökat under räkenskapsåret främst på grund av betydligt lägre avkastning på förvaltningstillgångarna än beräknat samt till följd av sänkt diskonteringsränta i Sverige, Norge och Danmark. Årets amortering av estimatavvikelsen uppgick till cirka 0,3 miljarder SEK. Vid utgången av räkenskapsåret 2012 uppgår den ackumulerade oredovisade estimatavvikelsen samt planändringar till cirka 13,5 miljarder SEK.

Känsligheten vid förändringar av olika parametrar var för sig kan uppskattas enligt följande: En procentenhets förändring av diskonteringsräntan har en påverkan på förpliktelserna med cirka 4,0 miljarder SEK, en procentenhets förändring av inflationsantagandet påverkar förpliktelserna med cirka 1,7 miljarder SEK och en procentenhets förändring av parametrarna för lönejustering påverkar förpliktelserna med cirka 1,4 miljarder SEK. En procentenhets förändring av förväntad långsiktig avkastning av förvaltningstillgångar har en påverkan på förvaltningstillgångarnas verkliga värde med cirka 0,3 miljarder SEK.

Förmånsbaserade pensionsordningar	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec
Årets pensionsintjäning	-754	-916
Räntekostnader	-1 051	-1 363
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	1 551	1 832
Årets amorteringar av estimatavvikelse och planändringar	-298	-484
Årets resultatpåverkan avseende förmånsbaserade pensionsordningar	-552	-931

Ovanstående kostnad redovisas i sin helhet som personalkostnad.

I bokslutet är förpliktelseerna i SAS koncernen inkluderade på det sätt som framgår i tabellen nedan.

Status, bokförd pensionstillgång	2012 31 okt	2011 31 dec
Verkligt värde förvaltningstillgångar	32 264	32 089
Nuvärdet av pensionsförpliktelser	-33 506	-32 786
Summa	-1 242	-697
Ej resultatförda estimatavvikelser samt planändringar ¹	13 474	12 052
Bokförd tillgång	12 232	11 355

1) Varav estimatavvikelser 13 239 (11 762) MSEK.

Förändringar av nuvärdet av förmånsbestämda pensionsförpliktelser	2012	2011
Ingående pensionsförpliktelser 1 januari	32 786	31 370
Utbetalda pensioner	-1 478	-1 753
Årets pensionsintjäning	754	916
Räntekostnader	1 051	1 363
Aktuariella vinster och förluster (-/+)	509	739
Återläggning av bolag under avyttring	-	172
Valutakursdifferenser	-116	-21
Utgående förpliktelser 31 oktober (31 december)	33 506	32 786

Förändringar av förvaltningstillgångarnas verkliga värde	2012	2011
Ingående verkligt värde 1 januari	32 089	31 651
Inbetalda premier	1 541	1 194
Utbetalda pensioner	-1 478	-1 320
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	1 551	1 832
Aktuariella vinster och förluster (+/-)	-1 360	-1 424
Återläggning av bolag under avyttring	-	177
Valutakursdifferenser	-79	-21
Utgående verkligt värde 31 oktober (31 december)	32 264	32 089

Förvaltningstillgångarna består av följande	2012 31 okt	2011 31 dec
Koncernen		
Aktier	19%	17%
Räntebärande värdepapper	70%	65%
Fastigheter	10%	9%
Övrigt	1%	9%
	100%	100%

Endast en obetydlig andel av förvaltningstillgångarna är investerade i SAS-aktier.

	2012 31 okt	2011 31 dec	2010 31 dec	2009 31 dec	2008 31 dec
Nuvärdet av pensionsförpliktelser	-33 506	-32 786	-31 370	-33 578	-32 615
Verkligt värde förvaltningstillgångar	32 264	32 089	31 651	32 816	30 472
Underskott/Överskott	-1 242	-697	281	-762	-2 143
Erfarenhetsbaserad justering avseende förvaltningstillgångar	-925	-1 449	-280	-735	-1 529
Erfarenhetsbaserad justering avseende förmånsbestämda förpliktelser	-1 417	484	1 334	-21	318

Not 16 Varulager och förråd

	2012 31 okt	2011 31 dec
Förråd, flygmateriel	454	456
Förråd, övrigt	193	212
Varulager	40	37
Summa	687	705
Värderat till anskaffningskostnad	687	705
Värderat till nettoförsäljningsvärde	-	-
Summa	687	705

Den faktiska avkastningen på förvaltningstillgångarna har under räkenskapsåret 2012 varit lägre än koncernens beräknade långsiktiga avkastning vilket avspeglas i posten ej resultatförda estimatavvikelser. Den faktiska avkastningen på förvaltningstillgångarna uppgick till 626 (383) MSEK vilket motsvarar en avkastning om 2% (1%). För räkenskapsåret 2012/2013 beräknas avkastningen bli cirka 6%.

Under räkenskapsåret 2012/2013 förväntas inbetalda premier uppgå till cirka 1,6 miljarder SEK.

Skillnaden mellan förvaltningstillgångar/pensionsförpliktelser och netto-bokförd tillgång visas nedan (per 31 oktober 2012):

	Förvaltningstillgångar	Pensionsförpliktelser	Differens	Ej resultatförda estimatavvikelser samt planändringar	Pensionsmedel, netto
Pensionsplaner i Sverige	15 648	12 610	3 038	4 428	7 466
Pensionsplaner i Norge	11 112	14 612	-3 500	6 716	3 216
Pensionsplaner i övriga länder	5 504	6 284	-780	2 330	1 550
Summa	32 264	33 506	-1 242	13 474	12 232

I pensionsmedel, netto, ingår ofonderade pensionsordningar vilka finansieras över rörelseresultatet med 461 (464) MSEK i Sverige och 1 389 (1 641) MSEK i Norge.

Pensionsmedel, netto, omfattande pensionsförpliktelser, förvaltningstillgångar samt ej resultatförda planändringar och estimatavvikelser har för de förmånsbaserade pensionsordningarna utvecklats på följande sätt:

Pensionsmedel, netto	2012	2011
Ingående balans 1 januari	11 355	10 512
Årets resultatpåverkan	-552	-931
Inbetalda premier	1 541	1 194
Utbetalda pensioner	-	433
Pensionsmedel (återläggning från bolag under avyttring)	-	13
Valutakursdifferenser	-112	134
Utgående balans 31 oktober (31 december)	12 232	11 355

Av totala pensionsförpliktelser 33 506 (32 786) MSEK var 30 600 (29 936) MSEK fonderade och 2 906 (2 850) MSEK ofonderade.

Not 17 Kortfristiga fordringar

Nedskrivning av kundfordringar och återvunna kundfordringar, netto, har belastat resultatet med 11 (5) MSEK. Nedskrivning av övriga kortfristiga fordringar har belastat resultatet med 0 (87) MSEK.

Åldersanalys ej nedskrivna kundfordringar	2012 31 okt	2011 31 dec
Ej förfallna kundfordringar	1 187	1 060
Förfallna < 31 dagar	64	74
Förfallna 31–90 dagar	0	59
Förfallna 91–180 dagar	18	23
Förfallna >180 dagar	42	59
Summa	1 311	1 275

Avsättning för osäkra kundfordringar	2012 31 okt	2011 31 dec
Ingående avsättning	32	44
Omklassificering från tillgångar för försäljning	-	1
Reservering för befarade förluster	10	12
Återförda reserveringar	-2	-18
Konstaterade förluster	-9	-7
Utgående avsättning	31	32

Not 18 Kortfristiga fordringar hos intresseföretag

	2012 31 okt	2011 31 dec
Air Greenland A/S	3	6
Summa	3	6

Not 19 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2012 31 okt	2011 31 dec
Förutbetalda kostnader	767	647
Upplupna intäkter	106	287
Summa	873	934

Not 20 Kortfristiga placeringar

	2012 31 okt	2011 31 dec
Statsskuldsväxlar	-	1 037
Bostadscertifikat	-	-
Depositioner	118	1 020
Företagscertifikat	-	592
Skatteavdragskonto i Norge	248	193
Summa	366	2 842

Bokfört värde på kortfristiga placeringar överensstämmer med det verkliga värdet. Verkligt värde är det belopp som skulle ha erhållits för utestående kortfristiga placeringar vid avyttring på balansdagen. Depositioner och skatteavdragskontot är kategoriserade som lånefordringar och kundfordringar. Övriga finansiella instrument kategoriseras som innehav för handel.

Samtliga placeringar har en löptid om högst tre månader.

Not 21 Aktiekapital

Aktiekapital

Bolaget har två slags aktier, stamaktier och förlagsaktier. Per den 31 oktober 2012 fanns 329 000 000 stamaktier utfärdade och utestående, som tillsammans utgör ett registrerat aktiekapital om 6 612 900 000 SEK. Under räkenskapsåret 2012 skedde ingen förändring avseende antal aktier och aktiekapital.

Det finns inte några utfärdade eller utestående förlagsaktier. De 329 000 000 stamaktierna har ett kvotvärde om vardera SEK 20,1. Stamaktierna ger aktieinnehavaren de rättigheter som finns i aktiebolagslagen och bolagsordningen. Förlagsaktierna ger aktieinnehavarna rätt att delta i och rösta på bolagets stämmor. Förlagsaktier ger inte aktieinnehavarna rätt till utdelning eller att delta i fondemission. Skulle förlagsaktier inlösas eller bolaget upplösas och bolagets tillgångar utskiftas erhåller innehavare av förlagsaktier endast ersättning motsvarande aktiernas nominella värde plus en ränteersättning.

För att säkra att bolagets ägandeförhållanden uppfyller de krav som ställs i bilaterala luftfartsavtal eller i lag eller förordning rörande tillstånd för lufttrafik inom EES, har styrelsen enligt bolagsordningen rätt att besluta om obligatorisk inlösen av aktier som innehas av utomskandinaviska aktieägare utan återbetalning till berörda aktieägare. Om inlösen av sådana aktier inte är möjlig, har styrelsen rätt att (efter godkännande av bolagsstämman) överlåta teckningsoptioner, vilka ger rätt till teckning av förlagsaktier, till skandinaviska aktieägare för att spåda ut utomskandinaviska aktieägares aktieinnehav till den nivå som krävs enligt ovan nämnda regler.

Utdelningspolicy

SAS koncernens årliga utdelning fastställs med beaktande av koncernens resultat, finansiella ställning, kapitalbehov samt relevanta konjunkturförhållanden. Utdelningen ska över en konjunkturcykel ligga i nivån 30–40% av koncernens resultat efter schablonskatt. Vid negativa resultat ges som regel ingen utdelning för att säkerställa koncernens finansiella position.

Not 22 Reserver

Omräkningsreserv	2012	2011
Ingående omräkningsreserv	58	-69
Årets omräkningsdifferenser	-34	132
Avgår: Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	6	-6
Skatt avseende säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	-1	1
Utgående omräkningsreserv 31 okt (31 dec)	29	58
Säkringsreserv		
Ingående säkringsreserv	251	696
Kassaflödesräkningar:		
- Redovisade direkt i övrigt totalresultat	-225	662
- Förändring i resultaträkningen	-132	-1 266
- Skatt hänförlig till årets förändring av säkringsreserv	94	159
Utgående säkringsreserv 31 okt (31 dec)	-12	251
Summa reserver		
Ingående reserver	309	627
Årets förändring av reserver:		
- Omräkningsreserv	-29	127
- Säkringsreserv	-263	-445
Utgående reserver 31 okt (31 dec)	17	309

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven omfattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än svenska kronor. Vidare består omräkningsreserven av valutakursdifferenser som uppstår vid omvärdering av skulder och valutaterminer som upptagits som säkringsinstrument av en nettoinvestering i utländsk verksamhet.

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödesinstrument hänförligt till säkringstransaktioner som ännu inte inträffat.

Not 23 Långfristiga skulder

Långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen.

	2012 31 okt	2011 31 dec
Förlagslån	978	1 019
Obligationslån	201	331
Övriga lån	1 274	1 420
Summa	2 453	2 770

Not 24 Förlagslån

Under verksamhetsåret 1985/86 emitterades ett förlagslån på 200 MCHF. Lånet löper utan fastställd förfalldag. Räntesatsen fastställs för perioder om 10 år och uppgår från och med januari 2006 till 2,375%. SAS har exklusiv rätt att säga upp lånet vart femte år. Vid uppsägning i samband med ränteomsättning har SAS rätt att återbetala lånet till 100% av nominellt värde. Sker uppsägning fem år efter ränteomsättning ska lånet återbetalas till 102,5% av nominellt värde.

SAS har tidigare år återköpt obligationer för 73 MCHF varefter lånet uppgår till nominellt 127 (127) MCHF, motvärde 907 (936) MSEK. Lånets räntexponering har ändrats från fast till rörlig ränta genom ränteswapavtal. Lånet ingår i en verkligt värde säkring och det verkliga värdet uppgick på balansdagen till 978 (1 019) MSEK.

Lånet är noterat på Basel Stock Exchange, Geneva Stock Exchange och Swiss Exchange. På balansdagen uppgick det totala marknadsvärdet (inklusive kreditrisk) till 32 (45) MCHF, motvärde 231 (327) MSEK.

Not 25 Obligationslån

I maj 2001 etablerades ett program för europeiska medellånga lån på 1 000 MEUR. EMTN-programmet gör det möjligt för koncernen att emittera obligationer med fast eller rörlig ränta i valfri valuta. På balansdagen uppgick SAS

koncernens emitterade obligationer till 2 763 (3 659) MSEK. Nedan följer en specifikation på enskilda obligationslån:

Ursprungligt emitterat belopp	Kupongränta	Löptid	Återstående skuld valuta	2012 31 okt Bokfört värde	2011 31 dec Bokfört värde
60,0 MEUR	14,7% ¹	2010/16	56,7 MEUR	494	507
75,0 MEUR	9,6%	2011/14	75,0 MEUR	646	671
40,0 MEUR	12,3% ¹	2011/17	37,0 MEUR	323	331
1 000,0 MSEK	-	2010/12	-	-	850
1 300,0 MSEK	10,50%	2011/14	1 300,0 MSEK	1 300	1 300
Summa				2 763	3 659
Avgår amorteringar 2012/2013 resp. 2012					-850
Summa				2 763	2 809

1) Kupongränta vid balansdagen. Lånet löper till rörlig ränta.

Återstående skuld i valuta och bokfört värde i MSEK överensstämmer med upplupet anskaffningsvärde. Under 2011 har återköp gjorts för 150 MSEK. Räntexponeringen hanteras genom att ränteswapavtal har ingåtts för

att ändra räntebindningstiden för vissa av lånen. Koncernen har även ingått valutaderivatavtal för vissa av dessa obligationer i syfte att begränsa valutarisken.

Not 26 Övriga lån

	2012 31 okt		2011 31 dec	
	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Finansiell leasing	1 069	1 079	2 060	2 076
Konvertibel	1 491	1 625	1 453	1 649
Övriga lån	4 062	4 381	4 091	4 414
Derivat	41	41	34	34
Summa före amortering	6 663	7 126	7 638	8 173
Avgår amortering 2012/2013 resp. 2012	-1 403	-1 505	-1 459	-1 600
Summa övriga lån	5 260	5 621	6 179	6 573

Förfalloprofil för övriga lån	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	2017>	Totalt
Finansiell leasing	401	122	107	114	325		1 069
Konvertibel				1 491			1 491
Övriga lån	1 002	309	314	756	407	1 274	4 062
Derivat			41				41
Totalt	1 403	431	462	2 361	732	1 274	6 663

Övriga lån, finansiell leasing och konvertibel kategoriseras som andra skulder vilket innebär redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Under 2010 emitterades ett konvertibelt skuldebrev om 1 600 MSEK som löper på 5 år. Värdet på skuld- respektive eget kapitalandel avseende det konvertibla lånet har på balansdagen fastställts till 1 491 MSEK respektive 109 MSEK. Vid utställandedagen var dessa värden 1 374 MSEK respektive 226 MSEK. Lånets konverteringskurs är 46,50 och är konverteringsbart var tredje månad.

I övriga lån ingår viss upplåning inom ramen för olika revolverande kreditfaciliteter (se Not 27 för ytterligare information). Dessa lån ränteomsätts till gällande interbankränta som baseras på valutatan i lånet plus en rörlig marginal. Den rörliga marginalen baseras på vissa nyckeltal som beräknas utifrån koncernens kvartalsresultat.

Den genomsnittliga räntesatsen uppgick på balansdagen till 1,78% för finansiell leasing, 7,50% för konvertibel och 3,29% för övriga lån.

SAS koncernen är exponerad för olika typer av finansiella risker. All riskhantering sker centralt och i enlighet med av styrelsen fastställda policies. SAS koncernen använder derivatinstrument som en del i sin finansiella riskhantering för att begränsa bränsle-, valuta- och ränteexponeringen.

Bränsleprisrisk

SAS koncernen är exponerad mot förändringar i priset på flygbränsle. Exponeringen hanteras genom att löpande säkra 40–80% av den prognostiserade bränsleförbrukningen för kommande 12 månader. De finansiella derivat som används för säkring av flygbränsle är huvudsakligen optioner och swappar. Den 31 oktober 2012 hade koncernen träffat avtal om derivat som omfattar cirka 50% av koncernens beräknade bränslebehov för november 2012 till oktober 2013. Under januari till oktober 2012 stod kostnader i samband med flygbränsle för 23,8% av koncernens rörelsekostnader, jämfört med 21,1% under 2011.

Valutarisk

SAS koncernen är valutaexponerad för både transaktionsrisk och translationsrisk.

Transaktionsrisken uppkommer när flöden i utländsk valuta exponeras för valutakursförändringar. För att hantera den transaktionsrisk som SAS koncernen exponeras för, säkras prognostiserade kommersiella valutaflöden med hjälp av valutaderivat. Säkringsnivån ska enligt finanspolicyn uppgå till 40–80% av en 12 månaders rullande likviditetsprognos. Styrelsen har under året godkänt att göra avsteg från policyn vilket möjliggjort en lägre säkringsgrad. Framtida kontrakterade flygplansköp i USD valutasäkras med upp till 80% av kontrakterade belopp. Vidare kan framtida flygplansförsäljningar säkras med valutaderivat och lån i USD upp till 80% av flottans bokförda värde.

Translationsrisk uppkommer vid omräkning av balansposter i utländska valutor till följd av valutakursförändringar. För att begränsa translationsrisken anger policyn att den finansiella nettoskulden huvudsakligen ska hållas i respektive dotterföretags redovisningsvaluta. Vidare har SAS koncernen säkrat utländska dotterföretags egna kapital genom skuldsättning i lån och derivat.

Ränterisk

SAS koncernen exponeras för ränterisk när marknadsvärdet på den finansiella nettoskulden (räntebärande tillgångar och skulder) påverkas vid rörelser i avkastningskurvan (marknadsräntor vid olika löptider). Koncernens upplåning inkluderar lån till både fast och rörlig ränta. För att hantera ränterisken används räntederivat i syfte att förändra den underliggande finansiella nettoskuldens räntebindningstid. Enligt gällande policy är målsättningen att den genomsnittliga räntebindningen på den finansiella nettoskulden ska motsvara 3,5 år. Därutöver ska den finansiella nettoskuldens utveckling för nästkommande 12 månader samt kontrakterade framtida flygplansköp beaktas. Den genomsnittliga räntebindningstiden under året var enligt policyn cirka 1,9 (3,7) år. Per 31 oktober 2012 var räntebindningstiden 2,3 (1,7) år.

Känslighetsanalys, omvärderingseffekt per balansdagen

Känslighetsanalysen avseende bränslepris visar den omedelbara omvärderingseffekten vid ett 10-procentigt parallellskifte av priscurvan för underliggande bränsle.

Känslighetsanalysen avseende valuta visar den omedelbara omvärderingseffekten på balansdagen för kassaflödessäkringar, kundfordringar och leverantörsskulder vid en 10-procentig förstärkning eller försvagning av den svenska kronan gentemot samtliga valutor som SAS koncernen är exponerad för. Utöver ovanstående effekt på eget kapital påverkas eget kapital vid 10% valutaförändring med 126 (312) MSEK av värdeförändringar för säkringar av nettoinvesteringar. Motsvarande värdeförändring uppstår för nettoinvesteringar i utlandsverksamhet. Nettoeffekten av ovanstående värdeförändringar ger ingen påverkan på eget kapital.

Känslighetsanalysen avseende marknadsräntor visar den omedelbara omvärderingseffekten på balansdagen för räntederivat, verkligt värde säkringar och kortfristiga placeringar vid en 1-procentig parallellförskjutning av avkastningskurvan. Utöver omvärderingseffekten påverkas SAS koncernens räntenetto under perioden november 2012 till oktober 2013 med cirka -44 (-16) MSEK om korta marknadsräntor stiger med 1 procentenhet. Om korta marknadsräntor däremot faller med 1 procentenhet ger det motsvarande positiva effekt på räntenettet med 44 (16) MSEK. Beräkningen inkluderar även räntederivat.

Känslighetsanalys, omvärderingseffekt per balansdagen

Marknadsrisk	Förändring	Resultatpåverkan,		Eget kapital	
		2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec
Bränslepris	+10%	-	-	173	216
Bränslepris	-10%	-	-	-173	-204
Valutarisk	+10%	-21	-15	66	423
Valutarisk	-10%	5	15	-58	-451
Marknadsräntor	+1%	-	-21	32	39
Marknadsräntor	-1%	-	13	-33	-40

Finansiella derivat

För att hantera valutaexponeringen används olika typer av valutaderivat såsom valutaterminskontrakt, valutaswapavtal och valutoptioner. Vidare hanteras ränteriskexponering med olika typer av räntederivat såsom FRA

(forward rate agreement), futures, ränteswapavtal och valutaränteswapavtal.

Per den 31 oktober 2012 uppgick det verkliga värdet på SAS koncernens utestående derivatinstrument till totalt 99 (664) MSEK, fördelat enligt nedanstående tabell.

	2012 31 okt Verkligt värde				2011 31 dec Verkligt värde, netto	
	Utestående volym	Tillgångar	Skulder	Netto	Utestående volym	Verkligt värde, netto
Valutaderivat	25 937	64	-160	-96	39 065	461
Räntederivat	943	71	-25	46	5 472	55
Bränslederivat	4 355	329	-180	149	4 930	148
Summa	31 235	464	-365	99	49 467	664

Per 2012-10-31 överensstämmer verkligt värde med bokfört värde. Verkligt värde är det belopp som erhålls/erläggs vid avyttring på balansdagen av utestående finansiella instrument. Ej säkringsredovisade derivat kategoriseras som finansiella instrument som innehas för handel. Med utestående volym menas derivatkontraktens nominella belopp uttryckt i absoluta tal.

Det totala bokförda värdet för koncernens finansiella derivatinstrument presenteras i följande balansposter.

	2012 31 okt	2011 31 dec
Andra långfristiga fordringar	71	85
Övriga fordringar	393	1 139
Summa derivattillgångar	464	1 224
Övriga lån	-41	-34
Kortfristiga skulder	-324	-526
Summa derivatskulder	-365	-560
Derivattillgångar/-skulder		
Netto vid periodens slut	99	664
Allokering av derivat enligt följande		
Kassaflödessäkringar	52	446
Verkligt värdesäkringar	88	105
Säkring av nettoinvesteringar	-80	72
Derivat som inte betecknas som säkringar ur redovisningssynpunkt	39	41
Derivattillgångar/-skulder		
Netto vid periodens slut	99	664

Säkringsredovisade derivat, kassaflödessäkring*Flygplanssäkringar*

Säkringar av framtida kontrakterade flygplansköp/försäljningar utgör säkringstransaktioner utifrån att det är betalningsflödet i utländsk valuta vid ett framtida köp/försäljning som säkras enligt kassaflödesmetoden. De lån och

de valutaterminskontrakt som ingår i säkringsförhållanden valutaomräknas till aktuell balansdagskurs och den förändring som beräknats effektiv, bokförs i övrigt totalresultat. Per 2012-10-31 redovisas den ackumulerade valuta-effekten på kassaflödessäkrade lån och derivat avseende framtida flygplansköp och -försäljningar i eget kapital med 19 (44) MSEK.

Kommersiella flöden

För att hantera transaktionsrisken gällande kommersiella prognostiserade flöden används valutaderivat. Dessa valutaderivat utgör säkringstransaktioner enligt kassaflödesmetoden och är villkorsmässigt matchade mot underliggande likviditetsprognos. Under förutsättning att effektiviteten hos säkringarna kan påvisas, redovisas den ackumulerade förändringen i marknadsvärdet för varje säkringstransaktion i eget kapital tills den återförs till resultaträkningen som en kostnad/intäkt. Per 2012-10-31 redovisas den ackumulerade valutaeffekten på dessa kassaflödessäkrade valutaderivat i eget kapital med -45 (200) MSEK.

Räntederivat

När SAS koncernen lånar till rörlig ränta och ändrar ränteexponeringen genom att ingå ränteswapavtal, i vilket det avtalas att rörlig ränta erhålles och fast ränta betalas, klassificeras säkringsförhållandet som en kassaflödessäkring. När säkringsredovisning tillämpas redovisas den effektiva delen av säkringsinstrumentets värdet förändring i övrigt totalresultat. De räntederivat som utgör säkringstransaktioner är villkorsmässigt matchade mot enskilda lån. Per 2012-10-31 redovisas den ackumulerade effekten på dessa kassaflödessäkrade räntederivat i eget kapital med -30 (-25) MSEK.

Bränslederivat

För att hantera prisrisken gällande flygbränsle används bränslederivat. Dessa derivat utgör säkringstransaktioner enligt kassaflödesmetoden och är villkorsmässigt matchade mot underliggande prognostiserade bränslebehov. Per 2012-10-31 redovisas den ackumulerade effekten på dessa kassaflödessäkrade bränslederivat i eget kapital med 44 (32) MSEK.

Totalt redovisas –12 (251) MSEK avseende kassaflödessäkringar i eget kapital per 2012-10-31 och beräknas påverka resultaträkningen under följande år:

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018>	Summa
Flygplan	1			3	9	13	26
Kommersiella flöden	-61						-61
Räntederivat			-41				-41
Bränslederivat	59						59
Uppskjuten skatt	0		11	-1	-2	-3	5
Effekt på eget kapital	-1	-	-30	2	7	10	-12

Säkringsredovisade derivat, verklig värdesäkring

I de fall SAS koncernen lånar till fast ränta och ändrar ränteexponeringen genom att ingå ränteswapavtal, i vilket det avtalas att fast ränta erhålles och rörlig ränta betalas, klassificeras säkringsförhållandet som en verklig värdesäkring. När säkringsredovisning tillämpas redovisas värdeförändringarna hänförliga till säkringsinstrumentet över räntenettet där effekterna motverkas genom att även underliggande säkrad position (lånets räntedel) värderas till verkligt värde och redovisas över räntenettet. De räntederivat som utgör säkringstransaktioner är villkorsmässigt matchade mot enskilda lån.

Säkringsredovisade derivat, säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet

För att säkra nettoinvestering i utlandsverksamhet har SAS ingått valutaderivatavtal och lån i motsvarande valuta. När säkringsredovisning tillämpas redovisas den effektiva delen av säkringsinstrumentets värdeförändring i eget kapital. Den 31 oktober 2012 uppgick koncernens nettoinvesteringar till 1 092 MNOK.

Ej säkringsredovisade derivat

Övriga valutaderivat säkringsredovisas ej utan omvärderas löpande och redovisas till verkligt värde över resultaträkningen. Räntederivat som inte kan kopplas till specifik upplåning är inte heller föremål för säkringsredovisning och omvärderas löpande till verkligt värde över resultaträkningen.

Utsläppsrätter

Från 1 januari 2012 ingår all flygtrafik till/från och inom EU i det europeiska ETS-systemet. SAS har under 2012 erhållit cirka 66% av rättigheterna gratis och resterande behov måste köpas på den öppna marknaden. Per 31 oktober uppgick säkringen till 100% av 2012 års faktiska och förväntade behov av utsläppsrätter. När utsläppsrätter erhålls vederlagsfritt från respektive lands myndighet redovisas dessa till nominellt belopp, vilket i praktiken innebär att både den immateriella tillgången och den förutbetalda intäkten värderas till noll. Inköpta utsläppsrätter avsedda för eget bruk redovisas som immateriella tillgångar under omsättningstillgångar till anskaffningskostnad med avdrag för nedskrivningar. Till den del förbrukade utsläppsrätter motsvaras av innehavda utsläppsrätter redovisas en avsättning i balansräkningen. Denna avsättning värderas till de innehavda utsläppsrätternas anskaffningsvärde. Till den del förbrukade utsläppsrätter överstiger innehavda utsläppsrätter värderas avsättningen till gällande marknadspris, med motsvarande kostnad i resultaträkningen.

Kreditrisk

Koncernens finansiella transaktioner ger upphov till exponering för kreditrisk gentemot de finansiella motparterna. Med kreditrisk eller motpartsrisk avses risken för förlust om motparten inte fullgör sina åtaganden enligt ingångna avtal. Finanspolicyn föreskriver att transaktioner endast får ingås med motparter med hög kreditvärdighet, definierat som kategori A3/P-1 eller bättre enligt Moody's alternativt A-/A-1 enligt Standard & Poor's.

Fastställda motpartslimiter finns för varje motpart och revideras kontinuerligt. För att begränsa motpartsrisken ytterligare har ISDA-avtal (netting-avtal) ingåtts med de flesta motparter. Den kreditmässiga exponeringen är geografiskt koncentrerad till Norden med 62%. Resterande kreditexponering är fördelad med 38% i övriga Europa och med 0% i övriga världen. Den maximala kreditexponeringen för derivatinstrument motsvaras av det bokförda värdet, se tabell under rubriken finansiella derivat. För kortfristiga placeringar utgörs kreditriskens storlek av det bokförda värdet och fördelar sig enligt följande.

	Bokfört värde	
Rating (Moody's)	2012 31 okt	2011 31 dec
Aaa/P-1		1 037
Aa1/P-1		100
Aa2/P-1		249
Aa3/P-1		470
A1/P-1	366	986
Summa	366	2 842

Beträffande SAS koncernens kundfordringar är kreditrisken spridd på ett stort antal kunder, såväl privatpersoner som företag i olika branscher. Kreditupplysning erfordras för försäljning på kredit i syfte att minimera risken för kundförluster och baseras på koncernintern information om betalningsbeteende kompletterad med kredit- och affärsinformation från externa källor.

Den maximala kreditrisken för SAS koncernen överensstämmer med de finansiella tillgångarnas bokförda värde enligt kategoriseringsstabell.

Likviditets- och upplåningsrisk

Med likviditets- och upplåningsrisk avses risken att tillräcklig likviditet inte är tillgänglig vid önskad tidpunkt, samt att refinansiering av förfallna lån blir kostsam eller försärad.

Målsättningen är att den finansiella beredskapen minimum ska uppgå till 20% av SAS koncernens fasta kostnader. Den finansiella beredskapen motsvarar likvida medel plus totala outnyttjade kreditfaciliteter. Per den 31 oktober 2012 uppgick den finansiella beredskapen till 8 055 (8 901) MSEK där likvida medel uppgick till 2 789 (3 808) MSEK och totala outnyttjade kreditfaciliteter till 5 266 (5 093) MSEK eller 29% (33%) av koncernens fasta kostnader. SAS koncernens likvida medel ska hållas i instrument med god likviditet eller kort löptid med kreditvärdighet om lägst A3/P-1 enligt kreditvärderingsinstitutet Moody's alternativt A-/A-1 enligt Standard & Poor's.

Nedanstående tabeller visar återstående kontraktens löptid för SAS finansiella skulder och tillgångar exklusive verksamheter för försäljning. Beloppen är kontraktens löptid när SAS är skyldig att betala eller erhålla och innehåller både ränta och nominellt belopp. Vissa skulder är kopplade till finansiella covenants, vilket innebär att SAS kan bli återbetalningsskyldig tidigare än kontrakterat förfall om dessa bryts. Framtida ränteflöden till rörlig ränta är beräknade med gällande räntesats på balansdagen, vilket medför att dessa kan falla ut med andra belopp.

Per 2012-10-31 uppgick koncernens räntebärande skulder till 10 887 (13 338) MSEK, 13% (12%) av de räntebärande skulderna är förenade med krav på finansiella nyckeltal såsom kassaflödes-, skuldsättnings- och likviditetsmått. Löptiden för den räntebärande bruttoskulden uppgick vid utgången av året till 3,0 (3,2) år, exklusive förlagslånet på 127 MCHF som löper utan fastställd förfallodag.

Likviditetsrisk, MSEK

2012-10-31	Upp till och med 3 mån	4–12 mån	1–5 år	över 5 år
Finansiella skulder				
Förlagslån	21		65	907
Obligationslån	76	239	3 029	216
Finansiella leasingar	72	346	701	
Konvertibel	30	150	1 750	
Övriga lån	190	996	2 237	1 396
Övriga skulder			58	
Kortfristiga lån				
Bränslederivat	131	49		
Valutaderivat	112	48		
Räntederivat	-16		41	
Leverantörsskulder	1 929			
Summa	2 545	1 828	7 881	2 519
Finansiella tillgångar				
Andra långfristiga fordringar	1	2	1 179	
Kundfordringar	1 311			
Övriga fordringar	2	1 010		
Kortfristiga placeringar	366			
Kassa och bank	2 423			
Bränslederivat	91	237		
Valutaderivat	60	4		
Räntederivat			71	
Summa	4 254	1 253	1 250	

2011-12-31	Upp till och med 3 mån	4–12 mån	1–5 år	över 5 år
Finansiella skulder				
Förlagslån	3		89	936
Obligationslån	74	1 039	2 861	363
Finansiella leasingar	330	686	1 111	
Konvertibel	1	90	1 900	
Övriga lån	157	484	2 774	1 568
Övriga skulder			56	
Kortfristiga lån	470			
Bränslederivat	73	146		
Valutaderivat	199	128	-17	
Räntederivat	-9	14	26	
Leverantörsskulder	1 540			
Summa	2 838	2 587	8 800	2 867
Finansiella tillgångar				
Andra långfristiga fordringar	1	2	1 011	
Kundfordringar	1 275			
Fordringar hos intresseföretag	6			
Övriga fordringar	323	1 117		
Kortfristiga placeringar	2 842			
Kassa och bank	966			
Bränslederivat	95	272		
Valutaderivat	344	427		
Räntederivat	2	1	83	
Summa	5 854	1 819	1 094	

Kontrakterade kreditlöften

Koncernen har träffat avtal om olika kreditfaciliteter för att säkra ytterligare finansiering vid behov. I tabellen nedan finns en detaljerad beskrivning av dessa faciliteter per den 31 oktober 2012.

Facilitet	Förfall	Total facilitet	Utnyttjad facilitet	Outnyttjad facilitet oktober 2012	Outnyttjad facilitet december 2011
Revolverande kreditfacilitet, 366 MEUR	2013	3 155	-	3 155	3 274
Revolverande kreditfacilitet, 86 MUSD	2013	572	572	-	-
Revolverande kreditfacilitet, 125 MUSD	2016	829	552	277	292
Revolverande kreditfacilitet, 70 MUSD	2017	464	464	-	256
Kreditfacilitet, 125 MUSD	2020	830	259	571	-
Bilaterala bankfaciliteter	2013	500	-	500	500
Bilaterala bankfaciliteter	2013	500	-	500	500
Bilaterala bankfaciliteter	2013	250	-	250	250
Övriga faciliteter	2013	13	-	13	21
Summa		7 113	1 847	5 266	5 093

I November 2012 omförhandlades den befintliga kreditfaciliteten på 366 MEUR till en amorterande facilitet på 3,5 miljarder SEK med löptid till 31 mars 2015, vilken är uppdelad i två separata trancher med olika villkor för utnyttjande. Faciliteten är villkorad av fullt genomförande av strategiplanen 4XNG. Samtidigt avslutades de bilaterala faciliteterna uppgående till 1,25 miljarder SEK.

Värdering till verkligt värde

För räkenskapsår som påbörjas från 1 januari 2009 eller senare så har utökade upplysningskrav avseende finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen tillkommit i IFRS 7. Upplysningar ska lämnas om metod för fastställande av verkligt värde enligt en värderingshierarki bestående av tre nivåer. Nivåerna ska återspegla i vilken utsträckning verkligt värde bygger på observerbar marknadsdata respektive egna antaganden. Nedan följer en beskrivning av de olika nivåerna för fastställande av verkligt värde.

Nivå 1

Finansiella instrument där verkligt värde fastställs utifrån observerbara (ojusterade) noterade priser på en aktiv marknad för identiska tillgångar och skulder. En marknad betraktas som aktiv om noterade priser från en børs, mäklare, industrigrupp, prissättningstjänst eller övervakningsmyndighet finns lätt och regelbundet tillgängliga och dessa priser representerar verkliga och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på armslängds avstånd.

Denna grupp inkluderar i huvudsak statskuldväxlar och standardiserade derivat där det noterade priset används vid värderingen. Kassa och tillgodohavande hos bank kategoriseras även till nivå 1.

Nivå 2

Finansiella instrument där verkligt värde fastställs utifrån värderingsmodeller som baseras på andra observerbara data för tillgången eller skulden än noterade priser inkluderade i nivå 1, antingen direkt (dvs. som prisnoteringar) eller indirekt (dvs. härledda från prisnoteringar).

Exempel på observerbar data inom nivå 2 är data som kan utgöra grund för bedömning av pris, till exempel marknadsräntor och avkastningskurvor.

Denna grupp inkluderar i huvudsak certifikat och ej standardiserade derivat (ränte-, valuta- och bränsleswappar, valuta- och bränsleoptioner) som inte handlas på en aktiv marknad och det verkliga värdet fastställs med hjälp av värderingstekniker som baseras i all väsentlighet på observerbar marknadsdata.

Nivå 3

Finansiella instrument där verkligt värde fastställs utifrån värderingsmodeller där väsentlig indata baseras på icke observerbara data.

SAS-koncernen har för närvarande inga finansiella tillgångar eller skulder där värderingen väsentligen baseras på icke observerbara data.

Fastställande av verkligt värde – värderingsteknik

Andra värdepappersinnehav – Aktier och andelar

Balansposten "Andra värdepappersinnehav" 23 (23) MSEK utgörs av strategiska aktieinnehav som inte är intresseföretag eller dotterföretag.

Hela balansposten värderas till anskaffningsvärde på grund av att dess verkliga värde inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt till en försvarbar kostnad. Av detta skäl ingår inte balansposten "Andra värdepappersinnehav" i vidstående tabeller "Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde".

Räntederivat

Ränteswappar: Verkligt värde för ränteswappar fastställs genom diskontering av bedömda framtida kassaflöden. Diskontering sker utifrån avkastningskurvor som baseras på aktuella marknadsräntor på balansdagen.

Futures: Standardiserade terminskontrakt med daglig avräkning. Det verkliga värdet bestäms därigenom via daglig marknadsvärdering "market to market".

Forward Rate Agreement, FRA: Verkligt värde för OTC FRA-kontrakt fastställs genom diskontering av bedömda framtida kassaflöden. Diskontering sker utifrån avkastningskurvor som baseras på aktuella marknadsräntor på balansdagen. Standardiserade FRA-kontrakt med kontantavräkning värderas till verkligt värde utifrån noterade köp- respektive säljräntor per bokslutsdagen för ett FRA-kontrakt med motsvarande återstående löptid.

Valutaderivat

Valutaswappar: Verkligt värde för valutaswappar fastställs genom diskontering av bedömda framtida kassaflöden i respektive valuta och ränta. Diskontering sker utifrån avkastningskurvor på balansdagen. Omräkning av valuta-komponenten sker utifrån aktuella valutakurser på balansdagen.

Valutaoptioner: Verkligt värde för optioner fastställs genom användandet av Black and Scholes värderingsmodell som är en erkänd och accepterad värderingsmodell på de finansiella marknaderna. Modellen baseras på i huvudsak observerbar data som till exempel spotkurs, lösenkurs, löptid, ränta, volatilitet med mera.

Bränslederivat

Bränsleoptioner: Verkligt värde för bränsleoptioner fastställs genom användandet av Black and Scholes värderingsmodell. Modellen baseras på i huvudsak observerbar data som till exempel fuelswapkurvan, lösenkurs, löptid, ränta, volatilitet med mera.

Bränsleswappar: Verkligt värde för bränsleswappar fastställs utifrån fuelswapkurvan på balansdagen.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar som kategoriserats som innehav för handel utgörs av statskuldväxlar, bostads- och företagscertifikat med maximal återstående löptid av tre månader. Verkligt värde fastställs genom diskontering utifrån avkastningskurvor på balansdagen.

Kassa och bank

Kassa och bank utgörs av kassamedel samt disponibla tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut. Bokfört värde motsvarar verkligt värde.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde

	2012-10-31			2011-12-31		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
TILLGÅNGAR						
Andra långfristiga fordringar						
- Räntederivat		71			85	
Övriga fordringar						
- Bränslederivat		329			367	
- Valutaderivat		64			771	
- Räntederivat					1	
Kortfristiga placeringar				1 036	592	
Kassa och bank	2 423			966		
Summa	2 423	464		2 002	1 816	
EGET KAPITAL OCH SKULDER						
Övriga lån						
- Räntederivat		-41			34	
Kortfristig del av långfristiga lån						
- Valutaderivat						
Kortfristiga lån						
- Bränslederivat		-180			219	
- Valutaderivat		-160			310	
- Räntederivat		16			-3	
Summa		-365			560	

Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder

	Innehav för handel	Låne- & kund- fordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Andra skulder	Säkrings- instrument, derivat	Icke finansiella poster	Summa bokfört värde	Summa verkligt värde ¹
	Verkligt värde	Uppl. ansk. värde	Verkligt värde	Uppl. ansk. värde	Verkligt värde			
2012-10-31								
TILLGÅNGAR								
Långfristiga fordringar hos intresseföretag							0	0
Andra värdepappersinnehav			23				23	23
Andra långfristiga fordringar		878				301	1 179	1 179
- Räntederivat					71		71	71
Kundfordringar		1 311					1 311	1 311
Fordringar hos intresseföretag							0	0
Övriga fordringar		207				799	1 006	1 006
- Bränslederivat					329		329	329
- Valutaderivat	45				19		64	64
- Räntederivat							0	0
Kortfristiga placeringar		366					366	366
Kassa och bank	2 423						2 423	2 423
Summa	2 468	2 762	23	0	419	1 100	6 772	6 772
EGET KAPITAL OCH SKULDER								
Förlagslån				978			978	231
Obligationslån				2 763			2 763	2 763
Övriga lån				5 219			5 219	5 621
- Räntederivat					41		41	41
Övriga skulder				72		58	130	130
Kortfristig del av långfristiga lån				1 403			1 403	1 505
Kortfristiga lån				87			87	87
- Bränslederivat					180		180	180
- Valutaderivat	125				35		160	160
- Räntederivat					-16		-16	-16
Leverantörsskulder				1 929			1 929	1 929
Summa	125	0	0	12 451	240	58	12 874	12 631

1) Verkligt värde för kortfristiga placeringar och förlagslån har fastställts i sin helhet genom användande av officiella prisnoteringar. Verkligt värde för övriga finansiella tillgångar och skulder har fastställts genom att delvis använda sig av officiella prisnoteringar, såsom diskontering av framtida kassaflöden till noterad ränta.

Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder

	Innehav för handel	Låne- & kund- fordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Andra skulder	Säkrings- instrument, derivat	Icke finansiella poster	Kvarvarande verksamheter & verksamheter för försäljning	
							Summa bokfört värde	Summa verkligt värde ¹
2011-12-31	Verkligt värde	Uppl. ansk. värde	Verkligt värde	Uppl. ansk. värde	Verkligt värde			
TILLGÅNGAR								
Långfristiga fordringar hos intresseföretag							0	0
Andra värdepappersinnehav			23				23	23
Andra långfristiga fordringar		723				203	926	926
- Räntederivat	1				84		85	85
Kundfordringar		1 275					1 275	1 275
Fordringar hos intresseföretag						6	6	6
Övriga fordringar		566				869	1 438	1 438
- Bränslederivat					367		367	367
- Valutaderivat	206				565		771	771
- Räntederivat	1						1	1
Kortfristiga placeringar	1 629	1 213					2 842	2 842
Kassa och bank	966						966	966
Summa	2 803	3 777	23	0	1 016	1 078	8 697	8 700
EGET KAPITAL OCH SKULDER								
Förlagslån				1 019			1 019	327
Obligationslån				2 809			2 809	2 809
Övriga lån				6 145			6 145	6 539
- Räntederivat					34		34	34
Övriga skulder				24		31	55	55
Kortfristig del av långfristiga lån				2 309			2 309	2 450
Kortfristiga lån				471			471	471
- Bränslederivat					219		219	219
- Valutaderivat	154				156		310	310
- Räntederivat	14				-17		-3	-3
Leverantörsskulder				1 540			1 540	1 540
Summa	168	0	0	14 317	392	31	14 908	14 751

1) Verkligt värde för kortfristiga placeringar och förlagslån har fastställts i sin helhet genom användande av officiella prisnoteringar. Verkligt värde för övriga finansiella tillgångar och skulder har fastställts genom att delvis använda sig av officiella prisnoteringar, såsom diskontering av framtida kassaflöden till noterad ränta.

Not 28 Övriga avsättningar

	Omstrukturering		Lojalitetsprogram		Övriga avsättningar		Totalt	
	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec
Ingående balans 1 januari	636	899	1 347	1 816	118	85	2 101	2 800
Avsättningar	1 313	357	448	662	30	54	1 791	1 073
lanspråktaga avsättningar	-315	-630	-383	-1 131	-38	-20	-736	-1 781
Valutakurseffekter	-3	7				-1	-3	6
Skuld hänförlig till tillgångar som innehas för försäljning								
Omklassificering från tillgångar för försäljning		3						3
Utgående balans 31 oktober (31 december)	1 631	636	1 412	1 347	110	118	3 153	2 101
Fördelning i balansräkningen:	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec	2012 31 okt	2011 31 dec
Långfristiga skulder	461	225	1 412	1 347	94	101	1 967	1 673
Kortfristiga skulder	1 170	411			16	17	1 186	428
	1 631	636	1 412	1 347	110	118	3 153	2 101

Omstrukturering

I samband med rapporten för tredje kvartalet 2012 presenterade SAS planen 4Excellence Next Generation (4XNG) som innebär genomgripande förändring och förenkling av verksamheten och som kommer att ge en kraftig reduktion av enhetskostnaden. Avsättningen för räkenskapsåret 2012 består till största del av kostnader direkt hänförliga till 4XNG. Kriterierna enligt IAS37 är uppfyllda då omstruktureringsplanen var kommunicerad och förhandlad på bokslutsdagen.

Förutom omstruktureringsavsättningar för personal innehåller reserven bland annat avsättningar för hyreskostnader avseende outnyttjade lokaler.

Lojalitetsprogram

Genom medlemskap i koncernens lojalitetsprogram, EuroBonus, kan kunderna tjäna bonuspoäng genom att flyga med SAS och/eller andra Star

Alliance-bolag samt genom att handla från kommersiella samarbetspartners, till exempel hyrbils- och kreditkortsföretag.

Enligt IFRIC 13 är tilldelning av lojalitetspoäng att betrakta som en separat identifierbar transaktion vid köp av flygbiljetter. Den del av biljettpriset som allokteras till lojalitetspoängen värderas till verkligt värde och redovisas som en intäkt först i den period som åtagandet uppfylls.

I beloppet för för ianspråktaga avsättningar för 2011 ingår en omvärdering avseende EuroBonus poängskuld om 380 MSEK. Tidigare uppskattningar av verkligt värde per poängkategori justerades ned drivet av fortsatta prisreduceringar, ändrade EuroBonus-regler och uttagsmönster.

Övriga avsättningar

I Övriga avsättningar ingår huvudsakligen underhållskostnader för inhyrda flygplan i enlighet med leasingavtal.

Not 29 Kortfristiga lån

	2012 31 okt	2011 31 dec
Emitterade företagscertifikat	-	-
Checkräkningskredit, utnyttjad del	-	356
Upplupna räntor	86	114
Derivat	324	526
Övrigt	1	1
Summa	411	997

Not 30 Trafikavräkningsskuld

Trafikavräkningsskulden utgörs av sålda fortfarande giltiga outnyttjade biljetter, se Not 1 – Väsentliga redovisningsprinciper, sid 52 – intäktsredovisning.

Den i trafikavräkningsskulden estimerade reserven uppgick på balansdagen till 188 (201) MSEK.

Not 31 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2012 31 okt	2011 31 dec
Semesterlöneskuld	1 413	1 260
Övriga upplupna personalkostnader	236	482
Försäljningsomkostnader	415	364
Luftfartsavgifter	379	262
Hanteringskostnader	210	217
Övriga upplupna kostnader	424	168
Förutbetalda intäkter	124	181
Summa	3 201	2 934

Not 32 Ställda säkerheter

	2012 31 okt	2011 31 dec
<i>Avseende långfristiga skulder:</i>		
Inteckningar i fast egendom	19	121
Inteckningar i flygplan	4 151	3 369
Andelar i dotterföretag	0	0
<i>Avseende depositioner:</i>		
Depositioner och spärrade bankmedel	986	776
Summa avseende långfristiga skulder	5 156	4 266

Utestående skuld per 31 oktober 2012 avseende inteckningar i flygplan är 2 816 (2 597) MSEK.

I posten Andelar i dotterföretag ingår bokfört värde på SAS andelar i av SAS helägda finansieringsstrukturer avseende flygplan. För ytterligare information kring detta hänvisas till Not 12.

	2012 31 okt	2011 31 dec
<i>Avseende kreditfacilitet:</i>		
Inteckningar i fast egendom	67	-
Inteckningar i flygplan	807	-
Inteckningar i reservdelar	745	-
Företagsinteckningar	816	-
Övriga inteckningar	116	-
Spärrade bankmedel	40	-
Summa avseende kreditfacilitet	2 591	-

Totalt utställda säkerheter för långfristiga skulder och en kreditfacilitet är 7 747 (4 266) MSEK.

Not 33 Eventualförpliktelser

	2012 31 okt	2011 31 dec
<i>Garantier avseende</i>		
Utsläppsrätter	68	45
Övrigt	6	9
Summa	74	54

Koncernen är inblandad i diverse andra processer och juridiska förfaranden som har uppstått genom den vardagliga affärsverksamheten. Dessa anspråk relaterar till, men är inte begränsade till, koncernens affärspraxis, personalfrågor och skattefrågor. Tillräckliga avsättningar har redovisats för dessa frågor i enlighet med de sannolika och kvantifierbara förlustriskerna. Vad gäller frågor som inte kräver några avsättningar har bedömningen gjorts, med utgångspunkt i information som finns tillgänglig för närvarande, att dessa inte kommer att ha någon betydande negativ effekt på koncernens finansiella resultat. Rättsprocesser är emellertid oförutsägbara till sin karaktär och även om bedömning skett att de aktuella avsättningarna är tillräckliga och/eller att koncernen har ett tillräckligt försvar i dessa frågor, kan ofördelaktiga resultat ändå uppstå. Detta skulle kunna ha en betydande negativ effekt på koncernens finansiella resultat under kommande redovisningsperioder.

Not 34 Hyresförpliktelser

SAS koncernen har ingått hyresåtaganden enligt följande, med angivande av den totala årshyran för:

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018>
Flygplan	1 667	1 766	1 675	1 450	1 219	2 483
Fastigheter	919	842	759	757	759	3 505
Maskiner och inventarier	17	14	12	9	5	3
Summa	2 603	2 622	2 446	2 216	1 983	5 991

Hyreskontrakt med en årlig hyreskostnad överstigande 0,5 MSEK har medtagits. Den totala hyreskostnaden under räkenskapsåret 2012 uppgick till 2 148 (2 684) MSEK, varav –21 MSEK avsåg variabla avgifter. De variabla avgifterna varierar med olika faktorer som omsättning, konsumentprisindex och kortfristiga marknadsräntor. Under räkenskapsåret 2012 vidareuthyrdes objekt för 296 MSEK. Värdet av framtida fasta avgifter för dessa vidareuthyrda objekt uppgår till 471 MSEK.

SAS koncernen hade vid utgången av räkenskapsåret 2012 totalt 204 flygplan i flygplansflottan, varav 107 inhyrda. Inga sale- and leaseback transaktioner genomfördes under året.

SAS har en köpoption på nio av de fastigheter som hyrs i Danmark och Norge. Hyreskostnaden för dessa fastigheter uppgår för räkenskapsåret 2012/13 till 160 MSEK.

Not 35 Justering för övriga poster som inte ingår i kassaflödet med mera

	2012 Jan–okt	2011 Jan–dec
Resultatandelar i intresseföretag	–32	–28
Utdelningar från intresseföretag	12	3
Aktiverad ränta på förskott till flygplansleverantörer	–5	–4
Resultateffekt vid värdering av finansiella instrument enligt IAS 39	69	–111
Upplösning av valutasäkringar	–	–970
Avsättningar och nedskrivningar	1 221	1 731
Betalning av Cargobot avsett 2010	–	–660
Övrigt	27	0
Summa	1 292	–39

Not 36 Förvärv av dotterföretag

2012 förvärvades dotterföretag innehållande tre flygplatsfastigheter från Airside Properties AB. Företagen avyttrades därefter till Swedavia.

2011 förvärvades inga dotterföretag.

Värdet av förvärvade tillgångar och skulder var enligt förvärvsanalyserna följande:

	2012 Jan–okt	2011 Jan–dec
Anläggningstillgångar	1 279	–
Omsättningstillgångar	–	–
Likvida medel	–	–
Långfristiga skulder	–	–
Kortfristiga skulder	–	–
Summa	1 279	–
Optionsersättning och förtida optionslösen	43	–
Köpeskilling och påverkan på koncernens likvida medel	1 322	–

Not 37 Avyttring av dotterföretag

2012 avyttrades dotterföretag innehållande sex flygplatsfastigheter till Swedavia.

2011 avyttrades inga dotterföretag.

Värdet av sålda tillgångar och skulder var följande:

	2012 Jan–okt	2011 Jan–dec
Immateriella tillgångar	–	–
Materiella anläggningstillgångar	1 427	–
Finansiella anläggningstillgångar	–	–
Omsättningstillgångar	–	–
Kortfristiga fordringar	–	–
Likvida medel	–	–
Långfristiga skulder	–	–
Kortfristiga skulder	–	–
Summa	1 427	–
Realisationsresultat exklusive försäljningskostnader	348	–
Köpeskilling	1 775	–
Försäljningskostnader	–14	–
Påverkan på koncernens likvida medel	1 761	–

Not 38 Likvida medel

	2012 31 okt	2011 31 dec
Kortfristiga placeringar	366	2 834
Kassa och bank	2 423	966
Omklassificerat från innehav av tillgångar för försäljning	–	8
Likvida medel vid periodens slut	2 789	3 808

Upplysning om betalda räntor:

Under året erhållen ränta uppgick till 115 (182) MSEK varav 57 (57) MSEK avser terminspremier för valutaderivat. Under året betald ränta uppgick till 843 (935) MSEK varav 246 (174) MSEK avser terminspremier för valutaderivat.

Not 39 Revisionsarvoden

Följande ersättningar har utgått till revisionsföretag för revisionsuppdrag.

	2012 Jan–okt	2011 Jan–dec
Deloitte		
Revisionsuppdrag	11	12
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	6	9
Skatterådgivning	0	1
Övriga tjänster	4	0
Summa Deloitte	21	22
Andra revisionsföretag		
Revisionsuppdrag	0	0
Summa	21	22

Not 40 Transaktioner med intresseföretag

Intäkter vid försäljning till intresseföretag uppgick till 17 (23) MSEK. Kostnader vid inköp från intresseföretag var 24 (28) MSEK.

Not 41 Segmentrapportering

Koncernens verksamhet styrs och rapporteras per rörelsesegment enligt nedan.

Koncernens verksamhet styrs och rapporteras i två rörelsesegment, Scandinavian Airlines och Widerøe. Scandinavian Airlines omfattar verksamheten i konsortiet Scandinavian Airlines System samt SAS Cargo och

Blue1. Widerøe är ett självständigt flygbolag med bas i Norge. Från det första kvartalet 2012 redovisas Blue1 i segmentet Scandinavian Airlines, jämförelsetalen är omräknade.

Övriga verksamheter omfattar moderföretaget SAS AB (koncernfunktioner) samt övriga ej rapporterbara segment.

	Scandinavian Airlines		Widerøe		Avstämning Övrigt		Elimineringar		SAS koncernen	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec
Externa intäkter	32 753	37 659	3 231	3 751	2	2	0	0	35 986	41 412
Försäljning mellan segment	395	405	42	24	6	10	-443	-439	0	0
Intäkter	33 148	38 064	3 273	3 775	8	12	-443	-439	35 986	41 412
Personalkostnader	-10 262	-11 786	-1 234	-1 337	-88	31	0	0	-11 584	-13 092
Övriga rörelsekostnader	-20 747	-22 027	-1 593	-1 734	-119	-332	354	352	-22 105	-23 741
Leasingkostnader flygplan	-1 311	-1 524	-120	-123	0	-	89	87	-1 342	-1 560
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 296	-2 265	-129	-146	-1	-2	0	0	-1 426	-2 413
Resultatandelar i intresseföretag	4	4	0	0	28	24	0	0	32	28
Realisationsresultat	-257	12	10	0	400	0	0	0	153	12
Rörelseresultat	-721	478	207	435	228	-267	0	0	-286	646
Avstämning mot periodens resultat: Resultat från andra värdepappers- innehav									0	-1 469
Finansiella poster, netto									-959	-806
Skatt									260	-58
Årets resultat									-985	-1 687

Geografisk uppdelning

	Inrikes		Intraskandinavien		Europa		Interkontinentalt		Total	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec
Passagerarintäkter	8 917	10 292	2 928	3 453	10 089	11 340	5 064	5 412	26 998	30 497
Frakt- och postintäkter	82	58	18	48	69	119	961	1 224	1 130	1 449
Charterintäkter	35	57	5	13	1 686	1 798	0	4	1 726	1 872
Övriga trafikintäkter	646	719	241	232	687	783	380	397	1 954	2 131
Totala trafikintäkter	9 680	11 126	3 192	3 746	12 531	14 040	6 405	7 037	31 808	35 949

	Danmark		Norge		Sverige		Europa		Övrigt		Total	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec
Övriga rörelseintäkter	676	867	1 816	2 074	832	1 105	571	991	283	426	4 178	5 463

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

	Danmark		Norge		Sverige		Europa		Övrigt		Ej fördelat		Total	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec	Jan-okt	Jan-dec
Tillgångar ¹	1 067	1 062	1 596	1 522	4 138	10 530	647	397	167	58	11 956	6 588	19 571	20 157
Årets investeringar	58	12	56	59	608	838	22	60	4	1	525	1 071	1 273	2 041

¹) Flygplan och reservdelar är ej fördelade, se Not 1, Väsentliga redovisningsprinciper – Segmentrapportering, sid 50.

Under 2012 och 2011 fanns ingen enskild kund som stod för mer än 10% av koncernens intäkter.

Not 42 Dotterföretag i SAS koncernen

	Säte	Organisations-nummer	Antal ägda aktier	Ägarandel	Bokfört värde 31 oktober 2012	Andeleget kapital 31 oktober 2012	Bokfört värde 31 december 2011
<i>Ägda av SAS AB:</i>							
SAS Sverige AB	Sigtuna	556042-5414	70 500 000	100	737	1 042	737
SAS Norge AS	Bærum	811176702	47 000 000	100	628	2 474	628
SAS Danmark A/S	Köpenhamn	56994912	47 000 000	100	571	799	571
Widerøes Flyveselskap AS	Bodø	917330557	364 196	100	1 440	664	1 440
SAS Individual Holding AB	Stockholm	556063-8255	610 000	100	756	752	756
SAS Tech AB	Stockholm	556137-6764	940 000	100	1 150	2 246	1 150
Nordair A/S	Tårnby	24176711	10 000	100	0	-74	0
Linjeflyg AB	Sigtuna	556062-8454	2 000 000	100	237	245	237
OY Nordair Ab	Vantaa	525.232	150	100	71	-136	671
SAS Revenue Information Services A/S ¹	Tårnby	28098766			-	-	16
Övriga					0	69	0
					5 590	8 081	6 206
<i>Ägt av SAS Danmark A/S, SAS Norge AS, SAS Sverige AB:</i>							
SAS konsortiet	Stockholm	902001-7720	-	100	4 345	4 345	5 280
<i>Ägda av SAS konsortiet:</i>							
SAS Scandinavian Airlines Norge AS	Bærum	962308449	150 000	100	951	736	951
SAS Scandinavian Airlines Danmark A/S ¹	Tårnby	10156858			-	-	1 370
SAS Scandinavian Airlines Sverige AB	Sigtuna	556235-5908	710 000	100	810	818	810
Linjeflyg Leasing HB	Sigtuna	916644-1080	-	79	391	391	324
Cherrydean Ltd	Dublin	310983	12 633 198	100	53	50	53
SAS Capital B.V.	Rotterdam	167071	501	100	8	70	8
SAS Ground Services Sweden AB	Stockholm	556657-7374	101 000	100	300	232	300
SAS Ground Services Norway AS	Oslo	986978364	12 100	100	552	275	552
SAS Ground Services Denmark A/S ¹	Köpenhamn	27723454			-	-	111
URIS Ltd	Dublin	316438	1 620 000	100	3	4	3
Övriga					2	-	3
					3 070	2 576	4 485
<i>Ägt av Nordair A/S:</i>							
SAS Cargo Group A/S	Tårnby	25736443	200 500	100	0	-459	0
<i>Ägda av SAS Individual Holdings AB:</i>							
RASN A/S	Köpenhamn	24202941	500	100	1	0	1
Spirit Air Cargo Handling Group AB	Stockholm	556690-7076	11 000	100	63	65	63
SAS Accounting Services Denmark A/S ¹	Köpenhamn	27 931 693			-	-	0
SAS Human Resources Denmark A/S ¹	Köpenhamn	27 931 766			-	-	6
SAS Human Resources Norway AS ²	Bærum	987 331 992			-	-	10
					64	65	80
<i>Ägt av Uris Ltd:</i>							
Commercial Aviation Leasing Limited	Dublin	30 8550	1 612 747	6	5	5	5
<i>Ägt av Cherrydean Limited:</i>							
Commercial Aviation Leasing Limited	Dublin	30 8550	25 266 373	94	78	78	81

1) Bolagen har fusionerats med SAS Danmark A/S under räkenskapsåret 2012.

2) Bolaget har likviderats under räkenskapsåret 2012.

Not 43 Väsentliga händelser efter balansdagen

Styrelsen beslutar att förutsättningarna finns för genomförandet av 4XNG planen. Kreditfacilitet om 3,5 miljarder SEK ställs till förfogande.

- Åtgärder med årlig positiv resultat effekt om cirka 3 miljarder SEK; nya kollektivavtal med bland annat förändrade pensionsvillkor på plats.
- De nya pensionsordningarna reducerar den negativa effekten på eget kapital på grund av förändrade redovisningsregler för pensioner med cirka 3,4 miljarder SEK.
- Avyttring av tillgångar med likviditetseffekt om cirka 3 miljarder SEK.

SAS öppnar 45 nya linjer under 2013.

SAS styrelse sänker arvodet med 30% från 5 november 2012.

SAS AB, moderföretag

Resultaträkning

MSEK	Not	2012 Jan–okt	2011 Jan–dec
Intäkter		16	19
Personalkostnader	1	-96	-123
Övriga rörelsekostnader		-68	-254
Avskrivningar		0	0
Rörelseresultat		-148	-358
Resultat från andelar i koncernföretag	2	28	-894
Resultat från andra värdepappersinnehav	2	-	13
Nedskrivning av fordran		-	-1 395
Ränteintäkter och liknande resultatposter		219	350
Räntekostnader och liknande resultatposter		-294	-271
Valutakursdifferenser		21	1
Resultat före bokslutsdisposition och skatt		-174	-2 554
Bokslutsdisposition		20	-
Skatt	3	34	49
Årets resultat		-120	-2 505

Moderföretaget redovisar inga poster i övrigt totalresultat för 2012 respektive 2011. Årets resultat för moderföretaget utgör därmed även bolagets totalresultat.

Balansräkning

TILLGÅNGAR, MSEK	Not	2012 31 okt	2011 31 dec
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	4	0	0
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i dotterföretag	5	5 590	6 206
Andra värdepappersinnehav	6	2	2
Uppskjuten skattefordran	3	725	691
Andra långfristiga fordringar		34	-
Summa anläggningstillgångar		6 351	6 899
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		0	0
Fordringar på koncernföretag		7 053	8 115
Övriga fordringar		26	249
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		0	0
		7 079	8 364
Kassa och bank		0	0
Summa omsättningstillgångar		7 079	8 364
SUMMA TILLGÅNGAR		13 430	15 263

EGET KAPITAL OCH SKULDER, MSEK	Not	2012 31 okt	2011 31 dec
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		6 612	6 612
Reservfond		473	473
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		3 666	6 171
Årets resultat		-120	-2 505
Summa eget kapital		10 631	10 751
Långfristiga skulder			
Konvertibelt lån	7	1 491	1 453
Långfristiga skulder till koncernföretag		1 082	2 810
Övriga skulder		4	2
Summa långfristiga skulder		2 577	4 265
Kortfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag		6	10
Leverantörsskulder		7	8
Övriga skulder		189	207
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		20	22
Summa kortfristiga skulder		222	247
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		13 430	15 263
Ställda säkerheter			
Ställda panter	8	1 440	-
Eventualförpliktelser	9	119	124

Förändring i eget kapital

MSEK	Aktiekapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Eget kapital 31 december 2010	6 612	473	6 171	13 256
Årets resultat			-2 505	-2 505
Eget kapital 31 december 2011	6 612	473	3 666	10 751
Årets resultat			-120	-120
Eget kapital 31 oktober 2012	6 612	473	3 546	10 631

Antal aktier 329 000 000 (329 000 000). Kvotvärde 20,1 (20,1). Varje aktie berättigar till en röst och samtliga aktier äger lika rätt till andel i företagets tillgångar och vinst.

Ingen utspädning har skett under året.

Kassaflödesanalys

MSEK	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec
Den löpande verksamheten		
Resultat före bokslutsdisposition och skatt	-174	-2 554
Avskrivningar	0	0
Resultat vid försäljning av aktier m.m.	0	0
Nedskrivning av aktier	613	894
Anteiciperad utdelning	-600	-
Nedskrivning av fordringar	-	1 367
Avsättning	50	-
Justering för övriga poster som inte ingår i kassaflödet	38	45
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	-73	-248
<i>Förändring av:</i>		
Rörelsefordringar	19	-19
Rörelseskulder	53	94
Kassaflöde från förändringar av rörelsekapital	72	75
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-1	-173
Investeringsverksamheten		
Investering i koncernföretag	-	-1 493
Avyttring av koncernföretag	3	79
Avyttring av inventarier	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	3	-1 414
Finansieringsverksamheten		
Kortfristiga placeringar	1 749	1 163
Förändring av långfristiga skulder	-1 728	390
Förändring av kortfristiga skulder	-23	33
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2	1 586
Årets kassaflöde	0	-1
Likvida medel vid årets början	0	1
Likvida medel vid periodens slut	0	0

Upplysning om betalda räntor:

Under året erhållen ränta uppgick till 181 (291) MSEK. Under året betald ränta uppgick till 161 (226) MSEK.

Not 1 Antal anställda, löner, andra ersättningar och sociala kostnader

Medelantalet anställda uppgick till 44 (45) personer. Fördelningen av medelantal anställda per land framgår av nedanstående tabell.

	2012 Jan-okt		2011 Jan-dec	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Danmark	4	6	4	6
Sverige	18	16	19	16
Totalt	22	22	23	22
Totalt män och kvinnor	44		45	

För löner, ersättningar och sociala avgifter samt ersättning till styrelse, VD och övriga ledande befattningshavare i SAS AB hänvisas till SAS koncernens Not 3, Personalkostnader sid 54–56.

Not 2 Resultat från finansiella poster

	Resultat från andelar i koncernföretag		Resultat från andra värdepappersinnehav	
	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec
Utdelning	41	-	-	13
Anteciperad utdelning	600	-	-	-
Realisationsresultat vid försäljning av aktier och andra andelar	0	0	-	-
Nedskrivning av aktier	-613	-894	-	-
Summa	28	-894	-	13

Not 3 Skatt

	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec
Aktuell skatt	-	-
Uppskjuten skatt	34	49
Summa skatt	34	49
Uppskjuten skattefordran		
Skattemässiga underskottsavdrag	691	642
Uppskjuten skatt	34	49
Utgående skattefordran	725	691

Not 4 Materiella anläggningstillgångar

	2012 31 okt	2011 31 dec
Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	1	3
Utrangering/försäljning	-1	-2
Periodens anskaffningar	0	0
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	0	1
Ingående avskrivningar	-1	-3
Utrangering/försäljning	1	2
Periodens avskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	-1
Bokfört värde	0	0

Not 5 Andelar i dotterföretag

Se SAS koncernens Not 42 – Dotterföretag i SAS koncernen, sid 75.

Not 6 Andra värdepappersinnehav

	2012 31 okt	2011 31 dec
Incorporate Cell Company	2	2
Summa	2	2

Not 7 Konvertibelt lån

Under 2010 emitterades ett konvertibelt skuldebrev om 1 600 MSEK som löper på 5 år. Värdet på skuld- respektive eget kapitalandel avseende det konvertibla lånet har på balansdagen fastställts till 1 491 (1 453) MSEK respektive 109 (147) MSEK. Vid utställandedagen var dessa värden 1 374 MSEK respektive 226 MSEK. Lånets konverteringskurs är 46,50 och är konverteringsbart var tredje månad samt har en räntesats på 7,5%.

Lånet kategoriseras som andra skulder vilket innebär redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Not 8 Ställda panter

	2012 31 okt	2011 31 dec
Ställd pant Widerøe Flyveselskap AS	1 440	-
Summa	1 440	-

Not 9 Eventualförpliktelser

SAS AB har med effekt från 31 december 2003 förbundit sig att såsom för egen skuld garantera SAS konsortiets nuvarande och framtida räntebärande förpliktelser, leasingåtaganden och andra finansiella förpliktelser (så kallad "Irrevocable undertaking").

	2012 31 okt	2011 31 dec
Övriga eventualförpliktelser till förmån för:		
Blue1	119	124
Summa	119	124

Not 10 Arvoden till revisionsföretag

	2012 Jan-okt	2011 Jan-dec
Arvoden till Deloitte har utgått enligt nedan:		
Revisionsuppdrag	4	4
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	5	6
Skatterådgivning	0	0
Summa	9	10

Bolagsstyrning

Bolagsstyrningsrapport

SAS AB, moderföretag i SAS koncernen, är ett svenskt publikt aktiebolag med säte i Stockholm. SAS AB är sedan juli 2001 noterat på NASDAQ OMX Stockholm med sekundärnoteringar i Köpenhamn och Oslo. Stockholmsbörsen införde under 2005 svensk kod för bolagsstyrning (Koden) som del i noteringsavtalet. SAS AB har sedan dess följt Koden i dess olika versioner. Bolagsstyrning handlar om att styra bolag på ett sådant sätt att de uppfyller ägarnas krav på avkastning på det investerade kapitalet och därigenom bidrar till samhällsekonomins effektivitet och tillväxt. Målsättningen med bolagsstyrningen är att SAS ska ha en effektiv styrning och kontroll av verksamheten i kombination med god transparens, tydlighet och god affärsetik.

Denna bolagsstyrningsrapport avseende räkenskapsåret 2012 har upprättats enligt årsredovisningslagen och Kodens bestämmelser baserat på den revidering av Koden som utkom i februari 2010.

Inga väsentliga förändringar avseende bolagsstyrning har skett i förhållande till föregående års rapport.

Legala regelverk för SAS koncernen

Bolagsstyrningen i SAS koncernen baseras på svensk lagstiftning, bolagsordningen, Koden och NASDAQ OMX Stockholms regelverk för emittenter samt andra tillämpliga regler och rekommendationer utgivna av relevanta svenska och internationella organisationer.

I enlighet med NASDAQ OMX Stockholms regelverk har SAS koncernen framtagit en informations-/IR-policy, med avsikt att säkerställa en god informationsgivning till kapitalmarknaden. Informations-/IR-policyn uppdaterades under 2012. Syftet med uppdateringen var att förtydliga och förbättra hantering av rykten i media.

Avvikelse från Koden

SAS koncernen har sedan införandet av Koden följt Koden förutom i följande avseenden: SAS håller bolagsstämman på svenska, norska och danska, vilket avviker mot kodbestämmelsen 1.5.

Förklaring till avvikelse: bolagsordningen för SAS AB anger att språket på bolagsstämma ska vara svenska, danska eller norska samt, om styrelsen så bestämmer, även annat språk. Bakgrunden till att bolagsstämman avhålls på de tre skandinaviska språken är SAS koncernens starka skandinaviska karaktär med flest antal aktieägare i Danmark, en ledning och styrelse som består av personer från samtliga tre skandinaviska länder och ett system med deltagande i bolagsstämman på distans från Köpenhamn och Oslo. Stämmoförhandlingarna i SAS AB hålls huvudsakligen på svenska och stämmomaterial finns tillgängligt på svenska. Styrelsen anser mot denna bakgrund att vart och ett av de skandinaviska språken fritt kan användas vid bolagsstämman i bolaget med beaktande av de tre skandinaviska språkens stora likhet.

Under 2012 har Deloitte ej genomfört en granskning av delårsrapporten per 30 september (hard-close). Förklaring till avvikelse från kodbestämmelsen 7.6: SAS har enligt beslut på årsstämman 2012 ändrat räkenskapsår till 1 november–31 oktober, vilket har medfört ett förkortat räkenskapsår under 2012 (januari–oktober).

Bolagsstämma

På bolagsstämman i SAS AB, som är bolagets högsta beslutande organ, motsvarar en aktie en röst utan begränsningar i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid en bolagsstämma.

Bolagsstämma kan avhållas i Stockholm eller i Sigtuna. Enligt bestämmelse i bolagets bolagsordning kan aktieägare också delta i bolagsstämma från lokal i Köpenhamn och Oslo via telekommunikation. Oavsett lokal har alla aktieägare samma rättigheter, inklusive rösträtt.

Kallelse till årsstämma utfärdas tidigast sex och senast fyra veckor före stämman. Kallelsen utfärdas genom annonser i dagstidningar i Sverige, Danmark och Norge och offentliggörs i pressmeddelande och publiceras på bolagets hemsida. Bolaget skickar kallelsen med e-post till de aktieägare som begär det via Shareholder Service på bolagets hemsida www.sasgroup.net.

En sammanställning av de största aktieägarna i SAS AB återfinns i årsredovisningen på sida 90. Bolagsordningen innehåller inga särskilda bestämmelser om tillsättande och entledigande av styrelseledamöter eller om ändring av bolagsordningen. För närvarande finns inga av bolagsstämman lämnade bemyndiganden till styrelsen att besluta att bolaget ska ge ut nya aktier eller förvärva egna aktier.

Valberedningen

Valberedningen utses av årsstämman med uppgift att bereda stämmans beslut i val- och arvodesfrågor samt procedurfrågor för nästkommande valberedning. Valberedningens ledamöter ska, oavsett hur de utsetts, tillvarata samtliga aktieägares intresse. I samband med årsstämman 2012 antogs en instruktion till Valberedningen. Inför årsstämman 2013 har valberedningen som uppgift att lämna förslag avseende val av ordförande vid årsstämma, antalet styrelseledamöter och arvode till styrelsen, uppdelat mellan ordförande, vice ordförande, övriga ledamöter och eventuell ersättning för arbete i styrelseutskotten, val av styrelseledamöter och styrelseordförande, val av revisor, arvode till Bolagets revisor och valberedning inför årsstämma 2014.

Valberedning, 6 protokollförda möten

Jonas Iversen, Finansdepartementet, för svenska staten.
Peter Brixen, Danska Finansministeriet
Knut J. Utvik, Norska Närings- och handelsdepartementet
Peter Wallenberg Jr, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse
Karsten Billoft, Danmarks Nationalbank
Anders Rydin, SEB Fonder (t.o.m. december 2012)¹

¹) I december 2012 ställde Anders Rydin sin plats till förfogande till följd av SEB Fonders väsentligt minskade aktieägarandel i SAS AB. Valberedningen gjorde dock bedömningen att den kan fullgöra sitt uppdrag i enlighet med sin instruktion även efter Anders Rydins avgång.

Valberedningen har utvärderat styrelsens arbete, kompetens och sammansättning. Styrelseordföranden har en nära dialog med valberedningen och resultatet av styrelsens utvärdering hålls tillgängligt för valberedningen. Minst ett möte med styrelseordföranden och koncernchefen genomförs innan valberedningen lämnar sitt förslag till årsstämma. Valberedningens förslag offentliggörs i kallelsen till årsstämman, på bolagets hemsida och vid årsstämman. Ledamöterna har inte av SAS erhållit arvode eller ersättning för sitt arbete i valberedningen. Valberedningen kan belasta SAS med skäliga kostnader för rekryteringskonsulter eller andra externa kostnader som erfordras för att valberedningen skall kunna fullgöra sitt uppdrag.

Styrelsen

Bolagsordningen anger att styrelsen ska ha sex till åtta bolagsstämmovalda ledamöter. Styrelsen har under året bestått av sju bolagsstämmovalda ledamöter, utan suppleanter, samt tre arbetstagarrepresentanter med vardera två personliga suppleanter. Arvodet till arbetstagarrepresentanterna framgår av tabellen nedan. Arbetstagarledamöterna utses av SAS koncernens arbetstagargrupper i Danmark, Norge och Sverige enligt lag och särskilt avtal. Suppleanterna deltar vid styrelsens sammanträden om ordinarie ledamot har förfall. Med undantag för arbetstagarrepresentanterna är ingen styrelseledamot anställd i SAS AB eller annat bolag i SAS koncernen. Utöver arbetstagarrepresentanterna deltar enligt särskilt beslut av styrelsen en representant för SAS-piloternas organisation som observatör i styrelsen.

De bolagsstämmovalda ledamöterna utses för tiden fram till slutet av nästa årsstämma i enlighet med Koden. Någon regel om längsta tid som ledamot kan ingå i styrelsen finns inte. Styrelseledamöternas erfarenhet och eventuella beroendeförhållanden till bolagets ägare med mera framgår på sid 84–85.

Ledamöternas medelålder är 59 år och två av de sju bolagsstämmovalda ledamöterna är kvinnor. Samtliga bolagsstämmovalda ledamöter anses av valberedningen vara oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledning, medan en ledamot inte bedöms vara oberoende i förhållandet till bolagets större aktieägare. SAS AB uppfyller de krav som Koden uppställer avseende styrelsens oberoende i förhållande till bolaget, bolagsledningen respektive bolagets större aktieägare.

Styrelsens arbete

Styrelsens arbete styrs av den svenska aktiebolagslagen, bolagsordningen, Kodens och den av styrelsen årligen fastställda arbetsordningen. Arbetet i styrelsen följer en plan som bland annat ska säkerställa att styrelsen får all erforderlig information. Arbetsordningen beskriver fördelningen av styrelsens arbete dels mellan styrelsen och dess utskott, dels mellan styrelsen, dess ordförande och VD. Arbetsordningen innehåller också bestämmelser som ska säkerställa styrelsens behov av fortlöpande information och ekonomisk rapportering samt instruktioner för verkställande direktören och bolagets styrelseutskott.

Under januari–oktober 2012 avhöll styrelsen 12 styrelsemöten.

Ledande befattningshavare i bolaget har deltagit i styrelsens sammanträden såsom föredragande och bolagets chefsjurist har varit styrelsens sekreterare. Vid styrelsemötena har styrelsen behandlat de fasta punkter som förelagat vid respektive sammanträde, såsom affärs- och marknadsläge, ekonomisk rapportering och uppföljning, finansiell ställning samt investeringar. Styrelsen har dessutom behandlat hållbarhetsrelaterad information av väsentlig betydelse.

För att effektivisera och fördjupa styrelsens arbete finns två utskott, ersättningsutskott och revisionsutskott, vars ledamöter utses av styrelsen. Huvuduppgiften för utskotten är att förbereda ärenden för styrelsens beslut. Utskotten innebär ingen delegering av styrelsens rättsliga ansvar. Rapportering till styrelsen av frågor som behandlas vid utskottens möten sker antingen skriftligen eller muntligen vid efterföljande styrelsesammanträde. Arbetet i respektive utskott följer en skriftlig instruktion och arbetsordning, fastställd av styrelsen. SAS koncernens chefsjurist tjänstgör som sekreterare i utskotten. Protokoll från utskottssammanträdena tillställs samtliga styrelseledamöter. Ersättning för arbete i styrelseutskott fastställs av årsstämman.

Utfall januari–oktober 2012 bokförda arvoden till arbetstagsuppleanter

Christian Anderström	6 000 SEK
Sven Cahier	6 000 SEK
Bo Nielsen	6 000 SEK
Trygve Skogseide	4 000 SEK
Rune Thuv	-
Per Weile	6 000 SEK ¹
Asbjörn Wikestad	6 000 SEK

1) Därutöver utbetalades 3 000 SEK avseende 2011.

Ersättningsutskottet

Ersättningar och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare ska utformas med syfte att säkerställa bolagets tillgång till befattningshavare med den kompetens bolaget behöver till för bolaget anpassade kostnader och så att de får för verksamheten avsedda effekter.

Ersättningsutskottet, 2 protokollförda möten

	Deltagit vid antal möten
Fritz H. Schur (ordförande)	2
Jacob Wallenberg	2
Dag Mejdell	2

SAS koncernens ersättningsutskott följer Kodens anvisningar. Kodens anger bland annat att ledamöterna i ersättningsutskottet ska vara oberoende mot bolaget eller bolagsledningen. Fritz H. Schur och Jacob Wallenberg är oberoende i förhållande till bolaget, bolagsledningen samt till större aktieägare. Till följd av sin position som VD och koncernchef i det av norska staten helägda Posten Norge AS anses inte Dag Mejdell vara oberoende i förhållande till större aktieägare. Ersättningsutskottet förbereder förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor för godkännande på årsstämman.

Revisionsutskottet och finansiell rapportering

Revisionsutskottet svarar för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets finansiella rapportering. Kvalitetssäkringen sker genom att utskottet behandlar kritiska redovisningsfrågor och de finansiella rapporter, som bolaget lämnar. Frågor som utskottet behandlar är intern kontroll, regellefterlevnad, osäkerhet i redovisade värden, händelser efter balansdagen, ändringar i uppskattningar och bedömningar, finansiella och legala risker, misstänkta och konstaterade oegentligheter samt andra förhållanden som påverkar bolagets finansiella rapportering. Bolagets externa revisor deltar i alla revisionsutskottets möten. Styrelsen granskar och godkänner bolagets bokslutskommuniké och delårsrapporter.

Revisionsutskottet ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, övervaka bolagets finansiella rapportering inklusive revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, granska och övervaka revisorns opartiskhet och självständighet och därvid särskilt uppmärksamma om revisorn tillhandahåller bolaget andra tjänster än revisionstjänster, och biträda vid upprättandet av förslag till bolagsstämmans beslut om revisorsval och revisionsarvode.

Närvarofrekvens styrelsemöten januari–oktober 2012

	24/1	1/2	7/2	14/3 ¹	19/4	2/5 ²	7–8/6	7/8	20/9	12/10	23/10	28/10
Fritz H. Schur, ordförande	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Jacob Wallenberg, vice ordförande	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●
Monica Caneman, ledamot	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●
Jens Erik Christensen, ledamot	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Dag Mejdell, ledamot	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Gry Mølleskog, ledamot	●	●	●	○	●	●	●	●	●	●	○	●
Timo Peltola, ledamot	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Ulla Grøntvedt, arbetstagarrepresentant	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Anna-Lena Gustafsson, arbetstagarrepresentant	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Elisabeth Goffeng, arbetstagarrepresentant	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

● Närvarat ○ Ej närvarat

1) Ett per capsulam möte hölls även den 14 mars 2012.

2) Mötet den 2 maj 2012 var även ett konstituerande möte.

Revisionsutskottet, 3 protokollförda möten

	Deltagit vid antal möten
Timo Peltola (ordförande)	3
Jens Erik Christensen	3
Monica Caneman	3

Samtliga ledamöter av revisionsutskottet är oberoende i förhållande till SAS koncernen, bolagsledningen och aktieägarna i enlighet med Koden. I utskottets sammanträden deltar, utöver utskottssekreteraren, SAS koncernchef, SAS koncernens CFO, bolagets externa revisor samt chefen för den interna revisionen.

Revisorer

Revisorer utses av årsstämman med uppgiften att granska bolagets finansiella rapportering samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av bolaget. Val av revisor genomfördes vid årsstämman 2009, då Deloitte AB omvaldes till revisor för tiden in till slutet av årsstämman 2013. Huvudansvarig revisor är Jan Palmqvist (född 1962), som under 2011 tog över revisionsuppdraget för Deloitte. Vid sidan av SAS har han revisionsuppdrag för bland annat AFA Försäkring, Nordisk Renting och Länsförsäkringar Stockholm. Den huvudansvariga revisorn har vid tre tillfällen för räkenskapsåret 2012 träffat styrelsen och presenterat upplägget för revisionsarbetet, redovisat sina iakttagelser från revisionen av årsboks slutet, samt utvärderingen av den interna kontrollen.

Då SAS under 2012 har ett förkortat räkenskapsår har någon granskning av delårsrapporten per 30 september (hard-close) ej genomförts.

Styrelsen har under räkenskapsåret vid ett tillfälle träffat bolagets revisor utan närvaro av VD eller annan person från bolagsledningen. Deloitte avger revisionsberättelse avseende SAS AB, koncernen och en övervägande majoritet av dotterbolagen. Under de sju senaste åren har Deloitte utöver revisionsarbetet utfört tjänster för bolag i SAS koncernen avseende rådgivning inom områden som är förknippade med revisionen, till ett sammanlagt fakturerat belopp om 117 MSEK, varav 10 MSEK avser räkenskapsåret 2012. Revisorn erhåller arvode för sitt arbete i enlighet med beslut på årsstämman. För information om arvoden till revisorn under 2012, se Not 39.

Verkställande direktören och koncernledning

Styrelsen utser VD i SAS AB, som tillika är koncernchef. Styrelsen har delegerat det operativa ansvaret för bolagets och koncernens förvaltning till VD. En instruktion avseende arbetsfördelningen mellan styrelse och VD beslutas årligen av styrelsen som också årligen utvärderar VDs arbete. I styrelsens instruktioner för VD framgår närmare föreskrifter angående VDs befogenheter och förpliktelser. Koncernledningen bestod större delen av 2012 av åtta medlemmar inklusive VD. Koncernledningens sammansättning, se sid 86.

VD har ett nära samarbete och informationsutbyte med ordföranden samt regelbundna möten avseende koncernens verksamhet och utveckling samt för planeringen av styrelsesammanträdena. För att möjliggöra för styrelsen att fortlöpande följa och kontrollera koncernens ekonomiska ställning förser VD styrelsen med månadsrapporter.

Koncernledningen är inte ett bolagsorgan i svensk aktiebolsagsrättslig mening och har som kollegialt ledningsorgan inte något på lag grundat ansvar i förhållande till styrelse och aktieägare. Det är enbart VD som rapporterar till styrelsen. Koncernledningen har normalt protokollförda möten varje vecka. Dessa möten leds av VD, som fattar beslut efter samråd med koncernledningens övriga medlemmar.

Koncernens övergripande affärsområden som inte är separata juridiska enheter styrs av koncernledningen, genom respektive affärsområdes representant. Till grund för koncernledningens styrning och kontroll av verksamheten finns riktlinjer och policies avseende finansiell styrning och uppföljning, kommunikationsfrågor, HR, juridiska frågor, koncernens varumärken, affäretik samt miljöfrågor.

Principer för ersättning och övriga anställningsvillkor för bolagsledningen

Principer för ersättning till bolagsledningen utarbetas och presenteras av

ersättningsutskottet för styrelsen som förelägger årsstämman förslag till sådana principer för godkännande. För 2012 fastställde årsstämman ersättningsprinciper och övriga anställningsvillkor till ledande befattningshavare. Ersättningsprinciperna för 2012 har varit oförändrade jämfört med vad som gällde för 2011, med undantag för en sänkning av den maximala pensionspremien från 35% till 30%. Ingen rörlig ersättning ska enligt årsstämmans beslut utgå till ledande befattningshavare och inga aktierelaterade incitamentsprogram finns i SAS koncernen. Styrelsen har ansett att det föreligger särskilda skäl att avvika från ersättningsprinciperna i ett avseende i det att styrelsen beslutat att möjliggöra att rörlig lön utgår till den ledande befattningshavare som ansvarar för Sales & Marketing, se Not 3 sid 55.

Sedan tidigare ingångna avtal med några befattningshavare innehållande delvis avvikande villkor för pension, uppsägning och avgångsvederlag gäller till dess de upphör eller omförhandlas.

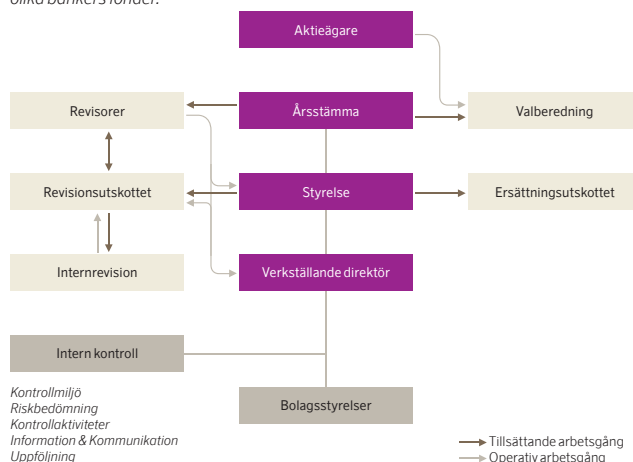
Den sammanlagda ersättningen bör vara marknadsmässig och konkurrenskraftig samt stå i relation till ansvar och befogenheter. Ersättningen ska utgöras av fast lön, övriga förmåner samt pension.

Ersättning till ledande befattningshavare ska utgöras av en fast årlig grundlön. Den fasta lönen ska återspegla de krav som ställs på befattningen avseende kompetens, ansvar, komplexitet och på vilket sätt den bidrar till att uppnå affärsmålen. Den fasta lönen ska också återspegla den prestation som befattningshavaren nått och således vara individuell och differentierad. Övriga förmåner, som bland annat kan omfatta bilförmån och sjukvårdsförsäkring, ska vara marknadsmässiga och endast utgöra en begränsad del av den sammanlagda ersättningen. Pensionsförmånerna ska vara avgiftsbestämda och premierna ska inte överstiga 30% av den fasta årslönen.

Ersättning till VD ska beslutas inom ramen för godkända principer av styrelsen i SAS AB efter beredning och rekommendation av det av styrelsen inrättade ersättningsutskottet. Ersättning till övriga koncernledningsmedlemmar ska beslutas av VD inom ramen för godkända ersättningsprinciper och efter avstämning med ersättningsutskottet. De fullständiga riktlinjerna finns tillgängliga på bolagets hemsida. För detaljerade upplysningar om styrelsens, VDs och ledande befattningshavares ersättningar och förmåner under 2012 se Not 3 sid 56.

Corporate Governance, styrningsstruktur

SAS koncernen hade 64 268 aktieägare per den 31 oktober 2012. De största aktieägarna är de tre skandinaviska staterna. Största privata aktieägare är Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, Försäkringsaktiebolaget Avanza Pension, A.H. Värdepapper AB, Unionen samt olika bankers fonder.

På årsstämman 2012 beslutade arvoden

Namn	Nationalitet	Oberoende	Styrelse	Revisionsutskott	Ersättningsutskott	Totalt, TSEK
Fritz H. Schur	DK	Ja	585		70	655
Jacob Wallenberg	SE	Ja	390		25	415
Dag Mejdell	NO	Nej ¹	345		25	370
Monica Caneman	SE	Ja	295	45		340
Jens Erik Christensen	DK	Ja	295	45		340
Gry Mølleskog	NO	Ja	295			295
Timo Peltola	FI	Ja	295	95		390
Elisabeth Goffeng	NO	–	295			295
Ulla Gröntvedt	SV	–	295			295
Anna-Lena Gustafsson	SV	–	295			295
Totalt			3 385	185	120	3 690

1) Dag Mejdell anses inte oberoende i förhållande till större aktieägare (men oberoende i förhållande till SAS och och bolagsledningen).

Som en del av SAS koncernens 4Excellence Next Generation plan minskade samtliga styrelseledamöter den 5 november 2012 på eget initiativ sina av årsstämman fastställda styrelsearvoden med 30%.

Årsstämma

SAS koncernens årsstämma äger rum den 20 mars 2013, kl 14.00 i

Köpenhamn: Park Inn by Radisson Copenhagen Airport, Engvej 171

Stockholm-Arlanda: Clarion Hotel Arlanda Airport

Oslo: Radisson Blu Nydalen, Nydalsveien 33

Allmän information

För att underlätta för aktieägare i Danmark och Norge att delta i bolagsstämman kan de delta från Köpenhamn och Oslo via telekommunikation. Aktieägare som deltar på detta sätt

har samma rättigheter som de aktieägare som deltar i stämman i Stockholm eller Sigtuna. De kan delta, yttra sig och rösta i samma stund som aktieägarna på plats i Stockholm eller Sigtuna. Detta innebär att stämman i praktiken äger rum på tre platser samtidigt.

Delta på årsstämman

Aktieägare som önskar att delta på årsstämman måste meddela detta i förväg. Detaljer om anmälningsförfarandet publiceras i kallelsen till årsstämman.

Förslag eller frågor till kallelsen till årsstämman

Aktieägare som önskar att ta upp en specifik fråga eller har ett förslag i kallelsen till årsstämman kan göra det.

Ärende i kallelsen

• Sista dag för att ta emot ärende för att tas upp i kallelsen: 30 januari 2013

Utskick av kallelsen och anmälan

• Kallelsen sänds ut i februari 2013.
• Sista anmälningsdag: 14 mars 2013 i Sverige och 13 mars 2013 i Norge och Danmark

Avstämningsdag

• 14 mars 2013

Utskick av deltagarkort

• 14 och 15 mars 2013

Årsstämman

• 20 mars 2013

Intern kontroll – finansiell rapportering

SAS koncernen tillämpar COSO, ett internationellt vedertaget ramverk för intern kontroll, för att beskriva och utvärdera koncernens kontrollstruktur. COSO:s vägledning innehåller sammanlagt 20 principer fördelade på fem områden som beskrivs nedan. Anpassningar har gjorts utifrån bedömt behov i SAS koncernens olika verksamheter.

Intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen är en process som involverar styrelsen, bolagsledningen och personalen, och som utformats för att ge en rimlig försäkran om tillförlitligheten i den externa rapporteringen. Den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen be-

skrivs nedan inom fem områden som tillsammans formar basen för en god kontrollstruktur.

Kontrollmiljön

Koncernen har som ambition att dess värderingar; pålitlighet, öppenhet, omtanke och värdeskapande ska genomsyra organisationen och den interna kontrollmiljön. Samtliga handlingar, såväl internt som externt, ska präglas av denna värderingsgrund. SAS koncernen har utvecklat en "Code of Conduct" som beskriver önskat förhållningssätt i olika situationer, inklusive en rapportstruktur för avvikelser från önskat förhållningssätt. Medarbetarna har utbildats om koncernens Code of Conduct.

Information om koncernens styrning finns tillgänglig för samtliga medarbetare på koncernens intranät samt i SAS Corporate Manual. För såväl SAS koncernens styrelse som för varje dotterbolag finns en arbetsinstruktion för styrelse och VD som tydligt anger ansvar och befogenheter.

Riskbedömning

Bolagsledningen gör varje år en riskbedömning avseende den finansiella rapporteringen. Bedömning av risker i olika större balans- och resultatposter graderas där kritiska områden identifierats. SAS koncernens interntrevi-

sionsfunktion gör kontinuerligt en övergripande riskbedömning som resulterar i en årlig revisionsplan. De revisioner som utförs av internrevisionen är främst inriktade på operationell revision men fokuserar även på processer som påverkar den finansiella rapporteringen samt risker för oegentligheter, otillbörligt gynnande av annan part på bolagets bekostnad samt risker för förlust eller förskingning. Revisionsplanen godkänns av revisionsutskottet och SAS koncernens styrelse.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteter omfattar bland annat den interna kontrollen i respektive bolag inom koncernen. Därutöver finns kontroller för att säkerställa uppdatering i enlighet med IFRS genom specifika blanketter för inrapportering i koncernens koncernrapporteringssystem. SAS koncernen har ekonomiansvariga medarbetare, både centralt och lokalt, med ansvar för den finansiella uppdateringen.

Den totala bedömningen vid den granskning som genomfördes under 2012 var att den interna kontrollen över finansiell rapportering var tillfredsställande och resultatet uppgick till 97%.

SAS har utarbetat ett formulär med definierade kontrollmål i ledningsprocessen, bokslutsprocessen, intäktsprocessen, inköpsprocessen, löneprocessen samt kapitalförvaltningsprocessen. Dessa kontrollmål inkluderar även IT-kontroller som säkrar ändringshantering, användaradministration och rutiner och ansvar. Ledningen i samtliga enheter och dotterbolag genomför årligen en utvärdering av den interna kontrollen med avseende på uppfyllande av kontrollmålen, inklusive dokumentation av processerna i kontrollaktiviteterna. Denna kontroll och utvärdering omfattar även processer som utförs av tredje part. Utvärderingen granskas även av de externa revisorerna som gör en självständig bedömning av status och förbättringspotentialer. Vid ej godkända bedömningar, där de externa revisorernas bedömning är styrande, upprättas åtgärdsplaner vilka är föremål för uppföljning.

Information och kommunikation

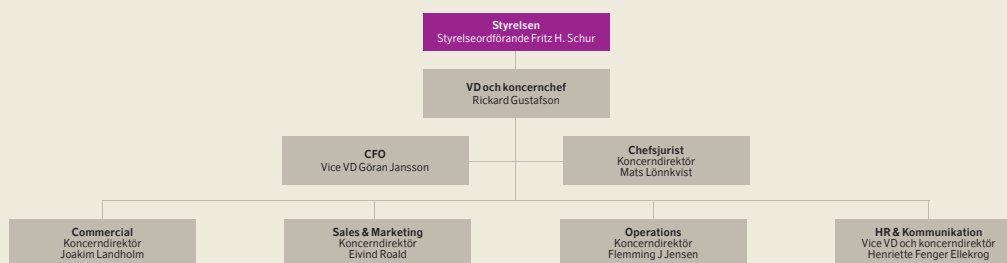
Policies och riktlinjer avseende den finansiella processen kommuniceras till samtliga berörda inom koncernen. På intranätet finns samtliga policies och riktlinjer inom det finansiella området samlade under "SAS Group Financial Guide". SAS koncernens publicerade externa rapporter bygger på rapportering från samtliga legala enheter i enlighet med en standardiserad rapporteringsrutin. Finansiell information som lämnas regelbundet är: årsredovisningen, kvartalsrapporter, pressmeddelanden, presentationer och telefonkonferenser riktade till finansanalytiker, investerare och möten med kapitalmarknaden i Sverige och internationellt. Ovanstående information finns också tillgänglig på koncernens hemsida www.sasgroup.net

SAS koncernens redovisningsprinciper och eventuella förändringar kommuniceras alltid genom direktutskick samt genom kontinuerliga möten med ekonomiansvariga i enheterna och dotterbolagen. Samtliga enheter och dotterbolag avger varje månad en verksamhetsrapport, inklusive den finansiella statusen och utvecklingen. För att säkerställa att den externa informationsgivningen blir korrekt och fullständig finns för SAS koncernen en informationspolicy för informationsgivning till aktiemarknaden och en Investor Relations policy som är fastlagd av SAS koncernens styrelse och finns tillgänglig på SAS koncernens hemsida under Investor Relations.

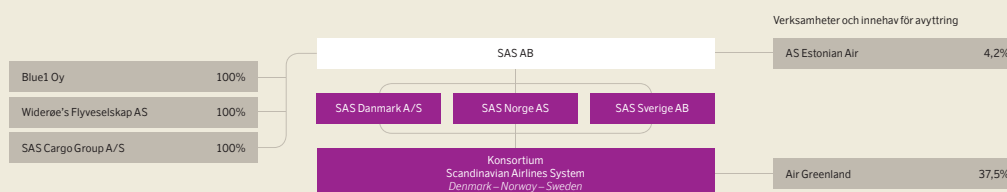
Uppföljning

Uppföljning och kontinuerlig utvärdering av efterlevnad av policies och riktlinjer såväl som uppföljning av rapporterade brister görs regelbundet. I samband med uppföljning av åtgärdsplaner för noterade brister i "self assessment" testas de nya eller modifierade kontrollerna. Rekommendationer från den externa och interna revisionen samt status avseende åtgärder sammanställs och presenteras för koncernledningen och revisionsutskottet. Den finansiella rapporteringen behandlas på varje styrelsemöte och möten i revisionsutskottet.

Affärsmodell och ansvarsområden

SAS koncernens legala struktur 15 februari 2013

Styrelse

Styrelsen ansvarar för koncernens organisation och förvaltning samt för att kontrollen av bokföringen och de ekonomiska förhållandena i övrigt är betryggande samt tillsättande av VD. Samtliga bolagsstämموvalda styrelseledamöter är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Stämman 2012 beslutade i enlighet med valberedningens förslag om omval av samtliga styrelseledamöter i SAS AB: Fritz H. Schur, Jens Erik Christensen, Dag Mejdell, Timo Peltola, Jacob Wallenberg, Monica Caneman och Gry Mølleskog. Till styrelsens ordförande omvaldes Fritz H. Schur. Inga aktiekonvertibler eller optioner finns utställda till styrelsen i SAS koncernen.

Ordförande Fritz H. Schur, född 1951

Ordförande i SAS ABs styrelse sedan april 2008. Ledamot i SAS ABs styrelse sedan 2001. *Styrelseuppdrag:* Styrelseordförande för företagen i Fritz Schur Gruppen. Ordförande i PostNord AB, DONG Energy A/S, F. Uhrenholt Holding A/S, Relationscore ApS och C.P. Dyvig & Co A/S. Vice ordförande i Brd. Klee A/S. Styrelseledamot i WEPA Industrieholding SE. *Utbildning:* B.Sc. Economics and Business Administration. *Tidigare styrelseuppdrag/befattningar:* Ordförande i Det Danske Klasse-lotteri A/S, SN Holding A/S, CVI A/S och Post Danmark A/S samt vice ordförande i Interbank A/S. Styrelseledamot i De Post NV/La Poste SA, Belgien m.fl. *Aktieinnehav:* 40 000.

Vice ordförande Jacob Wallenberg, född 1956

Vice ordförande i SAS ABs styrelse sedan 2001. *Styrelseuppdrag:* Styrelseordförande i Investor AB. Vice ordförande i Ericsson AB och SEB samt styrelseledamot i ABB Ltd, The Coca-Cola Company, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse och Handelshögskolan i Stockholm. *Utbildning:* B.Sc. Economics och MBA Wharton School, University of Pennsylvania. *Tidigare styrelseuppdrag/befattningar:* Vice ordförande i Stockholms Handelskammarens Service AB, Electrolux AB och Atlas Copco samt styrelseledamot i Svenskt Näringsliv och Nobelstiftelsen. *Aktieinnehav:* 10 000.

Andre vice ordförande Dag Mejdell, född 1957

Andre vice ordförande i SAS ABs styrelse sedan 2008. VD och koncernchef i Posten Norge AS. *Styrelseuppdrag:* Ordförande i Arbeidsgiverforeningen Spekter och International Post Corporation. Vice ordförande i EVRY ASAs styrelse samt styrelseledamot Norsk Hydro ASA och IK investment. *Utbildning:* MBA från Norges Handelshøyskole. *Tidigare styrelseuppdrag/befattningar:* VD och koncernchef för Dyno Nobel ASA. Styrelseordförande för Svenska Handelsbanken, Region Norge. Styrelseledamot i DYWIDAG System International GmbH. *Aktieinnehav:* 4 214.

Monica Caneman, född 1954

Ledamot i SAS ABs styrelse sedan 2010. *Styrelseuppdrag:* Styrelseordförande i Fjärde AP Fonden, Arion Bank hf och Big Bag AB. Styrelseledamot i Storebrand ASA, Poolia AB, My Safety AB, Intermail A/S, SOS Barnbyar och Schibsted Sverige AB. *Utbildning:* Civilekonom, Handelshögskolan i Stockholm. *Tidigare styrelseuppdrag/befattningar:* Styrelseordförande i EDT AS, Allenex AB, Frösunda LSS AB och Interverbum AB. Styrelseledamot i Schibsted ASA, Resco AB, Nocom AB, Akademikliniken AB, Nya Livförsäkrings AB, SEB Trygg Liv, XponCard Group AB, Lindorff Group AB, Citymail Group AB, EDB Business Partner ASA, Nordisk Energiförvaltning ASA och Svenska Dagbladet AB. *Aktieinnehav:* 4 000.

Jens Erik Christensen, född 1950

Ledamot i SAS ABs styrelse sedan 2006. *Styrelseuppdrag:* Ordförande i Scandinavian Private Equity A/S, Dansk Merchant Capital A/S, Alpha Holding A/S, Vördur Tryggingar hf. Vice-ordförande i BankNordik A/S. Ledamot i Nemi Forsikring A/S, Andersen&Martini A/S, TK Development A/S, Nordic Corporate Investment A/S, medlem av danska regeringens infrastrukturkommission. Forman för bestyrelsen i Skandia A/S Danmark. *Utbildning:* Cand. act. Københavns Universitet. *Tidigare styrelseuppdrag/befattningar:* VD för Codan A/S, VD för Codan Försäkring A/S och VD för Trygg-Hansa AB samt medlem av Executive Committee i Royal & Sun Alliance plc 1999 – 2006, dessförinnan styrelseuppdrag och affärsutveckling inom den finansiella sektorn. *Aktieinnehav:* 12 666.

Gry Mølleskog, född 1962

Ledamot i SAS ABs styrelse sedan 2010. Tillträdde 1 september 2012 som chef för Det Kongelige Sekretariat vid norska hovet i Oslo. *Styrelseuppdrag:* Styrelseordförande Norsk Folkemuseum. Styrelseledamot i Norwegian Property ASA och i Quartz+Co AS. *Utbildning:* Master of Management från Handelshøyskolen BI. *Tidigare styrelseuppdrag/befattningar:* Fem år som senior client partner hos Korn Ferry International samt erfarenhet som stabschef vid norska hovet. Mølleskog har dessutom haft flera befattningar i SAS koncernen, senast som senior vice president vid huvudkontoret i Stockholm. Styrelsemedlem i Hurtigruten ASA, Oslotrikken AS, DnBNOR Finans, Posten Norge och Steen og Ström. *Aktieinnehav:* 666.

Timo Peltola, född 1946

Ledamot i SAS ABs styrelse sedan 2005. *Styrelseuppdrag:* Vice ordförande i TeliaSonera. Styrelseledamot i AW Energy Oy, CVC Capital Partners Advisory Board. Citigroup's Nordic Advisory Board member. *Utbildning:* Ekonomexamen, Handelshögskolan Åbo. Studier vid IMI Geneva. *Ekonomie doktors grad honoris causa,* Svenska Handelshögskolan i Helsingfors samt Handelshögskolan i Åbo. *Tidigare styrelseuppdrag/befattningar:* Ordförande i Ilmarinen, Merita bank, Amer-group, Instrumentarium, Neste oil samt vice ordförande i Nordea. Styrelseledamot i Huhtamaki Oyj, CEO i Huhtamaki Oyj 1988–2004. *Aktieinnehav:* 2 000.

**Arbetsgatarrepresentant
Elisabeth Goffeng, född 1957**

Verksam i Scandinavian Airlines i Norge. Ledamot i SAS ABs styrelse sedan maj 2011. *Aktieinnehav:* 0. *Suppleanter:* Trygve Skogseide, förste suppleant. *Aktieinnehav:* 0. Asbjörn Wikestad, andre suppleant. *Aktieinnehav:* 0.

**Arbetsgatarrepresentant
Ulla Gröntvedt, född 1948**

Verksam i Scandinavian Airlines i Sverige. Ledamot i SAS ABs styrelse sedan 2001. *Aktieinnehav:* 2 000. *Suppleanter:* Sven Cahier, förste suppleant. *Aktieinnehav:* 0. Christian Anderström, andre suppleant. *Aktieinnehav:* 400.

**Arbetsgatarrepresentant
Anna-Lena Gustafsson, född 1959**

Verksam i Scandinavian Airlines i Danmark. Ledamot i SAS ABs styrelse sedan september 2011. *Aktieinnehav:* 0. *Suppleanter:* Bo Nielsen, förste suppleant. *Aktieinnehav:* 392. Per Weile, andre suppleant. *Aktieinnehav:* 200.

Revisorer Deloitte AB

Huvudansvarig revisor Jan Palmqvist, född 1962, Auktoriserad revisor. Utsedd 2011.

Övriga större uppdrag AFA Försäkring, Nordisk Renting och Länsförsäkringar Stockholm.

Styrelsesekreterare Mats Lönnkvist, chefsjurist SAS koncernen och medlem av koncernledningen.

Koncernledning

Koncernledningen svarar för koncernens affärsstyrning, ekonomiska rapportering, förvärv/avyttringar, finansiering och kommunikationen samt andra koncernövergripande frågor. Medlemmarna i koncernledningen tillsätts av VD i samråd med styrelsen. Det är enbart VD som rapporterar till styrelsen medan övriga koncernmedlemmar rapporterar till VD. Koncernledningen har fördelat ansvaret inbördes vad gäller koncernens affärsstyrning och har normalt protokollförda möten varje vecka.

Rickard Gustafson, född 1964

Verkställande direktör och koncernchef

Medlem av SAS Group Management från den 1 februari 2011. Tidigare olika ledande befattningar inom GE Capital, både i Europa och USA, och 2006–2011 VD på Codan/Trygg-Hansa. *Externa styrelseuppdrag:* inga. *Utbildning:* Civilingenjör Industriell Ekonomi. *Aktieinnehav:* 40 000.

Henriette Fenger Ellekrog, född 1966

Vice VD och koncerndirektör, Human Resources & Kommunikation

Medlem av SAS Group Management från den 1 oktober, 2007. Sedan 2007 ansvarig för Human Resources, och sedan 2010 ansvarig för Kommunikation. *Tidigare:* 1998–2007 ledande befattningar inom TDC A/C, senast som HR & Chief of Staff Senior Executive Vice President. Dessförinnan befattningar och chefsposter på Mercuri Urval A/S och Peptech (Europe) A/S. *Externa styrelseuppdrag:* Ordförande för Svenska Flygbranschen, Styrelseledamot i Svenskt Flyg, Daycatch A/S, Fonden for Dansk-Norsk Samarbejde, Advisory Board för kvinnor i ledande befattningar och styrelser för Dansk Industri och Rektoratets Rådgivningspanel, Københavns Universitet. *Utbildning:* Cand.ling.merc. vid Handelshøjskolen i København. *Aktieinnehav:* 12 200.

Göran Jansson, född 1958

Vice VD och CFO

Medlem av SAS Group Management sedan 2011. Tidigare CFO och vice koncernchef i Assa Abloy. *Externa styrelseuppdrag:* Styrelseledamot i Axis Communication AB och SPP. *Utbildning:* Civilekonom från Stockholms Universitet. *Aktieinnehav:* 0.

Flemming J. Jensen, född 1959

Koncerndirektör Operations

Medlem av SAS Group Management sedan 14 september, 2011. Flemming J. Jensen har sedan 1989 arbetat för SAS och sedan 2008 i ett antal ledande befattningar inom SAS produktion såsom Chief Operating Officer Production unit CPH. Under perioden 2002–2008 var han Chief Pilot och var innan dess pilot. *Externa styrelseuppdrag:* Ledamot i Industriens Arbejdsgivere i København (IAK) och medlem av hovedbestyrelsen och forretningsudvalget i Dansk industri. *Utbildning:* Pilot i Det Danske Flyvevåben. *Aktieinnehav:* 14 100.

Joakim Landholm, född 1969
Koncerndirektör Commercial

Medlem av SAS Group Management från 16 januari 2012. Joakim Landholm kommer från en tjänst som Chief Operating Officer, inom RSA Scandinavia, som omfattar Trygg-Hansa och Codan. Han har i övrigt en bred bakgrund inom ledarskap, strategiskt och analytiskt arbete från GE Money Bank, Accenture och Swedbank. *Externa styrelseuppdrag:* inga. *Utbildning:* Civilekonomexamen från Handelshögskolan i Stockholm. *Aktieinnehav:* 0.

Mats Lönnkvist, född 1955
Koncerndirektör, chefsjurist

Medlem av SAS Group Management sedan 2009. Ansvarig för Legal, Insurance och Public Affairs samt styrelsessekreterare i SAS AB. *Tidigare uppdrag/befattningar:* Olika juristbefattningar i SAS Group 1988–2009, Advokatfirman Mannheimer & Zetterlöf 1984–1988. *Externa styrelseuppdrag:* inga. *Utbildning:* Jur.kand.examen från Uppsala Universitet. *Aktieinnehav:* 2 704.

Eivind Roald, född 1966
Koncerndirektör Sales & Marketing

Medlem av SAS Group Management från 1 april, 2012. Eivind Roald kommer från Hewlett Packard i Norge, där han var VD de sista 7 åren. Har i tillägg 16 års erfarenhet från bl.a. Accenture och Willi Railo Consulting, med fokus på omstrukturering av sälj- och marknadsfunktioner. *Externa styrelseuppdrag:* Inga. *Utbildning:* Bachelor from BI Norwegian Business School. *Aktieinnehav:* 0.

Styrelsen och verkställande direktören intygar härmed att årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen samt RFR 2 "Redovisning för juridiska personer" och ger en rättvisande bild av företagets ställning och resultat och att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av företagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som företaget står inför.

Styrelsen och verkställande direktören intygar härmed att koncernredovisningen har upprättats enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat och att förvaltningsberättelsen för koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm 15 februari 2013

Fritz H. Schur

Styrelsens ordförande

Jacob Wallenberg

Vice ordförande

Jens Erik Christensen

Styrelseledamot

Elisabeth Goffeng

Styrelseledamot

Dag Mejdell

Andre vice ordförande

Gry Mølleskog

Styrelseledamot

Ulla Gröntvedt

Styrelseledamot

Rickard Gustafson

Verkställande direktör och koncernchef

Monica Caneman

Styrelseledamot

Timo Peltola

Styrelseledamot

Anna-Lena Gustafsson

Styrelseledamot

Årsredovisningen och koncernredovisningen har som framgår av ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 15 februari 2013. Koncernens resultat- och balansräkning och moderföretagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 20 mars 2013.

Vår revisionsberättelse har avgivits den 15 februari 2013

Deloitte AB

Jan Palmqvist

Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i SAS AB
Organisationsnummer 556606-8499

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för SAS AB för år 2012-01-01 – 2012-10-31 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 79–87. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 36–88.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 oktober 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 oktober 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom

de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 79–87. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för SAS AB för år 2012-01-01 – 2012-10-31. Vi har även utfört en lagstadgad genomgång av bolagsstyrningsrapporten.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen samt att bolagsstyrningsrapporten på sidorna 79–87 är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat enligt ovan är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Därutöver har vi läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats, och dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Stockholm den 15 februari 2013
Deloitte AB

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

SAS koncernens aktiedata

Aktierelaterade nyckeltal

	2012 Jan–okt	2011	2010	2009	2008	2007
Börsvärde, MSEK	2 122	2 632	7 403	9 944	6 235	13 654
Omsättning antal aktier, miljoner ¹	200,7	309,8	271,2	79,2	9,2	7,6
Omsättning aktier, MSEK	1 509,8	4 900	9 540	11 183	8 936	18 961
Antal aktier, miljoner	329	329	329	2 467,50	164,5	164,5
Resultat efter skatt, SEK per aktie ²	-2,99	-5,13	-6,74	-8,96	-38,66	3,87
Kassaflöde från den löpande verksamheten, SEK per aktie ²	7,79	-1,47	-0,47	-10,38	-16,12	17,42
Utdelning, SEK	0	0	0	0	0	0
Utdelning i % av vinst efter skatt	0	0	0	0	0	0
Direktavkastning, %	0	0	0	0	0	0
Eget kapital, SEK per aktie ²	33,91	37,79	43,88	34,62	44,45	104,13
Totala tillgångar, SEK per aktie ²	111,71	119,10	127,13	129,16	263,61	296,47
Intäkter, SEK per aktie ²	109,38	125,87	124,83	136,53	321,4	307,59

	2012 Jan–okt	2011	2010	2009 ¹	2008 ¹	2007 ¹
Kursrelaterade nyckeltal, SEK						
Börsvärde/eget kapital vid årets slut, %	19	21	51	87	85	80
Aktiekurs vid årets slut	6,45	8,00	22,5	30,23	18,95	41,5
Högsta aktiekurs under året	9,50	27,80	43,2	43,5	41,13	83,75
Lägsta aktiekurs under året	5,10	7,50	17,85	6,95	13,35	41,5
Genomsnittskurs under året	7,13	16,16	25,9	28,75	23,19	65,66

1) För 2006–2009 har de historiska nyckeltalen justerats för nyemissionerna 2009 och 2010 samt sammanläggning av aktier under 2010.
2) För åren 2009–2011 är nyckeltalet beräknat utifrån 329 miljoner aktier och för 2006–2008 utifrån 165,4 miljoner aktier.

De 20 största aktieägarna i SAS koncernen¹

2012-10-31	Antal aktier	Ägarandel
Svenska staten	70 500 000	21,4%
Danska staten	47 000 000	14,3%
Norska staten	47 000 000	14,3%
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	24 855 960	7,6%
Försäkringsaktiebolaget, Avanza Pension	4 847 674	1,5%
A. H. Värdepapper AB	4 750 000	1,4%
Unionen	4 700 532	1,4%
Danmarks Nationalbank	4 578 588	1,4%
Robur Försäkring	2 980 013	0,9%
CBNY-DFA-INT SML CAP V	2 697 699	0,8%
JPM Chase NA	2 000 186	0,6%
Nordnet Pensionsförsäkring AB	1 488 081	0,5%
Ponderus Securities AB	1 414 768	0,4%
Credit Suisse Sec Europe LTD	1 393 644	0,4%
Swedbank Robur Sverigefond	916 281	0,3%
SEB	802 324	0,2%
KPA Pensionsförsäkring AB	781 237	0,2%
Swedbank Robur Sverigefond MEGA	778 670	0,2%
JP Morgan Bank	775 262	0,2%
Skandinaviska Enskilda Banken S.A., W8IMY	731 855	0,2%
Övriga aktieägare	104 007 226	31,6%
Totalt	329 000 000	100,0%

1) Dansk lag medger offentliggörande endast vid ägarandel över 5%.

Aktiefördelning

2012-10-31	Antal aktie-ägare	Antal röster	% av aktie-kapital	% av alla aktie-ägare
1–1 000	51 661	12 135 362	3,7	80,4
1 001–5 000	9 744	22 420 984	6,8	15,2
5 001–10 000	1 508	11 256 807	3,4	2,3
10 001–100 000	1 246	31 788 991	9,7	1,9
100 001–1 000 000	95	24 849 250	7,6	0,1
1 000 001–	14	220 207 145	66,9	0,0
Okända aktieägare		6 341 461	1,9	
Totalt	64 268	329 000 000	100%	100%

Omsatta aktier per börs

	Värde, MSEK		Antal aktier, miljoner	
	2012 Jan–okt	2011	2012 Jan–okt	2011
Stockholm	1 181	3 946	156,6	248,9
Köpenhamn	263	745	35,6	47,5
Oslo	66	208	8,5	13,5
Totalt	1 510	4 900	200,7	309,9

Förändring av aktiekapital¹

	Händelse	Antal nya aktier	Totalt antal aktier	Nom. värde/aktie SEK	Nominellt aktiekapital
maj-01	Bolagsregistrering	50 000	50 000	10	500 000
jul-01	Apportemission	155 272 395	155 322 395	10	1 553 223 950
aug-01	Apportemission	6 494 001	161 816 396	10	1 618 163 960
maj-05 ²	Nyemission	2 683 604	164 500 000	10	1 645 000 000
apr-09	Nyemission	2 303 000 000	2 467 500 000	2,5	6 168 750 000
apr-10	Nyemission	7 402 500 000	9 870 000 000	0,67	6 612 900 000
jun-10	Sammanläggning	-	329 000 000	20,1	6 612 900 000

1) Innan SAS AB bildades i maj 2001 var SAS koncernen noterad genom SAS Danmark A/S, SAS Norge ASA och SAS Sverige AB.
2) Teknisk förändring i samband med omläggning till en gemensam aktie.

Antal aktieägare per börs

	31 okt 2012	2011	2010
Stockholm	22 668	24 358	25 291
Köpenhamn	38 457	39 416	40 585
Oslo	3 143	3 143	3 128
Totalt	64 268	66 917	69 004

Handelskoder – aktiefördelning, ISIN-kod SE0003366871

	Reuters	Bloomberg	Aktiefördelning
Stockholm	SAS.ST	SAS.SS	1 419 milj.
Köpenhamn	SAS.CO	SAS.DC	665 milj.
Oslo	SASNOK.OL	SAS.NO	383 milj.

Analytiker som följer SAS

Skandinaviska aktieanalytiker	Kontakt
ABG Sundal Collier	Lars Heindorff
Enskilda Securities	Lars-Tore Turtveit
First Securities	Hans Erik Jacobsen
Handelsbanken	Dan Togo Jensen
Danske Bank	Brian Börsting
Nordea	Finn Bjarke Petersen
Terra Markets	Vilis Eizentas
Sydbank	Jacob Pedersen
Internationella aktieanalytiker	Kontakt
Citi	Andrew Light
Goldman Sachs	Hugo Scott Gall
HSBC	Andrew Lobbenberg
Nomura	Andrew Evans

Flygplansflotta

SAS koncernens flygplansflotta 31 oktober 2012¹

	Ålder	Ägda	Leasade	Totalt	I trafik	Uthyrd	Order
Airbus A330/A340	10,4	5	6	11	11	0	
Airbus A319/A320/A321	8,8	4	10	14	12	0	30
Boeing 737 Classic	19,4	0	10	10	10	0	
Boeing 737NG	11,4	23	49	72	72	0	
Boeing 717	12,2	0	9	9	9	0	
McDonnell Douglas MD-80-serien	23,1	13	8	21	19	0	
McDonnell Douglas MD-90-serien	0,0	8	0	8	0	8	
Avro RJ-85	0,0	0	5	5	0	1	
deHavilland Q-serien	14,7	32	10	42	39	0	
Bombardier CRJ900NG	3,4	12	0	12	12	0	
Totalt	13,1	97	107	204	184	9	30

1) I tillägg finns följande flygplan på wetlease: fyra CRJ200 och en ATR för SAS i Danmark samt två ATR och fyra Saab2000 för Blue1 i Finland.

Flygplansflottan fördelad per flygbolag och uthyrd flyg

	Ålder	Ägda	Leasade	Totalt	I trafik	Uthyrd	Order
SAS Scandinavian Airlines	12,6			143	136	8	30
Widerøe	14,9			39	39	0	
Blue1	12,2			13	9	1	
Uthyrd flyg				9			
Totalt	13,1			204	184	9	30

Koncernens operationella nyckeltal

Passagerartrafikrelaterade nyckeltal	2012 Jan-okt	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Antal beflugna destinationer, linjetrafik	136	128	127	134	157	158	164	147	146	130
Antal flygningar, linjetrafik	338 870	396 134	367 817	380 470	427 201	423 807	552 899	554 838	530 597	502 145
Antal passagerare, totalt (000) ¹	25 916	28 990	27 096	26 967	30 936	31 381	43 138	41 033	38 253	36 399
Antal passagerare, linjetrafik (000)	23 979	27 206	25 228	24 898	29 000	29 164	39 059	36 312	34 250	31 005
Offererade säteskm, totalt (milj.) ¹	36 126	40 953	38 851	39 934	45 764	44 433	63 555	62 445	60 173	54 800
Offererade säteskm, linjetrafik (milj.)	32 813	37 003	34 660	35 571	41 993	40 019	54 907	53 689	51 478	47 634
Betalda passagerarkm, totalt (milj.) ¹	27 702	30 668	29 391	29 025	33 097	33 082	46 770	44 566	41 287	36 985
Betalda passagerarkm, linjetrafik (milj.)	24 746	27 174	25 711	25 228	29 916	29 365	39 247	35 864	33 312	30 403
Kabinfaktor, totalt (%) ¹	76,7	74,9	75,6	72,7	72,3	74,5	73,6	71,4	68,6	67,5
Genomsnittlig passagerarsträcka, totalt (km)	1 069	1 058	1 085	1 076	1 070	1 054	1 084	1 086	1 079	1 016
Viktrelaterade nyckeltal²										
Offererade tonkm, ATK, totalt (milj. tonkm)	4 475	5 089	4 835	5 052	5 991	5 812	7 775	7 614	7 302	6 227
Offererade tonkm, linjetrafik (milj. tonkm)	4 098	4 604	4 318	4 463	5 291	4 987	6 461	6 376	6 068	5 201
Offererade tonkm, övrigt (milj. tonkm)	377	485	517	589	700	827	1 314	1 238	1 233	1 026
Betalda tonkm, RTK, totalt (milj. tonkm)	3 201	3 555	3 448	3 327	4 136	4 210	5 496	5 299	4 629	4 133
Passagerare och överviktsbagage (milj. tonkm)	2 733	3 018	2 897	2 863	3 268	3 265	4 489	4 298	3 844	3 234
Total lastfaktor, linjetrafik (%)	71,5	69,9	71,3	65,9	69,0	72,4	70,7	69,6	63,4	66,4
Trafikintäkt/betald tonkm (SEK)	9,94	10,23	10,42	11,34	10,12	9,72	9,46	8,80	9,39	10,89
Nyckeltal för kostnader och effektivitet										
Total enhetskostnad ⁵	0,81	0,86	0,95	1,02	0,96	0,87	0,78	0,73	0,74	0,84
Betalt flygbränslepris inkl hedging, snitt (USD/ton)	969	970	773	831	1 120	786	707	564	434	314
Intäktsrelaterade nyckeltal										
Passagerarintäkt/betald passagerarkm, linjetrafik, yield (SEK)	1,09	1,12	1,16	1,30	1,27	1,25	1,12	1,10	1,11	1,27
Passagerarintäkt/offererade säteskm, linjetrafik, (SEK)	0,82	0,82	0,86	0,92	0,91	0,92	0,80	0,73	0,72	0,81
Miljönyckeltal										
CO ₂ , gram/passagerarkm ⁶	118	122	121	127	131	130	131	136	154	158
Klimatindex ³ (Miljöindex ⁴ t.o.m. 2004)	98	100	90	94	98	96	95	100	76	78

1) Total produktion, vilket inkluderar reguljärtrafik, charter, ad hoc-flygningar och så kallade bonusresor m.m., vilket gör att siffrorna avviker från trafikfaktalen hos respektive flygbolag.

2) Exklusive Blue1 under 2002–2004 och Braathens 2002–2003.

3) Justerat från 2005 för att återspegla förändringar i koncernen. I samband med 4Excellence ändrades basår till helår 2011. Resultatet januari–oktober 2012 omfattar november 2011–oktober 2012.

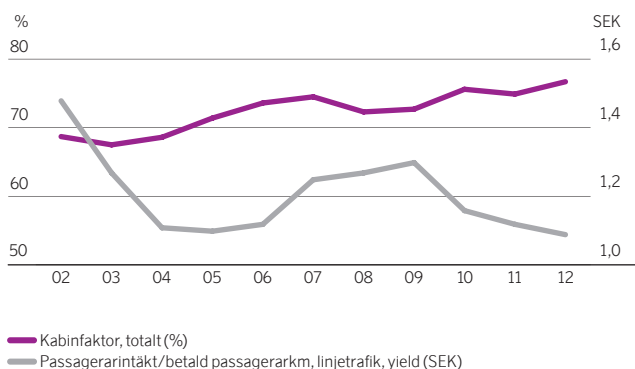
4) Avser Scandinavian Airlines.

5) Inkluderar enbart flygplansavskrivningar för åren 2002–2007.

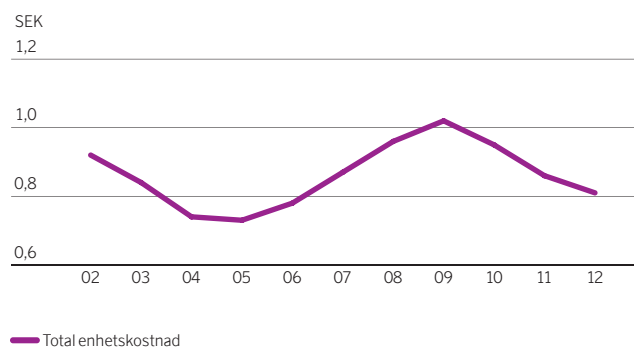
6) Koldioxidutsläpp per passagerarkilometer som omfattar samtliga passagerare ombord på samtliga genomförda flygningar (linjetrafik, charter etc.).

Definitioner och begrepp se sid 95.

Kabinfaktor och yield 2002–2012

Total enhetskostnad 2002–2012

Ekonomisk tioårsöversikt

Resultaträkningar, MSEK	2012 ¹	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004 ²	2003 ^{2,4}
Intäkter	35 986	41 412	41 070	44 918	52 870	50 598	50 152	55 501	58 093	57 655
Rörelseresultat före avskrivningar	955	3 019	246	-1 311	997	2 677	2 618	2 548	1 779	597
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 426	-2 413	-1 885	-1 845	-1 550	-1 457	1 757	-2 170	-2 846	-3 046
Resultatandelar i intresseföretag	32	28	12	-258	-147	32	59	76	157	39
Resultat vid försäljning av aktier i dotter- och intresseföretag	400	-	-73	429	-	-	-	41	5	651
Resultat vid försäljning av flygplan och byggnader	-247	12	-239	-97	4	41	85	182	113	649
Resultat före skatt, EBT	-1 245	-1 629	-3 069	-3 423	-969	1 044	177	-246	-1 833	-1 699
Resultat från avvecklade verksamheter	-	-	-	-327	-5 395	-135	4 528	577	-	-
Resultat, EBT, före realisationsresultat och engångsposter i kvarvarande och avvecklade verksamheter	23	94	-444	-2 247	-1 947	824	1 279	114	-1 701	-2 450
Resultat, EBT, före realisationsresultat och engångsposter i kvarvarande verksamheter	23	94	-444	-1 754	-339	1 234	727	-106	-	-
Balansräkningar, MSEK										
Anläggningstillgångar	29 692	29 883	30 591	29 636	26 840	26 663	31 189	36 439	38 458	42 768
Omsättningstillgångar, exklusive likvida medel	4 273	5 494	6 191	8 670	10 741	13 216	9 172	12 893	10 748	9 441
Likvida medel	2 789	3 808	5 043	4 189	5 783	8 891	10 803	8 684	8 595	9 066
Totalt eget kapital	11 156	12 433	14 438	11 389	7 312	17 149	16 388	12 081	11 044	12 926
Långfristiga skulder	12 111	13 889	13 932	13 069	19 160	11 274	17 847	23 608	25 193	25 633
Kortfristiga skulder	13 487	12 863	13 455	18 037	16 892	20 347	16 929	22 327	21 564	22 716
Balansomslutning	36 754	39 185	41 825	42 495	43 364	48 770	51 164	58 016	57 801	61 275
Kassaflödesanalyser, MSEK										
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 562	-482	-155	-3 414	-2 651	2 866	2 102	1 507	-1 440	-1 167
Investeringar	-2 595	-2 041	-2 493	-4 661	-4 448	-2 908	-2 299	-1 827	-3 865	-4 488
Försäljning av anläggningstillgångar m.m.	1 976	517	697	2 050	1 535	2 695	9 784	2 797	6 853	5 535
Kassaflöde före finansieringsverksamheten	1 943	-2 006	-1 951	-6 025	-5 564	2 653	9 587	2 477	1 548	-120
Nyemission	-	-	4 678	5 808	-	-	-	-	-	-
Utdelning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Extern finansiering, netto	-2 961	763	-1 859	-1 524	2 480	-4 492	-7 438	-2 426	-2 016	-1 480
Årets kassaflöde	-1 018	-1 243	868	-1 741	-3 084	-1 839	2 149	51	-468	-1 600
Nyckeltal										
Bruttovinstmarginal, %	2,7	7,3	0,6	-2,9	1,9	5,3	5,2	4,6	3,1	1,0
EBT-marginal före engångsposter i kvarvarande verksamheter, %	0,1	0,2	-1,1	-3,9	-0,6	2,4	1,4	-0,2	-	-
Avkastning på sysselsatt kapital (ROCE), % ³	-8,1	-2,2	-7,6	-11,7	-19,6	6,7	18,2	5,0	-1,1	0,0
Avkastning på synligt eget kapital efter skatt, % ³	-24,8	-12,0	-17,0	-26,8	-47,6	3,8	37,8	1,4	-14,9	-11,7
Justerad soliditet, % ⁵	24	26	28	21	13	27	22	15	15	16

1) Som följd av att koncernens räkenskapsår ändrats till perioden 1 november – 31 oktober är årets räkenskapsår förkortat till perioden 1 januari – 31 oktober.

Avkastningsbaserade nyckeltal är beräknade med 12 månaders resultatposter.

2) Jämförelsetal för 2004 är omräknade i enlighet med IFRS. Felaktigheter i Spanairs redovisning har korrigerats för åren 2003–2004.

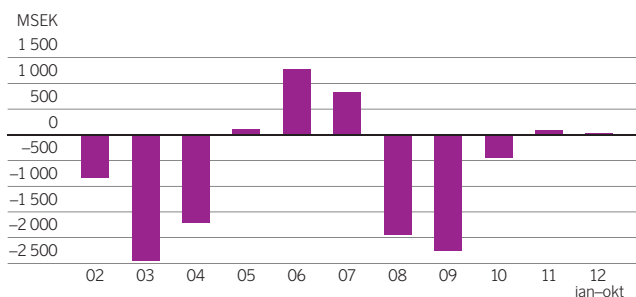
3) Inkluderar resultat från avvecklade verksamheter.

4) För åren 2003 och tidigare är SAS koncernens redovisning enligt Redovisningsrådets rekommendationer. För skillnader i redovisning enligt IFRS och tidigare redovisningsprinciper hänvisas till SAS koncernens årsredovisning för 2005.

5) Beräknas från och med 2007 med kvarvarande verksamheter leasingkostnader. I tidigare års nyckeltal ingår även avvecklade verksamheter leasingkostnader.

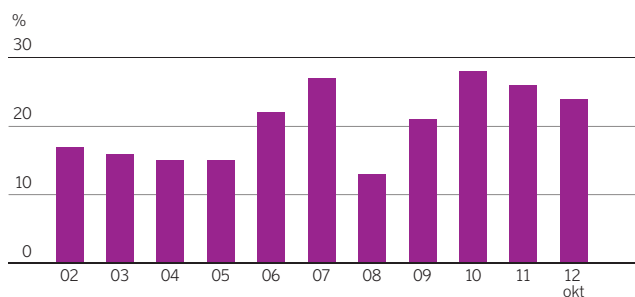
Definitioner och begrepp se sid 95.

EBT¹

1) Resultat, EBT, före realisationsresultat och engångsposter i kvarvarande och avvecklade verksamheter.

Justerad soliditet 2002–2012

Finansiella nyckeltal, MSEK	2012 ¹	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004 ²	2003 ^{2, 4}
Resultat- och kapitalbegrepp som ingår i CFROI										
Resultat före avskrivningar, EBITDA, i kvarvarande och avvecklade verksamheter	872	3 019	246	-1 732	-1 232	2 646	3 663	2 984	1 779	597
+Kostnader för operationell flygplansleasing	1 618	1 560	1 815	2 534	3 186	3 472	3 527	3 133	2 689	2 935
EBITDAR	2 490	4 579	2 061	802	1 954	6 118	7 190	6 117	4 468	3 532
-Intäkter från operationell flygplansleasing	-96	-199	-341	-312	-160	-174	-194	-155	-163	-145
Justerat EBITDAR i kvarvarande och avvecklade verksamheter	2 394	4 380	1 720	490	1 794	5 944	6 996	5 962	4 305	3 387
Justerat genomsnittligt sysselsatt kapital⁶										
+Totalt eget kapital	12 153	14 087	13 045	11 014	13 224	16 687	12 706	11 921	11 823	13 655
+Övervärde flygplan	-37	-1 305	-1 037	193	-423	-208	371	-161	-674	167
+ Kapitaliserade leasingkostnader, netto (x 7)	9 827	9 706	11 984	19 502	22 016	23 191	22 567	18 967	18 130	22 844
-Kapitalandelar i intresseföretag	-309	-300	-300	-567	-755	-1 054	-1 132	-853	-676	-519
+Finansiell nettoskuld	6 448	3 957	4 403	5 662	3 163	2 447	11 136	16 119	18 592	19 031
Justerat sysselsatt kapital	28 082	26 145	28 095	35 804	37 225	41 063	45 648	45 993	47 195	55 178
Cash Flow Return On Investments CFROI, %	8,5	16,8	6,1	1,4	4,8	14,5	15,3	13,0	9,1	6,1
Övriga finansiella mått										
Finansiella intäkter	96	224	174	304	660	787	585	492	357	1 096
Finansiella kostnader	-1 055	-1 030	-1 041	-645	-933	-1 041	-1 367	-1 465	-1 399	-1 684
Räntebärande skulder	10 887	13 338	11 897	14 660	16 117	12 042	16 478	26 337	27 280	28 866
Operationellt leasingkapital ⁵	10 654	9 527	10 318	13 804	13 573	14 462	23 331	20 846	17 682	19 530
Finansiell nettoskuld	6 549	7 017	2 862	6 504	8 912	1 231	4 134	14 228	17 377	18 122
Skuldsättningsgrad ³	0,59	0,56	0,20	0,57	1,22	0,07	0,25	1,18	1,57	1,40
Justerad finansiell nettoskuld (x 7)/ eget kapital ⁵	1,54	1,33	0,89	1,70	3,08	0,92	1,68	2,90	3,17	2,91
Räntekostnader/genomsnittlig bruttoskuld, %	8,1	7,3	6,9	5,6	7,6	7,8	6,1	5,2	4,3	6,5
Räntetäckningsgrad	-1,6	-0,6	-1,9	-4,4	-5,3	1,8	4,4	1,3	-0,3	0,0

1) Som följd av att koncernens räkenskapsår ändrats till perioden 1 november – 31 oktober är årets räkenskapsår förkortat till perioden 1 januari – 31 oktober.

Avkastningsbaserade nyckeltal är beräknade med 12 månaders resultatposter.

2) Jämförelsetal för 2004 är omräknade i enlighet med IFRS. Felaktigheter i Spanairs redovisning har korrigerats för åren 2003–2004.

3) Beräknas på finansiell nettoskuld.

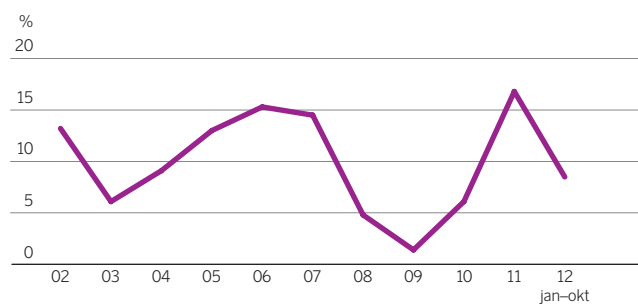
4) För åren 2003 och tidigare är SAS koncernens redovisning enligt Redovisningsrådets rekommendationer. För skillnader i redovisning enligt IFRS och tidigare redovisningsprinciper hänvisas till SAS koncernens årsredovisning för 2005.

5) Beräknas från och med 2007 med kvarvarande verksamheter leasingkostnader. I tidigare års nyckeltal ingår även avvecklade verksamheter leasingkostnader.

6) Inkluderar kvarvarande och avvecklade verksamheter.

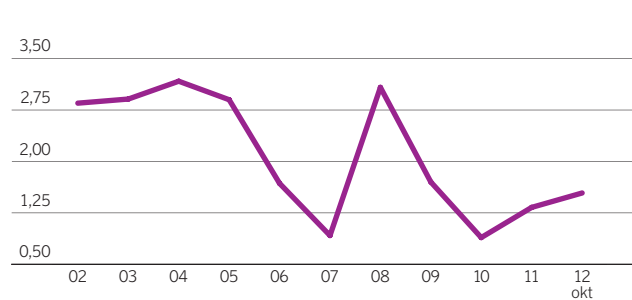
Definitioner och begrepp, se sid 95.

CFROI¹ 2002–2012

1) Cash Flow Return On Investments.

Justerad skuldsättningsgrad¹

1) Justerat finansiell nettoskuld (x 7)/eget kapital.

Definitioner och begrepp

- AEA** The Association of European Airlines. En sammanslutning av de största europeiska flygbolagen.
- AOE (Air Operator Certificate)** Flygoperativt tillstånd.
- ASK, offererade säteskilometer** Antalet tillgängliga passagerarsäten multiplicerat med den sträcka som dessa flygs.
- ATK, Offererade tonkilometer** Antalet tillgängliga kapacitetston för transport av både passagerare, frakt och post multiplicerat med den sträcka i km som kapaciteten flygs.
- Avkastning på synligt eget kapital efter skatt** Periodens resultat hänförligt till innehavare av aktier i moderföretaget i relation till genomsnittligt eget kapital exklusive minoritetsintressen.
- Avkastning på sysselsatt kapital (ROCE), %** Rörelseresultatet ökat med finansiella intäkter i relation till genomsnittligt sysselsatt kapital. Med sysselsatt kapital avses totalt kapital enligt balansräkningen med räntefria skulder frånräknade.
- Betalda passagerarkilometer (RPK)** Se RPK.
- Betalda tonkilometer (RTK)** Se RTK.
- Blocktider** Avser tiden från det att flygplanet lämnar gate till dess att det ankommer vid gate.
- Bruttovinstmarginal** Rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA) i relation till intäkter.
- Börsvärde** Pris på aktien multiplicerat med utestående antal aktier.
- CAGR** Genomsnittlig årlig tillväxttakt.
- CAPEX (Capital Expenditure)** Framtida betalningar avseende flygplan på fasta order.
- CASK** Se enhetskostnad.
- CFROI** Justerat EBITDAR i relation till justerat sysselsatt kapital.
- Code-share** När ett eller flera flygbolags flygnummer anges i tidtabellen på en flygning, medan endast ett av bolagen utför själva flygningen.
- Direktavkastning, genomsnittskurs** Utdelning i % av genomsnittlig aktiekurs under året.
- EASA** European Aviation Security Agency. EUs flygsäkerhetsmyndighet.
- EBIT (inkl. realisationsresultat)** Rörelseresultat.
- EBITDA, Rörelseresultat före avskrivningar** Resultat före skatt, avskrivningar, resultatandelar i intresseföretag och resultat från försäljning av anläggningstillgångar.
- EBITDA-marginal** EBITDA dividerat med intäkterna.
- EBITDAR** Resultat före skatt, avskrivningar, resultatandelar i intresseföretag, resultat från försäljning av anläggningstillgångar och leasingkostnader för flygplan.
- EBITDAR-marginal** EBITDAR dividerat med intäkterna.
- EBT** Resultat före skatt.
- EES** Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
- Eget kapital per aktie** Synligt eget kapital dividerat med totalt antal aktier.
- Enhetsintäkt (RASK)** Totala trafikintäkter/total ASK (scheduled+charter).
- Enhetskostnad (CASK), total** Flygverksamhetens totala rörelsekostnader inklusive flygplansleasing och totala avskrivningar justerade för valuta- och omstrukturingskostnader minskade med ej trafikrelaterade intäkter per total ASK (scheduled och charter).
- EV (Enterprise Value)** Börsvärde (marknadsvärde på eget kapital) med tillägg av finansiell nettoskuld samt 7 gånger den årliga kostnaden för operationell flygplansleasing.
- Finansiell beredskap** Likvida medel samt utnyttjade kreditfaciliteter/fasta kostnader.
- Finansiell nettoskuld** Räntebärande skulder minskat med räntebärande tillgångar exklusive pensionsmedel netto.
- Finansiell leasing** Baseras på ett leasingavtal vari de risker och förmåner som är förknippade med ägandet av objektet i allt väsentligt finns kvar hos leasetagaren. Objektet redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen på grund av att leasetagaren har en skyldighet att köpa tillgången när leasen är slut. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter tas upp som skuld.
- FTE** Full Time Equivalent, heltidstjänster.
- IATA** International Air Transport Association. En global sammanslutning av mer än 200 flygbolag.
- ICAO** International Civil Aviation Organization. FNs fackorgan för internationell civil luftfart.
- Interline-intäkter** Biljettavräkning mellan flygbolag.
- Intresseföretag** Företag där SAS koncernens ägarandel uppgår till minst 20% och högst 50%.
- IPCC** Intergovernmental Panel on Climate Change, vetenskaplig panel tillsatt av FNs miljöprogram, UNEP, och Världsmeteorologiska organisationen, WMO, för att utvärdera vad som sker med det globala klimatet och konsekvenserna av en klimatrubbning.
- IRR** Internal Rate of Return – diskonteringsräntan där nuvärdet av ett projekts kassaflöde, från investering till försäljning, blir lika med noll.
- JAA** Joint Aviation Authorities. Samarbetsorganisation för tillsynsmyndigheter för flygsäkerhet.
- Justerad finansiell nettoskuld, x 7** Finansiell nettoskuld plus kapitaliserade leasingkostnader, x 7.
- Justerad skuldsättningsgrad** Finansiell nettoskuld plus kapitaliserade leasingkostnader (x 7) i relation till eget kapital och minoritetsintressen.
- Justerad soliditet** Eget kapital dividerat med totalt kapital plus 7 gånger den årliga operationella leasingkostnaden.
- Justerat sysselsatt kapital (AV Asset value)** Totalt eget kapital, plus övervärde i flygplansflottan, plus 7 gånger den årliga kostnaden för operationell flygplansleasing netto plus finansiell nettoskuld, minus kapitalandelar i intresse företag.
- Kabinfaktor Passagerare** RPK dividerat med ASK. Beskriver utnyttjandegraden av tillgängliga platser. Kallas även passagerarbeläggning.
- Kapitalandelsmetoden** Andelar i intresseföretag upptas till SAS koncernens andel av eget kapital med hänsyn till förvärvade över- respektive undervärden.
- Kapitaliserade leasingkostnader (x 7)** Den årliga kostnaden för operationell flygplansleasing multiplicerat med sju.
- Kassaflöde från verksamheten** Kassaflödet från löpande verksamhet före rörelsekapitalförändring.
- LCC** Low Cost Carrier. Lågkostnadsbolag.
- Marknadsjusterat sysselsatt kapital** Se justerat sysselsatt kapital (AV).
- Nettoskuld** Räntebärande skulder minskat med räntebärande tillgångar.
- NKI** Nöjd Kund Index mäter hur kunderna uppfattar tjänster.
- NPV** Nuvärde – netto, används bland annat vid beräkning av den kapitaliserade framtida kostnaden för operationell flygplansleasing.
- Offererade säteskilometer** Se ASK.
- Offererade tonkilometer** Se ATK.
- Operationell leasing** Baseras på ett leasingavtal vari risker och förmåner förknippade med ägandet kvarstår hos leasegivaren och jämställs med hyra. Leasingavgiften kostnadsförs löpande i resultaträkningen.
- P/CE-tal** Genomsnittlig aktiekurs dividerad med kassaflöde per aktie efter betald skatt.
- P/E-tal** Genomsnittlig aktiekurs dividerad med vinst per aktie efter schablonskatt.
- RASK** Totala trafikintäkter/total ASK (scheduled+charter).
- Regularitet** Andelen genomförda flygningar i relation till tidtabellagda flygningar.
- Resultat per aktie (EPS)** Resultat efter skatt dividerat med totalt antal aktier.
- RPK, Betalda passagerarkilometer** Antalet betalande passagerare multiplicerat med den sträcka i kilometer som dessa flygs.
- RTK, Betalda tonkilometer** Antalet ton betald trafik (passagerare, frakt och post) multiplicerat med den sträcka i kilometer som denna trafik flygs.
- Räntetäckningsgrad** Rörelseresultat ökat med finansiella intäkter i relation till finansiella kostnader.
- Sale and leaseback** Försäljning av en tillgång (flygplan, fastighet etc.) som sedan hyrs tillbaka.
- Skuldsättningsgrad** Finansiell nettoskuld i relation till eget kapital och minoritetsintressen.
- Soliditet** Synligt eget kapital plus minoritetsintressen i relation till balansomslutningen.
- Synligt eget kapital** Totalt eget kapital hänförligt till moderföretagets ägare exklusive minoritetsintressen.
- Sysselsatt kapital** Totalt kapital enligt balansräkningen med räntefria skulder frånräknade.
- Total lastfaktor** RTK dividerat med ATK.
- Totalavkastning** Summan av aktiens kursförändring inklusive utdelning.
- WACC** Genomsnittlig total kapitalkostnad, består av den genomsnittliga kostnaden för skulder, eget kapital och operationell flygplansleasing. Finansieringskällorna beräknas och vägs i enlighet med dagens marknadsvärde för eget kapital och skulder samt kapitaliserat nuvärde för kostnaden för operationell flygplansleasing.
- Wet lease-avtal** Inhyring av flygplan inkl. besättning.
- Yield** Passagerarintäkter/RPK (scheduled).

Årsstämma 2013

SAS koncernens årsstämma hålls den 20 mars kl 14.00

Köpenhamn: Park Inn by Radisson Copenhagen Airport, Engvej 171.
Stockholm-Arlanda: Clarion Hotel Arlanda Airport.
Oslo: Radisson Blu Nydalen, Nydalsveien 33.

För utförligare information, se vidare sid 82.

Finansiell kalender 2013

Månatlig trafiktalsinformation utkommer den femte arbetsdagen. Utförlig uppdaterad finansiell kalender finns på www.sasgroup.net under Investor Relations.

8 mars 2013	▶	Q1 Delårsrapport 1 (nov–jan)
20 mars 2013	▶	Årsstämma
11 juni 2013	▶	Q2 Delårsrapport 2 (feb–apr)
4 september 2013	▶	Q3 Delårsrapport 3 (maj–jul)
19 december 2013	▶	Bokslutskommuniké nov 2012–okt 2013
Februari 2014	▶	Årsredovisning och Hållbarhetsredovisning 2013

För mer information www.sasgroup.net

Kontakter SAS koncernen

Investor Relations: investor.relations@sas.se

Environment and sustainability: Director Lars Andersen Resare
+46 709 97 23 46
lars.andersen@sas.se

Distributionspolicy

Alla rapporter finns på engelska och svenska och kan hämtas på www.sasgroup.net

SAS koncernens tryckta Årsredovisning distribueras endast till de aktieägare som begärt detta, men kan även beställas via e-mail: investor.relations@sas.se

Produktion: SAS koncernen och Intellecta Corporate.
Form: Intellecta Corporate.
Foto: SAS bildbank.
Tryck: TMG Sthlm.
Miljögodkänt papper: Galerie Art Silk.
Produktionen är miljödeklarerad enligt Ecomark
(www.tmgsthlm.se/ecomark).
Totalt CO₂: 904 kg. Total energiförbrukning: 2 568 kWh.
Miljöuppgifterna avser svensk och engelsk upplaga.

Fly
Flig

www.sasgroup.net

Til
To

Gate
Gate

Bemærkninger
Remarks

SAS

SAS Group

Nordens bästa nätverk och tidtabell

Fly Flig	Til To	Gate Gate	Bemærkninger Remarks
BD3895	Manchester	C30	Cancelled
IN 752	Skopje		Cancelled
SK 470	Oslo	B3	Closed
SK1444	Gothenburg	C5	Closed
W1677	Berlin/Tegel	C3	Board
SK 627	Dusseldorf	C40	Closed
SU 216	Moscow	C15	Board
SK 765	Prague	C32	
BD3703	London/Heathrow	C1	
YQ 024	Helsingborg City	A15	
BA 819	London/Heathrow		
LH6198	Stockholm		
SK 472	Oslo		
TP5801	Lisbon		
K11134	Amsterdam		